

INLEIDING

In dit onderwerp zullen wij proberen u te confronteren met de verschillende problemen van deze tijd en al datgene wat daaruit kan voortvloeien.

Er is een wereld waarin alles zich verder ontwikkelt, maar hoofdzakelijk in materialistische zin. Je kunt een materieel systeem uitdenken dat zich inderdaad voortdurend kan handhaven. Op het ogenblik echter, dat daar een economie bij te pas komt waarin zaken als geldhandel een hoofdrol spelen, dan wordt het al veel moeilijker. Blijkt dan verder dat men in feite uitgaat van deficitfinanciering, dan komt men als vanzelf voor een onontwarbaar kluwen van gegevens te staan.

Geestelijk is een vernieuwing eveneens noodzakelijk. De kennis van de mens heeft zich aardig ontwikkeld. Maar zijn begripsvermogen en vooral zijn vermogen tot overzien van grotere gebieden schijnt eerder afgenomen te zijn dan toegenomen. Ook dit is een punt waaraan wij aandacht zullen moeten besteden.

Een geestelijke ontwikkeling is niet alleen maar een ontwikkeling die te maken heeft met een andere wereld. Ze heeft te maken met de gehele tendens van het bestaan met de wijze waarop men het leven zelf ziet en daarmee ook de wijze waarop men zichzelf in dat leven hanteert.

De vele problemen die bestaan zijn voor een deel het resultaat van een botsing tussen het oude en het onafwendbaar komende nieuwe. Om hieraan uitdrukking te kunnen geven zullen wij trachten om vooral in het tweede gedeelte van deze cursus meer actuele en voor u dus meer controleerbare onderwerpen aan te snijden. Daar wij moeten beginnen met de mens. Daarom zou ik met u willen bespreken in:

LES 1 - ANDERE TIJDEN ANDERE ZEDEN

Als wij kijken naar het verleden, dan zien wij een tijdlang een enorme nadruk liggen op de voortplanting. Ze is a.h.w. het middelpunt geworden van het geloof. Ze wordt bijna als sacraal gezien. Ze is tevens een steunpilaar waarop wordt gerekend door de machten van staat, leger en wat dies meer zij.

Dat kan in een wereld waarin de uitbreiding van aantallen betrekkelijk moeiteloos kan worden opgevangen waarin voor overbodige burgers geen bijzondere lasten moeten worden gedragen en waarin men bovendien het recht van de sterkste voor een groot gedeelte hanteert, zodat het ras zichzelf a.h.w. voortdurend zuivert doordat de zwakkeren en de verstandelijk zwakken maar ook de lichamelijk zwakkeren succumberen, terwijl de sterkeren blijven leven. Dit is de normale wet van selectie die wij in de hele ecologie voortdurend aantreffen.

Een dergelijke maatschappij kan tot op zekere hoogte evenwichtig blijven. Ze zal natuurlijk haar rampen en oorlogen kennen, maar die zijn dan alleen weer geschikt om lichte veranderingen mogelijk te maken in bevolkingssamenstellingen waardoor de gemeenschap als geheel zich rationeel gaat gedragen.

Idealen zijn in die tijd zaken die buiten de werkelijkheid staan. Een ideaal mag niet aan de werkelijkheid worden getoetst. Probeert men het soms toch, dan wordt men geconfronteerd met uitbarstingen als de Inquisitie, heksenvervolgingen, de strijd tegen bepaald bevolkingsgroepen.

In het verleden was de moraal, die men op het ogenblik predikt eigenlijk volkomen aanvaardbaar, maar ook maatschappelijk noodzakelijk. Dat men daarbij niet uitging van de perfectie is voor de tijd waarin het allemaal gebeurde en is opgebouwd ook vanzelfsprekend, want er was geen tijd voor perfectie. Het was steeds weer een improviserend benaderen van

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 1 – Andere tijden – andere zeden

het best haalbare. Daarbij moest men uitgaan van de middelen die men had en van de dromen die men koesterde.

Laten wij daartegenover deze tijd stellen. Over de hele wereld is de bevolkingstoename dermate explosief dat zelfs met de afremming, die in de laatste jaren kenbaar is geworden, er toch een teveel aan mensen op de wereld leeft voor het bestel waaronder ze leven. Bij u kan dat tot uiting komen in werkloosheid, bepaalde wrevel, moedeloosheid, gedrag dat afwijkt van de normen. In andere landen kan het leiden tot opstanden, revoltes en wreedheden. Het kan zelfs leiden tot stammenoorlogen zoals die in Afrika nu worden gevoerd. Waarom? Omdat men te allen tijde heeft gepredikt: Kinderen zijn Gods wil, zijn rijkdom, zijn noodzaak.

In een wereld waar welvaart is, daar gaat men vanzelf meer tijd besteden aan alles wat plezierig is. Vroeger was dat alleen bij een kleine hooggeplaatste klik die ook zeer losbandig placht te leven. Tegenwoordig heeft iedereen de middelen en voor een groot gedeelte ook lichamelijk de mogelijkheden om iets dergelijks te reproduceren tot in de werkende stand toe. Dat daarbij uit de aard der zaak de moraliteit op een vreemd vlak terecht komt is onvermijdelijk.

Een wereld als de huidige is ook een wereld waarin de angstdromen van eens een bijna benauwende realiteit hebben gekregen. Vroeger had men het wel over de ondergang van de wereld, maar dat was veraf, iets dramatisch, iets romantisch of als men er al wat intenser mee bezig was en er misschien aan geloofde dat het binnenkort zou komen, dan was dat een kwestie van een geloof en kon men ook nog op zijn uitverkiezing rekenen. Dat is iets anders in deze dagen.

De mensheid heeft zich de technische mogelijkheden verworven om deze hele aarde binnen driemaal 24 uur onbewoonbaar te maken te ontdoen van alle leven buiten waarschijnlijk wat eenvoudigere levensvormen in de oceanen voor zover die nog bewaard kunnen blijven. Dat zegt men niet, men wéét het. Het is een druk die op de gehele mensheid rust.

Altijd weer heb je het gevoel dat morgen eigenlijk geen betekenis heeft. Morgen, dat zal de verschrikking kunnen zijn. Daarom doe je maar alsof er niets aan de hand is. Je speelt komedie voor jezelf en voor anderen. Je bouwt perfectionistische plannen op en je gaat enorme schulden maken omdat je aanneemt dat je die toch niet hoeft af te betalen.

Dat klinkt allemaal vreemd, maar het is wel begrijpelijk. Op het ogenblik kun je zeggen dat ongeveer 30 % van de wereldbevolking - bewust of onbewust - bezig is met de wereldondergang door het gebruik van atoomwapens en dergelijke. Dit wordt opgeslagen in een gemeenschappelijk bewustzijn. Anderen, die niet zo precies weten, waar die ondergang vandaan zou moeten komen, worden daardoor beïnvloed. Er is dus een negatieve stroming aan de gang die op dit moment eigenlijk de opbouw van de maatschappij meer en meer tot een zinledig geraamte dreigt te maken.

Ik neem aan dat u, mij tot zover heeft kunnen volgen en dat u het met mij eens bent.

Wat is nu de verandering die in deze dagen begint? Je moet je aanpassen aan deze omstandigheden. En als je geen hoop meer hebt voor morgen dan leef je vandaag. Je kunt alle dromen en idealen wel opbouwen, maar je weet een beetje dat het luchtkastelen zijn. Je vraagt je niet af welke verantwoordelijkheden je op je laadt. Je doet er vandaag wat aan en als iemand halleluja roept dan ben je al blij toe.

Degenen die zich bezighouden met de leiding van de maatschappij zijn overal gelijk, mensen die vervreemd zijn van de werkelijkheid. Zij hebben het woord werkelijkheid geschapen die met de feiten allesbehalve klopt die geen rekening houdt met de mens zelf en de in de meeste staten zeer beperkte vrijheid van denken en handelen die men nog bezit. Een wereld die zo is, moet een enorme omwenteling ondergaan.

Nu zult u zeggen: Ach, dan moet de vernieuwing van de wereld maar eerst beginnen. Dat kan niet. Want vergeet niet dat we zitten met een enorme structuur. De wereld wordt geregeerd door woorden, omdat ze zijn neergeschreven heten ze wetten. De wereld wordt geregeerd door allerlei idealen waarbij je je niet afvraagt of deze idealen reëel zijn, maar gewoon uitgaat van veronderstelde rechten en noodzaken. De wereld wordt geregeerd door handelsrijken die

zich niet afvragen hoe ze de wereld en daarmee zichzelf in stand kunnen houden maar alleen hoe ze het winstpercentage voor het komende jaar aanmerkelijk kunnen opschroeven. Ik zou zo door kunnen gaan.

Al deze machten, want dat zijn ze, kunnen een vernieuwing die van bovenaf zou moeten beginnen altijd tegenhouden, daarvoor is de belangengemeenschap te hecht. Maar wat kan er dan wel? Wij zien het nu overal eigenlijk gebeuren.

De geldende moraliteit de zeden veranderen. Het gedrag van de mensen onderling wordt anders. Het gevoel van medeleven met anderen neemt aanmerkelijk af. Er ontstaat een soort machtsegoïsme dat ook kan leiden tot het beroven of het in elkaar slaan van mensen die zich niet kunnen verdedigen.

Het is of de duisternis langzaam maar zeker toeneemt. Mensen ontvluchten eenvoudig de wereld en dalen af in hun eigen fool's paradise van de een of andere drug, van de een of andere sekte. De maatschappij, is moreel gezien zich aan het ontbinden. Geldende waarden tellen steeds minder. Toch zal de zaak zich moeten stabiliseren. Er moet een ogenblik komen waarop we gaan begrijpen: zo kunnen we niet verdergaan. Ik moet op de een of andere manier voor mijzelf een gedragscode ontwikkelen waardoor ik in deze maatschappij en met deze maatschappij kan leven en gelijktijdig mijzelf toch in de ogen kan zien.

Dat betekent dat regels steeds minder belangrijk worden. Erg jammer voor degenen die zich doodmoe denken om toch vooral tot goede regelingen te komen. Maar die regels werken eenvoudig niet meer. Zakelijk misschien nog wel, maar op het gebied van moraliteit, volksdenken en volksgedrag, neen. Dat is voorbij. Zelfs de massamanipulatie, die een lange tijd zo uitstekend heeft gewerkt, laat steeds meer veren vallen totdat de adelaar van trotse macht is geworden tot de geplukte kip die nog in het banier is geheven van degenen die zich de heersende partijen noemen.

De mensen denken anders. Hun gedrag wordt anders. O zeker, ze zijn nog onderling verdeeld. Maar als wij op het ogenblik b.v. de westerse wereld nemen, dan kunnen we zeggen dat ongeveer 80 % van de mensen in de sexualiteit niet meer de nadruk leggen op de voortplanting maar op het genoegen. Dat in het zaken doen bij ongeveer 90 % van de mensen tegenwoordig niet meer de nadruk wordt gelegd op de verantwoordelijkheid tegenover anderen, maar alleen op het gewin voor zichzelf.

De zeden veranderen. Waar eens bedrog het voorrecht was van de hoogst geplaatsten zal nu bijna iedereen eraan deelnemen. Desnoods begint men als particulier zelfs een advertentiecampagne om duidelijk te maken dat iets niet mag of wel mag. Realiseer u dat. Dan gaat u begrijpen dat de moraal, deze andere zedelijke instelling van de mensen tevens een ondermijning betekent van het huidige bestel. Het dwingt veranderingen af.

Veranderingen, die met moeite geaccepteerd zullen worden zeker. Veranderingen die overal grote problemen zullen oproepen. Wij kunnen aannemen dat ongeacht de z.g. verbetering van de economische omstandigheden het aantal werklozen het komende jaar toeneemt en dat er weer een mars op Washington zal worden gehouden die wel op een zeer wrede wijze voor ze haar doel bereikt uiteen zou kunnen worden geslagen met de nodige slachtoffers. Het zijn gewoon feiten.

Als regerende machten hun macht verliezen, krijgen we een verschuiving. Die verschuiving is niet altijd eerlijk. Laat mij het eenvoudig zo zeggen: Men houdt kunstmatig de prijzen van artikelen hoog. In uw land en ook in andere landen zijn er een aantal zaken die voortdurend proberen om onder die prijzen te gaan of op een andere manier een product dat gelijkwaardig is te verkopen, maar dat niet aan die prijsbinding onderworpen is. Het zijn deze z.g. discountzaken die natuurlijk werken vanuit een winstprincipe, maar die gaan inspelen op iets anders wat men niet heeft beseft. Er komt een ogenblik, dat de doorsneemende prijs die voor kwaliteit wordt gevraagd niet meer wil betalen. En dan gaan handelsrijkjes langzaam maar zeker over stag.

Ik wil nu niet praten over Nederland waar een bekende koffiebranderskoffie onder een ander merk op het ogenblik levert aan enkele discountzaken voor een prijs die ongeveer 2/3

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 1 – Andere tijden – andere zeden

bedraagt in de verkoop van hetgeen deze koffiebranderij voor haar eigen merk koffie in de winkel meent te mogen eisen.

Het zijn maar kleine voorbeelden. Maar het betekent wel, dat hierdoor het hele verdelingssysteem wordt aangetast. Nu denkt u dan krijgen ze dadelijk een monopolie en kunnen ze de prijs verhogen. Maar dat is nu juist niet waar, want altijd weer zal er iemand kunnen zijn die goedkoper is. Dus men is genoopt om zijn hele winst en zekerheidsprincipe te veranderen. Datzelfde speelt tot op zekere hoogte in andere delen van de handel een rol. Maar ook in de politiek.

Eens was het zo dat een politieke partij eenvoudig een banier ophief daarop een mooie leus schreef en vervolgens handelde zoals zij het zelf goed dacht. Nu komen er steeds meer mensen die zich afvragen of het wel verstandig is om mensen te kiezen die eigenlijk helemaal geen verantwoordelijkheid op zich schijnen te nemen en alleen maar doen dat wat de kiezer niet, maar een bepaalde politicus wel wil. Ondernijning van de macht.

In het leger zijn er verschijnselen die bijna ongeloofwaardig klinken, zelfs voor degenen die nog 30 of 40 jaar terug kunnen denken. Een vakbond van dienstplichtigen. Een vakbond van onderofficieren! Vakbonden die eisen stellen. Officieren die ongeacht de goede orde hun bevelen wel op een zeer eigenaardige manier zien opgevolgd en wel zo dat vaak het tegendeel wordt bereikt van hetgeen zij wilden. En regelmatig voorkomend verschijnsel. Niet alleen in Nederland. Dat optreedt zelfs tot in absoluut geregeerde landen als Argentinië.

Vraag u af, of we hier niet te maken hebben met een langzaam ontstane nieuwe orde? Iets wat geluidloos en van onderaf zich a.h.w. invreest, infiltreert in de bestaande werkelijkheid. Het is duidelijk dat de zeden, die daartoe aanleiding zijn geweest met al hun zelfzucht toch nooit bevredigend zijn voor een samenleving wanneer ze eenmaal weer een nieuw evenwicht gaat vinden.

Wat krijgen we dan? Wel, laten we reëel zijn. Wij krijgen nog steeds regeringen. Een regering is een ziekte. Daar kom je niet meer van af en inenting helpt niets. De mens is eenvoudig nog niet zover dat hij bereid is de volledige verantwoordelijkheid voor zichzelf en anderen te dragen. Dus er zullen regeringen zijn.

Er zullen ook nog wel kerken zijn. Maar ze zullen niet meer dwingend kunnen werken. Het gevaar van atoomwapens en andere zeer gevaarlijke apparaten en middelen blijft bestaan. De ondergangsangst zal zich ongetwijfeld nog wel enige honderden jaren laten gelden. Zelfs als het niet tot vernietiging komt op een of ander gebied. Die angst zal de mensen dan ertoe brengen om meer bij de dag te gaan leven. Maar bij de dag leven kun je alleen maar, als je elke dag doet wat die dag eist en gebruikt wat je die dag aan mogelijkheid bezit. Je kunt nooit verdergaan dan dat. Je krijgt dan een mentaliteit, die ik misschien kort kan schetsen als de nieuwe moraal.

Geniet het leven omdat je bestaat. Geniet elke dag met al hetgeen ze brengt. Wees er blij mee. Respecteer anderen. Beledig en schaadt anderen niet, maar zorg er bovenal voor dat je zelf tevreden en vreugdig de dag kunt besluiten.

Dit is een moraal waarbij God eigenlijk niet te pas schijnt te komen. Toch is Hij wel degelijk aanwezig, maar alleen op de achtergrond. Het is een moraliteit waarmee alle burgerlijke criticasters buiten spel staan, want je moet een ander respecteren ook als hij anders is. Bovendien wordt daarmee de eigenaardige moraliteit van: je moet werken om te leven: eenvoudig van de tafel geveegd. Of je wilt werken, dat moet je zelf weten.

Het gaat erom dat je zo leeft dat je vreugde kunt hebben elke dag opnieuw. Het gaat erom dat je voldoende hebt om verder te leven. Daarvoor moet je zelf zorgen. Je mag een ander niet schaden.

Niemand zegt dat je een vaste baan moet. Niemand zegt dat je verplicht bent om bepaalde dingen te doen of te laten. Een dergelijke moraal is op het ogenblik niet aanvaardbaar. Maar wanneer we een nieuwe wereld krijgen die is toch onvermijdelijk op komst, dan zal die wereld gebaseerd zijn op een verwerping van de fouten van vandaag.

De fouten van vandaag zijn onder meer perfectionisme. Het stellen van overmatige eisen aan anderen en aan jezelf bijna niet. Een pretentie van belangrijkheid bezitten zonder dat je die kunt waarmaken. Je moet jezelf waarmaken elke dag opnieuw. In de nieuwe maatschappij zullen er aan de ene kant veel dingen wegvallen. Ik kan mij niet voorstellen dat er in de nieuwe maatschappij nog sprake zal zijn van sociale zorg van de wieg tot het graf. Eigenlijk zijn dergelijke zorgen het graf van de sociale vrijheid en daarmee van het vermogen tot ontwikkeling van sociale gevoelens die worden dan vervangen door leuzen.

Ik kan mij ook niet voorstellen dat men zal uitgaan van het standpunt: wij moeten alles regelen zodat anderen geen fouten kunnen maken. Men zal het alleen zo regelen dat men zegt: Als een ander fouten maakt dan zal hij ook voor de gevolgen moeten opdraaien. Dat is natuurlijk tegenwoordig voor heel veel mensen onaanvaardbaar.

Je hebt geen recht op werk. Je hebt alleen het recht om te werken als je werk kunt vinden. Je hebt geen recht op sociale status. Je hebt alleen recht op datgene wat je je elke dag weer waardig toont. Je kunt geen beroep doen op anderen. Je kunt je alleen beroepen op je mens zijn. En als je daarin voldoende harmonie met anderen kunt vinden, dan zul je ook wel hulp krijgen als je die nodig hebt. Geen dwingend vaderlijk verband meer. Een zekere vaagheid. Een vaagheid die alleen kan worden gedragen door juist die nieuwe moraal waarover ik u heb gesproken.

De wereld moet nu eenmaal veranderen. Laten wij ons goed realiseren dat er op het ogenblik ontwikkelingslanden zijn die $\frac{3}{4}$ van de verdiensten van het gehele volk kwijt zijn aan renten die ze moeten betalen aan de zo behulpzame werelddanken en andere banken in het rijkere deel van de wereld.

Wat Nederland betreft, mag ik u eraan herinneren dat dit land op het ogenblik elke begroting belast ziet met een rentebedrag dat tegen de 30 miljard loopt. Dat kan eenvoudig niet meer. Maar als het niet kan, dan moeten de regeringen vanzelf ook steeds minder gaan ingrijpen.

Ik kan mij voorstellen, dat er een situatie kan ontstaan waardoor ze in Amsterdam een politie van particulieren zullen hebben. Die politie treedt op en doet alle politiewerk voor je, als je tenminste haar betaalt. Een soort verzekering dus. Een beschermingsverzekering. Doe je het niet, dan moet je maar zien hoe je het redt. Dat is natuurlijk erg vervelend. Waar blijft nu de sociale rechtvaardigheid en gelijkheid? Maar ja, die is er toch niet. Als je de middelen hebt, dan kun je je beter beschermen dan een ander. Maar denkt u nu, dat degenen die geen bescherming hebben zich niet proberen te beschermen? Dat kunnen ze alleen doen door samenwerking. Als die samenwerking groot genoeg is, dan is die bescherming veel beter dan welke gezocht bescherming dan ook.

Hetzelfde is het met godsdienst. Natuurlijk, het is erg prettig als je je een plaatsje in de hemel kunt verwerven door b.v. zoveel blaadjes per week langs de deuren te verkopen of zoveel na te laten aan de een of andere goede instelling.

De mens van morgen echter zal weten dat dit allemaal maar praat is. Dat je niet met stoffelijke zaken iets kunt kopen wat berust op een innerlijke toestand. Dan zullen de kerken er misschien nog wel zijn, maar ze zullen geen macht meer hebben. Dan zal de priester niet meer tot de gelovigen zeggen: Zo zult gij leven. Dan zullen de gelovigen tot de priester zeggen Zo zult gij voor ons tot God spreken. Ik denk ook dat het hele beeld van God zal veranderen vervagen misschien in zekere zin en gelijktijdig meer pluriform worden. Al die dingen zijn onvermijdelijk gezien de huidige ontwikkeling. Ik vertel u geen sprookje over een verre toekomst. Ik ontleed voor u alleen de symptomen die u elke dag kunt zien.

Wij zullen, wanneer wij wat verder zijn gekomen in deze cursus, gaan spreken over geestelijke veranderingen en vernieuwing en de problemen die daarmee samenhangen. Maar vergeet dan niet, dat zowel de vernieuwing als de problemen mede voortkomen uit de dingen die ik u nu heb geschetst.

Een mens kan meer dan hij denkt. Steeds meer mensen ontdekken een bepaalde gave in zich. De wereld loopt op het ogenblik over van allerlei genezers, mediums en weet ik wat nog meer.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 1 – Andere tijden – andere zeden

Er komen er steeds meer bij. De kwaliteit is doorgaans niet al te best dat wil ik ook nog toegeven. Maar de mensen werken ermee.

De mensen grijpen soms terug naar oude, vergeten middelen die alle schadelijke bijwerkingen ontberen die de moderne farmacopee nog altijd met zich meebrengt. Realiseer u dat.

De wereld is aan het veranderen. De houding van de wereld is aan het veranderen. Maar dat kan alleen voortgaan, indien het innerlijke begrip, het innerlijk leven mee verandert. Anders komt te staan minder afgegrensd t.o.v. het gebeuren. Dan komt er misschien een dag dat de mensen niet meer zeggen: God behoeft u. Maar dat ze zeggen: Moge uw dag vol vreugde zijn. Ze zullen er geen beperkende bepaling bijvoegen.

Er zal een dag komen dat de mensen zeggen: Laat ze maar praten. De dromen van anderen zijn alleen maar de lasten voor onze kinderen. Wat wij vandaag samen presteren dat is de bevrediging van ons bestaan, dat is de vreugde die wij morgen zullen ervaren en de vrijheid die wij het nageslacht geven.

Uit de aard der zaak is dit een beperkte schets. Ik heb veel zaken niet aangesneden die hier eigenlijk wel bij behoren. Maar dit is slechts een begin, probeert u zich in te leven in datgene wat ik u vandaag globaal heb voorgelegd: de eigenlijke ondergangsangst die een groot gedeelte van de wereld beheerst. Het onvermogen om zich te blijven houden aan wetten die o.a. door de enorme toename van de bevolkingsdichtheid in feite zinloos zijn.

Denk aan de vreemde verandering van mentaliteit en moraliteit die in deze dagen steeds meer om zich heen grijpt en die op het eerste gezicht soms bijna fatale gevolgen dreigt te hebben voor de samenleving. Denk daar over na en vraag u dan af, of die verandering van moraal gelijktijdig niet betekent dat de huidige wereld met haar structuur niet meer houdbaar is. Als u dat heeft gedaan, vraag u dan af wat dat voor uw innerlijk leven, uw geestelijk bestaan zal betekenen.

U zult tot de conclusie komen denk ik, dat een mens heel anders kan gaan leven en denken dan hij nu doet en gelijktijdig toch geestelijk lichter en vrijer zijn dan hij zich nu kan voorstellen. Als u die conclusie al zou bereiken, dan zijn tenminste drie van de volgende onderwerpen voor u overbodig. Maar aangezien ik niet aanneem dat dat voor de meeste van u het geval zal zijn, hoop ik u de volgende maand aan te treffen bij het 2^e gedeelte van dit eerste onderwerp.

DE KERMISTENT

Op de kermissen had je vroeger altijd paradetenten. De parade gaf meestal het beste te zien dat je hoopte te krijgen maar nabetaling niet kreeg. Als ik tegenwoordig zo rondkijk dan zie ik dat ditzelfde spel overal wordt gespeeld.

Neem b.v. de verkiezingscampagne voor Reagan. Met veel hoera en tralala wordt er aangekondigd: Hier is de wonderdoener die Amerika zal terugvoeren naar welvaart en grootheid: En als je dat dan ziet, het is allemaal schitterend aangekleed. Het komt overtuigend over, totdat je naar binnengaat, en dan is er achter het klatergoud alleen maar een heel mager tentje waarin misschien nog een paar banken staan die je zitvlak beledigen en waar op een toneeltje iets wordt opgevoerd waarvan je je afvraagt hoe het ooit heeft kunnen worden aangekondigd zoals men dat in de parade deed.

Ik wil niet zeggen dat het in Nederland precies hetzelfde is. Want ook daar hoort men zeggen, dat er leuke dingen voor de mensen moeten worden gedaan. Wij moeten wel besparen, maar de minima moeten we natuurlijk wel beschermen en gelijktijdig de lonen en de prijzen beschermen. Daarnaast moeten wij de industrie bevorderen. Met andere woorden: het is een kalf met vijf poten, dat bovendien nog twee koppen moet hebben en kunnen kwispelstaarten. Onmogelijk. Ik denk, dat de hele wereld overloopt van die onmogelijkheden omdat een werkelijk goede attractie over het algemeen geen parade nodig heeft.

Je had vroeger ook wel tentjes waar het toch wel vol stond. Er werd wel wat door een beaudiseur gezegd, maar voor de rest was er niet veel aan de hand. Geen bijzondere show,

geen trara, geen bom bom. De mensen gingen naar binnen en kregen iets te zien wat inderdaad, gezien de bijdrage die ze moesten leveren, vaak verbluffend was.

Dergelijke tentjes zijn er natuurlijk ook op de moderne kermis. Alleen het beroerde is dat ze over het algemeen niet in aanmerking komen voor subsidie. Want wie presteert zonder veel tam tam die krijgt minder. Op deze manier zie ik dus uw wereld op het ogenblik een beetje in deze kermisfeer.

Maar een kermis heeft gewoonlijk ook een biertent. De biertent op de wereldkermis heet wapenindustrie. De wapenindustrie zit de laatste tijd in moeilijkheden. Dat wist u misschien niet. Het is namelijk zo dat niet alle wapenleveranties naar Derde Wereldlanden op het ogenblik niet meer kunnen worden gegarandeerd door de staten, omdat sommige exporten zelfs verboden zijn.

En toch, waar kun je anders je tweedehands wapens zo gemakkelijk kwijt? Daarom is het noodzakelijk dat de herbewapening in de rijke landen wordt opgevoerd, want die betalen nog wel.

Zo zullen we binnenkort wel weer te horen krijgen dat een groot gedeelte van de tanks, de vliegtuigen, de raketten en wat dies meer zij versleten is. Dat de soldaten meer behoefte hebben aan nog mooiere wapens die nog kwetsbaarder zijn en die nog duurdere munitie gebruiken, want dat is nu eigenlijk de hoofdindustrie van de wereld.

Misschien realiseert u het zich niet, maar weet u dat er op de wereld meer wordt omgezet aan wapens dan aan voedsel. Dat is toch eigenlijk raar. Dus de mensen kopen wapens om het eten te beschermen dat ze niet krijgen, omdat ze wapens moeten kopen. Maar ja, de hele wereld is zo gek.

Ik wil helemaal geen kritiek hebben op de moderne muziek. Maar per slot van rekening, als u het mij vraagt, dan is menige popster niet veel meer dan een muzikale ezel die staat te notenbalken, terwijl hij een gitaar in zijn handen houdt.

Zo zijn er ook predikers die het Koninkrijk Gods verkondigen op een uitermate winstgevende manier. Zij trekken uit om zielen te bekeren voor de Heer. En het is wel eigenaardig maar terwijl het flauwvallen bij de popsterren wat afneemt, noemt het bij de verschillende predikanten op het ogenblik toe. De hysterie heeft zich kennelijk iets verplaatst. Als ik al die dingen zo samen zie, dan probeer ik wel om zo de tekenen eens te lezen

Als je op een kermis bent, dan kun je vaak zeggen wat het publiek is en hoe de verdeling van het publiek zal zijn alleen door te kijken naar de attracties die worden bezocht. En dan kijk ik en ik zie Reagan b.v. doet het erg goed op het ogenblik. U denkt misschien dat Lubbers het zo slecht doet. Nou, zo slecht schijnt hij het ook nog niet te doen, zijn tent heeft nog voldoende aandacht.

De wapenindustrie loopt helemaal goed. De chemische industrie heeft met allerlei tegenwerkingen te maken, maar die doet het ook nog uitstekend vooral omdat ze buitengewoon giftige stoffen weet te produceren. Dus als ik het zo bekijk, dan zou mijn prognose voor de komende tijd zijn. Er ontstaat een grote ruzie in de Navo. Dat is niet omdat Josef weg is.

Want Josef is nu wel af, maar hij is nog lang niet weg. Neen het is doodgewoon een kwestie van: men zal steeds hogere eisen gaan stellen aan de herbewapening van Europa. De meeste landen hebben steeds minder geld om daaraan te besteden. Dit is erg interessant, want daardoor wordt verklaarbaar dat de houding van de Russen tegenover de Amerikanen wat harder wordt.

De Russen namelijk gaan uit van het standpunt dat de Amerikanen hun denken (hun geloof) bedreigen. Nu is dat volkomen waar. Als je kijkt naar de heer die Reagan er zo nu en dan bijsleept, dan is dat toch een heel ander soort dictator dan Lenin, die zich eigenlijk op het marxisme baseerde.

Het resultaat zou kunnen zijn dat na een schijnbare toenadering (die 5 á 6 maanden kan duren) er een verharding komt van de standpunten Sovjet Unie Ver. Staten, weerspiegeld in

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 1 – Andere tijden – andere zeden

conflicten binnen de Navo. Eveneens echter weerspiegeld door allerlei onzekerheden in het Sovjet blok zelf waar dus o.m. een Warschau pact bestaat dat ook niet helemaal zuiver meer schijnt te functioneren.

Dan krijgen wij China. China heeft op het ogenblik alle redenen om tegen het Westen wat vriendelijk te zijn. Het heeft ten slotte technische kennis nodig. Het heeft een zekere exportmogelijkheid nodig. Ze hebben bovendien voorlopig nog iets om naar uit te kijken. Het duurt nog wel een aantal jaren, maar ze zingen nu al: Wij gaan naar Hong Kong. En als ze eenmaal naar Hong Kong gaan, dan komt er misschien een King Kong en dan is het keizerrijk weer terug voor je het weet. Dan staan de idealisten vooraan, maar dat hebben ze altijd al gestaan alleen hebben ze het nooit begrepen.

Dan kijk ik verder en zie ik allerlei moeilijkheden ontstaan op het zuidelijk halfrond.

In Afrika lopen de zaken op het ogenblik een tikje verkeerd. Het is zelfs zo, dat sommige landen moeilijkheden hebben om wapens te kopen zoals u misschien weet. Andere landen krijgen nog wel grote bedragen, maar ze besteden die aan alles behalve aan het in leven houden van de bevolking, daar ze kennelijk nog niet beseffen dat je die ook nodig hebt.

Dan hebben we Zuid Afrika dat zijn interne moeilijkheden aanmerkelijk heeft vergroot door zijn nieuwe wetgeving waarmee men heeft geprobeerd een naijver te scheppen tussen de verschillende gekleurde bevolkingsgroepen. Maar het ziet er naar uit dat die een soort Pact aan het sluiten zijn met degenen die nog niet vertegenwoordigd zijn. En dan zou er wel eens een heel eigenaardige strijd kunnen uitbreken ook alweer met enige bloedvergieten. Ik vermoed dat dit o.m. in Johannesburg, Bloemfontein en ergens verder in het randgebied zal plaatsvinden.

Kijk ik naar Zuid Amerika dan wordt het nog veel moeilijker. Wist u b.v. dat op het ogenblik in Argentinië liefst drie revolutionaire machten bezig zijn om zich voor te bereiden op een greep naar de macht? Elk van die groep revolutionairen heeft echter een andere partner. Er is zelfs een verzetgroep die vreemd genoeg door de CIA wordt gesteund en gelijktijdig de regering raad geeft. Een andere groep wordt gesteund door de Castro beweging plus nog wat andere bewegingen met op de achtergrond de Sovjet Unie. Er is een derde groepering die wonderlijk genoeg de laatste tijd steun en wat wapens heeft ontvangen uit China.

Wat Chili betreft, ik denk dat we daar binnenkort ook wat rare dingen zullen zien vooral in het noordelijke gedeelte waar een aantal opstandelingen zich gaan gedragen als jumping chili beans door op de meest onverwachte manier allerlei aanslagen te gaan plegen juist in een hoogland waarin veel soldaten zich niet zo gemakkelijk zullen bewegen. Of het zal afzakken naar Valparaiso en andere steden dat betwijfel ik voorlopig, maar daar zit toch ook wel actie in.

Er zijn een paar rechtse staatjes die op het ogenblik zich zo benauwd voelen door alles wat er om hen heen gebeurt, dat ze naar binnen toe veel harder gaan optreden. Daarbij vergeten ze één ding: Als een mens nog enige hoop heeft op een redelijk leven, dan neemt hij ontzettend veel. Maar als hij bijna zeker is dat hij toch wordt vermoord, dan denkt hij altijd: de eerste slag is een daalder waard. Of hij die nu geeft met een pistool of met een machete aankomen doet het meestal wel. Dus wat dat betreft, zitten ze minder goed.

Voor de Ver. Staten is dat helemaal pijnlijk, omdat de Buitenlandse Dienst zowel diplomatiek als geheim zich nogal heeft ingezet voor zullen we zeggen het amerikaniseren van geheel Zuid Amerika. Als dit niet gelukt, is er kans dat de Ver. Staten worden betrokken in een soort Vietnamgeval, maar nu waarschijnlijk in het midden van Zuid Amerika en daarbij o.a. onbewust allerlei onlusten in Brazilië zullen veroorzaken. Wat moeten we dan nog vorder zeggen?

Australië. In Australië spelen zich ook veranderingen af. Al valt dat dan niet zo op, er ontstaat een zekere openheid voor gekleurde immigranten. Men heeft ze eigenlijk niet nodig, maar men durft hen niet afwijzen. Laten wij het zo maar zeggen. Maar daarmee is er een enclave van een nieuwe mentaliteit geschapen die op het hele verloop van zaken vooral in de binnenlanden grote invloed kan hebben. Daardoor gaat ze indirect de mogelijkheden van de steden en de

vakbonden beïnvloeden. Waar dat toe leidt is op korte termijn niet te zeggen. Zeer waarschijnlijk brengt het voorlopig alleen wat politieke wrijving, maar na ongeveer 11 jaar zou het moeten uitlopen op een aantal stakingen en mogelijk zelfs hier en daar ook op stevige vechtpartijen. Het komt in Australië nu niet zo vaak voor dat dat georganiseerd gebeurt.

Wat betreft India. Het is een land dat heel veel wapens heeft gekocht. Pakistan trouwens ook. Ze hebben geen cent om dood te doen, maar ze hebben wel de modernste wapens. Ik denk zo, dat India mede betrokken zal worden in een voor het hele midden Oosten belangrijk conflict dat eigenlijk wordt bepaald door de oliegebieden aan de Rode Zee. Dat hierdoor een aantal politieke verschuivingen zullen plaatsvinden in India zelf, lijkt mij onvermijdelijk.

Daarnaast meen ik, dat Pakistan in het geheel van zijn reacties meer naar links gaat uitwijken en dus voor een groot gedeelte de zeer rechtzinnige moslims de rug gaat toe keren. Dit allemaal is nogal interessant, als u zich ervoor interesseert.

Ik zeg u: het is net een kermis. Als je nu eens kijkt naar een grote attractie voor het gehele volk, een schiettent. Allemaal politici en jij mag schieten. Dan heb je ook een Vrolijke Keuken. Daar kun je idealen kapot gooien die zijn toch allemaal al licht beschadigd. Neen, als u het mij vraagt die kermistenten zijn het juiste beeld dat je kunt geven van een wereld waarin de uiterlijkheden de innerlijke armoede volkomen verloochenen.

Zelfs de kerk van Rome. De kerk van Rome is een schitterende kerk vooral de St. Pieter. Als ze die ooit niet meer nodig zouden hebben, dan kunnen ze er nog altijd een overdekt voetbalveld van maken.

Het is allemaal heel mooi. De Paus en een hele reeks geestelijke ministers en ministeries en allerlei organen, meer nog dan menige staat heeft. Ik kijk er dan naar en zeg: Ja, het ziet er van buiten zo groots uit. Ook de vliegende Paus. Die is net Sneeuwwitje. Hij zit altijd in een glazen kastje te kijk, maar er komt geen enkele prinses om hem wakker te kussen. Dan denk ik aan de andere kant het is toch wel een beetje vreemd.

Jezus heeft de wisselaars de tempel uit gedreven. De kerk is nu van een ban bijna af, maar ze zit nog tamelijk zwaar met haar kapitaal in het bankwezen. Het is niet alleen het gewone bankwezen. Er is ook nog een ander bankwezen dat tegen tamelijk hoge rente levert. Als ik het zo bekijk, dan zeg ik: Het is ook een kermistent. In plaats van te zoeken naar mensen die God aanvaardbaar kunnen maken voor alle gelovigen, proberen ze mensen te vinden die de gelovigen kunnen onderwerpen, althans uiterlijk, aan datgene wat de kerk voorlopig als waarheid predikt. En dat in de praktijk dan volkomen in strijd blijkt te zijn met de leer waaruit zij haar gezag zegt te putten. Ik vind het allemaal fantastisch mooi. Ik heb daar helemaal niets op tegen.

Ik heb dominees gekend die waren zo ontzettend vroom dat, als ze gepreekt hadden, dan moest je bij het uitgaan van de kerk uitkijken dat je niet uitgleed over de zalf. Dat waren heel goede mensen. Maar als ze over God preekten, dan hielden ze zich tenminste zoveel mogelijk aan hetgeen ze anderen voorhielden. Aan de andere kant heb ik dominees gekend die spraken over de noodzaak om met de armen samen te leven. Dat deden zij dan ook heel goed, want ze waren huisjesmelkers. Ik wil maar zeggen: Het is altijd een show geweest op aarde en dat zal het wel altijd blijven.

Als wij in de moderne tijd kijken naar de conflicten, dan blijkt dat het komende jaar een toenemend aantal spanningen geeft die berusten niet op werkelijkheden of werkelijke noodzaak, maar op uiterlijkheden. Het ziet er wel naar uit dat een groot gedeelte van de leiders van deze wereld wordt beheerst door angsten voor dingen die niet eens bestaan. Daardoor scheppen ze voor anderen angsten die wel degelijk reden van bestaan hebben.

Ik vraag mij wel eens af of je om een groot staatsman te worden eigenlijk niet een uitermate zelfvoldane persoonlijkheid moet zijn die toch last heeft van vervolgingswaan. Ik kan het mij niet anders voorstellen. Neem mij niet kwalijk ik heb het niet tegen de regeerders van kleine landjes zoals Nederland. Nederland is een vliegenpoepje dat zich het geweten van de wereld acht.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 1 – Andere tijden – andere zeden

Als ik alles bij elkaar haal, dan wil ik nog wel een paar conclusies geven. Het zijn geen echte prognoses het zijn maar een paar conclusies.

Wij zullen horen dat de economie voortdurend aantrekt. Maar wat ze trekt, wordt niet duidelijk, want de werkloosheid wordt groter.

Wij zullen verder horen dat het de Staat steeds beter gaat, omdat ze steeds minder uitgeeft. Maar in de praktijk zal blijken dat ze steeds meer uitgeeft maar steeds minder teruggeeft aan haar burgers.

Dan zie ik verder: Door allerlei spanningen zal er een neiging zijn bij de toch wat nationalistisch denkende landen om zich geheel of althans ten dele terug te trekken uit internationale organisaties. Ik denk niet dat Nederland daaraan meedoet. Er zijn hier nog teveel mensen die graag een belangrijke positie tegen goede betaling willen hebben. Maar andere landen, zoals Frankrijk maar ook Duitsland en Engeland helemaal, zullen wel degelijk grote eisen gaan stellen aan zaken als EEG en NAVO. En als ze die niet krijgen, ook bereid zijn om heen te gaan. Dan heeft u dus een clubje, dat is gesticht om de welvaart van een aantal welvarenden te garanderen, die nu weglopen zodat er alleen de armeren overblijven die proberen te doen of ze een eigen welvaart garanderen die ze nooit kunnen bereiken.

Dan denk ik, dat u ook nog wel wat te horen zult krijgen over oorlogshandelingen. Er zijn enkele moeilijkheden gerezen in Syrië. Ik meen, dat ook Iran eveneens in moeilijkheden komt. Indirect stel ik daarvoor Tunis en vooral ook Algiers aansprakelijk die op het ogenblik in dit deel van de wereld wel erg intrigeren.

Wat Egypte betreft, die maakt waarschijnlijk binnenkort een aardige volte face. Op die manier weet niemand meer hoe hij er een touw aan moet vastknopen. Het heeft ook enkele voordelen. De olie zal, nadat ze enige malen in prijs is gedaald, weer aanmerkelijk gaan stijgen. Hoe kun je eigenlijk als sheik in de olie zijn wanneer je olie goedkoper wordt. Hier zie ik langzamerhand een vertekening van zaken.

Ik denk dat die vertekening verder doorgaat en dat we ook nog conflicten krijgen al zal dat grotendeels geen gewapende zijn tussen delen van de Derde Wereld en de landen die daar zeer welwillend hun eigen zaken doen en hun import in die landen bevorderen doet het schenken van bedragen of het geven van leningen waarmee die landen later helemaal geen raad meer weten.

Ik denk, dat het zal komen tot het uitzetten van een aantal blanken en vermoedelijk de naasting van enkele bedrijven in staten bij de Ivoorkust o.m. Guinee. Al die dingen klinken misschien heel erg pessimistisch maar de eindconclusie mag toch eigenlijk wel gunstig zijn.

Ik denk dat de wereld langzaam maar zeker wel wordt geconfronteerd met het feit dat niet de parade vóór de tent het belangrijkste is, maar datgene wat je in die tent kunt bieden aan hen die er de moeite voor over hebben om met je mee te gaan, om achter je te staan.

De betrouwbaarheid zal moeten toenemen. Die betrouwbaarheid zal enige politieke ongelukken waarschijnlijk reeds in het volgende jaar kenbaar doen worden. In Nederland wordt er natuurlijk nog heel veel gestaakt. En u moet niet vergeten, als de vakbonden het halen in Engeland, dan zijn er hier onmiddellijk mensen die zeggen Ja, maar Lubbers is een mannelijke Thatcher. Wij kunnen het hier ook. Dus het zou hier en daar wel een hete herfst kunnen worden. Dat slaat niet op het klimaat.

Maar alles bij elkaar is het gunstig. De zaken komen in beweging. Vastgeroeste instanties kunnen zich haast niet meer handhaven. Allerlei officiële denkbeelden worden aangetast door de feiten. En dat betekent, dat we dichterbij de waarheid en dichterbij de werkelijkheid zullen leven, wanneer het anderhalf á twee jaar verder is.

Ik heb u hier een wat algemene beschouwing gegeven. Ik heb het op mijn manier gedaan. Want per slot van rekening, op een kermis heb je clowns nodig. En aangezien er zoveel mensen voor gek lopen dat je moeite hebt om je als clown te handhaven, heb ik maar ten dele geprobeerd die rol te spelen.

© Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 - 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 1 – Andere tijden – andere zeden

Ik zou zeggen: Lees uw kranten goed en probeer tussen de regels door te lezen. U zult met verbazing ontdekken dat dingen, die ik als belangrijk heb genoemd, achteraf en eigenlijk maar tussen de regels naar buiten komen. Want het past op het ogenblik degene in de paradedtent nog niet dat kenbaar wordt dat bij anderen de ontmaskering al begonnen is. U kunt er echter heel veel uit putten. Wanneer dat gebeurt, dan wordt het niet slechter, maar wel beter.

Ik hoop, dat u het vanavond voldoende naar uw zin heeft gehad om de volgende keer met de cursus door te gaan. Ik kan u wel zeggen: Het wordt steeds ingewikkelder en het wordt ook steeds geestelijker daaraan is niet te ontkomen. U heeft voorlopig stoffelijke ellende genoeg opgediend gekregen om met enige geestelijke ontwikkeling en bevrijding zo dadelijk u - verheugd en gesterkt weer verder te kunnen bewegen.

LES 2 - ANDERE STROMINGEN

Misschien heeft u wel eens een spanningsval van het elektrisch net meegemaakt. Wanneer dat gebeurt, dan gaat het licht gelig branden, de kleurentelevisie is haar kleur kwijt. Alle dingen, die hun tempo zouden moeten houden tot de klok toe, doen het langzaam aan. Nu is dat een normaal verschijnsel, een kleine storing.

De aarde beweegt zich in deze arm van de spiraalnevel met een betrekkelijk grote snelheid in een bepaalde richting. Daar komt verder bij dat de zon met haar planeten binnen in die spiraalnevel ook nog een wat parabolische baan aflegt. Hierdoor ontstaan grote verschillen in energie in de omgeving. Deze verschillen in energie werken uit op de zon maar ook op planeten. Als het op een planeet uitwerkt, dan werkt het ook uit op de mensen. En als de mensen eenmaal onder een dergelijke invloed komen, dan veranderen hun reacties en door de reacties verandert de samenleving.

Wij bevinden ons in een periode waarin deze verandering en vernieuwing op komt zijn. Het is nog niet zo serieus. De verschillen met het verleden zijn niet groot. Moet ik dat uitdrukken in 220 volt dan zou ik zeggen: Er is een variabele opgetreden van 2 volt. Dat is bijna niets. Maar ze zal oplopen tot bijna 20 volt. En dat is nu het punt dat voor ons interessant is.

Wat gebeurt er als enerzijds bepaalde spanningen oplopen, anderzijds nu bestaande spanningen voor een deel gaan wegvallen? Ogenschijnlijk is dat gemakkelijk te zien. Wij weten allemaal dat mensen die dertig dagen in de woestijn hebben gevast, visioenen zien. Er zijn zelfs hele inwijdingsgebeurtenissen die daarop zijn gebouwd. Wij weten ook dat mensen die zwak zijn heel vaak eerder helderhorend of helderziend worden. Mensen, die een klap op het hoofd krijgen worden ineens profeten, telepathen of iets dergelijks. Dat wil niet zeggen, dat als u uw hoofd stoot, u automatisch telepaath wordt. Maar het komt voor.

Nu is een kleine variabele - zoals wij er op het ogenblik een hebben - voldoende om eigenlijk een deel van de samenhang van de lichamelijke reacties af te vlakken. Gelijktijdig begint er iets meer geestelijke activiteit te komen, maar dat is nog niet intens genoeg. Het is in opkomst.

Stel, dat er op een gegeven ogenblik een situatie optreedt waarin lichamen de energie opeens sterk terugloopt. Dat zou kunnen zijn over misschien 25 jaar. Voor de oudjes prettig, want zij hebben er geen last meer van. Zij kunnen het van onze kant uit zien dat is veel amuserender. Gelijktijdig krijgen we een enorme versterking van geestelijke waarden.

In de kleur die wij gebruiken om de dingen aan te duiden, zouden we kunnen zeggen: De invloed rood wordt steeds minder sterk. De invloed van blauw tot violet neemt toe. Kijk dat is nu een interessant gebeuren. De onregelmatigheden op aarde zoals die er op het ogenblik zijn, zijn grotendeels eigenlijk geladen met energieën uit het verleden. Dat zijn godsdiensten, ideologische zaken, die misschien pas in de laatste tijd macht hebben gekregen maar die als je ze terugvolgt ongeveer een 700 á 800 jaar oud zijn.

Dan kijken we naar de geestelijke zaken. Het blijkt dat de eigen geestelijke besefswaarden aan het toenemen zijn. Mensen weten nog niet wat ze ermee moeten doen, maar ze hebben ze wel. Nu zijn dat maar heel kleine dingen. De mensen worden gevoeliger. Zij zijn meer geïnteresseerd in het occultisme en dergelijke zaken. Er is niet veel voor nodig om dat op te voeren.

Als wij nu ongeveer 10 jaar verder denken, dan zal die geestelijke invloed langzaam maar zeker niet alleen de mensen gevoeliger maken maar het zal de mensen ook veel meer inzicht geven in allerlei zaken omdat ze niet alleen de uiterlijkheden maar ook een groot gedeelte van het wezen der dingen gaan aflezen. Dat is natuurlijk erg vervelend voor politici, maar desalniettemin het helpt wel.

Dan komen wij aan het punt dat de verzwakking van lichamelijke energieën gepaard gaat met een vermindering van datgene wat wij tegenwoordig discipline noemen. En disciplines vergen namelijk een mate van beheersing. Vooral gedragsbeheersing en lichaamshoudingen vergen veel energie. Wanneer die minder worden, dan wordt ook de beheersingsmogelijkheid minder. Dat houdt in dat mensen spontaner gaan handelen en spontaner gaan optredend. Aan de andere kant betekent het natuurlijk ook dat alle mooie regelingen die zo zorgvuldig zijn opgebouwd langzamerhand uit elkaar vallen, omdat ze eenvoudig niet meer houdbaar zijn.

Als wij willen kijken naar een nieuwe wereld, die in wording is, dan zijn er twee factoren. Daarmee wij worden geconfronteerd. Aan de ene kant zullen wij vanuit onszelf zeer veel nadruk moeten leggen op een mate van zelfbeheersing. En ook een mate van zelfdiscipline zodat we ons aan regels kunnen houden als ze vanuit ons standpunt op een gegeven moment, bijna overbodig zijn. Daardoor zullen wij voor ons ook de mogelijkheid scheppen om een gemeenschapsbestaan te blijven hanteren om daarin onze geestelijke waarden volledig te beleven. Want als je geestelijke waarden beleeft en je staat helemaal buiten de mensheid wat doe je er dan mee?

Ik weet niet, of u "Also sprach Zarathustra" het werk van Nietzsche heeft gelezen. Daarin gaat een hoge ingewijde naar de berg. Hij zit daar hoog boven alle mensen en op een gegeven ogenblik kan hij het ook niet meer aan. Met al zijn bereiking moet hij terug naar de mensheid en zich daarmee bezighouden.

Het is eigenlijk een soort Boeddha effect. Wanneer de Boeddha de absolute verlichting bereikt, dan kan hij zich oplossen in de eeuwige vrede. Maar hij doet dat niet: Integendeel, hij wordt door medeleven bewogen. Hij staat zich dus een emotie toe, daarbij beperkt hij zijn discipline zodanig dat hij kan terugkeren naar de mensheid, om daar als leraar te werken. Het zijn dingen waarover je misschien niet nadenkt, als je al die verhalen leest.

Hetzelfde is het met Jezus. Als Jezus maar half zo machtig was als hij werd voorgesteld, dan kan ik mij niet voorstellen dat hij zich door een stel boerentempelkinkels zou laten arresteren. Dat had hij gemakkelijk kunnen voorkomen. Hij heeft het niet gedaan. Jezus had de beheersing. Hij kende ook zijn zwakte, meer, hij had geestelijk inzicht. En dat inzicht was sterker dan zijn lichamelijke zwakheid.

Draag dat nu eens over op de mensheid als zodanig. Wat krijgen we dan? Veel dingen, die op het ogenblik nog logisch en redelijk schijnen worden steeds wankeler. Ze zijn namelijk afhankelijk van het geloof van de mensen daarin plus de zelfbeheersing waardoor ze zich aan de regels houden en zich daarnaar voegen. Hoe minder dat gebeurt des te minder de regels waard zijn. Dan kun je grijpen naar het grove geweld. Dat is eigenlijk ook een vorm van onbeheerstheid, maar dat wekt weer grof geweld op. En dat betekent weer dat de onbeheerstheid hand over hand toeneemt, totdat er een idee ontstaat dat eigenlijk deze strijd en daarmee de onbeheerstheid overbodig gaat maken.

Ik denk dat strijd in de komende tijd nog wel aardig zal oplaaien maar ze wordt minder. Ik denk ook dat steeds meer mensen van tevoren gaan aanvoelen wat er gaande is. Ik voorzie b.v. en dat is nog niet eens zo heel ver weg, in maart ongeveer de invloed gaat optreden en dan zullen zeer veel mensen toekomst gevoelig zijn. Maar wel op zeer korte termijn d.w.z. ze voelen misschien tien minuten vooruit iets aan. Dat zou voor de verschillende casino's een enorme slag betekenen. Ze zullen een hoop geld moeten uitbetalen.

Heel veel mensen zullen zich op de borst slaan en zeggen dat zij zo goed en handig zijn. Zij hebben het helemaal mis, want is de invloed weg, dan is de gevoeligheid weg. Maar de vorm van gevoeligheid die dan optreedt, houdt in dat je kunt anticiperen je kunt vooruit lopen op de feiten.

Als je gevoeligheid groter wordt, kun je niet alleen vooruitlopen op stoffelijke ontwikkelingen en feiten in de nabije toekomst, maar je kunt ook vooruitlopen op geestelijke contacten. Dat houdt in dat je van tevoren weet wanneer een geestelijk contact kan optreden dat je beseft welke inhoud het heeft. Je kunt daarmee dan nog niet het contact zelf overbodig maken of de volledige inhoud daarvan kennen, maar je kunt wel zodanig voorbereid zijn dat het optimaal op je inwerkt.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 2 – Andere stromingen

Stel u voor dat alle contacten die de geest nu heeft met de mensheid (dat zijn er heel wat meer dan de meeste mensen denken) niet meer verwaarloosd en verdrongen worden. De geest probeert om u iets belangrijks te zeggen maar u bent net aan het bridgen. Dat soort dingen komen dan niet meer voor. Al die contacten krijgen meer betekenis.

Een dergelijke betekenis zal niet zonder meer leiden tot een hervorming van geloof dat zie ik niet zitten. Het zal leiden tot een andere beleving zowel van het bestaan op aarde als van de dood daarna. Er is dus een grote emotionele verandering en daarbij een besefsverandering gaande.

Ik denk, dat dat te maken zal hebben met de vernieuwing die zich op aarde afspeelt. Want als de spanningen langzamerhand oplopen (wij hebben namelijk niet te maken met spanningsval maar met het oplopen van een aantal energieën vanuit geestelijk standpunt), dan moet dit impliceren dat elk toenemen van deze spanning op zich betekent een verandering in het menselijk besef en daardoor een aanpassen van het menselijk denken. Dat houdt int dat b.v. een geloof wordt beleefd en niet meer wordt beleden.

Ik heb soms het gevoel dat voor sommige mensen het geloof een soort belegd broodje God is waarin je dan met een hartige hap al peuzelend verder gaat om de dingen van de dag te doen zonder je aan het geloof te storen. Maar als ik een geloof beleef dan is het voor mij niet meer mogelijk om buiten dat geloof om te handelen.

In het begin zal dat nog een dogmatisch geloof zijn. De dogmatici zullen heus de mensen nog wel een tijdje posten. Dit is niet zo bedoeld, maar het komt daar wel op neer. Alles wat u leuk vindt is verboden, want dat is van de duivel. En alles wat u niet leuk vindt, moet u nemen, want dat komt van God. Met andere woorden God geeft datgene wat, u niet wilt hebben. Daar moet u dankbaar voor zijn want dan krijgt u tenminste niet wat de duivel u rijkelijk aanbiedt. Dat is natuurlijk dwaasheid

Het geloof dat innerlijk wordt beleefd, geeft niet alleen een nieuwe gewetensbenadering, maar het geeft ook een totaal anders bijna dwingend karakter aan de zekerheid die men in zich draagt.

Als ik weet, dat God met mij is en dat God zegt dat ik bij wijze van spreken de HTM mag oplichten, dan doe ik dat graag met Gods zegen, niet waar. Als Hij mij zegt dat ik moet lopen, dat vind ik misschien minder prettig, maar dan peuter ik wat aan mijn eksterroog en ik sjok voort, want dat is mijn innerlijke zekerheid,

Geloof is in deze dagen vaak slechts een formule. Maar stel u eens voor, dat geloof een innerlijk weten wordt dat op zichzelf en vanuit zichzelf bewijsbaar blijft. Je kunt dus de waarheid van je geloof aan jezelf en door jezelf voortdurend bewijzen. Dan ontstaat er een geheel nieuwe zekerheid. Die zekerheid brengt ons op een punt waarop niemand een gezag over ons kan uitoefenen, maar wij door onze innerlijke zekerheid gelijktijdig worden geredigeerd.

Ik vraag mij af wat voor invloed zo'n reactie zou hebben op mensen als Reagan? Ik denk, dat de goede man zich zou doodschrikken. De acteur is de oprechtheid heel vaak een crime.

Leven, intenser leven, vorm geven aan je wereld betekent een andere benadering van je wereld. Dat houdt in dat elke belevingswaard die op aarde plaatsvindt en die dus geestelijk mede vormend is, in het voortbestaan inhouden een enorme verandering van de geestelijke beleving. De toestand na de dood zal daardoor sterk worden beïnvloed en daarnaast ongetwijfeld ook de samenleving. Een verandering? Ja. Is het een volledige vernieuwing? Een beetje dubieus. Ik wil niet zeggen dat er niets nieuws onder de zon is, maar veel nieuws is er in ieder geval niet. En als er al iets nieuws onder de zon is, dan blijkt dat later verkeerd geïnterpreteerd te zijn. Dus wij gaan uit van een innerlijke verandering die de samenleving verandert. Hier zou ik u willen terugverwijzen naar de eerste les waarin ik het een en ander heb gezegd over politiek, economie en dergelijke.

Stel u nu ook voor dat deze mensen zonder het misschien zelf te weten een inhoud aan opbouwen zijn waardoor hun aards bestaan steeds harmonischer wordt met het latere geestelijke bestaan. Dat houdt voor die geesten in dat ze gemakkelijker de aarde kunnen

benaderen en dat ze op aarde meer kunnen doen. Maar het houdt voor de mens in dat hij zich steeds bewuster wordt van die sfeer, van de krachten van die sfeer, de werkingen en zelfs het weten van die sfeer. Het gaat zonder bronvermelding. Je weet als mens nooit precies waar het vandaan komt. Dat komt omdat je de gegevens niet hebt. Je hebt de referentiekaders niet die nodig zijn om dat precies te definiëren.

Je bouwt een leven op dat op zichzelf minder materialistisch is uit de aard der zaak en waarin geestelijk iets wat nu los staat van stoffelijk leven wordt vervangen door innerlijke harmonisch te zijn.

Innerlijk harmonische krachten zijn ook wereldkrachten. Een harmonie die de aarde beroert, zal de aarde eveneens een kans geven om haar uitstraling weer verder aan te passen aan de mensheid. Dat kan interessant worden, want energie in vitaliteitsopzicht is wat dalend, energie in geestelijk opzicht is toenemend.

Bij een daling van het stoffelijke beheersingspunt (de compactheid als het ware van de stoffelijke energieën) zullen we op aarde weer het een en ander moeten verwachten. Er zullen wat werkingen van de natuur zijn waarvan we een hele tijd niet meer gedroomd hebben. Maar aan de andere kant, de aarde kan meer harmonisch worden met de mens. Dat wil zeggen, dat de wisselwerking mens (vooral menselijk denken en beleven) en aarde met haar respons, inclusief haar natuurvoorzieningen, want die spelen ook een rol, de mensheid a.h.w. gaat helpen en beschermen.

Het droogtegebied van vandaag kun daardoor over een aantal jaren vruchtbaar zijn. Gebieden, die nu onder wateroverlast lijden, zullen zien dat daar minder water zal vallen. Het is net alsof de verdeling op aarde anders wordt.

Het weer wordt ook een beetje anders. U moet erop rekenen dat u een korte periode, (misschien 50 jaar) krijgt van kouder worden. Dat ligt nu nog wel een 25 á 30 jaar weg. Dat is echter bijkomstig. Dat gaat allemaal voorbij. Wat blijft, dat is een grotere harmonie tussen de aarde en de mens.

De aarde is een levend en denkend wezen met een totaal ander bestaan dan de mens, met gedachten die anders zijn dan die een mens zich kan voorstellen, met communicatie met planeten en sterren. En daardoor eigenlijk vertegenwoordiger van bepaalde evenwichtigheden en onevenwichtigheden in een zonnestelsel, maar indirect in een deel van de nevel.

Als de aarde harmonischer wordt, dan wordt de relatie aarde zon beter. De relatie tussen de sterren en omgeving en de aarde zal eveneens beter worden. Er ontstaat een aanpassing van leven die gebaseerd is op een innerlijke, een geestelijke verandering waardoor mensen de meer positieve waarden van hun wereld en haar bewoners (haar bezieling) beter kunnen verwerken.

Wat doe je nu verder? Veranderende spanningen zijn niet alleen maar de spanningen tussen demons en de aarde, de mens en de geest. Het zijn ook de spanningen die in een stoffelijk leven zijn opgebouwd. Neem b.v. het mijn en dijn. Dat is een daverende spanning. Want als het niet mijn is dan wil je dijn tot mijn maken. Vandaar dat je dan het verschil tussen mijn en dijn vergeet totdat het mijn is en dan zeg je. Het is niet dijn. Daar komt dan deining van

Wij moeten ons heel goed realiseren dat dergelijke bezitsverhoudingen gaan vervlakken. Ze zullen er wel zijn, maar de betekenis wordt anders. Het is meer een kwestie van behoefte, van gebruik dan van bezit.

Met macht is het hetzelfde. Macht is tegenwoordig het vermogen om bij anderen iets af te dwingen. Maar dat zal langzamerhand veranderen. Het wordt het vermogen om door je eigen uitstraling een ander op je eigen vlak harmonisch te maken en dan krijg je vanzelf de innerlijke waarde die daarop antwoordt.

Het is niet alleen een kwestie van God aanroepen en bidden tot de heiligen. Het is ook wel degelijk een kwestie van beseffen waarmee je te maken hebt. De heilige of de engel blijkt dan heel vaak gewoon een voorvader te zijn. Dan verandert dus ook je visie van de hemel van het

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 2 – Andere stromingen

hiernamaals die worden meer aangepast aan de werkelijkheid die daar allang bestaat. Alweer een harmonie.

De aarde heeft echter ook haar eigen geestelijke werkingen. Zij is eveneens verbonden met geestelijke krachten waaronder werelden waarin de geest zich kan manifesteren en uiten zoals b.v. het astraal gebied. Dat is op aarde mede afhankelijk van de aarde. Dan kunnen we zeggen, dat door een grotere harmonie tussen geestelijk mens en geestelijk deel van de aarde die werelden a.h.w. betreedbaar worden.

Het is helemaal niet zo gek om aan te nemen dat er over ongeveer 1200 á 1400 jaar heel veel mensen zijn die niet wachten op de trein maar die even teleportereren. Zo zullen er in die tijd wel mensen zijn die niet luisteren naar de nieuwsberichten, maar die zich instellen en de belangrijkste elementen van het gebeuren op aarde naar zich toe voelen vloeien. Dat is een samenleving waarvan u zich nu nog geen beeld kunt maken.

Wat u wel kunt meebelevén in deze tijd dat is het contact met de geest omdat dat reeds bestaat, reeds voor een groot gedeelte is opgebouwd in verschillende stadia en verschillende trappen en daardoor zich ook actief kan manifesteren. De eerste manifestatie op dit terrein moeten we verwachten in het contact tussen mens en geest.

De verdere ontwikkeling is eigenlijk vanuit ons standpunt secundair. Wat kan het ons schelen of u bij de tramhalte staat of dat u teleporteert. Alleen moet u uitkijken dat u niet daarheen teleporteert waar een ander al staat te wachten. Ik denk wel, dat er een soort abriës komen, een met een afdeling voor heengaand verkeer en een ander voor het aankomende en waarin niemand mag blijven staan. Dan heb je altijd een veilige plaats om terecht te komen. Dit is de enig redelijke oplossing, wanneer je een maatschappij krijgt waarin teveel mensen dergelijke teleportatiemethoden gebruiken. Anders teleporteer je te samen op hetzelfde punt en dat geeft een reuze klap. Punt 1, je wordt allebei teruggeslingerd en moet je je opnieuw oriënteren. Punt 2, er kan een verwarring ontstaan en weet je niet meer wat mijn en dijn is op dat ogenblik en kom je misschien met andermans onderdelen thuis.

Wat belangrijk is in de nabije toekomst is ook dat de geest, die nu overgaat een geest is die ontzettend veel materiele problemen heeft meegemaakt. Denkt u even na: Wereldoorlogen, concentratiekampen, jungleoorlogen (de Vietnamese, de Koreaanse), martelkampen in vele landen, vervolging, partijstrijd (Libanon). Dat alles te samen hebben de mens een aantal belevingen. gegeven waarmee hij eerst na de dood moet afrekenen. Maar heeft hij daarmee afgerekend, dan kan ik u garanderen, die geest zal een dergelijke situatie proberen op te heffen waar dat mogelijk is, al is het alleen maar omdat ze vreest daarin toch weer gebonden te worden in een deel van de oude pijn, de oude ellende. De geest gaat dus ingrijpen. Dat is erg belangrijk.

Er zijn steeds meer mensen ontvankelijk. De mensen worden voor een deel althans de uitvoerders van een besef dat hun vanuit de geest wordt gegeven. Nu kunnen we zeggen: Op een andere manier is dat ook mogelijk. Geestelijke chirurgie b.v. waarin je een geest oproept om een paar steentjes uit te snijden zonder dat er uiterlijke verwondingen optreden. Goed dat is mogelijk, dat kan. Maar het is niet het belangrijkste.

Het belangrijkste is dat u, de mens, uw eigen levenskrachten leert hanteren, dat u leert gebruik te maken van uw geestelijke vermogens. Dat andere is een neveneffect. Dit begint in deze tijd steeds meer voor te komen. Ofschoon geestelijke operaties e.d. voorlopig nog zijn voorbehouden aan enkelen die leven in een milieu dat dat accepteert, zullen andere vormen van zelfgenezing en genezing van anderen toenemen. Het impliceert dat harmoniseren van anderen (daar komt het eigenlijk op neer) niet alleen een genezend proces op gang brengt in stoffelijke zin, maar ook geestelijk. Want het is een geestelijke kracht en zal dus op geestelijk niveau eveneens induceren wat erin is gelegd. Verandering van de mens in geest en stof. Dit is zeer interessant.

Dan weten wij de mens heeft een uitlaat nodig voor alle dingen. Het is met zo'n uitlaat soms ook als bij een auto, de knalpot is een beetje kapot. Je hebt dus een uitlaat nodig en je zoekt die b.v. in kunst. Een kunst die abstract is, wordt maar zelden begrepen. Maar op het ogenblik, dat een kunst een aura zou kunnen hebben, wordt ze intuïtief ontvangen. Veel meer mensen

zullen kunst gaan scheppen. En veel minder mensen zullen met hun kunst opscheppen, ook dat. Veel meer mensen zullen leren dat uitdrukking van innerlijkheden op duizend en een manier kan gebeuren.

Wij zullen minder richtingen zien in de kunst. Zoals we hetzelfde hebben gezien bij het geloof. Ook daar valt de gerichtheid een beetje weg en wordt het geheel wel heel sterk op de persoonlijkheid gericht. Bij kunst is dat hetzelfde. Maar er is een overdracht. Het blijft bij een overdragen van waarden. Hoe beter die waarden met hun intentie kunnen worden overgedragen, hoe beter iets kan worden beseft.

Een kunstenaar kan denken aan een kosmisch probleem en dat dan uitzetten in een aantal roestige metalen vlakken, onder vreemde verhoudingen aan elkaar gelast en ergens verheven tot puinhoop aan de rand van een snelweg of bij een openbaar gebouw. Dan zeg je: Dat zegt mij niets. Of je zegt: Ik vind het vormenspel wel mooi maar de intentie, de beleving erachter valt weg. Dit betekent, dat de constructeur niet meer de kunstenaar kan spelen. Maar tevens betekent het dat de kunstenaar, zelfs als zijn constructie vanuit een ander opzicht misschien wat te wensen overlaat, in staat is een denkbeeld te projecteren dat een ieders die ook maar even naar het voorwerk kijkt, zich er even op concentreert, daardoor a.h.w. gegrepen wordt hij wordt erdoor beroerd.

Wat zou het een mooie wereld kunnen zijn. Een wereld waarin een balletdanser niet meer in de ogen van de een, kunstenaar par excellence is, in de ogen van een ander een gymnast die op muziek huppelsprongen maakt die weinig betekenen. Dan gaat het er ook niet meer om: is het een soort egotisme, een jezelf willen vergoden en laten zien. Het is dan gewoon de vraag: kan de kunstenaar het ballet beleven? En dan zullen we zien dat de lichamelijke beheersing van een Nurejev wordt vervangen door een nieuwe Nurejev die in feite de geestelijk intensiteit van zijn beleving gebruikt om die in gebaren en sprongen, die dan misschien wat minder goed zijn, uit te drukken. Als je dat doet, dan is het duidelijk dat je andere dingen beter gaat begrijpen.

Als je in een slachthuis staat en je bent ongevoelig, nu ja schietmasker voor en bom, je bent klaar. Maar als je weet wat de dieren beleven voordat het zover is, dan vraag ik mij af, of je niet lang tevoren kotsmisselijk bent weggelopen voordat je aan die taak zoudt kunnen beginnen.

Wij krijgen een selectie. De ongevoeligen zullen zich nog steeds bezighouden met taken die op het ogenblik ook bestaan. De gevoeligen echter zonder dat ze daarmee een heersende kaste gaan vormen, worden degenen die boven deze taken verheven een inhoud in het leven scheppen die zelfs voor de onbesnaarden, de ongevoeligen, onontbeerlijk is geworden.

U kunt zich geen wereld voorstellen in een vernieuwing waarin alles wordt geleid. Trouwens als alles precies gelijk zou zijn, dan zou de aardigheid eraf zijn. Maar u kunt zich misschien wel een wereld, voorstellen waarin alle verschillen op een zodanige manier op elkaar inwerken en elkaar aanvullen dat we daardoor een eenheid verkrijgen met veel meer actuele mogelijkheden dan elk van de delen voor zichzelf ooit zou kunnen waarmaken. Een deel van de verandering zal liggen in het ontstaan van dergelijke lichamen.

Dan denk ik onwillekeurig aan al die sekten van de laatste tijd, de Roodhemden, de Roodrokken, de Geeljassen, de Kaalkoppen enz. Er zijn gemeenschappen buiten de gemeenschap gevormd en die worden gedragen door een suggestief overwicht van een enkele persoonlijkheid. Dat neemt echter niet weg dat, ongeacht de juistheid of onjuistheid van de dominerende persoonlijkheid, er een totaal nieuw menselijk contact, een andere relatie tussen de mensen ontstaat. Dat loopt van een betrekkelijk kleine commune tot heel grote bewegingen die mijnentwege de krant lopen rond te venten. Al deze groepen zijn nu bezig om een onderlinge verstandhouding op te bouwen.

Die verstandhouding is echter nog gebaseerd op gezag. Op het ogenblik, dat de verlichting steeds sterker wordt, wordt het gezag in verhouding zwakker. Maar de eenmaal bereikte band, de eenmaal bereikte eenheid blijft bestaan.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 2 – Andere stromingen

Wat dit kan betekenen kan ik u demonstreren aan de hand van een voorbeeld van een dorp in India aan de grens met Pakistan. De mensen daar zijn noodgedwongen begonnen aan een soort coöperatieve samenwerking o.m. door gezamenlijk producten af te voeren, onderling hun verbouw van bepaalde gewassen en de productie van bepaalde goederen af te spreken. Daar is het mee begonnen. Ze hebben daardoor een betere watervoorziening gekregen. Ze beschikken over energie. Ze hebben zelfs elektrische energie. Ze kunnen dus meer doen. Maar gelijktijdig zijn die mensen onderling afhankelijker van elkaar geworden.

Nu had de regering van dat dorpje best een showcase willen maken, want het ligt vlak bij de grens. Ze wilde laten zien hoe zij, de Hindoes, gevorderd zijn. De dorpelingen bekeken dat en zeiden toen: Wij willen dat niet. Wij kunnen geen helpers en leiders aanvaarden. Wij willen graag met u praten over die zaken, maar wij willen het zelf zijn die overwegend beslissen. Ieder van ons weet wel iets. En als wij allemaal samen het doen, dan is dat voor onze gemeenschap het meest juiste. Dat is heel typerend, vooral omdat ook verschillende kasten in dat dorp wonen die in dit geval als eenheid optreden.

Het is het besef, dat een gemeenschap die eenmaal deze afhankelijkheid en daarmee ook een mentale en geestelijke band heeft opgebouwd die je niet zonder meer door anderen kan laten beroeren. Ze kan zich niet meer, zelfs niet door de meest verlichte meester, laten overweldigen. Ze kan schouwen, ze kan concluderen, ze kan ervaren en op grond daarvan zelfstandig een richting bepalen. Dit is een van de meest fantastische dingen in dit vernieuwingsproces.

Het is niet alleen een verandering. Neen, het is werkelijk een vernieuwing. Een vernieuwing waardoor mensen teruggaan naar de oude dorpsgemeenschap (die was ook zeer hecht met onderlinge sociale controle), maar gelijktijdig daaraan toevoegend een mentale samenwerking en vreemd genoeg wat ze noemen de zielenband een gevoel van innerlijke verbondenheid waardoor men op elkaar nog heel anders en veel beter is gaan reageren. Toch heeft dat dorp zijn tradities behouden.

Mensengroepen zullen hun tradities nog lange tijd behouden, maar de tradities zijn niet meer overheersend. Ze zijn het decor waartegen het geheel zich als een multiple persoonlijkheid aftekent. Voor het eerst mensen die niet moeten worden opgezweept om voor het volk, het vaderland, de koning, de republiek of de juistheid van de leer te strijden. Mensen, die gewoon innerlijk weten op welk gebied ze Inden moeten zeggen, maar dan ook allen te samen en met al hun mogelijkheden en vermogen. En op welk punt ze heel rustig kunnen zeggen: Laat maar eens zien.

Het zal heel veel van de strijd, die er op het ogenblik in de wereld bestaat, eenvoudig uitroeien. Per slot van rekening, je hebt geen atoomwapens nodig als je bereid bent om met de ander in contact te treden en toch je eigen persoonlijkheid te kunnen bewaren.

Een van de grote angsten zowel bij de socialisten als bij de kapitalisten (of moet ik zeggen de Russen en de Amerikanen, dat is volgens de termen van beiden ongeveer hetzelfde) is dat het denken, de geplogenheden van de ander in het eigen gebied de overhand krijgen. Dus feitelijk strijden zij grotendeels voor uiterlijkheden, die machtsverhoudingen of sociale en economische verhoudingen uitbeelden. Neem dat weg, wat blijft er over? Harmonie en disharmonie, zeker.

Een harmonie wordt dan niet meer bepaald door land, volk, geloof, maar alleen nog door je eigen wezen, je eigen geestelijke uitstraling en misschien ook door de contacten die je langzamerhand hebt opgebouwd met de wereld van de geest. Waar harmonie is, is samenwerking mogelijk. Waar disharmonie is, is er een afstoting zoals bij gelijke polen van een magneet. Dat wordt gewoon uit elkaar gedreven. Dat is niet zoals nu in een conflict een overwinning. Het is een automatisch je distantiëren. En door die distantie ook de mogelijkheid gewinnen om van de afstand waar het niet meer storend is bepaalde facetten van anderen toch nog te leren kennen. Ik geloof, dat dat een opzienbarende verandering is.

Nu zult u zeggen: je hebt het allemaal opgebouwd op spanningsval en spanningsoploop. Ik heb het u geprobeerd uit te leggen. Het hangt samen met de beweging in de ruimte.

Er zijn bepaalde ruimtelijke situaties waarin we stormen kennen. Die stormen worden soms magnetische stormen genoemd, soms hebben ze daar een andere naam voor. Zo'n storm moet u zich niet voorstellen als een storm op aarde. U moet eerder denken aan een waterval iets wat je onweerstaanbaar dreigt mee te sleuren, tenzij je daarvan afstand kunt nemen. Dergelijke stormen zullen de aarde en zelfs ook de zon binnen afzienbare tijd treffen. Vermoedelijk zal het eerste contact zijn over een kleine 40 jaar. Dan zullen daardoor zowel de baan van het zonnestelsel als ook de krachtsverhoudingen in het zonnestelsel materieel tijdelijk sterk veranderen.

Ik voorzie geen grote ijstijd, wel een tijdelijke terugval van zonneactiviteit voorafgaand aan het directe contact met de feitelijke stromingen in de ruimte. Ik denk dat we daarin heel veel voor mensen onrustbarende zaken zullen zien. Maar ze zijn alle van voorbij gaande aard en niet van fatale aard.

Deze verandering, deze storm, is het waarschijnlijk ook die de ommekeer in krachtsverhouding op zeer korte termijn nogal sterk doet oplopen. Laten we zeggen 20 Volt boven norm voor geestelijke zaken en bepaalde gevoeligheden en 20 Volt beneden norm voor bepaalde stoffelijke mogelijkheden en lichamelijke zaken. Wat leidt u daar nu uit af? Ik denk het volgende: De mens blijft behoefte hebben aan een zekere hoeveelheid stoffelijke energie. In deze stromingen, gekomen kun je die niet meer chemisch of anderszins eenvoudig opwekken. Het enige dat overblijft is grijpen naar de geestelijke kracht. Dit betekent, dat de omzetting van geestelijke krachten in stoffelijk hanteerbare krachten bij het begin van deze werking en het verdere verloop ervan (het is een stormpje van een jaar of tien) dus zeer sterk zal toenemen.

Heb je eenmaal geleerd met geestelijke krachten te werken en die om te zetten, dan merk je dat je dat niet meer vergeet, ook als het niet meer nodig is. De eerste paraplu koop je misschien omdat je anders helemaal wegspoelt door de regen. Maar heb je haar eenmaal, dan neem je die vaak mee, omdat je denkt dat het misschien gaat regenen. Als een dergelijke paraplu moet u dus het gebruik van geestelijke krachten zien. En wat u eenmaal heeft verworven en wat u niet voortdurend gebruikt, maar dat u kunt inzetten op die ogenblikken dat het werkelijk noodzakelijk is.

Wat allemaal daaruit voortvloeit, daar zullen we het een volgende keer misschien over hebben. Laten wij nu vaststellen, dat in zekere zin een bewustwording en een inwijding aan het gebeuren zijn. En dat in de komende tijd voor de mensheid een zodanige inwijding in geestelijke mogelijkheden en krachten zal plaatshebben dat hierdoor het wezens de geaardheid en zelfs de manier van werken en optreden van de mensen sterk zullen worden beïnvloed.

Aquarius is geen droom. Aquarius is een werkelijkheid. Niet een of ander fabelland, een soort El Dorado vol geestelijke kracht en menselijke broederliefde, maar echt een verandering omdat de mogelijkheid om je te handhaven steeds sterker gaat afhangen van je vermogen om bepaalde geestelijke krachten op de juiste manier om te zetten en te gebruiken. Gelijkzeitig neem je de geestelijke waarden en waarschuwingen bewuster in je op zodat je beter en sneller kunt reageren op datgene wat in je wereld noodzakelijk is. Dit is het proces dat zich op dit ogenblik voltrekt.

De veranderde spanningen waarover ik sprak zijn in feite het begin van deze omwentelingen. In deze tijd is het totaal van de aanwezige energieën minder dan 11/10 van datgene wat zich op betrekkelijk korte termijn gaat ontwikkelen. U maakt alleen een vage beginfase mee. Verheugt u zich daarover, want wie eenmaal het begin heeft gezien, zal misschien het beloofde land niet betreden, maar als Mozes op de berg zeggen: Toch kan ik mijn ogen rustig sluiten, want ik heb gezien.

Kijk om u heen en u zult zien. Besef in uzelf en u zult weten. Maar als u dan stoffelijk niet de volledige ontplooiing van Aquarius haalt, u op herhalingsoefening komt, dan is dat ook geen zonde. U heeft een grootse tijd meegemaakt, U heeft het begin van wisselende spanningen gezien en daarmee een vernieuwing beleefd die voor het hele verdere geestelijke verloop van de mensheid van uitermate grote betekenis zal zijn.

DE KOMENDE ESOTERIE

Het zoeken naar een innerlijk pad is bijna zo oud als de mensheid, beter gezegd de menselijke beschaving. Het innerlijke pad op zichzelf heeft lage tijd los gestaan van een werkelijkheid die controleerbaar was. In een wereld waarin alle menselijke bestrevingen materialistisch waren, waren geestelijke bestrevingen ofwel onbegrijpelijk, danwel wij hebben ze volkomen verkeerd geïnterpreteerd, zoals in de tijd van de alchemisten.

Nu komen wij in een periode waarin de innerlijke mens zichzelf gaat beleven. Ik mag u in herinnering brengen dat er LSD-trips zijn geweest goede en slechte, waarin mensen werden geconfronteerd, zonder het helemaal te beseffen, met delen van hun werkelijk ik en de harmonieën die daarin bestonden.

Mensen beleven steeds meer zonder helemaal te begrijpen wat er gaande is. Hun innerlijke onvrede, hun innerlijke onrust zo goed als hun plotseling innerlijk verheven zijn, hun rust of zelfs hun confrontatie met een onbekende grootheid. Altijd weer ziet de mens dit als iets wat niet helemaal betrekking heeft op zijn werkelijke wereld.

De nieuwe esoterie moet een esoterie zijn die de innerlijke mens verbindt met het geheel van het waarneembare en van het beleefbare.

Je kunt geen scheiding maken tussen stof en geest, wanneer je zelf in de stof leeft en een geest bezit. Je moet de geestelijke waarden en werkelijkheden weten om te zetten in datgene wat stoffelijk beleefbaar is. Je moet anderszins ook het stoffelijk beleefbare zijn geestelijke betekenis kunnen geven zodat je de werkelijke invloed daarvan op je innerlijk wezen voortdurend beseft. Dat wil zeggen, dat de nieuwe esoterie niet meer een abstractie is een filosofische richting zonder meer. Het is eerder een experiment een zoeken naar het onbekende zowel in je eigen wereld van mens als in je innerlijke wereld als geest. Het is het huwelijk tussen stof en geest dat steeds grotere nadruk zal leggen op de werkelijkheid die buiten alle tijd en buiten alle mensen bestaat.

De nieuwe esoterie moet u zich niet meer voorstellen als het meditatief neerzitten zonder meer. Het is het innerlijk vinden van een waarheid en dan het onmiddellijk op de proef stellen van die waarheid in de feiten die je om je heen, ziet. Dat is niet alleen meer het innerlijke beleven van het licht. Het is het projecteren van het licht, het werken met het licht zodat de werkzaamheden die je verricht op zichzelf een manifestatie worden van het licht dat je in jezelf meende te ervaren.

Er zijn tijden dat je ongetwijfeld even zult afwijken van de innerlijk juiste weg of dat je stoffelijk gezien misschien andere dingen moet doen, moet beleven en aanvaarden dan je innerlijk wenselijk acht. Want je bent een mens en je bent gebonden aan de wetten van de wereld. Je bent een wezen van de eeuwigheid en je bent gebonden aan de invloeden van de sferen die je ondergaat. Maar je zult steeds meer leren hoe je deze samen kunt brengen.

Het grote probleem van de nieuwe esoterie is niet meer het vinden van de innerlijk weg en de innerlijke vrede, maar het vinden van een pad dat zowel de stoffelijke wereld als de innerlijke wereld samenbrengt en in deze samenvoeging de mens bewust maakt van een leven dat niet alleen op aarde bestaat, maar de mens doet uittorenen tot in de sferen. Zodat hij alles samenvattend elke schrede die hij zet op de stoffelijke wereld die schrede gelijktijdig en verantwoord doet vanuit het standpunt van alle geestelijke werelden waartoe hij in zijn bewustzijn reeds behoort.

Dit is een wat zonderlinge benadering van esoterie, want de meeste mensen houden zich nog steeds bezig met filosofieën, met symbolen en wat dies meer zij. Zeker, symbolen zullen in de toekomst wel een rol spelen, maar ze zullen niet meer het symbool zijn van door anderen vastgestelde onveranderlijke waarheden. Ze zullen eerder de uitdrukking zijn (het stenogram) van een innerlijke beleving en de manier waarop deze stoffelijk beleefbaar kan worden gemaakt.

Het is niet meer het opstapelen van stellingen totdat je eigenlijk van de feitelijkheden verwijderd bent en niet meer in staat om te beseffen wat je feitelijke wereld en je feitelijk wezen in werkelijkheid zijn. Het is wel degelijk een langzaam overgaan van de torenende

hoogten van een innerlijk denken naar de praktische waarden die voor je gehele wezen op dit ogenblik gelden. Zoals al eens is gezegd: Je kunt niet gelijktijdig op aarde de een zijn en in de geest de ander. Scheidingen, zoals op het ogenblik nog al te vaak worden gemaakt zijn dan niet meer denkbaar.

Het beschrijven van cirkelgangen die de ziel maakt door alle sferen zal ongetwijfeld nog een tijd een rol spelen maar het is niet meer de uitbeelding van een onveranderlijke werkelijkheid waarin je door hel en hemelwerelden gaat of opstijgt tot de hoogste sferen en dan afdaalt tot het mens zijn om van daaruit door de diepste sferen weer terug te keren tot het mens zijn. O neen, het wordt veel meer een eenheid.

De eenheid is niet gelegen in de verschijnselen maar in de kern waarmee die verschijnselen verbonden zijn. Je kunt zeggen. Het schuitje van de draaimolen draait vanzelf rond, maar de werkelijkheid is gelegen in de as die omheen alle schuitjes van de draaimolen draaien. Als je de as beseft, dan ken je de werking van de molen. Zo is het ook met het leven. Al datgene wat als een schijnbare cirkelgang rond davert in deze wereld, steeds weer zichzelf herhalend feit na feit, wordt gedreven door een werkelijkheid die de kern uitmaakt van alles. Met deze kern zijn alle verschijnselen verbonden. Alle gebeurtenissen, alle mogelijkheden.

De innerlijke weg zou je moeten voeren tot die as. Maar als je bezig bent met de as en je beseft niet zij beweging breng, dan weet je nog niet wat ze is en wat ze betekent. Maar als je de as kent en ziet wat ze is dan heb je daardoor een beeld gekregen dat zelfs, als je in een schuitje zit en wordt rondgeslingerd, je het geheel van de molen doet beseffen, alle mogelijkheden en gevaren daarvan doet kennen en als zodanig je een maakt met het geheel.

Die term van eenwording vinden wij in menig filosofisch geschrift terug. Het is de droom van een mens om een te worden met allerlei hoge waarden en zo a.h.w. ontheven te worden van de werkelijkheid die hij zelf doormaakt. Maar de moderne, de nieuwe esoterie zal dat niet meer toelaten.

Je begint met wat je bent. Je begint niet met datgene wat je zou moeten zijn, maar met dat wat je wezenlijk tot stand brengt, wat je wezenlijk waarmaakt. En van daaruit ga je zoeken naar de kracht die dit alles mede in beweging zet. En die kracht dan steeds intenser belevend, steeds meer benaderend ga je ook steeds meer begrijpen waarom de onvermijdelijkheden optreden.

In de vernieuwing van de esoterie zal men minder spreken over voorbestemming en ook minder spreken over de absolute vrijheid om een bepaalde weg te gaan. Men zal begrijpen dat datgene wat je eens bent geweest in het begin, toen je eerste bewustzijn is ontstaan, nog steeds mede bepalend is voor al datgene wat je nu bent en wat je nu doormaakt. Men zal begrijpen dat omgekeerd al datgene wat je bent geweest en nu bent en nog zult zijn te samen de werking en de mogelijkheid van die kern, van dat werkelijke ik bepaalt.

Eens was esoterie, zoals Aesopus het zo mooi uitdrukte, dromen onder een bloeiende boom, terwijl je gezeten bent aan de enorme ravijn waardoor de Tijd stroomt. Nu is het gelijktijdig in de tijdstroom meegevoerd worden en de gehele tijdstroom overzien. Het is niet meer de bewustwording die je langzaam maar zeker verheft tot een hoge wereld. Het is het begrip waardoor alles samenvloeit.

In de werkelijke esoterie van deze tijd gaat het vooral om de versmelting van werelden. Het langzaam maar zeker samenvoegen van al die werelden en sferen waarin je hebt bestaan en nog zult bestaan, waarin je op welke manier dan ook bent bevoertuigd, opdat je uit het geheel de zin van elke wereld en elke deel manifestatie hoe en waar dan ook zult kunnen begrijpen. Het is een ken u zelve, maar nu niet meer gericht op een klein deeltje van de persoonlijkheid, maar een instinctief kennen van het geheel door een voortdurend bewuster deelhebben aan alle werelden waartoe je behoort.

Dat wil zeggen, dat de moderne esoterie langzamerhand in de vernieuwing grenzen gaat verliezen die op het ogenblik nog angstvallig worden getrokken. Grenzen van dietetiek bij de een, van seksualiteit bij de ander, van verplichte regels en verplichte meditatie bij een derde. Al die dingen vallen weg. Want om het ware ik te beleven is het noodzakelijk je wereld samen te

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 2 – Andere stromingen

voegen met je innerlijke erkenning, met je innerlijke wereld. Dat kun je alleen doen, als er geen regels zijn, maar als je vanuit je innerlijk besef van de totaliteit die je bent voor jezelf die regels scheidt waardoor je intenser en vollediger weer jezelf zult zijn.

Het einddoel van de esoterie is het erkennen van God zo Hij in je woont. Een God, zoals Hij in mij woont, is het ideaalbeeld van al wat ik zou kunnen zijn en al wat ik ben geweest. Dat ideaalbeeld wil ik geen God meer noemen. Ik wil het beleven als een deel van de totaliteit, een deel van de werkelijkheid die tot mij behoort. En dan pas kun je zeggen: De esoterie vernieuwt zich wezenlijk. Dan kun je zeggen: De veranderingen zijn niet alleen maar verschuivingen geworden. Ze zijn een grotere eenheid, een grotere uitbreiding van vermogen en bewustzijn. En dat lijkt mij het doel van alle zich vernieuwende esoterische bestrevingen. Dit lijkt mij de zin te zijn van al datgene wat we in deze tijd doormaken en van alle geestelijke mogelijkheden die daarbij voor ons door het gebeuren mede worden geschapen.

Ik hoop, dat u dit zult willen overwegen. Niet omdat ik denk dat u allen esoterici zult worden, maar doodgewoon omdat ik hoop dat u in begrip voor verruiming van besef en beleving tot een betere benadering zult komen zowel van hetgeen u bent in uw wereld en wat de wereld voor u is, als van die innerlijke werkelijkheid die in dat alles toch voortdurend een rol speelt.

VISIE

Ik zie. Ik schouw door het leven. Ik geef mijzelf een beeld van werkelijkheid waardoor datgene wat ik ben, datgene wat ik vreugdig ook beleef of is voor mij een zin gekregen heeft waaruit de totaliteit tot mij spreekt, zelfs in elk deel waarin de dag door het beleven breekt.

Visie. Het is het samengaan van al wat tot een naam geworden de werkelijkheid omschrijft, terwijl het voor het beleven toch nog deel na deel, streven na streven en breukdeel weer na breukdeel blijft.

Ik wil in mij het zijn beleven als eenheid, als realiteit en niet slechts als in duizend dreven verdeelde kleine werkelijkheden waardoor mijn wezen aarzelt om te treden daar waar het ik zegt: Ik moet gaan.

Een visie is jezelf verstaan en uit de veelheid van beleven het beeld van het ik met al verweven, totdat het al spreekt in het ik en zo de werkelijkheid - ook buiten alle grenzen om - je altijd begeleidt tot zuiverheid en tot de harmonie waarin het ik zichzelf mag wezen.

Dat is mijn visie op visie. U heeft misschien een andere visie. Maar je moet altijd heel voorzichtig zijn, want visie ontaardt heel snel in een visioen. En als er een taboe erkend zou moeten worden, ik meen dat dat eigenlijk niet zou mogen, maar als je het zoudt willen doen, dan zou ik het visioen taboe willen maken, omdat het alle werkelijke visie onmogelijk maakt.

MOZAIIEK

Wat stukjes steen van verschillende kleur, wat brokken glas te saam gesmeten.

Hoe kun je weten wat het wordt, wanneer je niet de tekening kent waarin het al wordt saamgevoegd?

Toch rijst er eens een statig beeld uit deze dingen saamgebracht, iets wat je schoonheid kennen doet.

Een vreugdig schone pracht.

Bezie het leven daar liggen, saam gegooid, geluk en ongeluk, politiek en godsdienst, verwachtingen die lang gebroken zijn, onrust, vreugden en wat pijn, gedachten, oorlog en geweld, een tijd ook van wat vrede, wat goederen en geld.

Het ligt dooreen gesmeten de grondstof ook voor ons levensmozaïek.

Maar wijl de tijd vervliedt en ons dit alles niet te meten schijnt, kent het bewustzijn niet hoe stuk na stuk verdwijnt uit het leven.

Doch het wezen dat weet, de ziel die begrijpt, bouwt uit het dagelijks gebeuren, als mozaïek een kleurenspeel, dat wordt tot klank en stamelt ons een heilige naam.

Gevangen is des levens doel.

In een verleden dat geen werkelijkheid meer heet, omdat het eenmaal was en reeds een nieuw gebeuren in 't leven is getreden. Zo wordt uit kennen en verleden opgebouwd een levensmozaïek dat nog niet is voltooid.

Nog volgt ons 's levens pijn en de vreugde van een ogenblik van zelfvergeten.

Toch is de naam in 't diepste wezen neergeschreven een kracht die deel maakt en van kosmisch zijn en leven dat deel van leven blijft.

Zo omschrijft de Schepper in ons Zijn wezen en beelden wij hoe wij door Hem geschapen zijn.

Dat is des levens mozaïek, gebouwd uit onbetekenende delen waarin nu kleur en lijn worden tot licht en eeuwigheid en als belofte reeds nu diep in ons weten leven.

LES 3 - VERANDERENDE GRENZEN

Het zal u zijn opgevallen dat enkele dingen, die voor enkele jaren nog onvoorstelbaar waren tegenwoordig tot het normale schijnen te behoren. De gewelddadigheid neemt overal toe, ook bij de jongeren. Het druggebruik blijkt niet te beteugelen. De verschillende besparingsmaatregelen blijken vaak averechts uit te vallen: alleen boekhoudkundig is er werkelijk resultaat. En zo kunnen we doorgaan.

Het is net, of alles wat uit het verleden komt en alle overlevende waarden eigenlijk een beetje op de tocht staan. Wil je begrijpen wat er gebeurt dan moet je je allereerst realiseren dat de mens zelf aan het veranderen is. De eenvoud waarmee de mensen vroeger de dingen aannamen, bestaat niet meer.

Als je vroeger als reiziger in de een of andere stad kwam en je vertelde: ik heb heel veel mensen gezien met een oog in het midden van hun voorhoofd, dan vond iedereen dat buitengewoon interessant en dat was waar. Als je later daarmee kwam, dan moest je wel vertellen waar dat precies was, want eigenlijk wilden ze dat wel eens bij een ander informeren en controleren.

Daarna is er een periode gekomen dat zo zeiden: Dat kan eenvoudig niet: dat is mythologie. Nu is het een tijd waarin men zegt: Het zou toch mogelijk kunnen zijn, maar dan moeten we rekening houden met allerlei condities. En dan denken ze b.v. aan de proeven op de Bikini atol of iets dergelijks.

Hetzelfde is het met de regeling van de maatschappij. Er is een tijd geweest dat een vorst zei: Zo is het, en dan was het zo. Daarna hebben we de parlementen gekregen. Er waren heren die besloten wat er beslist moest worden en dat werd dan ook heel braaf gedaan. Er zijn nu nog partijen die een dergelijke discipline proberen te handhaven, maar het wordt steeds moeilijker.

Het CDA weet niet wat het moet zeggen omdat het innerlijk zodanig verdeeld is dat het eigenlijk zelf niet weet wat het wil en daarom ook niet weet wat het moet zeggen. Dit is een betrekkelijk recent citaat van een Kamerlid. Als je kijkt naar al die zaken, dan is eigenlijk de manier waarop je een maatschappij kunt regelen niet meer te handhaven. Je kunt niet met verbodsbepalingen en nog eens een verbodsbepaling nog eens een wet daaroverheen de zaken toch nog in het goede spoor houden. Integendeel, het omgekeerde gebeurt. Hoe meer er geregeld wordt, des te meer er misloopt. Heel veel dingen beginnen pas goed mis te lopen als ze goed geregeld zijn, of althans dat heet te zijn.

De mens van vandaag gaat uit van zichzelf. Dat lijkt een tamelijk egoïstisch, tenminste egocentrisch standpunt te zijn. Maar dat is het eigenlijk niet. De mens wordt zich meer en meer bewust ervan dat hij zelf leeft hij wil zich niet laten leven. Hij wordt zich meer en meer bewust van een eigen wijze en allerlei factoren een rol spelen die voor anderen niet eens bestaan of geen betekenis hebben. Hierdoor wordt zijn benadering van het bestaan veranderd.

Zeker we kunnen zeggen: De gewelddadigheid komt van de televisies want daar worden elke avond moorden in overvloed geproduceerd. Alleen jammer dat ze hen, die de discussie programma's daar plegen te leiden nooit erbij betrokken. Dat zijn de enigen die door hun overlijden toch de kwaliteit van het amusement omhoog zouden kunnen halen. Dit is niet mijn mening, ik heb die afgelezen van velen.

De grote vraag is niets of het komt van de t.v. Als u teruggaat naar alle sprookjes, fabels en legenden, de spookverhalen die u vroeger werden verteld, dan waren ze vaak nog veel griezeliger en veel bloeddorstiger dan men tegenwoordig op de t.v. laat zien. Als tegenwoordig Blauwbaard zijn vrouw vermoordt, dan mag je misschien de bloedvlekken zien en de kreten horen, maar de rest mag toch nog niet op de t.v. worden vertoond. Dat kun je alleen doen, als je een bandje huurt waar die film compleet op staat.

Dus wie reëel is, moet toegeven het is zeker niet het spreken over en het voorkomen van geweld waardoor de jeugd in deze tijd zo opstandig en zo gewelddadig is, zo weinig respect heeft voor anderen.

Maar als je het nu eens omdraait en je zegt dat er bepaalde vormen van geweld zijn die niet meer als zodanig werden herkend en die nu weer als zodanig worden aangevoeld, misschien dat je dan verder komt.

Als iemand tegen je zegt, dat je soldaat moet worden, dan is dat ergens een aantasting van je vrijheid, van je persoonlijkheid. Als je het doen wilt, best. Maar als je het niet wilt doen en men dwingt je dan toch of probeert je te dwingen hoe dan ook met geweld of met moralistische betogen dan moet je zeggen: Daar klopt iets niet.

De moderne maatschappij is opgebouwd juist op een dergelijke voortdurende onderdrukking van de persoonlijke kwaliteiten en neigingen van de mens. Daar is het hele maatschappelijke bestel eigenlijk een beetje van afhankelijk.

Een mens die egocentrisch denkt, een mens die zonder direct egoïst te zijn zich van zijn uniek zijn steeds meer bewust wordt, zelfs als dat niet rationeel is maar alleen emotioneel is geneigd om in toenemende mate in opstand te komen. Dan zal men uitroepen. Maar dat geweld dan. Geweld, mijne vrienden, ook het meest grove geweld, is nu eenmaal een product van deze moderne samenleving.

Ja, het is jammer. Er is een fabrieksongeluk gebeurd. Er zijn alles bij elkaar waarschijnlijk 5000 doden en ongeveer 65.000 aangetasten te verwachten. Wij betreuren het zeer, maar dat wil niet zeggen dat wij nu dergelijke experimenten niet meer zullen doen of dergelijke stoffen niet meer zullen gebruiken. Wat dat betreft zijn er enkele fabrieken van Geigy in Duitsland en ik meen ook een in België waar soortgelijke stoffen zijn opgeslagen omdat ze in onkruidbestrijders en in meststoffen worden verwerkt.

Niemand denkt er eenvoudig over te zeggen. Dit is krankzinnig, dit kan niet. Dat is ook geweld. Zodra grote belangen in het geding komen, zoals dat heet, of het nu zakelijke zijn of andere, dan kijkt men niet op een dode meer of minder. Dan vindt men het wel vreemd dat mensen, die dat zien, voor zich een dergelijke houding prefereren. Dat ze zeggen: Goed als ik ten slotte toch mag doodgaan, hetzij voor het vaderland of voor de zakelijke belangen van een ander, waarom zou ik dan geen geweld plegen?

Dan zegt men. Dat is onverantwoord dat kan niet. Een verschuiving van de grens. Dat is niet een verschuiving van de grens die ongunstig is in haar volledige betekenis. Het houdt eenvoudig in dat de maatschappij nu wordt geconfronteerd met haar eigen structuur en beleid. En dat alles wat men anderen liet doen nu door die anderen evenzeer wordt gedaan.

In het geloof zien wij het ook. Het kerkelijke gezag gaat langzaam maar zeker ten onder. Soms begint de kerk zich in de politiek te bewegen en dan vindt ze er nog wat aanhang bij. Er zijn priesters en dominees geweest die eigenlijk heldhaftig waren. Of je nu kijkt naar Polen, Zuid Amerika, ze zijn er. Maar dan worden die mensen vereerd dan volgt men hen en niet meer het gezag. Het leergezag is een bijkomstigheid aan het worden. Waarom?

De mens wordt gevoeliger, die gevoeligheid is er voor allerlei impulsen en daar horen ook geestelijke bij. Dan zal de mens niet meer zo geneigd zijn te zeggen zoals de Paus, het Moderamen of wie dan ook. Het is zo. Dan is het waar. De mens zegt. Zij zeggen dat het zo is, maar hoe voel ik het? Ik ben het criterium. Als ik God beleef, bestaat God voor mij. Als ik God niet kan beleven zoals Hij mij wordt gepredikt, bestaat Hij niet zoals Hij wordt gepredikt.

Het is misschien een simpele conclusie het is een gevolgtrekking. Maar als je innerlijk gevoelig wordt, als de wereld zich gaat uitbreiden (wat op het ogenblik meer en meer gebeurt), dan worden geesten, allerlei paranormale verschijnselen, gevoeligheden, voorgevoelens en dergelijke zaken veel belangrijker dan alle leerstellingen. Dan ga je eerst bij je eigenhart te rade en niet bij de catechismus. Grenzen die verlegd worden.

In de wetenschap is men een hele tijd bezig geweest met het exacte onderzoek. Dat exacte onderzoek ontkende in feite zijn eigen vaak inspiratieve bronnen en bases. Nu echter begint de

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 3 – Veranderende grenzen

wetenschap langzaam maar zeker haar grenzen te zien. Ze wil verder. Men probeert dan op een andere manier de mensheid toch te benaderen dit mens zijn en het geheel van het wetenschappelijke beleid a.h.w. opnieuw te zien.

Wij krijgen dan de z.g. halfzachte wetenschappen zoals sociologie, politicologie, ontologie en wat dies meer zij. Een hele logos van onbewijsbaarheden samengevat in een uitermate logisch pakket van stellingen die op zichzelf voortdurend door de feiten worden gewraakt. Nu echter begint men te beseffen: Hé, naast het direct bewijsbare moet er nog wat anders bestaan.

Als ik zeg, dat het werken met de levensstromen en het aanbrengen van naalden daarin, zoals de Chinezen doen, onzin is, dan kan ik niet voorbij gaan aan het feit dat je de mens daarmee kunt verdoven, dat er mensen daardoor beter kunnen worden, dat allerlei eigenaardige dingen daardoor kunnen gebeuren. Dan behoef je nog niet de basistheorie te aanvaarden, zegt de wetenschap, maar je moet de feiten in aanmerking nemen. Je moet proberen ze te verklaren. En als die verklaring niet mogelijk is volgens de bestaande normen en waarden, dan moeten we onze normen en waarden zodanig veranderen dat we ook dit verschijnsel mede kunnen omvatten.

Dat maakt natuurlijk ook een wat vreemde indruk als je als leek daarmee wordt geconfronteerd. Aan de ene kant de hardnekkigheid waarmee men de oude waarden probeert te handhaven ten koste van alles. Aan de andere kant de wonderlijke vrijzinnigheid soms waarmee men van exacte methoden en onderzoeken afwijkt om zich in wezen te bewegen aan de grens van het paranormale, aan de grens van het inspiratieve. Het weten van de mens moet het geheel van de mens omvatten, niet alleen maar een klein stukje daarvan.

Wetenschap kan nooit blijven leven en zich blijven ontwikkelen, indien ze niet bereid is om ook in te gaan op datgene waaruit ze is voortgekomen, uit de mens zelf. Meer en meer wordt zelfs in de wetenschap het mens zijn mede criterium voor aanvaardbaarheid en mogelijkheid. Dat zal de wetenschap nog niet bewust erkennen, natuurlijk niet, maar in de praktijk doet ze het wel. En dan staan we ook weer voor de verlegging van een grens. De wereld wordt anders.

Wanneer ruimtevaarders naar de maan gaan dan doen ze alleen wat een middenstander ook doet op een andere manier. Maar wanneer er een sonde wordt gezonden, die tot buiten het zonnestelsel doordringt en daar nog enkele signalen kan afgeven, dan is er ook een nieuwe grens overschreden. De mens staat op het punt om burger te worden niet van een zonnestelsel, maar van een heelal. En ook dat heeft zijn invloed op de gehele mentaliteit van de mensheid. Misschien mag ik het zo formuleren:

Bij de veranderende grenzen, die we op dit moment al kunnen constateren, is de factor van het innerlijke mens zijn veel belangrijker dan algemeen wordt beseft. De verandering van mentaliteit, die hier langzaam uit voortvloeit, kan alleen tot resultaten voeren, indien ook de samenleving in deze nieuwe mentaliteit, in deze nieuwe ruimere grenzen zich gaat bewegen in leven.

Het proces zou je vernieuwingsproces kunnen noemen. Wij hebben dat al eens eerder gedaan. Dan zullen heel veel mensen zeggen: Ja, maar alle verandering is niet een verandering ten goede. Het ligt er maar aan wat je goed noemt.

Er zijn op het ogenblik factoren in het spel waarvan menig gezeten burger begint te gruwen. Bijvoorbeeld en niet alleen in enkele landen maar bijna overal een toename van homosexualiteit. Dat is verschrikkelijk zegt men. Maar in een situatie waarin de overbevolking van de aarde zo groot is dat tenminste een vertraging van die bevolkingstoename van groot belang is, is het juist weer een factor die begrijpelijk wordt.

Eens was het nageslacht het doel van het leven, van de seksualiteit en van alles. Nu echter is het eerder de betekenis die je hebt voor anderen. Die betekenis hoeft niet te worden uitgedrukt in een gezin dat je voortbrengt. Je kunt dan zeggen: Dat is toch niet goed. Het ligt er maar aan hoe je het beleeft, hoe je bent. Maar is in de huidige zuiver stoffelijke situatie dit niet onvermijdelijk?

Dan zien we aan alle kanten excessen. Als we kijken naar de emancipatiebewegingen, dan zien we toch wel een zeer sterke overdrijving van het vrouw zijn als een exclusief en ten koste van

alles zich verdedigen tegen alles. Je zou misschien beter doen, als je het werkelijke mens zijn nu eens op dezelfde manier ging verdedigen. Maar ja het is een overgangsfase.

Bij al die overdrijving blijft, er een feit bestaan. In de geschiedenis is het nu eens deze, dan weer gene sexe die in feite de baas is. Maar zolang er een baas zijn is er ook een taakverdeling. Zolang er een taakverdeling is, is er een verschil in belangrijkheid. Je zou kunnen zeggen een soort kasteverskil. Als je echter naar een nieuwe mensheid toe wilt, dan kan ze alleen ontstaan, indien alle mensen als gelijken kunnen samenwerken, indien de verschillen bijkomstigheden worden en de overeenkomsten bepalend.

Ongeacht de dierlijke aspecten die op aarde nu eenmaal zullen blijven bestaan, moet men eigenlijk naar een toestand toe zoals in de sferen waar iedereen zichzelf is en de bijkomstigheden eigenlijk niet veel meer zijn dan een spel, een fantasie misschien, een droomwereld die voortdurend verandert en eindelijk toch zijn betekenis zal verliezen. Ook hier weer in de gang naar werkelijk mens zijn veranderende grenzen, die tot nu toe het mens zijn op een bepaalde wijze en in een bepaalde belangrijkheidsgraad meenden te moeten definiëren,

Het is natuurlijk moeilijk om aan te nemen hoe het voor een Zuid-Afrikaan zou zijn als er in Soweto een profeet kan worden geboren die veel groter is dan alle blanke staatslieden bij elkaar. Maar mogelijk is het. Nu beschouwt men het niet als mogelijk. Het besef van de mogelijkheid die in elke mens schuilt is het begin van een ontwikkeling van een totaal nieuwe en geestelijk ook veel belangrijker periode van mens zijn. Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen, vernieuwingen en ontwikkelingen, klaar. Maar waar heb je werkelijk mee te maken?

Kijk eens naar uzelf. U denkt een beetje anders dan u naar buiten toe doet voorkomen. Dat staat wel vast. U bent innerlijk bezig met denkbeelden die u nooit in praktijk zult brengen. U heeft verlangens en wereldvoorstellingen waar u nooit voor zult uitkomen. Integendeel, u vervalst ze elke keer weer, zelfs voor uzelf. Waarom? Omdat u uzelf niet durft zijn.

U wilt een beeld van de wereld zijn. Maar als u nu eens een beeld van God zoudt willen zijn, laten wij dat eens stellen, dan zoudt u niets van hetgeen er in u leeft mogen ontkennen. Je kunt geen dualistische mens hebben. Je kunt geen dualistisch Al hebben. Er is of eenheid of er is een absolute verscheidenheid. Een van beide. Maar je kunt niet zeggen Alle dingen komen voort uit God. behalve die dingen die komen voort uit de duivel. En je kunt niet zeggen: Die dingen zijn allemaal goed, maar voor de mens zijn die en die dingen weer niet goed. Die verschillen bestaan eenvoudig niet.

Je moet komen tot een eenheid. Die eenheid kun je alleen bereiken indien je eerst jezelf erkent voor wat je bent. En al zul je in deze tijd jezelf misschien nog niet kunnen leven zoals je voelt te zijn, je zult toch in ieder geval jezelf moeten toegeven dat je een groot gedeelte van je levenswaarden vervalst en misschien in het verleden altijd al vervalst hebt. Dat is een verandering waarvan steeds meer mensen zich bewust worden.

Het verschuiven van al die grenzen van moraliteit e.d. is geen toeval. Het is geen rage, een mode die door de jaren alleen wordt bepaald. Elk verschijnsel daarvan is een fase die meewerkt tot het meer zichzelf aanvaarden meer zichzelf zijn van de mens. Dan kunnen we zeggen: Dit is niet slechts een verleggen van grenzen of van een verandering van grenzen het is een proces van rijping, van bewustwording.

Als we kijken naar de gemiddelde invloed die de geest kan uitoefenen, dan valt het volgende op: In het verleden kon een geest bijna absoluut een mens beheersen alleen door zich voortdurend met die persoonlijkheid bezig te houden. Daarbij was de kwaliteit van de geest niet belangrijk, alleen datgene wat hij voorspiegelde.

In deze tijd is het voor een geest nog steeds mogelijk om een mens te beïnvloeden. Maar deze beïnvloeding is veel meer dan vroeger gebonden aan de kwaliteiten van die mens. Daar moet de geest op inspelen. Nu blijkt reeds dat mensen, die zo worden beïnvloed, zich veel meer bewust zijn van hetgeen er gebeurt dan in het verleden denkbaar is geweest of we moeten bijna een paar honderdduizend jaren teruggaan, naar de oertijd. Dat houdt in dat de mens zich bewuster wordt van de geestelijke wereld.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 3 – Veranderende grenzen

Hoe lang zal het duren, denkt u, voordat steeds meer mensen bewust deel gaan uitmaken van de geestelijke wereld? Iets wat u misschien graag wilt, maar wat u nog niet kunt. U zit nog steeds vast aan uw beperkingen, aan uw onvoldoende aanvaarding en erkenning van hetgeen u zelf bent. Maar ze komen er die mensen.

De geest wordt steeds meer een deel van datgene wat men op aarde is. Zaken die eens als belachelijk en onwerkelijk werden verworpen, als een heidens bijgeloof worden beschouwd, zoals b.v. reïncarnatie worden meer en meer aanvaard en zelfs op die gebieden waar men wetenschappelijk onderzoek pleegt te doen steeds meer als tenminste waarschijnlijk erkend.

Kijk, nu zien we wat eraan het gebeuren is. Het verleggen van de grenzen is eigenlijk een nevenverschijnsel. De grenzen, die tot voor kort (tot de jaren 60) hebben bestaan, zijn eenvoudig niet meer in staat om de mens van heden te omvatten. Hoe langer men probeert de oude orde te handhaven, des te groter wordt het deel van elke mens waarop men absoluut geen greep meer heeft. Als de wetenschap exact wil blijven volgens haar redelijkheid en logica, zoals ze die tot nu toe heeft gehandhaafd, dan zal ze ontdekken dat daarnaast een ander soort wetenschap gaat ontstaan die haar op vele van haar gebieden kan overvleugelen.

De oude wereld met haar grenzen is niet meer in staat om de nieuwe mens voldoende te omvatten. En daardoor ontstaan al die misstanden. Daardoor dat geweld. Daardoor ook het fanatisme waarmee bepaalde verouderde begrippen nog steeds worden verdedigd. Vandaar ook die enorme hang naar macht en geweld bij zoveel mensen, want ze zijn bang voor het nieuwe. Ze zijn bang voor het helemaal zichzelf te moeten zijn.

Dan kijken wij eens diep in de mens en zien we dat heel veel mensen in deze dagen nogal eens een duistere trip hebben. Ze dromen van wereldondergang. Ze dromen van een vreemde duisternis waar ze doorheen moeten gaan. Ze dromen van een wereld waarin alle ongevallen op hen af schijnen te stormen alsof het de reclame is van de een of andere levensverzekering. Maar waar komt dat alles vandaan? Zijn ze werkelijk bang voor die dingen? Neen. Die dingen zijn een houvast daar kun je je aan vastklampen. Je kunt je vasthouden aan de atoombom of je ervoor of ertegen bent. Dat is een angst. Daar kun je bang voor zijn. Daarop kun je al je angst je verzet projecteren. Dan behoef je tenminste niet te erkennen dat je bang bent voor een deel van jezelf of voor een deel van de gemeenschap waartoe je behoort, dat je bang bent voor het mens zijn zoals dat nu wordt gepredikt.

Dan kijken we verder in de mens. Wij horen van allerlei paradijsdromen. Maar al die dromen zijn echt geschikt voor exclusieve groepen. Of het komt in deze groep ook wel voor. De Orde der Verdraagzamen waartoe men op aarde heeft behoort is een soort garantiezegel dat men door een aantal broeders verkrijgt, die eventueel, vergezeld van hun hofnar Henri, indien hij tenminste geen straf krijgt voor zijn behandeling van het leven van Sinterklaas, klaar staan om u met een zekere jubel binnen te leiden in een wereld die eigenlijk van de uw niet veel verschilt die alleen veel aangenamer is en waarin het weer altijd goed is.

Hetzelfde is het als het uitverkorenen zijn van andere groepen, of het zeker te zullen ingaan tot de wereld der goden of wat elders wordt verteld. Dat is ook weer een ontvluchting aan de werkelijkheid.

Wij kunnen als mensen pas werkelijk een kosmische factor worden, indien mensen of ze geest zijn of stof juist door de aanvaarding van hetgeen ze zelf zijn een eenheid weten te vormen met anderen. Het is die werkelijke eenheid, die innerlijk eenheid, die bepalend is. Voor die innerlijke eenheid is men nu bang. Het betekent, dat men zijn illusies moet prijsgeven. Dan heeft men maar liever een waanidee dat alleen voor een beperkte groep geschikt is. Dan zoekt men leidlieden die vanuit de troon van onfeilbaarheid al datgene uittrompetteren waardoor je jezelf anders dan den ander weet en dus beter.

Je bent bang om toe te geven dat je leeft in een wereld, die aan één kant veel leger is dan je durft beseffen. Aan de andere kant vol is van krachten die zo enorm zijn dat je ze eigenlijk niet durft zien voor wat ze voor jou zouden kunnen zijn. Dat is de werkelijkheid. En toch moet je wel.

Je kunt onder de huidige omstandigheden niet alles meer blijven ontkennen water in je is. Het maakt weinig verschil uit of je een stem hoort, visioenen ziet of alleen zo nu en dan een tik krijgt of last krijgt van allerlei geklop in een tafel waarin toch geen houtworm blijkt te zitten.

Er zijn vreemde dingen. Die dingen op zichzelf zijn niet belangrijks maar het feit dat ze voor jou werkelijk zijn is belangrijk. Je staat aan de grens van persoonlijke nieuwe werkelijkheden. Het is alsof je op de drempel staat van een deur. Als ze opengaat, zul je ineens in een heel andere wereld staan. En dan ben je bang.

Je weet nu wat je hebt, je weet nooit wat je krijgt. De meeste mensen voegen dan daaraan toe: Als ik krijg wat mij toekomt, dan blijf ik toch maar liever hier. Want ze zijn geladen met allerlei begrippen die in de werkelijkheid geen rol spelen, maar die hun persoonlijke benadering, hun innerlijk leven vooreen groot gedeelte beheersen. Je kunt niet ontkomen aan de veranderingen die zich steeds weer in je afspelen je kunt niet alle kleine paranormale verschijnselen eenvoudig opzij schuiven met: het is lastig, laten we er niet aan denken.

Ach, droom een beetje: dat is toch niet erg. Je moet langzaam maar zeker ermee leren leven. En om ermee te leren leven moet je ook leren dat alles wat de wereld buiten je t.a.v. jou bepaalt alleen maar geldig kan zijn eventueel in je contacten met delen van die buitenwereld maar nooit voor je innerlijk.

De mens gaat een periode tegemoet waarin innerlijke vrijheid gelijktijdig gepaard gaat met allerlei dingen die men op het ogenblik misschien een beetje minder aanvaardbaar zal vinden. Men zal waarschijnlijk zeggen: Waarom moeten wij ons zo druk maken over mensen die elders verhongeren. Wij moeten gewoon ervoor zorgen dat wij daar geen schuld aan hebben. Wij moeten verder ervoor zorgen dat ze de kans krijgen, als ze willen, om daar wat aan te doen. Verder behoeven wij niet te gaan.

Zij zullen zeggen: Het is natuurlijk jammer dat er een hele hoop mensen zijn die misschien minder valide zijn. Maar laten die dan proberen om op hun eigen manier te bewijzen wat ze voor de gemeenschap zijn en in die gemeenschap betekenis hebben. De gemeenschap is niet verplicht de last van hun tekortschieten te dragen om hun een schijn van volwaardigheid te verschaffen die ze toch nooit werkelijk kunnen waarmaken. Zoals: sentimentaliteit. Die past niet bij een werkelijke figuur. Maar een enorm gevoel van eenheid wel.

De grenzen van een mens gaan zich verleggen van een sentimentsgedreven schuld bewustzijn naar een feitelijke aanvaarding van al datgene wat buiten hem bestaat voor zover die maar kenbaar en waarneembaar is en een gelijktijdig reageren vanuit een eigen innerlijke waarheid en een eigen innerlijke werkelijkheid. Dan zeggen de mensen: Blijft er dan niet veel waardevols achter op de weg? Ongetwijfeld. Veel dingen die betekenis hebben blijven altijd achter wanneer de mensheid verdergaat.

Eens was er een tijd die men tegenwoordig barbaars noemt. Een tijd van slaven. Een tijd van geweld ook, van allerlei eigenaardige wetten, van dictatuur, van absolutisme, van vele goden die vaak ook met elkaar in oorlog waren. Dan zegt men: Het is toch goed dat we daar van af zijn. Maar je hebt toch ook wat achtergelaten.

Je hebt achtergelaten hele culturen waarin geestelijke scholing erg belangrijk was. Je hebt achter je gelaten allerlei belevingen, die suggestief geïnduceerd ik geef het toe voor de mens de innerlijke wereld en ook de andere wereld meer benaderbaar maakten. Daarvoor in de plaats is dan toch een eng geestigheid gekomen. Neemt u het mij niet kwalijk: zo zie ik het nu eenmaal. Een enge geestigheid, die aan de ene kant voor de mens veel meer mogelijkheden gaf tot ontwikkeling, die ook innerlijk bepaalde mogelijkheden tot ontwikkeling in zich droeg op dat ogenblik, maar die niet in staat was om de mens de mogelijkheid te geven om zichzelf te zijn. Als je jezelf niet kunt zijn, dan kun je niet waarlijk deel hebben aan God. Dan kun je niet waarlijk deel hebben aan de kosmos. Dan ben je altijd iemand, die fata morgana's najaagt en daardoor niet beseft welke weg hij kiest.

Ik denk, dat de zich langzaam verleggende en verschuivende grenzen een aanduiding zijn dat we gaan in de richting van een mens, die juist doordat hij zichzelf is en zichzelf aanvaardt, gaat komen tot een mensheid waarin het waarlijk mens zijn veel meer mogelijk wordt, maar

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 3 – Veranderende grenzen

waarin gelijktijdig een geestelijk bewustzijn zich ontwikkelt waardoor dat menszijn wordt verheven tot zijn werkelijke, zijn meer alomvattende betekenis.

Ja, vrienden, misschien wordt u ook geconfronteerd met allerlei dingen die u onaangenaam vindt. Bijvoorbeeld. Jongeren hebben weinig respect voor ouderen tegenwoordig. Dat is geen wonder. De meeste regeerders zijn ouder. En als je ziet wat die doen, dan valt het respect weg en daarmee ook het aureool van wijsheid dat eens de ouderdom placht te omhullen.

Dat wil echter niet zeggen, dat de jongeren beter en wijzer zijn. Die denken alleen dat ze wijzer zijn. U zult zeggen: Dat vind ik toch jammer. Aan één kant misschien maar aan de andere kant, zou het niet veel beter zijn, als men werd beoordeeld op grond van hetgeen men wezenlijk is en doet? Niet op grond van wat men zegt te zullen doen. Niet op grond van een diploma dat men hoeft behaald, maar op grond van de feitelijke prestatie.

Ik geef toe, juist in deze overgangstijd zijn er een aantal nevenverschijnselen, die voor bijna elk z.g. weldenkende mens onaangenaam moeten zijn. Maar wat zijn de feiten? Als je dat onder ogen durft zien, kom je verder.

Als je kijkt naar de veranderingen in het samenlevingspatroon, b.v. het huwelijk dat zo langzamerhand toch aan betekenis begint te verliezen, dan moet men zich realiseren dat de mensen in het huwelijk heus niet alleen maar de sexuele vervulling of de spirituele eenheid nastreven.

Er zijn mannen die naar een moeder zoeken bij voorkeur iets jonger en gezelliger. Er zijn veel vrouwen die eigenlijk alleen maar zoeken naar iemand, die bepaalde verantwoordelijkheden van hen wil afnemen. Er wordt heus niet alleen gehuwd omdat er nageslacht moet komen of dat er bezit moet worden samengebracht zoals het eens was. Maar waarom doet men het wel? Om een vrijheid te gewinnen misschien die men tot nu toe niet meende te bezitten. Om iets anders te beleven misschien zodat men zijn eigen onvrede eigenlijk gebruikt als basis voor een samenleving die daardoor al bijna tot mislukking is gedoemd.

Zeker, het is jammer. De tradities waren zo mooi. Maar al die mislukkingen maken alleen maar duidelijk dat er een proces aan de gang is waarbij het niet meer gaat om huwelijk of geen huwelijk, maar waarbij het gaat om mens tegenover mens. Dat het gaat om een relatie waarbij geen macht, geen geweld, geen dwang, geen afpersing een rol behoeft te spelen, als je maar eerlijk durft uitkomen voor wat je bent en zelf durft staan voor hetgeen je wilt en voor wat je kunt.

Het zijn ook deze verschuivingen, hoe beklagenswaard ze ook mogen zijn in de ogen van velen, die mede aanduiden dat we op weg zijn naar een meer kosmische mens.

Het is begrijpelijk, het duurt nog wel even voordat de eerste bemande raket gaat tot aan de grens van het zonnestelsel. En het zal nog wel iets langer duren, neem ik aan, voordat mensen vrij en in eigen beheer op weg gaan naar de dichtst bij gelegen ster. Je moet daar rijp voor zijn. Je moet af van al dit je vastklampen aan uiterlijkheden, aan macht, aan meerwaardigheid, aan belangrijkheden. Je moet daarvoor in de plaats komen tot een werkelijk accepteren van een nieuw bestaan, van een nieuwe wereld waarin alle gelijkwaardigheid wordt verondersteld en alleen aan de hand van de direct kenbare verschijnselen wordt geoordeeld.

Voordat de mensheid een gemeenschap wordt waarin de meeste vooroordelen zijn verdwenen dat vergt nog wel enige tijd. Maar de vernieuwing, in deze dagen, is voortdurend afleesbaar. En als wij die afleesbaarheid begrijpen en om ons heen voortdurend de werkingen zien van de vernieuwing, dan zullen we niet meer zo geschokt zijn, wanneer de grenzen verschuiven, wanneer de grenzen van macht, van moraal en van al die andere zaken langzaam maar zeker zich bewegen op gebieden die wij nog nooit hebben betreden en waarvoor we misschien bang zijn.

We leren dan wellicht om dat egocentrisme, dat we bij zo velen tot nu toe hebben veroordeeld, te gaan beschouwen als iets wat ook voor ons van belang is. Iets wat in onze werkelijkheid een heel grote rol speelt. Dan zullen we weer met de dichter uitroepen: "Mijn God, wanneer ik sterf, zo sterft ook Gij." Omdat wij beseffen dat voor ons het leven wordt bepaald door hetgeen wij zijn, door hetgeen wij bepalen, door hetgeen wij er kennen, door hetgeen wij

beleven, ja zelfs door datgene wat we tegen alle werkelijkheid in willen geloven of willen fantaseren. Vanuit die erkenning zullen we meer openstaan voor elk contact dat van elders komt van de wereld van de geest, misschien van andere werelden in de stof. Andere wegen en andere mogelijkheden. Veranderende grenzen zijn het bewijs van een veranderende mensheid. Een veranderende mensheid betekent een nieuwe fase van menselijk bestaan, een nieuwe ontwikkeling waarin de mensheid, zeker vanuit geestelijk standpunt, veel meer mogelijkheden gaat krijgen, veel meer werkelijkheidszin gaat bezitten dan ons inziens tot op heden nu het geval was.

Einde van de les.

Commentaar.

❖ *De mondelinge vraag is helaas niet te verstaan.*

De mens heeft vaak een innerlijk waarin hem zijn eigen onvolwaardigheid steeds wordt voorgespiegeld. Als hij dan buiten zich een leider kan vinden die hem meerwaardigheidsgevoelens aanpraat en geeft, dan is hij bereid te volgen, ongeacht wat hij daarvoor moet doen. Dat is de basis van fascisme.

❖ *De mondelinge vraag is niet te verstaan.*

Als je met een verlamde of een blinde te doen hebt en je gaat hem als zodanig behandelen, dan maak je hem meer verlamd, meer blindt meer verminkt. Maar als je erkent wat zijn beperkingen zijn en tevens bereid bent om hem als een volwaardig medemens verder te aanvaarden, dan verandert de situatie. De blinde wordt dan niet minder blind, maar zijn blindheid wordt minder een handicap. De verlamde is nog verlamd, maar hij voelt zijn afhankelijkheid minder omdat hij zelf meer moet doen. Dat soort dingen is de juiste benadering. Je kunt niet zeggen: Met deze mensen kan ik mij niet een gevoel. Je moet zeggen: Ik kan mij één gevoel met hun wezen maar ik blijf mij bewust van hun kwalen. Juist in hun kwaal zal ik hen zover isoleren dat zij alleen die hulp van mij krijgen die ze werkelijk nodig hebben om verder te kunnen gaan. Daarmee is dit eerste gedeelte beëindigd. Dank voor uw aandacht. Aangezien wij elkaar voorlopig niet meer zullen ontmoeten, is het misschien de juiste tijd om u een innerlijk lichtend kerstfeest toe te wensen waarbij de zoetheit van het kerstkind wordt vervangen door het licht van beseffen in uzelf.

VRAGENGEDEELTE

Vragen betreffende Les II.

❖ *In de vorige les is besproken dat er bepaalde ruimtelijke situaties zijn waarin magnetische stormen voorkomen die invloed kunnen uitoefenen op ons zonnestelsel en op de aarde. Kunt u misschien zeggen wat die invloed kan zijn op het stoffelijke bestaan van de mensen die er dan zijn?*

Dat kan sterk variëren, als het zonnestelsel terecht komt in een zeer hevige magnetische storm. Dan moet worden verwacht dat er een buitengewoon hoge zonnevlekken activiteit optreedt als gevolg daarvan, terwijl gelijktijdig magnetische storingen, eventueel poolstoringen ontstaan bij de verschillende planeten. Het zou in ieder geval en voor de aarde zou het een grote ramp zijn ten gevolge kunnen hebben dat alle elektronische en magnetische apparaturen in het ongerede geraken. Zelfs minder hevige magnetische stormen, zoals die nogal eens kunnen voorkomen binnen een zonnestelsel en eventueel door de zon zelf gegenereerd kunnen worden, hebben b.v. reeds ten gevolge dat elektrische uurwerken onjuist functioneren of blijven stilstaan dat er verzwakking optreedt van computergegevens die op banden of schijven zijn opgenomen en dergelijke. Er kunnen dus ingrijpende veranderingen daardoor optreden. Zouden wij een storm van de hoogste sterkte treffen, dan kan worden gezegd, dat de aarde wordt geteisterd door een aantal overstromingen en gelijktijdig door droogte, dat daarnaast grote mechanische en magnetische storingen ontstaan en dat in het allerergste geval (dat staat nooit zeker vast) een betrekkelijk sterke aardasverschuiving optreedt met als gevolg daarvan een groot aantal vloedgolven, vulkanische werkingen nieuwe stuwingen van de landmassa's en dergelijke.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 3 – Veranderende grenzen

❖ *Er is gezegd, dat in deze tijd geen afval van krachten plaatsvond maar een toename in geestelijk opzicht. Hoe moeten wij ons dat voorstellen?*

Een toename van geestelijke krachten kan o.m. betekenen: meer mensen ontdekken dat ze genezende kracht bezitten en werken daarmee. Het kan betekenen: er is een veel grotere gevoeligheid voor de aanwezigheid van de geest. Het kan betekenen dat iemand sterker dan voordien denkbaar was zijn persoonlijkheid weet te projecteren op anderen en daardoor die anderen gemakkelijker kan bereiken en overtuigen. Het betekent een toename van magnetische, telepathische signalen. Al te samen dus een verhoogde activiteit op het gebied dat normaal het paranormale wordt genoemd in uw dagen.

DEZE AARDE

De meeste mensen denken aan de aarde als aan een wereld waarop je woont. Zij realiseren zich eigenlijk niet voldoende dat die aarde een geheel eigen structuur, een geheel eigen persoonlijkheid heeft. Om u een klein voorbeeld te geven:

In de kern van de aarde vinden we buitengewoon veel nikkel. Wij vinden daar ook veel ijzer. Daarnaast treffen we daarin een aantal normaal zeer vluchtige elementen aan, maar in een bijna kristalachtige, soms ook in een wat amorfe vorm, waaronder Helium, Argon en nog enkele andere.

Het is dus een wereld waarvan de gehele samenstelling eigenlijk geschikt is voor een groot aantal reacties op magnetisch terrein. Er komen juist in die kern onder enorme verdichting bepaalde structuren voor, die net geen kristallen meer zijn, maar die toch een eigen lijnen-raster hebben en dus ook een eigen frequentie. Dat betekent, dat de aarde als geheel gevoelig is voor een aantal trillingen en signalen uit de ruimte die aan de bewoners van deze wereld ongemerkt voorbij zullen gaan.

De aarde is beziel d.w.z. er is een bewustzijn dat zich met de aarde verbonden heeft. Maar zelfs als dit er niet zou zijn, dan zou op grond van alle gevoeligheden (door mij zijn er enkele reeds opgesomd) ze in staat zijn te reageren als tenminste halfleven. Dus b.v. een reactiepatroon als bij eiwitten of misschien bij de meest primitieve een-celligen. De wereld zelf is dus iets wat leeft, laten we het zo maar zeggen. Leven betekent ook, dat er aanpassingsprocessen plaatsvinden.

Als we kijken naar de aarde, dan weten wij dat de wereld zich voortdurend heeft aangepast aan allerlei omstandigheden en situaties. Wie gaat kijken in het Korakorumgebergte of in andere gebergten, wie kijkt naar de rotswanden van de Grand Canyon en de vele andere ravijnen, die kan beelden genoeg zien waaruit blijkt dat zee en land eigenlijk voortdurend van plaats hebben verwisseld. Dat tijden waarin kalksteen voorkwam (dat betekent dus een periode van lage afzettingen en weinig directe activiteit van vulkanen) wordt gevolgd door perioden waarin grote vulkanische activiteit is. Zoals kan blijken uit bepaalde graniet en basaltlagen en bepaalde ertslagen die dan weer boven de kalksteen liggen.

Het klinkt een beetje ongelooflijk en je kunt het verklaren door breuken in de aardkorst. Maar dat een schots zich helemaal zal omkeren, is toch tamelijk onwaarschijnlijk.

De aarde leeft. Haar levensprocessen beschouwen betekent rekening houden met o.m. de z.g. vaste korst van de aarde die in een aantal schotsen is verdeeld. Maar het betekent ook rekening houden met de verschillende daaronder liggende lagen waarin o.m. vloeibare gesteenten voorkomen, maar waaronder nog weer andere vloeibare, althans niet vormvaste lagen voorkomen.

De temperaturen die men heeft berekend voor de kern van de aarde zijn niet helemaal juist. Maar als men zover komt dat men die leert bepalen, zal men ontdekken dat er een groot aantal afzonderlijke actiecentra zit in de aardkern ieder met een eigen, zeer intense stralingsbron en een temperatuur die t.a.v. de omgeving kan oplopen tot 2000 °C hoger.

Als je dat zo beziet, dan wordt duidelijk: er zijn een aantal kernen waarvan signalen uitgaan die onder meer de aardkorst bereiken, maar die ook invloed hebben op het gedrag van vloeibare gesteenten en de dikte van de daaronder liggende amorfe laag.

Het is een situatie waardoor de mens eigenlijk in een mate van onzekerheid komt te verkeren. Het is gelukkig dat die processen over zeer lange tijden plegen te verlopen. Maar er zijn enkele aanwijzingen dat het b.v. mogelijk is dat in de buurt van Lake Michigan in de Ver. Staten een aanmerkelijke verschuiving op korte termijn mogelijk is. Dan is het zelfs denkbaar dat plotseling op die hoogte vulkanische verschijnselen optreden. Zou dit gebeuren, dan zou dit weer grote invloed kunnen hebben op o.a. het klimaat in bepaalde delen van Canada.

Als u dus alles bekijkt, dan leeft u in een wereld die wordt bepaald door de menselijke, visie en de menselijke levensduur, maar waarin de vastheid van waarden, die men veronderstelt, niet wezenlijk bestaat.

Ik zou u nu kunnen vertellen hoe de aarde gesprekken houdt met andere planeten en zelfs met andere sterren. Dat is een feit. Er worden signalen uitgewisseld. En met een beetje goede wil en erkenning van bezieldeheid kunnen we erover spreken als een soort communicatie. Maar of we dat nu doen of niet, het feit blijft bestaan dat de aarde resoneert op grond van invloeden die van buiten de aardse dampkring komen. En dan wordt het interessant.

Want invloeden van buitenaf kunnen mensen beïnvloeden. Maar als ze mensen beïnvloeden, dan zijn ze meestal van een kwaliteit die de aarde niet in essentie raakt. Als de aarde echter in haar essentie wordt aangesproken, dan zullen mensen zich van die stralingen veel minder bewust worden, maar ze zullen wel de gevolgen aan de hand van veranderingen op aarde (vulkanisme, verschuivingen van aardse schotsen verandering in klimaat, verandering in stralingsgordel zelfs) kunnen constateren. De mensen moeten ze ondergaan. Daarbij is de eerste conclusie:

De mens meent wel dat hij heer van deze wereld is, maar in feite is hij de slaaf van de trage en semi-bewuste processen die zich in de aarde afspelen. Zelfs het bestaan en het voortbestaan van het ras, dat van alle leven op aarde is mede daarvan afhankelijk.

Ik kom nu aan het tweede stukje. We weten dat in de aarde een bezieling is. Er is een entiteit die zich daarmee één gevoelt. Bezieling is niet, zoals sommigen denken een absolute vereenzelviging. Het is eerder een gedeeltelijke vereenzelviging waarbij het merendeel van de aandacht geconcentreerd is op de belichaming maar waarbij de reactiestructuur van de belichaming wordt beïnvloed door deze aandacht.

Stel u nu eens voor, dat de aarde ook denkt. Ze wordt beïnvloed door haar omgeving en door de veranderingen in haar omgeving. Dan zal daardoor haar eigen werking en straling kunnen veranderen.

Wij hebben geprobeerd daarvan enkele dingen te bekijken. Toen bleek o.a. dat in die z.g. gloedpunten met een gemiddelde temperatuur van 2000 °C hoger dan de omgeving en liggend in de aardkern zeer grote verschuivingen ontstaan. Niet alleen dat bepaalde gloedpunten schijnen te doven, terwijl andere opgloeien, maar er kunnen nieuwe ontstaan en er kunnen oude verdwijnen.

Dat betekent, dat de straling op aarde en de verhoudingen op aarde veranderen. De mensheid wordt beïnvloed door deze relatie tussen de stralingen die van binnenuit komen en de straling die van buitenaf eventueel de aarde kan bereiken. De mensheid is dus ook in haar gedrag, in haar fysieke en voor een deel ook in haar psychische opmaak afhankelijk van de aarde. Een beetje dwaas om dat te ontkennen, vind ik.

Er zijn mensen die zeggen, dat de aanbidding van de zon als een god in ieder geval nog redelijk is, maar dat de aanbidding van Gea (godin van de aarde) eigenlijk onzin is. De zon en de aarde zijn echter de meest belangrijke factoren die op aarde werken en die bepalend zijn voor de mogelijkheden van de mens. Laten wij dan heel rustig ook erkennen dat je zolang je in de stof leeft voor je belevingen en je mogelijkheden afhankelijk bent van die twee factoren en in het merendeel zelfs afhankelijk bent van de varianten op aarde, omdat deze varianten namelijk in grotere mate invloed plegen te hebben op de ontwikkeling van het leven dan de meestal kortstondige wijzigingen in het stralingspatroon van de zon.

Daar zit je dan. Want als je op aarde komt, dan kom je om ervaring op te doen. En elke ervaring die je moet opdoen, kun je opdoen. Alleen de omstandigheden waaronder die

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 3 – Veranderende grenzen

ervaring wordt opgedaan, worden niet door jezelf gecontroleerd ze worden bepaald door anderen.

Het klinkt een beetje gek, als je tegen een westerse mens zegt: Je moet je toch een klein beetje bewust zijn van het lot. Dat je moet zeggen: Het is de wil van God. Maar zo gek is het eigenlijk niet. Wij behoeven ons niet neer te leggen bij datgene wat we zelf kunnen beheersen. Maar het onbeheersbare moeten we aanvaarden. Wij kunnen er eenvoudig niet omheen. In elke geestelijke bewustwording blijkt dat de voor ons belangrijke ervaringen liggen in het beheersbare en niet in het onbeheersbare. De wil Gods is a.h.w. onze omgeving, maar onze eigen daadstelling, onze eigen waardering van het gebeuren dat is ons beleven, dat is onze bewustwording.

Daarmee ben ik dan bijna aan het einde van dit betoog.

Bekijk het nu even zo: Wetende dat wij geen meester zijn van onze wereld, is het dwaas te trachten om onze wereld te beheersen. Beseffend dat wij meester zijn van onszelf betekent echter, dat wij binnen de omstandigheden die we moeten aanvaarden zelf de koers moeten uitzetten zelf moeten kunnen uitmaken wat voor ons belangrijk is. En misschien nog belangrijker: wij kunnen onze waardering veranderen. Door onze waarderingen aan te passen aan het voor ons mogelijke komen wij tot een veel optimaler en een veel vreugdevoller beleving van het stoffelijk bestaan dan anders denkbaar zou zijn.

Een mens, die bezig is de wereld te meten aan idealen, aan droombeelden, zal altijd teleurgesteld zijn. Degene echter die zijn idealen meet aan de erkenbaarheid van zijn wereld, zal ze voor een groot gedeelte toch nog uitvoerbaar vinden en daardoor de bevrediging kennen van een welbesteed bestaan.

Wilt u bewuster worden, dan moet u beginnen met de aarde en met uw stoffelijk wezen. Het is dwaasheid om tegen een motorracer te zeggen: Het is je wil die het moet doen en de motor buiten beschouwing te laten. Op de zelfde manier zou het dwaas zijn tot u te zeggen: U moet uw geestelijke bewustwording doorvoeren, ongeacht wat de stof is en doet. De stof is de motor waardoor uw ervaringsbestaan wordt aangedreven, waardoor de vaart in uw bewustwording wordt bepaald. En dan is het de vaardige wijze waarop u binnen die omstandigheden reageert waardoor kan worden bepaald of u de race eventueel wint of niet.

Voor degenen die bang zijn voor het verliezen nog een kleine troost. Er is geen vaste eindstreep. Ieder die aan onze kant komt en het gevoel heeft goed gereden te hebben, krijgt de nodige champagne, zij het in een sprankelend geestelijk licht en niet in een stoffelijke verteerbaarheid die meestal nog wordt verprutst.

STERAVOND

De steravond is de geestelijke champagne die kan worden geogst uit de akker van de Orde.

Steravond. Het is maar een naam. Steravond zou Sterrit kunnen zijn. Een samenkomen uit alle streken en oorden. Maar geestelijk gezien is het meer dan dit.

Het is een verbondenheid waardoor een deel van de grenzen die tussen sfeer en werelden bestaan, voor een deel wegvallen. Het is een samenvloeien van krachten waardoor veel meer mogelijk is dan men soms beseft, ook al is die mogelijkheid niet zo fysiek als menigeen zou wensen.

Steravond is een bezegeling van een verbondenheid en een eenheid die bestaat tussen de geest en de stof. Het is een ogenblik waarop men, ongeacht wat wordt gezegd en welk ritueel er wordt gebruikt, de grenzen moet vergeten en zo voor het eerst de werkingen van het onbegrensde misschien ervarend deel worden van een werkelijke wil binnen het gebeuren op aarde.

Deel worden van een werkelijke harmonie die niet ophoudt bij grenzen als dood of wereld en sfeer.

© Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 - 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 3 – Veranderende grenzen

Deel wordt van een eenheid waarin het hoogste licht en het net niet meer volledige duister toch versmolten kunnen zijn. Het eindresultaat is: besef van licht waaruit volledigheid kan worden bereikt en een juist besef van je eigen wezen en mogelijkheden.

Voor degenen, die zich daarvoor interesseren, kan ik u nog mededelen dat de huidige Steravond, gezien haar mogelijk enigszins afwijkend karakter, vermoedelijk qua uitstraling weer zeer effectief zal zijn: maar in indrukwekkendheid voor degenen die alleen op uiterlijkheden letten waarschijnlijk iets minder van invloed zal zijn.

LES 4 - WETEN EN INNERLIJK WETEN

Het is misschien een wat eigenaardige samenvatting, maar toch iets waar je goed over moet nadenken. Om een voorbeeld te geven:

De Atlantische mythe wordt door een groot gedeelte van de wetenschap ontkend. Een aantal andere wetenschappen neemt aan dat het wel zo iets geweest zou zijn, maar zij zoeken het overal. De Fransen zoeken het in het vroegere Frans Afrika. De Grieken zoeken het in de Middellandse Zee vlak bij zich. Er zijn ook nog mensen die aannemen dat het ergens bij Denemarken en Noorwegen heeft gelegen. Dan zijn er ook nog mensen die vertellen dat het in de Caribische Zee heeft gelegen. Men heeft ook wel eens uitgemaakt dat het zich in de Sahara heeft bevonden. Dus dat wordt wetenschappelijk omstreden.

Maar nu iets eigenaardigs. Hoe komt het dat allerlei volkeren in veel verschillende delen van de wereld een mythe hebben over grote overstromingen? Dat men een mythe heeft die vertelt dat een aantal dagen de lucht verduisterd is geweest. Hoe komt het dat al die mensen eigenlijk een soortgelijk verhaal vertellen over een paar overlevenden met hun dieren op een vlot, een aak of op een berg die alles hebben kunnen overleven en daarna de stamvaders zijn geworden van een nieuw volk? Je kunt daarover een hele tijd filosoferen. Maar een bewijs daarvoor is niet zonder meer te geven.

Verder is het heel typerend dat, als we proberen die ramp wanneer die gebeurd zou moeten zijn ongeveer in de tijd te plaatsen, dan komen we tot een overstroming waarbij eerst wel water ontstaat en pas daarna eigenlijk de regens beginnen. Uitzondering is de bijbel die een omgekeerde volgorde geeft, terwijl ze het verder allemaal voortdurend hebben over een beschaving die eigenlijk helemaal was vervallen en waar allerlei zaken fout zaten.

Als dat nu op een plek op de wereld had plaatsgevonden, dan zeggen we: Nou ja, dat is de godsdienst. Maar als dat op vele plaatsen in de wereld gebeurt, dan moet er ergens een achtergrond zijn.

Kijkt een legende zal in zich natuurlijk iets sprookjesachtig hebben. Er zijn heel veel dingen niet waar. Aan de andere kant zijn heel veel dingen wel waar, want de legende is gebaseerd op feiten. Nu komen we eigenlijk bij het onderwerp waar we het vanavond over willen hebben.

Gezien de wetenschappelijke bewijzen tot nu toe bestaat er geen Atlantis. Er is mogelijk iets geweest, maar we weten niet precies wat. Er zijn geen overleveringen die door feiten kunnen worden gestaafd. Er zijn geen geschriften die duidelijk en kenbaar van deze vroege beschaving, die toch ook enige tijd een stadscultuur gekend moet hebben, zijn overgebleven. Er is niets. Toch geloven de mensen erin. Zij weten iets omdat ze het van binnen weten.

Dat innerlijk, weten, is net te vergelijken met feitelijk weten. Ik geef u een voorbeeld. U heeft allen wel gehoord over die wonderdokters op de Filippijnen, de geestelijke dokters. Er is ook zwendel bij geweest, dat weet ik wel. Maar als we nu naar de Filippijnen gaan en we kijken daar, dan valt het volgende op:

Wij hebben te maken met een volk, dat in feite uit natuurgeloof langzamerhand is gekomen tot licht boeddhistisch geloof dat werd overschaduwed door ongeveer 400 jaar christelijke overheersing, voornamelijk door de Spanjaarden. Deze mensen zullen voor bepaalde kwalen rustig naar de dokter gaan en ook moderne geneesmiddelen gebruiken. Andere kwalen echter daar zoeken ze de wonderdokter voor op. Het gekke is, dat de wonderdokter met zijn rituelen, met allerlei goochelkunsten, want die zitten er ook bij, vaak meer bereikt voor de genezing van die mensen dan de officiële wetenschappers op papier zouden kunnen doen. Hoe komt dat?

Die mensen voelen innerlijk aan dat er een aantal kwalen en ziekten zijn die samenhangen met een gevoel van isolement, van afgesloten zijn. Je zou kunnen zeggen dat b.v.

eenzaamheid de volgende kwalen o.a. kan oproepen, kanker, nierziekten, leveraandoeningen en hart en bloeddrukkwalen. Dus hoofdzakelijk bloedsomloop.

Als die mensen nu in een ritueel worden verbonden met anderen, dan wordt de eenzaamheid doorbroken. Hiermee wordt onbewust de psychische druk opgeheven die mede oorzaak is geweest voor de kwaal. En nu pas krijgt het lichaam de mogelijkheid zich tegen die kwaal te verweren en zich in daad te herstellen.

Dat is een innerlijk weten dat kun je niet bewijzen. Wetenschappelijk kun je het niet waarmaken zomin als je wetenschappelijk kunt waarmaken dat de wondergenezers van de Filippijnen inderdaad wonderen van genezing tot stand brengen. Vooral omdat patiënten, die niet behoren tot hun cultuur, dan teruggaan naar o.a. Amerika en daar in een heel andere gemeenschap terecht komen. Daardoor blijft het magische van de behandeling eigenlijk een soort herinnering, maar de allegorie is niet de aanleiding geworden tot een feitelijke verandering van de relatie ik gemeenschap zoals noodzakelijk zou zijn.

Er zijn meer van die dingen. Een mens weet innerlijk dat er een God bestaat. Toch kunnen we niet bewijzen dat er een God is. Als we nu teruggaan heel ver in het verleden, dan vinden we zoonanbidning en dergelijke. Maar wat blijkt nu? De zon is een symbool. Zij is symbool van kracht. Kijken we nu terug naar de eerste filosofieën op dit gebied, dan vertelt de mens dat de aarde met de zon een geheel vormt, één kracht is, een leven. De zon is de kenbare uitstraling van het gehele levensproces dat alles omgeeft. Dan zeg je tegen jezelf: Dat is allemaal wel waar maar hoe kan ik het waarmaken?

In de oudheid geloofde men daarin. Men zei niet: Het is misschien wel waar. Men wist het. Het eigenaardige is dat in de oudheid allerlei dingen zijn voorgekomen, waar men tegenwoordig geen raad mee weet. Het stilstaan van de zon b.v. Dat is een slag Joshua bezweert God. De zon staat stil. Is dat waar? Of is het misschien een verschuiving van tijdsbesef. Je kunt erover vechten. Maar als het voor de mensen zeker is dat er iets werkt, dan zal het gebeuren voor hen een bevestiging zijn, maar tevens veroorzaken zij het gebeuren voor een groot gedeelte zelf.

Iemand, die een beetje filosofisch was aangelegd, heeft eens de volgende theorie geopperd. De aarde is vroeger plat geweest, want alle mensen zagen haar plat en dus was ze plat. Tot er iemand was die zei: De aarde is niet plat. Dat waren de Grieken, geloof ik, die het eerst het topje van de mast zagen en dan de rest, die het eerst tot die een conclusie kwamen. De werkelijkheid is, zegt hij dat toen de mensen dachten dat de wereld rond kon zijn ze ook rond werd. Die man heeft dat zelfs allemaal gestaafd met jaartallen.

Het is toch wel heel gek, dat bepaalde waarheden plotseling worden ontdekt en dat ze dan binnen een eeuw het gehele denken van bijna alle mensen beïnvloeden. Is het nu zo, dat die werkelijkheid anders is of is het zo dat het denken van de mens de werkelijkheid anders maakt? Een moeilijk probleem waar je wetenschappelijk natuurlijk geen cent mee opschiet. Wat ons weten betreft, we hebben te maken met de feiten. En de feiten worden bepaald door hetgeen wij zintuiglijk en anderszins kunnen waarnemen.

Er is nog een andere factor datgene waarvan we aannemen dat anderen het weten. Misschien is dat wel de meest eigenaardige situatie. Ons weten is voor een groot gedeelte gebaseerd op het gezag van anderen. Weet u, of de economische theorieën van de heer Lubbers of van de heer Den Uyl juist zijn? Ik denk, dat er maar weinigen onder u in staat zijn de redelijkheid van hun argumenten technisch en feitelijk te volgen. Het is voor een groot gedeelte iets wat in de lucht hangt. Maar iemand gelooft in Den Uyl, in Lubbers, wat mij betreft in Lenin en anderen. Het geloof daarin is beheersend voor het gedrag van de mens, maar ook voor hetgeen ze zien op aarde.

Ik wil u geen lijst gaan opsommen van allerlei eigenaardige situaties bij het verklaren van wij hebben Atlantis gevonden. Wist u dat tegenover de 97 geleerden die bevestigen dat Atlantis in de Atlantische Oceaan moet liggen er 47 staan die zeggen: Het bestaat niet. Het heeft nooit bestaan. Maar dat er ruim 40 anderen zijn die allemaal een andere plaats aangeven soms de Middellandse Zee, soms ergens anders. En als u kijkt waardoor die mensen worden beïnvloed, dan blijkt dat daarbij nationalistisch denken een rol speelt.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 4 – Weten en innerlijk weten

Als wij het nu redelijk bezien, dan zouden we kunnen zeggen: Luister nu eens even, die mensen interpreteren hetgeen ze zien volgens datgene wat voor hen het meest belangrijke is. Ik denk, dat dat waar is. Ik denk, dat we het allemaal doen.

Als wij te maken hebben met feiten, dan denken wij dat we het weten. Maar eigenlijk weten we niet, wij interpreteren feiten. Wij zijn niet zeker van betekenissen, maar wij passen de feiten aan de betekenissen aan die voor ons belangrijk zijn, En dan is er de corrigerende factor die door heel veel mensen wordt onderdrukt, de innerlijke stem, het innerlijk weten.

Dat is een heel eigenaardig weten. Hoe kun je anders verklaren dat b.v. in de nu lopende periode steeds meer jonge mensen zich vooral erg gaan interesseren voor zielenleven, voortbestaan, kortom, voor allerlei dingen die eigenlijk met de psyche te maken hebben en niet direct met de feiten. Hoe zou dat komen? Ik denk dat het innerlijke weten wel degelijk het voortbestaan van de mens als een zekerheid in zich doet wonen, maar je kunt het niet bewijzen. Zelfs als je het zou kunnen bewijzen, dan is het bewijs altijd voor velerlei uitleggingen vatbaar. Innerlijk voel je dit echter aan. Als het innerlijke weten nu sterker wordt, dan zal hierdoor de benadering van de fenomenen van het constateerbare veranderen. Maar dat betekent, dat de inhoud van het leven verandert.

Wij zijn in deze cursus bezig met de ontwikkeling van de bewustwording en de verandering van de wereld. Hoe kan een wereld beter veranderen dan door een verandering van inzicht. Gewoon een verandering in het denken in de waardering van de mens.

Mag ik opmerken dat in 1600 de zuiver hiërarchische indeling van de maatschappij in geheel Europa nog werd erkend en dat dit ongeveer 800 jaar het geval was. Dan ontstaat er een kleine beweging, ten slotte in Frankrijk uitlopend in de Jacobijnen waardoor men anders gaat denken over gezagsverhouding. De wereld verandert dan binnen 50 jaar. Er zijn structurele veranderingen niet alleen in Frankrijk maar ook in Duitsland, in Nederland, in Engeland zelfs. Er komt een geheel nieuwe ontwikkeling. Hetzelfde beleven wij op het ogenblik.

De gezagswaardering en de meerwaardigheidserkenning van bepaalde mensen nemen steeds meer af. Een dokter was eens een zeer geleerde wonderdoener. Tegenwoordig wordt hij door de meeste mensen beschouwd als een soort mecanicien voor het herstel van eventuele lichamelijke fouten. Op deze manier is er dus iets aan het verdwijnen.

Maar hoe komt het dan dat er gelijktijdig innerlijk iets onlogisch tegenover staat? Na de Franse Revolutie b.v. werden toch de geloofwaardigheid en de geloofsverhouding aanmerkelijk geschokt, bijna meer nog dan door de revolutie die Luther heeft ontketend, want die was in zich nog zeer gezagsgetrouw. Als wij nu kijken, dan zien we dat gezag en macht zaken zijn geworden die niet zonder meer van God komen of behoren tot de sociale ordening, maar dat ze gewoon zaken zijn die nu eenmaal een rol spelen. Je zult je ten dele daarbij moeten neerleggen, maar ze zijn niet terecht.

Toch nemen de mensen die zo denken onmiddellijk het gezag aan van de een of andere geestelijke leraar. Er komt een goeroe en ze veranderen hun hele leven, hun denken, hun zien van de wereld. Waarom? Dat kan nooit worden verklaard met logica. Wij kunnen het psychologisch misschien verklaren met onzekerheden van de maatschappij. Maar die onzekerheden hebben toch bij anderen heel andere resultaten gehad. Daar kun je nog minder regel op stellen. We kunnen alleen zeggen: Die mensen voelen zich aangetrokken tot iets waarbij het niet meer gaat om macht en gezag of om de functie van de leraar, maar om een innerlijk beleven, om een werkelijkheid die je van binnenuit beleeft en die voor jou volledig geldt en werkzaam is ook als die voor anderen geen rol speelt.

Als je dat zo bekijkt, dan zeg je: Dat innerlijke weten komt toch langzaam maar zeker een beetje meer op de voorgrond. Vanuit de zuiver nuchtere beredenering en de gezagserkenning (dat is een knappe kop, die professor) weet het komen we nu langzamerhand tot de vraag: hoe reageer ik innerlijk op datgene wat die ander mij voorlegt? Daarmee hebben we, meen ik, wel een bepaalde revolutie doorgemaakt en die zullen we ook verder doormaken.

Wij zullen een andere keer nog wel gaan praten over de eventuele ontwikkeling wat het innerlijke weten en de samenhangen zoals die in de toekomst zullen zijn. Laten wij vandaag alleen maar eens kijken naar de wereld.

Hoeveel mensen geloven nog onaantastbaar in het God gegeven gezag van het een of ander koningshuis? Hoeveel mensen geloven nog dat een politicus iemand is die alleen wordt gedreven door zijn belofte om het volk te dienen? Toch waren dat dingen die eens vanzelfsprekend waren. Hoeveel mensen geloven nog dat de werkgever altijd de meerdere is van de arbeider of omgekeerd? Het blijkt, dat de mensen eenvoudig niet meer geloven. Dan kan men hele theorieën opstellen, maar terwijl men eens dacht, de communistische theorie is goed, is het zo dat zelfs in de regering van Rusland en wat dat betreft ook van China op het ogenblik het grootste gedeelte van de belangrijke mensen overtuigd is dat die theorieën niet letterlijk te volgen zijn. Of ze nu van Lening Stalin of Mao komen het blijkt, dat die theorieën onjuist zijn. Men moet variëren, men moet aanpassen. En dat betekent dat men moet veranderen, moet evolueren.

Die evolutie komt niet voort uit een of ander weten. Ze weten het eenvoudig niet. Het komt uit aan aftasten van mogelijkheden. Maar hoe kom je daartoe? Door innerlijk weten.

Zo heeft u in uzelf ook een stemmetjes een weten dat heel anders is dan wat u logischerwijs zou weten. Heeft u wel eens van die dagen dat u denkt: eigenlijk zou ik niets moeten doen? Als u dan toch wat doet, gaat het vaak verkeerd. En toch redelijk gezien, moet u de dingen doen want zo hoort het nu eenmaal. Dat is redelijk. Feitelijk gezien is het zelfs onvermijdelijk. Maar innerlijk zegt u: Neen, laat ik mij zoveel mogelijk daarvan distantiëren.

Dan zegt het innerlijke weten tegen u: Ik ben op dit ogenblik onder deze invloeden en omstandigheden niet in staat optimaal te functioneren. Dat komt gewoon voor. Dan kan iedereen zeggen: Wetenschappelijk gezien is dat onzin. En als het mis zou gaan het is de wil van God. Iedereen heeft zo zijn argumenten.

De praktijk is echter doodgewoon: als wij het innerlijk weten en we houden daar rekening mee, dan gaat het ons goed. En als we het niet doen, gaat het fout. Zouden we misschien kunnen zeggen, dat het innerlijke weten het harmoniserende principe is waardoor wij ons weten kunnen samenvatten in een wereldbeeld waarbinnen wij ons optimaal kunnen manifesteren?

Ik stel dit: Als je rekening houdt met dat innerlijke weten, dat eigenaardige gevoel bijna dat opwelt en dat dan soms vorm krijgt in ... ik zou eigenlijk zo of zo... Als je daarmee rekening houdt, dan verander je voor jezelf je relatie tot de wereld van de feiten. En als je dat niet doet, dan ontstaat er een discrepantie, een onregelmatige scheiding tussen jou en de geconstateerde feiten. Daardoor kun je niet optimaal werkzaam zijn, kun je niet het juiste meer weten en doen. Dan ben je te laat of te snel met je reacties.

Nu we dat aannemen (Ik vraag niet van u dat u het als geloofsartikel accepteert maar gewoon omwille van de feiten), zouden er eigenlijk heel veel andere dingen zijn die eveneens in ons leven aan veel grotere rol zouden moeten spelen.

Waarom gelooft een mens eigenlijk niet dat de dood het einde is? Alle feiten spreken daarvoor. Omdat hij in zich een besef van duurzaamheid bezit dat niet kan worden uitgedrukt in zuiver stoffelijke termen. Maar als dit het geval is, dan is de stoffelijke rede en de redelijkheid eigenlijk van minder belang dan de innerlijke zekerheid.

Als wij een wereld weten te bouwen in een vorig leven, dan is dat onze wereld. Dat is een feit. Dat zult u nog wel merken als u eenmaal overleden bent. U komt dan in een wereld die voor een groot gedeelte door uzelf wordt bepaald. Het wereldbeeld komt dan ook uit uw innerlijk. Maar het bestaan zelf wordt niet bepaald door een innerlijk beeld. Dat is ook een feit. Ik denk dat de mensen aanvoelen dat het bestaan op zichzelf niet de eindigheid bezit van een menselijk leven. En dat ze dan proberen om dat uit te beelden door hun eigen droomwereld en droombeelden te gebruiken als een soort rationalisatie van het zijn zonder tijdgebonden te zijn.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 4 – Weten en innerlijk weten

Ik denk ook dat de erkenning van een God als een persoonlijke God een poging van de mens is geweest om dat gevoel van een bestaande macht waarvan hij deel is uit te drukken op een manier waarop je dat menselijk kunt zien, terwijl God in feite de totaliteit is.

God is de kracht waarvan je deel bent, niet een mannetje dat zit om te oordelen. Toch maakt de mens dat ervan, omdat Hij alleen in de menselijke voorstelling voor zich een hanteerbaarheid krijgt waardoor dat innerlijke weten niet meer beheersend is, maar door het stoffelijke weten mee verwerkt kan worden en zelfs soms daarvan gescheiden.

Er zijn heel veel dingen die we daarover kunnen zeggen. Het is niet aan mij om argumenten te geven voor of tegen God, godsdienst, geloof. Het is slechts aan mij te zeggen: Als dergelijke dingen voor u een rol spelen, hoe dan ook, dan komt het toch van binnen. Er zijn zoveel dingen die van binnenuit komen en waarvan u innerlijk weet dat is aanvaardbaar of dat is niet aanvaardbaar. Waarom laat u zich dan regeren door wetten en normen die buiten u zijn opgesteld? Of doet u alsof. Misschien wel omdat u een wereld zonder die uiterlijke ordening niet zoudt kunnen hanteren.

Een weten is gebonden aan maatstaven, aan vaste verhoudingen, aan vaste herhaald constateerbare relaties. Een innerlijk weten niet. Dan kunt u uw innerlijk weten gebruiken om uw zijn, uw eigen wezen uit te drukken, maar dan wel alstublieft binnen een kader waarbinnen het hanteerbaar is.

Dan zouden we ons ook nog kunnen afvragen hoe het komt dat de mensen aan een aantal dingen voortdurend voorbij gaan. Weet u nog iets over de Joruba's? Het is van de Jorubastam (een negerstam) bekend, dat is nu 800 jaar geleden, dat ze een beschaving hadden die betrekkelijk hoog was dat ze kennelijk over een geschreven taal beschikten die op het ogenblik voor een groot gedeelte alweer is verdwenen zoals ook een groot deel van de Joruba's.

De mensen die dat bekijken zeggen: Nu ja, dat is een geïsoleerd cultuurtje. Als dat waar is, waarom gebruiken ze dan symbolen zoals wij die aantreffen in Mexico, in Peru, in Bolivia? Waarom dezelfde symbolen? Waarom is een deel van hun manier van bouwen vergelijkbaar met de bouwwijze die voorkomt in het Andesgedeelte dat grenst aan Brazilië? Hoe komt dat? Het moet dan wel uit Azië afkomstig zijn. Het kan niet zonder meer bij een stam ontstaan zijn, zegt men dan. Want als je zou toegeven dat de Joruba's die cultuur ergens van hadden overgenomen, dan zou je ook moeten toegeven dat b.v. de grottekeningen met jachtafbeeldingen grotendeels aanduiden dat de mens van een hogere cultuurfase naar een lagere is geëvolueerd. Dan zou je ook moeten toegeven dat er vroeger dus een hogere top moest zijn geweest dan men nu heeft bereikt. En dat kun je nu weer niet doen. Dus daarom hanteer je je z.g. weten. Maar hoe diep in jezelf weet je dat het anders is?

Je praten over je vroegere incarnaties is voor een deel wel waar. Maar als je daarover praat, gaat het dan om een innerlijk weten of gaat het, zoals vaak om je te oriënteren in het heden? Ik krijg het gevoel dat op het ogenblik dat wij het innerlijke weten proberen vast te leggen, een hanteerbare vorm te geven waarmee wij het in de wereld kunnen gebruiken, dat wij het gelijktijdig van onszelf vervreemden dat wij zijn eigenlijke bedoeling en betekenis voor een deel tijdelijk verliezen.

Ik stel het volgende: Ons innerlijk weten is een uitdrukking van onze wezenlijke verbondenheid met een totaliteit die we zelf niet beseffen. Daardoor is het innerlijke weten de uitdrukking van feiten zoals ze ons innerlijk bekend zijn, maar tevens de weergave van harmonieën zoals die voor óns binnen het geheel mogelijk zijn. Op het ogenblik, dat wij proberen ons weten tegenover ons innerlijk weten te stellen, beperken wij echter de totaliteit dermate sterk, dat wij niet meer in staat zijn wezenlijk harmonisch te reageren, maar onze harmonie tot een zo klein deel specialistisch beperken dat wij daardoor onevenwichtigheden t.a.v. het geheel veroorzaken.

Daarom zou het voor de mensheid van groot belang zijn om eindelijk los te komen van wereldbeelden en denkbeelden van zijn z.g. weten, zoals hij die zelf heeft ontworpen. Hij zal veel meer dan eens en ook meer dan nu weer moeten grijpen naar het innerlijke weten. Dan zal de harmonie op de voorgrond komen en het samengaan a.h.w. een eenheid vormen. Dan zullen de tegenstellingen die uit weten, schijnweten en vervalste wereldvoorstellingen zijn

voortgekomen verdwijnen. Anders gezegd: Het egocentrisme van de mens, zijn zucht naar bezit, zijn zucht tot heersen, tot macht, tot vernietiging zelfs zoals die op het ogenblik bestaan, kunnen wegsmelten op het moment dat het innerlijke weten bepalend wordt voor het hanteren van hetgeen men weet.

De wereldvoorstelling zal zich wijzigen. Het menselijk zijn, het menselijk gedrag zal zich wijzigen en uit het geheel zal dan een vernieuwde mens geboren kunnen worden. Voor dit laatste en de manier waarop dat geschiedt, zullen wij later in deze cursus nog verder ingaan.

Denk eens na over wat ik u heb gezegd en vraag u eens af wat u nu innerlijk weet en wat u van buiten wordt aangepreft. Als u dat verschil weet te maken, dan zult u van deze les ontzettend veel voordeel hebben.

DE POLITIEK

Politiek is een eigenaardig bedrijf en in de huidige tijd althans beslissend voor zeer veel gebeurtenissen in de wereld.

Als wij het geheel van de politiek bezien, dan is er op dit ogenblik eigenlijk een steeds verdergaande scheiding tussen wat men het westblok en het oostblok noemt. Dat dit niet zonder meer resulteert in een verder gaande bewapeningsrace is te danken aan het feit dat beide grote mogendheden in staat zijn om een ruimteplatform zodanig in omloop te brengen dat van daaraf lancering mogelijk is, terwijl men bovendien, al is dat nog niet klaar, dat zal waarschijnlijk in de jaren 1988 - 89 zijn een aantal satellieten met bommen bezit die van de aarde af automatisch kunnen worden bediend.

Het is duidelijk dat dergelijke kostbare ontwikkelingen economisch nogal schadelijk zijn onder de huidige omstandigheden. Daarnaast is de dreiging in feite een aantasting van elke manoeuvreermogelijkheid en van verdere machtsontplooiing van de politici van de grote machten. Hierdoor moeten we aannemen, dat enige ontwapening wel zal kunnen optreden in de nabije toekomst en dat de bewapeningswedloop zich waarschijnlijk weer gaat specialiseren op een verbetering van o.m. de directe bewapening van bestaande legers.

Typerend voor de politiek is ook de andere benadering t.a.v. het economische geheel dat Maatschappij heet. Wij hebben een lange tijd de neiging gezien tot centralisatie. Men wilde alles in een geheel onderbrengen. Men wilde een ieder, zoals men dat zo mooi in het Nederlands zegt van de wieg tot het graf zekerheid bieden. Het was een hele vooruitgang, want alleen het graf was een zekerheid die de oude maatschappij bood.

Nu blijkt echter dat er een ogenblik komt waarop de lasten, die je aan de gemeenschap oplegt, zodanig hoog oplopen dat het niet meer mogelijk is om een centralistisch bestuur te handhaven. Soms zie je daar voorbeelden van.

In Engeland b.v. speelt op dit moment de vraag, of men de verschillende autobusmaatschappijen die als staatsbedrijven lijnen naar velerlei streken hebben onderhouden niet langzamerhand moet gaan omvormen tot particuliere maatschappijen die voorlopig misschien nog met enige subsidie zelfstandig in die dienstverlening gaan voorzien. De staat trekt zich terug. Ook andere staatsbedrijven worden verkocht.

In Engeland gaat het op het ogenblik iets meer Thatcher-achtig. In Nederland gebeurt dit over het algemeen door emissies en leningen waardoor de feitelijke staatsinteresse in bedrijven wordt teruggebracht van zeg 90 % tot 50 %. Daar tegenover staat dat de Nederlandse staat en ook de Engelse staat investeringen doen in bedrijven zonder daarvoor een eigen zeggenschap direct op te eisen.

Dit betekent een terugkeer naar een meer gedecentraliseerd geheel. De reden is duidelijk, de lasten waren te hoog geworden. Als een ambtelijk apparaat topzwaar wordt, kan het niet meer functioneren. Zeker niet als men te maken heeft met een maatschappelijke structuur die op zijn minst genomen enigszins opstandig en revolutionair kan zijn.

Misschien kunnen we het voorbeeld aanhalen van de oorlog in Vietnam zoals de Amerikanen die hebben gevoerd. Voor elke man die feitelijk aan het front stond waren er vier personen

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 4 – Weten en innerlijk weten

nodig om ervoor te zorgen dat hij kon vechten. Van die vier waren er drie in administratieve en slechts een in een feitelijke functie werkzaam. Dat is nu precies hetzelfde wat tegenwoordig in zeer veel staten het geval is.

Ik wil niet zeggen dat Nederland wat ambtenarij betreft nu direct de kroon spant, zo je nog van een kroon mag spreken en niet van een sikkel: We moeten zeggen dat dit in Rusland veel verder is doorgevoerd. Daar is per 20 inwoners een administrerende, 3 controlerende en bovendien nog 5 structuur en richtingbepalende ambtenaren bezig. Dit houdt in, dat voor elke 2 man die werken (genomen over het geheel, inclusief de landbouw) er dus een is die op welke manier dan ook administreert en reguleert. Dat is natuurlijk iets wat niet redelijk houdbaar is vooral als je begrijpt, dat de salarissen van vele van deze mensen aanmerkelijk hoger zijn dan het inkomen van een fabrieksarbeider of een boer.

Het is duidelijk, decentralisering is het antwoord. Niet alleen dat je hierdoor het aantal van ambtelijke bemoeiingen kunt terug dringen, maar je kunt bovendien de slagvaardigheid vergroten. Een kleine gemeenschap met een redelijk grote zeggenschap kan op ontstane problemen betrekkelijk snel reageren. Om een voorbeeld te geven:

Er is een dorp. In dat dorp ontstaat een probleem. Als de gemeenteraad dat probleem kan oplossen, wordt er nog wel teveel gekletst, maar dan kan die zaak in een maand geregeld zijn. Moet dat lopen via de Provincie en eventueel nog via het Rijk, dan vraagt de oplossing van hetzelfde probleem wel anderhalf tot twee jaar. Er zijn heel veel problemen die juist snel moeten worden opgelost willen ze niet onoplosbaar worden.

Decentralisatie is dus op het ogenblik het antwoord. Maar dat zou betekenen dat de politieke invloed van de heersende groepen aanmerkelijk minder wordt.

Het is begrijpelijk, dat een politicus zijn invloedssfeer, zijn machtssfeer toch zo groot mogelijk wil houden. Daarom gaan ze een aantal regelingen treffen waardoor ongeacht de decentralisatie er toch een politiek toezicht blijft bestaan waardoor het ambtelijke voor een deel wordt overgeheveld naar het politieke, meer ambtenaren in politieke dienst en minder ambtenaren in directe rijksdienst.

Ik hoop dat het u interesseert, want het heeft erg veel te maken met de ontwikkelingen die wij tegenwoordig in de wereld kunnen constateren.

Wij hebben tot nu toe sedert de Tweede Wereldoorlog te maken gehad met deficitfinanciering dat wil zeggen dat er tekorten komen en dat die tekorten moeten worden opgevuld door leningen danwel door een verhoogde activiteit van de banknotenpers. Dit laatste heeft in sommige landen al geleid tot een inflatie waardoor de munteenheid soms is teruggevallen tot nog geen half procent van de oorspronkelijke waarde. Als wij ons dat realiseren, dan zeggen wij: Dat is niet redelijk. In feite is dat diefstal van een ieder die geld heeft aanvaard als reële waarde. Het betekent, dat het ruilmiddel onbetrouwbaar wordt en dat daardoor de feitelijke koers tot ver onder de officiële koers daalt. Anders gezegd, de prijzen stijgen in verhouding tot de officiële geldontwaarding onmatig. Dat kunt u in bepaalde Latijns Amerikaanse landen zien en in beperkte mate ook in Israël op het ogenblik.

Hierdoor worden de mensen geconfronteerd met een totaal andere manier van leven en reageren.

Een politicus houdt niet van de doe het zelve. Al is het alleen maar, omdat je zo'n doe het zelve zo moeilijk kunt regelen. Dat kun je een bedrijfstak veel beter doen. Steeds meer mensen zullen echter. Al is het maar uit onvermogen om de gevraagde vergoeding voor diensten te betalen, terugvallen op het zelf doen van werkjes, het zelf verzorgen daarvan. Aangezien dat niet allemaal gemakkelijk is onder te brengen in de een of andere registratieregeling, zullen steeds meer bedrijven zich gaan specialiseren in het geven van bijstand, juist aan de doe het zelve.

Je kunt in bepaalde gebieden die bescherming nog wel handhaven. In Nederland is dat b.v. voor het gasfitters en loodgietersbedrijf waardoor zeer vele voorzieningen even veilig en even goed voor een tiende van de prijs zouden kunnen worden aangebracht voor degenen die daarvan gebruik moeten maken.

De concurrentieslag die zich op het ogenblik ontwikkelt is er dus een tussen het individu dat steeds meer zelf probeert te doen, het bedrijfsleven dat probeert zijn marktaandeel te behouden maar gezien de regelingen niet meer rationeel kan werken en de regeringsinstantie die haar macht en inkomen wil behouden en die daardoor steeds meer reguleringen probeert aan te brengen die bovendien overbodig en onnodig kostenverhogend zijn. De mensen worden dus terugverwezen naar zichzelf doe het zelf.

Zolang dat nu alleen in de politiek gebeurt, zou ik vrede ermee kunnen hebben. De politicus vreest natuurlijk niemand meer dan de man die zijn eigen beslissingen neemt en niet meer vraagt welke voormannen beslissingen voor hem willen nemen. Het terugkeren naar het zelf doen moet tenslotte toch wel voeren, meen ik tot het zelf denken, het zelf proberen te reageren.

U realiseert zich misschien niet dat niet alleen in bepaalde delen van Nederland een soort vrijwilligerscorps is opgericht dat probeert de kleine misdaad, die de politie niet meer aan kan, te bestrijden en gelijktijdig vandalisme, roof.e.d. terug te dringen. Het is vreemd genoeg in zeer vele landen op de wereld een steeds groter wordend probleem voor de politicus. Niet alleen dat er particuliere legertjes opereren in vele Zuid-Amerikaanse landen, maar er opereren ook opstandige groepen, zoals men ze dan noemt in feite belangenbeschermende groepen in zeer vele delen van Afrika.

Particuliere legertjes, groepen die zich te weer stellen tegen regelingen die hen niet bevallen, hebben revolutionaire toestanden veroorzaakt in India. In Pakistan hebben ze geleid tot een verandering van de wetgeving. Zelfs in Iran is op het ogenblik een dergelijke beweging gaande die zeer waarschijnlijk toch enige veranderingen gaat afdwingen van de macht van de ayatollahs. Het is dus niet alleen een verschijnsel in Amsterdam of Den Haag. Het is een wereldomvattend verschijnsel. Men is het daar niet mee eens, natuurlijk niet, want er zal een hoop onrecht ook gebeuren.

Het gaat niet meer volgens wettelijke normen. Daar ben ik het mee eens. Wat er indirect gebeurt, is dat instanties en daarmee degenen die politiek die instanties beheersen een deel van hun macht en zeggenschap aan het verliezen zijn.

Er is geen sprake van een werkelijk anarchistische ontwikkeling. Dat komt misschien later. Er is sprake van een ontwikkeling waardoor mensen zelf de hand aan de ploeg slaan. Zij vragen zich niet meer af: Wat zegt men dat goed is? Of: Welke beslissingen hebben anderen voor mij genomen? Maar die eenvoudig stellen: Ik zal het zelf wel opknappen. Met degenen die om mij heen zijn heb ik ook de machtsmiddelen om eventueel op te treden. Verschuiving van macht en gelijktijdig een verbrokkeling van machtsstructuur.

Zolang dit alleen politiek is: nou ja. Er zijn een hoop mensen die daarmee vrede hebben. Maar als wij kijken naar een religieuze ontwikkeling, dan is het precies hetzelfde.

Het is wel opvallend dat zelfs in een toch zo monolithisch aandoende structuur als de kerk van Rome er op het ogenblik een groot aantal groepen zijn die zich door hun gedrag door hun wijze van geloofsbeleving en prediking, maar ook door hun christelijke praktijk zeer sterk onderscheiden van het centrale gezag. Wat anders te denken van de splitsing tussen bisschoppen in de landen van Zuid Amerika in wat men zou kunnen noemen progressieve en behoudende groepen.

De strijd die is ontstaan in de geestelijkheid en met de geestelijkheid ten dele ook in de Filippijnen of wat dat betreft het optreden van een deel van de geestelijkheid in een land als Polen. Hier blijkt, dat een schijnbaar zeer hechte structuur toch langzaam uiteen valt dat de mensen gaan reageren volgens hun besef van geloof, volgens hun normen van in casu christen zijn, maar ook volgens hun besef van noodzaak.

De theorie gaat langzaam maar zeker plaats maken voor de praktijk. Dat is heel pijnlijk voor al degenen die zich bezighouden met de theorie. Het is natuurlijk erg mooi, als je sociale wetenschappen hebt gestudeerd en je kunt je mooie theorieën aan anderen opleggen en dan maar kijken wat ervan terecht komt. Maar als mensen zich van je weten niets meer aan-

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 4 – Weten en innerlijk weten

trekken, dan kun je daar weinig mee aanvangen. Je kunt het dan hoogstens achteraf verklarend gebruiken, en zelfs dan word je vaak door de feiten gecorrigeerd. Dat is pijnlijk.

In de politiek hebben de halfzachte wetenschappen over het algemeen de overhand. Voor de jurist die daar zit, want dat is wel geen harde wetenschap meer, het is alleen een wetskennis plus registratie kunnen, nemen het aantal economen, sociografen e.d. steeds meer toe, niet alleen in Nederland maar overal. Deze mensen zien nu echter dat hun theorieën die ze eens zo heerlijk aan de mensen konden opleggen steeds meer worden gefrustreerd. Dat houdt in, dat mensen zelfstandiger gaan denken en daarbij vanuit hun eigen standpunt praktischer, reëler gaan reageren maar gelijktijdig ook op veel kortere termijn gaan streven.

Zij streven niet naar iets wat over 2000 jaar moet komen. Zij streven naar iets wat bij voorkeur morgen moet komen en als dat niet kan dan het volgende jaar. Ik zou haast zeggen: Het is een verkorting van beleidslijn. Het is gelijktijdig een voortdurend grotere druk op al degenen die deel willen hebben aan wat men het politieke leven noemt ofschoon als je naar hen luistert de politici zelf betreuren dat ze geen leven hebben. Zij noemen het een zeer zware taak.

Die zware taak blijkt voor een groot gedeelte te bestaan in het verwerken van of luisteren naar de onnodige uitwijdingen die zijzelf en anderen besteden aan onderwerpen welke die aandacht niets waard zijn, maar het mogelijk maken om onderwerpen die eigenlijk belangrijk zijn tijdelijk in de ijskast te houden. De heren politici vergeve mij deze opmerking. U zult in uw achterhoofd weten dat ze op waarheid is gebaseerd, maar desondanks mij excuses.

Wie al deze zaken beziet, kan er niet aan ontkomen een vergelijking te maken tussen de heksenmeesters van eens en de politici van heden. Enkele mogelijkheden omgeven door veel pretenties en een onmogelijke hoeveelheid zinloos ceremonieel waarin de feitelijke onmacht voor een groot gedeelte naar men hoopt kan worden gecamoufleerd.

Mensen die zelfstandig worden, die zelf gaan beslissen, die hun eigen mores gaan maken, die hun eigen interpretatie gaan geven op wetten, die zelf uitmaken in hoeverre ze zich laten reguleren en in hoeverre zij zichzelf blijven, zijn het grootste gevaar dat deze tijd kent.

Zeker, de ontwapening komt door de ontwikkeling van ruimtewapens, dat is waar. Maar denkt u niet, dat de enorme behoefte om zich ten koste van alles ergens tegen af te zetten die bij zoveel staatslieden, vooral de ouderen, zo sterk aanwezig is, tevens te wijten is aan de angst voor de toenemende onmacht die zij in zich gevoelen en die hen bedreigt?

Ik weet het, politieke onderwerpen zijn voor degenen die geestelijk geïnteresseerd zijn niet altijd even welkom. Dat ik desalniettemin een poging waag om u iets daarvan te laten zien, heeft te maken met de werkelijke ontwikkelingen die zich in de wereld afspelen.

Dat zijn geen ontwikkelingen van de doe het zelve een mens die tegen het gezag in zijn eigen beslissing wil nemen. Het is een verandering van psyche, van mentaliteit. Het is een verandering die doorbijt en die in zekere mate ook overal fanatisme veroorzaakt. Het is een poging van de mens terug te keren tot het jezelf zijn.

Als u goed naar de eerste spreker heeft geluisterde dan zult u hebben begrepen dat dit jezelf zijn en jezelf leven de enige mogelijkheid is om je innerlijk weten werkelijk in de wereld in toepassing te brengen. Zolang je bent gebonden aan allerlei uiterlijkheden, komt je innerlijke stem niet aan bod, heeft je innerlijk weten geen werkelijke betekenis, tenzij het zich oplost in vaagheden van geloof mystiek e.d. Op het ogenblik, dat je innerlijk weten je leven gaat bepalen, dat steeds meer mensen bewust of onbewust zich gaan bevrijden van allerlei zinloze keurslijven waarin zij lange tijd geperst waren, dan betekent dit een omwenteling die niet alleen politiek, maar vooral ook menselijk en geestelijk, betekenis heeft.

De angst van de politici is begrijpelijk. De angst van bepaalde heersende groepen, zelfs van bepaalde wetenschappelijke groepen die hun eigen zekerheid en hun meerwaardigheid bedreigd zien, is te begrijpen. Maar hun angst wordt niet veroorzaakt door de onredelijkheid. Hun verzet is niet gerechtvaardigd door de feiten al willen ze het graag zo laten schijnen. Hun verzet komt voort uit hun angst dat de mensen zich zullen onttrekken aan hun wereldbeeld, dat zij zich zullen gaan waarmaken op hun eigen manier.

Het is opvallend, dat die enkele revoluties die de vrije liefde tijdelijk hebben gepredikt (ik denk hier zowel aan Frankrijk als aan Rusland en Mexico) al heel snel op hun schreden zijn teruggekeerd. Dat zij het gezin en daarmee de gebondenheid van de mens (dat brengt het gezin met zich mee) weer tot basis hebben gemaakt van hun maatschappij. Het is duidelijk, het is hun machtswapen. Als je een mens bepaalde verantwoordelijkheden gaat opleggen en a.h.w. gaat binden, als je hem zijn vrijheid van leven ontnemt, dan breng je in hem allerlei frustraties en spanningen tot stand. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats heb je dus iets waarmee je hem a.h.w. kunt chanteren, ook al heet dat natuurlijk niet zo. Men noemt dat dan de zorg voor de gemeenschap waaraan het gezin en de eenling zich dienen te onderwerpen. Dat men dat heeft gedaan is duidelijk. Men was bang voor mensen die vrij zouden worden. Het is en in de politiek én in vele andere takken van wetenschap en economie op het ogenblik de angst voor de vrijheid van de mens die domineert. Zelfs in de vakbonden is men bang voor de vrije beslissing van de eenling, want de eenling loopt niet meer met de massa mee. De eenling begint vrijer te worden. Mijn voorganger zou ongetwijfeld daaraan hebben toegevoegd. Wanneer het innerlijk weten de mens steeds meer in harmonie gaat brengen met de gehele wereld om hem heen, dan wordt hij deel van die wereld en behoeft hij haar niet meer te beheersen of te dienen. Hij is geen meester en geen slaaf. Hij is vrij. En in zijn beleven vindt hij de vrede die hij zonder dit nooit zou kunnen vinden. Ik kan het met zo'n uitspraak eens zijn.

Ik heb niets tegen de politiek en niets tegen de politici. Ik heb niets tegen alle zachte en alle harde wetenschappers. Ik heb alleen bezwaar tegen sommige halfzachten die zich voor harden uitgeven. Maar ik moet toch wel opmerken, dat hetgeen zij tot stand hebben gebracht de vernietiging van de wereld eveneens heel dichtbij heeft gebracht. Dat hetgeen zij hebben geconstrueerd tenslotte aanleiding is geworden tot allerlei economische en sociale misstanden. Daarom ontzeg ik hun het recht de mens in zijn vrijheid tot het volgen van zijn innerlijk weten nog langer te hinderen.

De mens heeft het recht om zichzelf te zijn. En langzaam en voorzichtig zal hij moeten leren om zijn innerlijk weten steeds duidelijker in te passen in het geheel van zijn contacten met de wereld, in het geheel zelfs van zijn voorstellingen ten aanzien van de wereld.

Zo alleen kan de mensheid ontkomen aan de haar bedreigende ramp van zelfvernietiging. Alleen zo kan de wereld weer komen tot een menselijk bestaan waarin de geestelijke waarden, die de mens dan zogenaamd boven het dier zou verheffen, een hoofdrol gaat spelen zonder gelijktijdig in het keurslijf van een willekeurig denken of geloven te worden geperst.

De vrijheid van de mens is datgene waardoor een komende periode zal worden gekentekend. Het betekent helaas, dat veel van hetgeen nu wordt gewaardeerd en noodzakelijk geacht zal moeten verdwijnen. Maar het betekent ook dat de vrede, de verbondenheid tussen de mensen, de erkenning, een noodzaak tot werkelijk samengaan en samenwerking weer zullen oplaven.

Dan zal er misschien een nieuwe gouden tijd aanbreken het gouden millennium waarvan de Ziener droomde. Het rijk Gods op aarde waarin God geen mannetje of een figuur meer is, maar een Geest die allen doordeesemt, de vrijheid van een innerlijk weten overal wordt geopenbaard en daardoor gemaakt tot een uitdrukking van kosmische harmonie. Wanneer dat gebeurt, dan zal ik tot de politiek zeggen: Rust in vrede, want gij hebt geleid tot een bevrijding die ge zelf niet hebt bedoeld.

LES 5 - HET JUISTER GEBRUIK VAN INNERLIJK WETEN

Je hebt een aantal onjuiste conclusies getrokken in je leven waaraan je als een verstandig mens natuurlijk voorbij gaat. Wil je echter rekening houden met het geheel van je eigen persoonlijkheid, dan zul je toch zoveel mogelijk die conclusies moeten volgen.

Als wij kijken naar de wereld, dan ziet alles er altijd anders uit dan het is. Dat geldt in de politiek, in de economie, in de sociale verhoudingen. Het kan een rol spelen bij verkeer. Er is niets dat u zich kunt indenken waarin die schijnfactoren geen grote rol spelen. Het is een instinctkwesitie geworden.

Er zijn automobilisten die, als ze eenmaal een sequentie van rode lichten hebben gezien, hun tempo zo aanpassen dat, als ze in een groene sequentie rijden, zij dan automatisch berekenen wat de lopende fase is op hun traject. Onwillekeurig versnellen ze of houden ze hun snelheid iets in zodat ze steeds kunnen doorrijden.

Dat is geen bewuste beredenering. Als u dat helemaal logisch zou willen doen, zou u een computer nodig hebben (wat in de nieuwste modewagens is aangebracht), maar zelfs dan zou het programmeren zoveel tijd vergen dat u toch voor het rode licht komt te staan. De mens is een soort computer. In die computer zit echter veel meer dan u onmiddellijk met uw geheugen, met uw beredeneringsvermogen naar voren kunt brengen. Laten wij eens een heel eenvoudig voorbeeld nemen:

Het hoofd van de Sovjet Unie is weer ernstig ziek. Ja, ja. Die ziekte is zoveel erger dan men op het ogenblik nog toegeeft dat daar binnenkort wel weer veranderingen zullen komen. Maar goed. Als je dat hoort, dan zijn er mensen die onmiddellijk roepen: Hij is dood. Dat is wensen. Men zou het prettig vinden, als er verandering kwam, want men is bang. Er zijn anderen die zeggen: Ben je gek, hij heeft alleen maar een lichte griep. Daar weten ze ook niets van. Dat is wishful thinking. Maar als je rekening houdt met alle gegevens, dan zeg je: Deze man is op sterven na dood. Dat kun je ook niet logisch beredeneren, want de aanwijzingen die men daarvoor aanvoert zijn over het algemeen van twijfelachtige aard.

Als je echter instinctief reageert, zul je alle vroegere ervaringen daarin betrekken. Je zult bepaalde gevoelens, delen van het bovenbewustzijn daarbij betrekken en je komt tot een conclusie die je niet kunt verantwoorden, maar die heel vaak juist is. Als u te maken heeft met handel, u wilt b.v. iets kopen, dan zien we ook een dergelijk verschijnsel. U loopt door een winkelstraat. U ziet iets. Het bevalt u buitengewoon, maar het is eigenlijk iets te duur. U beredeneert dit en u loopt door. U zult het voorwerp nooit meer kunnen kopen, het is weg. Er zijn factoren bij betrokken die onlogisch zijn, maar u voelt aan dit is zo voor mij bestemd dat ik het nu al reserveer ik het maar moet hebben. En dan moet u de beslissing ook snel nemen.

Ik geef die voorbeelden alleen om u duidelijk te maken dat het innerlijke weten niet slechts een kwestie is van inspiratie zonder meer. Het is een aanvoelen, omgezet in niet redelijke termen, beelden of verlangens waaruit dan conclusies kunnen worden getrokken die ook op redelijk vlak tellen. Trek je die conclusies niet, dan zul je op verstandelijk vlak vaak met tegenvallers, stroppen e.d. te maken krijgen.

Er zijn heel veel geleerden tegenwoordig in de wereld. Zij zijn dermate gespecialiseerd dat zelfs onder de economen er zijn die zich speciaal bezighouden met bedrijfseconomie, bedrijfspolitiek. Anderen zitten in de politiek. Zij konden in het bedrijfsleven misschien geen baan krijgen. Weer anderen houden zich in het bijzonder bezig met belastingwetgeving. Allemaal deskundigen.

De deskundigheid van deze deskundigen heeft het Nederlandse volk (het RSV schandaal) een paar miljard gekost. Zo deskundig zijn ze. Dat er allerlei dingen gebeuren waar je helemaal niet op rekent is te danken aan de deskundigen. Deze mensen zijn zozeer gebonden aan een

logische en verantwoorde opbouw van hun beslissingen dat ze geen rekening durven houden met de gevoelens met dat innerlijke weten dat wel degelijk een rol speelt. Of als ze het innerlijk weten wel aanvoelen, durven ze het niet zeggen, ze durven het niet gebruiken, want dat past nu eenmaal niet in de wereld waarin wij beslissingen moeten nemen. U zit hopelijk niet zo onder druk. Vraag u eens af wat u op het ogenblik aan bijzondere dingen heeft.

De een is ziek. De ander heeft een paar gekke dingen beleefd. Weer een ander heeft het gevoel dat alles tegen zit. Het maakt niet uit wat, maar het zijn dingen die in deze dagen voor u eruit springen. U zegt: Dat is toch eigenlijk niet normaal. Als dat het geval is, vraag u dan af wat voel ik hierbij? Welke voorstelling komt hierbij in mij op? Dan heeft u wel niet het complete antwoord. Dat antwoord moet worden vertaald. Het moet worden omgezet in dingen die u daadwerkelijk kunt gebruiken of waar u daadwerkelijk rekening mee kunt houden.

U krijgt echter een basisbeeld. Met dit basisbeeld kunt u waarschijnlijk uw ziekte versneld genezen. U kunt de beelden bewuster selecteren en misschien beter begrijpen. U kunt ongetwijfeld daarnaast ook uw situatie van lusteloosheid, van voortgedreven worden veranderen doordat u begrijpt welke factoren daarbij op dit moment een rol spelen. Het gebruik van het innerlijke weten wordt heel vaak verschoven naar de geestelijke wereld. In mijn weten weet ik dat en dan volgt er dat God bestaat, dat er een hemel en een hel is, dat de duivel mij achterna zit. Wat dat betreft, vraag ik mij altijd af waarom de duivel altijd lelijke mensen achterna zit. Dat is iets daar moeten ze met de innerlijke stem ook een antwoord op weten te vinden.

Ik voel. Maar wat voel ik? Wat weet ik? Is dat werkelijk zo geestelijk? Het blijkt, dat het gevoel van achtervolgd worden vaak een kwestie is van gespletenheid of van een ziektebeeld dat zich aankondigt. Dat het gevoel van God is hier voor velen alleen maar een vervanging is voor het begrip ik en het zelf niet aan. Dat hemel en hel voor heel veel mensen een compensatie vormen voor hun gefrustreerde gevoelens van recht in hun eigen wereld. Als wij dat gaan begrijpen, dan weten we dat wij het op geestelijk niveau houden van hetgeen wij zo ervaren nooit werkelijk kunnen gebruiken.

Laten wij proberen een wereldbeeld te ontwerpen. Ik zeg 'ontwerpen' omdat het iets zal afwijken van de werkelijkheid. Er is een wereld. In die wereld is menselijk denken. Denken betekent een wederkerige beïnvloeding onder de mensen, of ze het nu weten of niet. Als een groot aantal mensen in een bepaalde richting denkt, dan zal hierdoor een pressie ontstaan een soort wetmatigheid. Die wetmatigheid reageert niet op de kreten die u slaakt en op datgene wat u theoretisch verkondigt. Ze reageert op de achtergrond van uw gevoelens en uw denken.

Wanneer een dergelijke wetmatigheid is ontstaan (u ziet dat dan als een beweging), dan is dat niet te stuiten. Wij kunnen niet zeggen: Dat is beperkt tot een deel van de wereld. Het is heus niet zo dat een bepaalde tendens in Nederland wel en in b.v. Duitsland niet zal optreden. Ze treden in beide landen op. Evenzo in Engeland, België, Frankrijk, ook nog wel in Zwitserland maar daar merk je niet zoveel ervan. Al die dingen bij elkaar betekenen dus, er is een wereld waarin mensen door hun denken elkaar beïnvloeden.

Deze beïnvloeding wordt echter normaal niet beseft. Dat wil zeggen, dat een redelijke benadering van een ontwikkeling in alle gevallen de belangrijkste oorzaken van die ontwikkeling buiten beschouwing laten.

Nu komt het innerlijke weten. Dat zal in de eerste plaats voor uzelf toch wel wat geestelijk worden gedefinieerd al is het maar dat het wat hoog of esoterisch is. Als we dat proberen om het naar de hoogte te praten in onze gedachten, maar ons afvragen wat betekent dit nu? Dan blijkt plotseling dat het ook een relatie heeft met het gebeuren in de wereld, met onze eigen positie in de wereld. Ja, dat het een uitdrukking is geworden van een aantal wetmatigheden die buiten ons zijn ontstaan door de wederkerige beïnvloeding die door de massaliteit een zekere stroming, een zekere beweging onvermijdelijk heeft gemaakt,

Laten we eens een eenvoudig verschijnsel nemen. Ik denk aan de Rote Armee Fraktion en aan alle daarmee verwante groepen die andere namen hebben gekozen. Je kunt zeggen: Dat zijn terroristen. Ze doen alles met geweld. Ze hebben geen andere middelen. Maar vraag je nu eens af: Wat is het feitelijke motief? Dan kom je erachter: deze mensen kunnen zich niet

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 5 – Het juist gebruik van innerlijk weten

onderwerpen aan een orde waarin ze niet passen. Ze bedenken idealen en regels waaraan ze zich dan ook strikt houden om op enigerlei wijze zich te kunnen losweken van de wereld. Vroeger ging men in het klooster. Tegenwoordig is er in een klooster ook al niets te beleven, want als je een beetje links denkt, krijg je van de Paus een tik op de vingers.

Dus realiseer u goed, deze mensen trekken zich terug. Hun enige mogelijkheid om zichzelf te handhaven in hun eigen beeld van belangrijkheid is die terreur. Maar die terreur is niet voor niets ontstaan. Ze wordt feitelijk overal gebruikt. O zeker, op een andere minder radicale manier misschien.

Als wij kijken naar de reacties op de mijnwerkersstaking in Engeland, dan worden we heus niet alleen geconfronteerd met de stoute stakers, maar ook wel degelijk met een ongerechtvaardigd politie optreden.

Als we kijken hoe het optreden is van de gewapende macht in vele landen, dan komen wij tot de conclusie dat deze mensen eigenlijk ook de vrijheid vertrappen dat men probeert een maatschappelijk beeld te handhaven door een verkapt uitgeoefende vorm van terreur. Die terreur zegt niet: Wij vermoorden iemand. Dat is ook te begrijpen, want bij de R.A.F. is het naar buiten gericht. Maar in de maatschappij is de terreur vooral een intern deel van de structuur.

U bent het niet eens met b.v. uw meerderen in het leger. U wijst hen op hun fouten. Dat mag niet. U wordt niet ontslagen, helemaal niet. U wordt alleen niet meer bevorderd en het werk dat u krijgt is dat waaraan u het meest een hekel heeft. Is dat geen terreur? Dergelijke vormen van economischer morele, zelfs sociale terreur zien we overal om ons heen. Als wij nu innerlijk aanvoelen wat er aan de hand is, dan kunnen we niet alleen begrijpen waarom de ander zich verzet, maar we voelen ook aan op welk niveau de ander zich zal verzetten. En dan kunnen we heus wel het verschil aanvoelen tussen explosies, een moordaanslag of een ontvoering.

De politie zal natuurlijk zeggen: Dat is onzin. Maar als nu blijkt, dat je in het begin 5 van de 10 keer en later 7 van de 10 keer in de goede richting gokt, dan moet het toch een reden zijn om daarvan gebruik te maken. Dit wijkt zover af van alle waarschijnlijkheidsberekening en alle wetenschappelijke benadering, zelfs door de computer, dat er iets anders moet zijn. En dat blijkt het innerlijke weten te zijn. Dan is het toch niet meer dan logisch om daarvan gebruik te maken.

Nu zijn er in het innerlijke weten ook nog factoren die minder stoffelijk zijn. Ik heb het nu gehad over de onderlinge beïnvloeding. Ik zou nog kunnen spreken over factoren uit vorige levens waardoor je in feite waarden vergelijkt zonder bewust te weten waarmee en conclusies trekt op grond van vorige ervaringen. Daar kan een geestelijk deel van het ik bij zijn, dat in tijd en ruimte zich heel anders situeert en daardoor het geheel van de verschijnselen anders ziet en benadert dan u stoffelijk ooit doet.

Als die dingen ook gaan meespelen, dan zullen wij bovendien zien dat het innerlijke weten ons van tevoren helpt om bepaalde dingen te weten. En dan is het wonderlijke weer als wij dat weten alleen logisch proberen te gebruiken, dan zullen we heel vaak slagen, maar ook vaak mislukken. Omdat namelijk een deel van die inspiratie, als ik het zo mag noemen, dermate onredelijk is dat wij vanuit ons standpunt zeggen: Nu ja, dat is te gek. Dat kun je niet doen.

Hier heeft u dan een aantal factoren waarin de toekomst een rol speelt en onbekende factoren uit het verleden onbewust worden gekend. Het is verder een aflezen van mogelijkheden en ontwikkelingen die redelijk gezien op dit ogenblik niet bestaan.

Ik hoop, dat ik met dit alles een heel goede zaak heb opgebouwd voor het gebruik van het innerlijke weten en het je ontplooiën in die richting.

De wereld bevindt zich op het ogenblik in een versnelde reeks veranderingen. Ik zou dan weer kunnen wijzen op al datgene wat op sociaal gebied op korte termijn al is veranderd. Ik zou u kunnen wijzen op de toch zeer eigenaardige en tamelijk ook algemeen optredende koerswijzigingen die bij vele regeringen bijna gelijktijdig plaatsvinden. Al die dingen bij elkaar, het is gewoon een wereld die zoekt naar een nieuwe vorm, naar een nieuwe samenhang. Dat

is ook begrijpelijk, want in de oude structuur kan deze wereld wel blijven bestaan, maar de mensheid niet. En onbewust voelen de mensen dat aan.

Laten we ons dan afvragen, of het niet beter zou zijn om ons weten, ook dat onlogische innerlijke weten, nu eens verder te ontplooiën en te gebruiken. Dan zouden wij ons misschien beter kunnen oriënteren op de werkelijke mogelijkheden en de werkelijke noodzaken. Dan gaan we niet meer schreeuwen over zaken die - hoezeer ook vanuit een moreel of ander standpunt gerechtvaardigd op dit moment - niet ter zake doen.

Als je b.v. tegen dieren mishandeling protesteert, is dat op zichzelf volkomen juist. Maar de vraag is allen, of je dat ook moet doen in een tijd dat de mensheid bezig is zichzelf te vernietigen? Moet je dan over dieren gaan praten en niet kijken naar hetgeen er misgaat in de menselijke samenleving? Je innerlijk weten laat je ook die verschillen in belangrijkheid beseffen.

Je kunt spreken over de noodzaak om het milieu gezond te houden, maar je kunt het milieu niet gezond maken of gezond houden en gelijktijdig de ontwikkelingen voortzetten die zich technisch of economisch in deze dagen over de gehele wereld verbreiden. Besef dat, dan kun je wat doen. Dan kun je a.h.w. vooruit lopen in je denken en handelen op datgene wat voor anderen op dit ogenblik nog volkomen onlogisch en ondenkbaar is.

Dan komen wij nog eens, want herhaling is een sterk punt bij ons, terug op de vraag. Hoe kun je dat innerlijk weten dan ontwikkelen?

In de eerste plaats: Impulsen behoeven niet logisch te zijn. Impulsen op zichzelf zeggen echter iets meer dan alleen maar wij willen dit of wij willen dat niet. Er zit een groot aantal factoren achter verborgen. Daarom zijn al die impulsen op zichzelf belangrijk, tenzij wij kunnen zeggen: Nou ja, dat is een zeer tijdelijke impuls veroorzaakt door ons bekende feiten of situaties.

In de tweede plaats: Als wij de problemen van de wereld bekijken, dan moeten wij ze niet logisch ontleden. Wij gaan daar a.h.w. een beetje over mediteren. Laat de ideeën maar in u opkomen. Laat in u een aantal antwoorden ontstaan hoe onlogisch die ook moge schijnen en probeer ze te noteren, ze vast te leggen. Spreek ze in op een bandje zodat u zich daar later mee bezig kunt houden. Wanneer u zich daarmee bezighoudt echter besef één ding: Ook als een verklaring of aanwijzing onlogisch is, moet u die aanvaarden, tenzij er feitelijk bewijsbare factoren zijn die ze onmiddellijk tegenspreken en de validiteit ervan teniet doen.

Er zijn heel veel zaken in de wereld waar je heel weinig van af weet. Nu ja, u leest natuurlijk de krant. Er zijn ook mensen die er weinig van af weten, maar ze weten het dan zo goed te vertellen dat u denkt dat ze het wel weten. Als die mensen dat dan heel goed kunnen doen, komen ze in de regering, in het Parlement en tenslotte in de Raad van State wat de AOW is voor de geslaagde politici.

U weet over veel zaken minder dan u denkt. Neem Ethiopië. Hongersnood, inderdaad. Er zijn daar een hoop dingen fout. Maar wat weet u er eigenlijk van? Weet u, dat dit land op het ogenblik bijna 1/3 van zijn volksinkomen uitgeeft alleen voor bewapening, munitie e.d? Realiseert u zich dat in dit land bepaalde groeperingen proberen andere groepen van hulp van buiten af te snijden? Dat hier in sommige gevallen bewust een uithongeringpolitiek wordt bedreven? U kunt dan uw steun daar tegenaan gooien zoveel u wilt, u verandert daar niets aan. Maar u kunt misschien aanvoelen wat het beste is.

In de wereld is niets veranderd. Wilt u zelf veranderen, dan moet u afstand doen van een deel van uw z.g. logisch denken. Realiseer u dat uw z.g. logisch denken is gebaseerd op het voorwaar aannemen van feiten, die anderen u voorhouden zonder dat u enige mogelijkheid heeft om te controleren welke juistheid ze feitelijk bezitten.

Durf onlogisch te zijn. In de nieuwe tijd ontstaat iets wat met de huidige logica niet eens benaderbaar is.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 5 – Het juister gebruik van innerlijk weten

Wees niet bang voor geestelijke en innerlijke belevingen. Zoek ze niet op een excessieve manier, zodat u eigenlijk een deel van uw normale leven probeert af te sluiten om alleen die geestelijke ervaring op te eisen.

Laat alleen al datgene in u als gelijk gelden met al hetgeen u buiten u erkent in uw bewustzijn oprijzen. U zult merken dat u verandert. De mensen zijn tegenwoordig vreemd genoeg gemiddeld empathischer dan b.v. 800 jaar geleden. Zij nemen dus veel meer van elkaars gevoelens over. De toename van telepathisch gevoelige mensen (dit vooral onder de jonge mensen die nog niet dit hebben weggeconditioneerd) is de laatste jaren ontstellend groot. Die toename bedroeg in de laatste 10 jaren meer dan 15 %.

In de nieuwe tijd gaat telepathie, althans een aanvoelen en beseffen van elkaar, een steeds grotere rol spelen. U zult er in bepaalde omstandigheden ook mee worden geconfronteerd. Gooi het niet opzij. Het is deel van deze vernieuwing waar u ook bij hoort. Realiseer u verder dat in deze wereld heel veel dingen normaal zijn geworden die vroeger onvoorstelbaar waren. Voor u is heel normaal om bij druk verkeer over te steken, ofschoon u zonder te beseffen op dat moment schattingen maakt van de gemiddelde snelheid bij benadering van misschien 5 of 10 voertuigen. U doet dat gelijktijdig in twee richtingen en bovendien regelt u uw eigen tempo nog zo dat het voor uw lichaam aanvaardbaar is en dat het gelijktijdig, gezien de geschatte situatie, doenlijk is. Een zeer complex proces dit oversteken.

In de toekomst gaat het nog erger worden. Kleine kinderen kunnen al de binaire taal van de computer hanteren. Jongetjes van een jaar of tien zitten heel rustig computerprogramma's te maken waarbij zij bewust of onbewust een zeer groot aantal factoren moeten vergelijken en beslissingen nemen. Er is dus een veel complexere manier van ervaren en denken gekomen.

Een deel ervan is onbewust, het is een automatisme geworden, Maar het is wel degelijk een verandering van mogelijkheid. Als wij nu in de verandering van mogelijkheid bovendien de aanvaarding brengen van de nieuwe kwaliteiten en de nieuwe gevoeligheden die de mens aan het ontwikkelen is, dan komen we op een punt terecht waarop de maatschappij niet slechts verandert, omdat het zo niet verder kan gaan, maar gaat veranderen omdat de mensen voelen dat dit het meest juiste is. Dan zullen we zien dat heel veel dingen, die op dit ogenblik als uiterst belangrijk gelden, steeds onbelangrijker worden. Maar wij zullen ook zien dat heel veel dingen waar we nu een beetje de schouders over ophalen een toenemende mate van belangrijkheid en interesse krijgen.

Dat het spiritisme in de laatste jaren zo'n opgang heeft gemaakt, is niet alleen maar een toeval of het werken van de geest, ofschoon ik mij graag op de borst zou willen kloppen en zeggen: Hier achter deze amechtige borst verbergt zich een stevige geest die flink eraan gewerkt heeft.

Men is gevoeliger geworden voor de veelvuldigheid van het bestaan, juist omdat de absolute geloofszekerheid t.a.v. het bestaan en voortbestaan meer in het gedrang is gekomen. Dat is de oorzaak geweest dat het spiritisme is vooruitgegaan. Het spiritisme heeft tevens ook gevoeligheden aangewakkerd. Nu kunnen we ons gaan isoleren en zeggen: Wij zijn de uitverkorenen. Maar dan bevriezen we ons denken. Dan bevriezen we ook de eigen emoties. Dan dwingen we alles in één bepaalde richting. Als je nu gewoon zegt: Ik heb deze benadering gekozen, dan ben je toch veel dichterbij de waarheid. Dan kun je begrijpen dat andere benaderingen mogelijk zijn.

De factoren die ontwikkeld zijn in het spiritisme, zo vreemd als het moge klinken, spelen op het ogenblik een heel grote rol bij allerlei pressiegroepen die denken dat ze verstandelijk gelijk hebben zonder dat ze de redelijkheid van hun gelijk ooit zullen kunnen aantonen. Hier zijn inspiratieve impulsen. Hier is een aanvoelen van een ander bestaan, een ander zijn, een andere mogelijkheid. Dat is bepalend voor het optreden van die groep. Dan kunnen we niet zeggen dat die groepen goed zijn, maar wij kunnen wel zeggen dat ze een factor met zich brengen die goed is voor de gehele mensheid: de noodzaak om af te wijken van een programma dat zuiver op zintuiglijkheid en redelijke factoren is gebaseerd. Dan kunnen we daaraan nog een conclusie toevoegen:

Als wij de ontwikkeling van de wereld in aanmerking nemen, dan kunnen we zeggen: De eerste paar jaren is het nog pet. Wat zeg ik pet, er zit nog niet een s, een klep aan het is een alpino. Deze jaren zijn de jaren van verwarring, of u het toegeeft of niet. Als we de 90er jaren binnengaan, dan zal die verwarring langzamerhand verdwenen zijn. Dan is er een noodzaak tot nieuwe oriëntatie.

Een oriëntatie op basis van het oude is niet doenlijk. Een dergelijke oriëntatie voert onafwendbaar naar de zelfvernietiging van de mensheid. Steeds meer mensen beseffen dat. Zelfs mensen die het nog niet durven zeggen, omdat hun positie daardoor in gevaar komt. Dat wil zeggen, dat we in de 90er jaren een behoefte krijgen tot samenwerking. Maar dan moeten wij die empathische gevoelens gebruiken anders weten wij niet op welke manier wij kunnen samenwerken.

Wij kunnen niet de hele wereld omturnen totdat ze net is als wij. Neen, wij moeten begrijpen wat er in de ander leeft. Wij moeten dat afwegen. Wij moeten dat samenvoegen. Wij moeten dat a.h.w. telepathisch aftasten, zodat we niet door taalbarrières en kunstig woordgebruik worden afgeleid van de werkelijkheid die daarachter verscholen zit.

De 90er jaren brengen een toenadering van de volkeren gepaard gaande met een toenemende analyse van elkaar op niet meer zuiver rationele basis. En dit betekent, dat in deze periode er een opbouw kan beginnen en eindelijk een vernieuwing denkbaar wordt. Maar dat kan alleen op grond van deze factoren in de mens die ik heb samengevat als het innerlijke weten. Dat heeft niets te maken met geestelijke bewustwording.

U denkt misschien als het zo verder gaat, dan is in het jaar 2000 een bijeenkomst van de Tweede Kamer een gebedsbijeenkomst van de heilige Aliakus. Neen. Heiligen zullen de mensen niet worden. Zij zullen mensen blijven met hun eigen gebreken, eigen fouten, eigen strijd lust, maar ze zullen die op een andere manier gaan gebruiken. De innerlijke wereld moet overwinnen wil de uiterlijke wereld niet te gronde gaan.

Hoe u het verder moet gebruiken, dat moet u zelf proefondervindelijk ervaren. Ik heb u weer een paar aanwijzingen gegeven. In twee vorige lessen zijn eveneens reeds richtlijnen gegeven, daar laten we het dan maar bij. De belangrijkheid ervan is echter zo groot dat we juist in deze tijd, want de komende paar maanden zullen voor velen van u nogal warrig zijn, wij u hebben willen herinneren aan uw innerlijk weten, aan uw besef dat meeromvattend is dan alle zintuiglijke waarneming en alle beredenering. Houd daar rekening mee.

Dan denk ik, dat u inderdaad zult veranderen, zelfs in die paar maanden. Ik voel aan dat u daardoor betere mensen zult zijn geworden en gelijktijdig langzamerhand meer bewust zult worden van alle geestelijke waarden en krachten die er in u schuilen.

SPACE WARS

Tegenwoordig zijn ze overal bezig met de dreiging van satellieten in de ruimte de mogelijkheid om vanuit de ruimte aanvallen op aarde te voorkomen en dat soort dingen. Heel veel mensen worden daar zenuwachtig van. Daarom denkt dat het goed is om de zaak een beetje uit de doeken te doen.

In de eerste plaats moet u goed onthouden dat de Amerikanen er meer lawaai over maken maar dat de Russen allang spionagesatellieten hebben uitgezet die zijn er dus al.

In de tweede plaats: Het realiseren van een ruimteplatform vergt zulke enorme kosten, dat geen van beide superstaten op het ogenblik financieel daartoe in staat is zonder gelijktijdig zijn burgers tot armoede te veroordelen. Dat zou dan toch neerkomen op een nieuwe revolutie. Dus ook dat speelt eigenlijk niet zo'n grote rol.

Waarom dan deze eigenaardige publiciteit deze toespraken van de heer Reagan, al deze mooie plannen van het Pentagon en dergelijke? Om dat goed te begrijpen moet u weten wat NASA is. NASA is officieel natuurlijk voor de ruimtevaart, maar eigenlijk is het een militair establishment. Het behoort dus tot de strijdkrachten van de Ver. Staten.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 5 – Het juist gebruik van innerlijk weten

Zolang nu NASA regelmatig experimenten kon doen, mannen op de maan kon brengen e.d., was er geld genoeg voor NASA. Maar datgene wat men daar doet, vergt enorme kapitalen. Als u alleen maar rekening houdt met de noodzaak om 2 tot 3 startplaatsen en landingsplaatsen in gereedheid te houden voor elke vlucht van de spaceshuttle en als u zich verder nog even realiseert hoeveel waarnemers er nodig zijn rond de gehele aarde om een dergelijke vlucht te kunnen volgen en precies te weten wat er gebeurt dan kunt u zich voorstellen dat je veel beter met heel Nederland een uitstapje zou kunnen maken naar Disneyland dat zou veel goedkoper komen.

NASA heeft dus geld nodig. Geld kun je op het ogenblik niet zo gemakkelijk loskrijgen. Overal is men bezig direct of indirect te mopperen over de grote uitgaven van de verschillende staten. Dat is dan ook begrijpelijk.

Als je ziet wat er in Nederland allemaal wordt weggegooid aan geld, aan projecten waar u niets voor voelt, dan is het heel begrijpelijk dat u een beetje nijdig wordt dat uw gemiddelde belasting (alle belastingen inclusief directe meegerekend) ligt tussen ongeveer 45 % en ongeveer 77 % van uw feitelijk inkomen. U heeft het waarschijnlijk nooit zo berekend, maar toch is dat zo. Naarmate de mogelijkheden minder worden in de economie en u dus toch al een stapje terug moet doen, tellen dergelijke uitgaven natuurlijk steeds zwaarder.

Langzaam maar zeker gaat u zich bewust worden van het feit, dat u niet alleen belasting betaalt, maar ook nog accijnzen, btw, om maar niet te spreken van andere heffingen zoals rioolrecht, Delfland en dan de feitelijke belasting die wordt geheven door de afronding van de winst van allerlei semi staatsbedrijven zoals GEB, PTT, openbaar vervoer. Als je dat allemaal gaat uitrekenen, dan is het ontstellend.

Dat is in de Ver. Staten ook het geval. Er zijn dus steeds meer mensen die aan hun Senator schrijven: Denk erom, geef die lui niet teveel. Zo kwam NASA in moeilijkheden.

Nu kan het Pentagon natuurlijk wel zijn eigen investeringen en uitgaven beperken, maar dat betekent dat heel veel bevorderingskansen ineens wegwaaien ofwel een actie te beginnen om voor NASA extra gelden te krijgen. Dat is een ontwikkeling die op dit moment ongeveer een kleine 20 maanden oud is.

De space wars of star wars zijn dus helemaal niet een ruimtevaartproject zoals in de film. Het is gewoon een poging om geld te krijgen. Met dat geld zal men zeker iets doen aan het construeren van een permanent verblijf in de ruimte. Maar eigenlijk gaat het erom het gehele establishment in stand te houden. Al die verschillende landingsplaatsen, de personeelsbezettingen, al die computerdeskundigen, al die ontwerpers, al die technici moeten betaald worden. Daarom zal ook, zelfs als er een ontwapeningsconferentie komt, de heer Reagan en de zijnen niet zo gemakkelijk een stapje terug doen en zeggen: Dan vergeten wij het hele space warproject maar. Wij kunnen dat eenvoudig niet, tenzij ze bereid zijn om op de feitelijke mogelijkheden van de strijdmachten een korting aan te brengen van ongeveer 15 %. Dat is teveel, want iedereen roept al dat hij tekort heeft.

Dan moet u verder denken aan de Russen. Kijk, de Russen hebben een hele hoop raketten opgesteld. Dat is waar. Van die raketten - dat zullen wij er onmiddellijk bij vertellen - is op het ogenblik maar ongeveer 40 % operabel d.w.z. dat 60 % van de opgestelde raketten ofwel niet echt is (die zijn er ook bij, een impressiemiddel) en niet voorzien van kernkopelingen, danwel niet beschikt over voldoende aandrijfkracht om inderdaad op middellange afstand te kunnen opereren. Dat wordt wel in de loop der tijd vervangen, maar voordat men alles wat men nu heeft opgesteld volledig operabel heeft, zullen waarschijnlijk nog 3 á 4 jaar verlopen. Dat is dus al een zware belasting. Dat kost een hoop roebels en een hele hoop werk. Het volk moet ook een beetje tevreden worden gehouden, want overal in het Oostblok rommelt het.

Als nu de starwars van Reagan worden uitgebuit om niet te spreken over een kapitalistische dreiging, dan zullen de mensen misschien toch nog bereid zijn weer een stapje terug te doen. Eigenlijk staan er al velen met de rug tegen de muur, maar ze zullen het proberen. Dan kun je daardoor inderdaad wat verdergaan met de uitbreiding van het satellietprogramma dat in de Sovjet Unie beter is georganiseerd en uitgebreider is dan op dit ogenblik in de U.S.A. het geval is.

Wij kunnen zeggen dat westelijke wereld qua communicatiesatellieten vóór loopt, maar qua spionagesatellieten achter loopt. Ook qua z.g. bewapende satellieten, aangezien de Sovjet Unie er nu 11 in de ruimte heeft en de Ver. Staten van vergelijkbare satellieten er slechts drie heeft gelanceerd.

Als u dit allemaal in de gaten houdt, dan gaat u begrijpen dat hier eigenlijk een spel wordt gespeeld dat helemaal niet gaat om bewapening. Het gaat om een machtsbegrip en vooral om de greep op de eigen bevolking. Hoe opstandiger de bevolking wordt, hoe minder de bevolking bereid is om de offers te brengen die de regeringen vragen, des te groter de oorlogsdreiging zal worden. Pas op het moment, dat de mensen zich gaan verzetten tegen elke poging om overleg e.d. uit te sluiten, zal men gaan overleggen, maar men zal waardeloze beslissingen nemen.

Als u dat allemaal zo bekijkt, dan zal het u duidelijk worden dat het hele space wars project eigenlijk niets te maken heeft met de feitelijke oorlogsdreiging. Het is zelfs geen bewapeningswedloop in de werkelijke zin van het woord. Het is gewoon een poging om een bestaand en topzwaar militair establishment verder in stand te kunnen houden en eventueel zelfs nog iets te kunnen uitbreiden.

Nu we toch bezig zijn is het misschien ook aardig om te weten wat andere landen zoals Nederland daaraan doen. Nederland heeft met ontzettend veel succes ANS de ruimte in gestuurd. Binnenkort gaat GREETJE. Het is natuurlijk leuk om mee te doen, maar in feite betaal je alleen maar een groot gedeelte van de kosten, voor experimenten die andere staten dan weer gebruiken om daarmee hun eigen uitgaven op peil te houden.

Ik wil niet zeggen, dat dergelijke waarnemingen nutteloos zijn. Ik kan mij voorstellen dat er in de ruimte mogelijkheden zijn voor productie, voor energieverwerving, die op aarde niet kunnen bestaan omdat men ofwel niet over de juiste omstandigheden (een luchtledig b v.) beschikt, danwel omdat de kosten of de gevaren te groot warden. Ik kan mij echt wel voorstellen dat na enige tijd het grootste gedeelte van de chemische industrieën in de ruimte zweeft. Dat is in ieder geval weer een verbetering, want de ruimte kan een hele hoop rotzooi opnemen er zit toch al genoeg in. Op aarde begint het langzamerhand kritiek te worden.

Als je je gaat realiseren hoe de ruimte op het ogenblik meer een afleidingsmanoeuvre is waar de wetenschap soms voordeel van heeft en soms ook de industrie dan dat het een werkelijke poging is om de ruimte te veroveren, dan ga je ook begrijpen, er wordt hier een spel gespeeld.

Dat spel speelt men overal. Natuurlijk, het is erg vervelend dat in Nederland, als ik het allemaal bij elkaar haal over de laatste jaren, 32 miljard is uitgegeven voor steun aan bedrijven en dat er nu nog 600 miljoen wordt uitgetrokken, dus weer een half miljard ruim, om die bedrijven te steunen die het niet nodig hebben. Maar als je dat bekijkt op het geheel, dan is het eigenlijk maar heel weinig. Dan is dat gewoon een wat onzinnig gedoe van mensen, die op welke manier dan ook hun eigen macht, positie of hun mogelijkheden veilig willen stellen.

Als we bedenken dat er projecten zijn in Nederland die ofschoon ze belangrijk zijn en soms noodzakelijk mede voor prestigedoelinden zijn gebruikt en daardoor veel duurder zijn geworden, dan kunnen we zien dat daarin veel meer miljarden zijn gegaan. Dat zijn dan allemaal z.g. politieke beslissingen.

Als men naar andere landen gaat kijken, dan zal men precies hetzelfde zien. Margaret Thatcher heeft de economie gezonder gemaakt door een groot aantal mensen een economisch verantwoord bestaan onmogelijk te maken.

In Duitsland is men op het ogenblik bezig om de economie inderdaad ook te verbeteren. Men doet het daar, gezien het wat wankelere evenwicht iets voorzichtiger, maar het komt er toch ook op neer dat je de armen laat betalen opdat degenen die werkelijk wat doen beter betaald kunnen worden.

Als je je dat allemaal realiseert, dan zeg je: Mensen, er wordt een krankzinnig spel gespeeld. Als je dat spel dan ontleeft, stuit je steeds op de volgende gegevens.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 5 – Het juister gebruik van innerlijk weten

Het aantal ambtenaren en beambten per duizend inwoners is te groot. Als dat verantwoord is, dan kan dat lopen tot 45 á 50 waarvan dan ongeveer 30 in staat zouden moeten zijn om direct dienstverlenend op te treden. In de praktijk zijn het er 160 waarvan er misschien 40 in staat zijn om dienstverlenend op te treden. Dat is topzwaar.

Als we kijken naar de top van alle Departementen alleen in Nederland, dan zien we daar enorm veel mensen zitten met heel hoge salarissen die eigenlijk alleen maar beslissingen nemen die beter niet genomen zouden kunnen worden en heel vaak regelingen opstellen voor zaken die zonder regeling veel beter zouden verlopen. Alles is topzwaar geworden. Een bureaucratie doet alles om zichzelf in stand te houden, dat is duidelijk.

Maar als overal het bewind topzwaar is, dan is het duidelijk dat de lasten daarvan in verhouding tot de mogelijkheden van de bevolking te groot zijn. Daardoor is men o.a. gekomen tot de z.g. deficitfinanciering, die eigenlijk uitgaat van het standpunt dat je meer kunt uitgeven dan je bezit. Daarvoor kun je dan de banknotenpers laten draaien maar dat betekent wel dat je dus een percentage steelt van een ieder die geld in zijn zak heeft.

Je kunt het ook op een ander manier doen door leningen uit te schrijven. Dat betekent dan dat je de inkomsten en mogelijkheden van je kinderen en kleinkinderen aan het verpanden bent om vandaag royaler te kunnen zijn dan eigenlijk verantwoord is. Men weet dat ook wel en men probeert er iets aan te doen, maar men zit met dat verduveld grote apparaat dat moet blijven draaien. Men zit met al die verstrengelde industriële en economische banden.

Denk aan het Verenigd Europa. Als er ooit een vereniging is geweest die verdient uit elkaar te vallen, dan is het deze wel. Als we namelijk zien wat ze in feite kost en ze z.g. oplevert, dan komen we tot de conclusie dat datgene wat ze oplevert gemakkelijk zou kunnen worden vervangen door normale winstneming bij een vrije markt. Dan zijn al die regelingen vanzelf overbodig.

Als we kijken naar militaire zaken. Ja, dit land produceert vliegtuigen en dat land doet dat ook en ze bieden tegen elkaar op, maar ze gaan niet in prijs omlaag. Ze bieden daarvoor dan opdrachten, bestedingen in het eigen land, maar eigenlijk zou je misschien veel beter in eigen land kunnen produceren dan zou je namelijk alles hebben. Maar dan zit je ook tegen de investeringen aan te hikken. Die investeringen kun je dan vaak niet doen, omdat ze vele jaren vergen en te omvangrijk zijn omdat er een groot apparaat in stand gehouden moet worden.

Het is duidelijk, in kleine landen zul je moeten roeien met de riemen die je hebt. En dat is dan in het algemeen een deel van de taken die de staat op zich had genomen langzamerhand overhevelen naar hetzij particuliere ondernemingen, hetzij naar weldadigheid. Dat kost weinig personeel en dat spaart goed uit.

Maar in landen als de Ver. Staten, de Sovjet Unie of wat dat betreft China kun je dat niet doen, want dan zou je je invloed, je macht en je mogelijkheden verliezen. Dan ga je praten over fantastische dingen, over space wars b.v. Dan begin je te praten over de noodzaak om zeer snel heel belangrijke technische ontwikkelingen te presteren aangezien wij anders het slachtoffer zullen worden van onze vijand over zee of achter het IJzeren Gordijn of elders.

Dan is er nog een factor waarover men heel weinig hoort de laatste tijd, maar die toch ook een rol speelt bij een aantal militaire beslissingen t.a.v. de noodzaak, om platforms en eventueel ook voertuigen, later in de ruimte te krijgen.

Al wordt dit algemeen ontkend, er zijn op aarde nu zoveel bewijzen voor het feitelijke bestaan van ruimtevaarders dat men waar men dit weet, want het wordt geheimgehouden en belachelijk gemaakt waar men kan, bezorgd is dat een macht van buitenaf de verdeling in invloedssferen op aarde ongedaan zou maken. Dat zou namelijk betekenen dat de hele machtsstructuur in elkaar valt. Dat zou weer betekenen, dat handelsvoordelen die voor internationals soms heel belangrijk zijn, al is het alleen maar transport van gelden (hier z.g. verlies lijden om daar waar het minder kost winst te maken), dat dat allemaal onmogelijk zou worden. Vandaar dat men eveneens bezig is aan dergelijke projecten.

Die projecten kun je echter niet verantwoorden, tenzij je zegt waar het over gaat. En alweer, daarvoor kun je geen geld krijgen, tenzij je eerst vertelt dat er wezens in de ruimte zijn die

eventueel vijandig zouden kunnen zijn en dat je daarop voorbereid moet zijn. Maar wie durft dat doen? Want dan roept de hele wereld uit: Ja, maar wat zitten jullie onderling dan nog te twisten, als er zo dadelijk uit de ruimte het een en ander gebeurt. Kijk, daar zit nu alweer zo'n knoop. Om dus in beperkte mate de ruimtevaartmogelijkheden, de platformmogelijkheden verder uit te bouwen zonder dat men die kan realiseren in de eerstkomende 15 jaar moet men op dit ogenblik zijn establishment in stand kunnen houden en bepaalde ontwerp en proefprocedures verder kunnen voortzetten. En ook dat heeft een rol gespeeld.

Als u dus hoort dat Reagan over star wars spreekt en dat de Russen daar zo ongerust over zijn, dan weet u dat er ergens komedie wordt gespeeld. Dat het niet gaat om die z.g. wapens in de ruimte, maar dat het gaat om andere veel verder reikende zaken op langere termijn. Op korte termijn gaat het vooral om de centjes die men nodig heeft als men in stand wil houden wat men op het ogenblik verborgen heeft opgezet en hoopt te kunnen ontwikkelen.

Ik meen, dat u daar misschien iets aan zou kunnen hebben. Als al die berichten zo dadelijk uit Geneve loskomen, dan zou dat wel eens verwarrend kunnen werken.

❖ *Waarom worden wezens uit de ruimte altijd gezien als vijandig?*

Mag ik u een tegenvraag stellen? Waarom wordt iemand met een andere taal, andere gewoonten en gebruiken, een andere huidskleur zo vaak vijandig behandeld, zelfs in uw eigen land? Het is de onbewuste angst voor iets wat anders is dan jezelf bent. Dit is in de menselijke geschiedenis altijd een factor geweest. En als je daar een vijand van kunt maken, dan kun je daarvan profijt hebben. Denk maar aan de jodenprogroms in de middeleeuwen en in Duitsland. Heel wat keurvorsten hebben hun schatkisten daardoor kunnen vullen. Op het ogenblik zou een dergelijke vijand, die je niet kunt benaderen, waar je de mensen niet tegenop kunt zetten, alleen maar een verenigende factor zijn in de gehele mensheid. Er zal een vijand komen die vreemder en daardoor gevaarlijker is in de ogen van allen dan datgene wat men om zich heen ziet.

LES 6 - SAMENVLOEIING VAN VERSTANDELIJK EN INNERLIJK WETEN

Wij bevinden ons in een tijd waarin veranderingen, al zijn ze voor u misschien niet zo opvallend, zich in een enorm snel tempo voltrekken. Er is een tijd geweest dat de mens alles intuïtief deed. Er is daarna een periode gekomen waarin de mens alles technisch en logisch verantwoord wilde doen. In de laatste tijd is er een ommekeer gaande.

Wij zien steeds meer dat men intuïtief en bewust intuïtief reageert en dit dan op verstandelijke wijze inpast. Het betekent ook, dat hier en daar leerstellingen e.d. eigenlijk wat beginnen af te brokkelen. Een typisch voorbeeld kan ik u geven aan de hand van de laatste ontwikkelingen in China.

De mensen daar waren vroeger op hun manier erg gelovig. Er was een taoïsme waarin men geconfronteerd werd met de juiste plaats en de juiste werking. Men heeft dat een tijdlang voortgezet. In het maoïsme heeft dit op een andere manier toch ook zijn plaats gekregen. Nu echter is men tot de ontdekking gekomen, dat je door algemeen en centraal geleid voor een ieder de juiste plaats vast te stellen eigenlijk elke mens de mogelijkheid ontnemt om op juiste wijze zichzelf te zijn. Dit heeft geleid tot een groot aantal veranderingen in China die u zeker hier en daar wel heeft kunnen vernemen. Er is b.v. voor de landbouw een zeer grote mogelijkheid geschapen om, als eenmaal het vastgestelde quotum is geleverd, alle andere producten op de vrije markt te verkopen. Vreemd genoeg voerde dit niet alleen binnen 3 á 4 jaar tot een toename van de productie van het platteland met 40 %, maar ook nog tot een veel grotere variëteit van producten en tot een aantal opmerkelijke verbeteringen in landbouwmethoden.

In de staalindustrie had men eveneens een te strak keurslijf waarin men door de regering werd gedreven. Men wist wat men moest maken, hoeveel men moest maken en dat moest men dan maar voor elkaar brengen. Nu is dat een beetje anders geworden. Men geeft de leiding en daardoor in zekere mate ook de arbeiders een veel grotere vrijheid. De fabriek kan tot op zekere hoogte beslissen welke producten zij het best kan leveren. Zij kan daarbij winst maken. Die winst kan ze gebruiken om b.v. een vernieuwing van haar productieproces op gang te brengen.

Het is opvallend, dat verschillende staalfabrieken op het ogenblik veel grote aankopen doen en hebben gedaan in Japan zodat ze dus computers en observatiesystemen zijn gaan gebruiken die tot dat moment in China bijna onbekend waren. Het resultaat is dat niet alleen de kwaliteit aanmerkelijk is verbeterd, maar ook de productie omhoog is gegaan.

Gelijktijdig zien we dat de vindingrijkheid van de mensen veel groter is dan we in zo'n staatsbestel zouden verwachten. Er zijn alleen al in het staalbedrijf in de laatste drie jaren ruim 70 behoorlijke uitvindingen gedaan die o.a. hebben geleid tot een andere productie van landbouwapparatuur, die tot vernieuwingen hebben geleid van de staalverwerking en daarnaast hebben bijgedragen tot een beter gebruik van legering.

U zult zeggen: Wat heeft dit nu te maken met het samengaan van innerlijk weten en denken?

Wel, als wij alleen willen uitgaan van een logisch systeem, dan zijn al die experimenten weliswaar mogelijk, maar hun rendement is veel te onwaarschijnlijk. Het kan misschien wel, maar laten we maar verdergaan zoals we hebben gedaan.

Je kunt natuurlijk ook zeggen: Ik grijp naar mijn innerlijk aanvoelen, mijn innerlijk weten. Als dat mij zegt, dat ik daar een kans heb, dan mag ik dat risico nemen. Dat is in China gebeurd.

Het omgekeerde hebben wij gezien in Japan. Japan was vooral geestelijk nogal sterk gebonden aan de voorouderverering, de verering van de keizer en al wat er verder bij kwam. Dit land werd geconfronteerd met de Amerikaanse ingrepen, de Amerikaanse industrie. Het gevolg was dat er niet alleen een enorm productieproces op gang is gekomen, maar ook dat die producten

veel beter, veel moderner worden gemaakt en dat ze daarnaast (dat is misschien ook wel opvallend) kwalitatief veel beter zijnde in prijs voortdurend concurrerend blijven. Het is wel vreemd, dat Amerika op het ogenblik allerlei middelen verzint om de import uit Japan wat te bemoeilijken. Ook de EEG is met hetzelfde geconfronteerd.

U denkt misschien. Als ik Philips koop, dan koop ik Philips. De kans is heel groot dat wat u van Philips koopt in de buurt van Kyoto is gemaakt. Als u dan een ander kastje krijgt met andere knopjes eraan, dan denkt u: o dat is een ander type, dat is een videorecorder van Grundig. Diezelfde recorder, tenminste in zijn hoofdbestanddelen, is van hetzelfde Japanse systeem dat ook in de Philips zit, en dat ook in bepaalde Engelse en Amerikaanse merken is verwerkt. Het kastje is anders. Er zijn enkele veranderingen in de bediening. De een heeft wat meer mogelijkheden dan de ander, maar het basis systeem is hetzelfde het is Japans. Waarom?

Wel, de verbondenheid die in de Japanse gemeenschappen altijd zo sterk heeft geleefd, heeft men overgedragen op het bedrijfsleven. Je bent niet de werknemer en verder hebben we niets met je te maken. Je bent deel van een gemeenschap. En dat deel zijn van de gemeenschap betekent, dat je binnen die gemeenschap zo goed mogelijk werkt, dat je probeert je waardig te tonen. Want dat is de geestelijke achtergrond. Het resultaat is: veel grotere arbeidsproductiviteit van de arbeider, een grotere en meer gewetensvolle uitvoeringsdrang, daarnaast nog een veel intensere trots in hetgeen men bereikt en produceert.

Het is eigenlijk krankzinnig, als je het goed nagaat dat een fabriek, die General Motors heeft moeten sluiten in de buurt van San Francisco omdat men niet genoeg wagens kon slijten, nu weer is geopend. Maar wel in samenwerking met een Japanse fabriek. Wat wordt daar gemaakt? Daar worden Japanse auto's gemonteerd. Die worden dan door General Motors aan de Japanner op ongeveer 50/50 basis verkocht door de gehele U.S.A. Het zijn vreemde dingen. Maar ze tonen iets aan. Ze tonen aan, dat er een innerlijke wereld is waarin je moet aanhaken, als je naar buiten toe een zo goed mogelijk resultaat wilt krijgen. Dat is het punt waarmee wij ons vandaag willen bezighouden.

U heeft innerlijk bepaalde dromen. U heeft het gevoel ergens bij te horen of niet bij te horen. U heeft verder het idee dat het eigenlijk zo zou moeten zijn en niet anders, maar u kunt het niet rationeel waarmaken niet redelijk aantonen, voor anderen begrijpelijk maken. Maar u heeft ook uw dagelijkse werkkring.

U werkt, goed. U werkt misschien niet, maar u heeft andere contacten met mensen. In die contacten bestaat een voortdurende uitwisseling. Daarin bestaat een mate van productiviteit, van samenwerking en ongetwijfeld ook van onderlinge tegenwerking, want waar mens en zijn, daar is die ook aanwezig. Dan moet u eens zien, hoe zit dat redelijk in elkaar? Heb je dat eenmaal begrepen, dan kun je je eigen inbreng (dat innerlijke, die droom, dat gevoel) wel degelijk kwijt binnen het kader van die schijnbare redelijke benadering, maar niet als je het gebruikt om te betogen. Wat je preekt, wordt door dwazen geloofd. Wat je doet, als je het goed doet, wordt door wijzen bewonderd. Dat moet u goed begrijpen.

In een wereld waarin de problemen in deze dagen, zodra je ze alleen redelijken logisch benadert, je gewoon boven het hoofd dreigen te groeien, heb je behoefte aan een vernieuwing, aan een nieuwe inbreng, aan nieuwe mogelijkheden. Dat heb je als mens voor jezelf, dat heeft ook de gemeenschap als geheel. Maar in de mensen vloeien uit de innerlijke wereld, uit dat aanvoelen uit dat onbewust weten zoveel impulsen voortdurend naar buiten. De mensen voelen zich daardoor vaak zelfs gefrustreerd, omdat ze er verstandelijk geen weg mee weten en dan in onvrede met zichzelf voortgaan met dingen te doen die niet bij hen passen of dingen te doen op de manier die eigenlijk minder goed is dan ze zouden kunnen. Daar moeten we van af.

Het is een noodzaak dat het innerlijke leven en daarbij ook het innerlijke weten steeds meer betrokken worden bij de uiterlijke gang van zaken. Ik denk niet, dat u zich daarvan een voorstelling kunt maken. Ik moet toegeven, dat het mij soms ook moeilijk valt mij voor te stellen hoe een dergelijke verandering op korte termijn zou kunnen plaatsvinden. En toch: In mijn voorbeeld van China gaat het over een periode van maximaal 5 jaren waarvan ik slechts 3 jaren in beschouwing heb genomen.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 6 – Samenvloeien van verstandelijk en innerlijk weten

Bij de enorme veranderingen in Japan en die zijn enorm of u het begrijpt of niet spreken we over een periode van ongeveer 25 jaar. In die tijd kan een wereld veranderen. Waarom kan dat hier niet? Er is een groot aantal punten die u kunt aanhalen. Bijvoorbeeld: De grote hinderpaal in Europa voor deze werkelijke ontplooiing is voorlopig de bureaucratie. Ik wil niets kwaads zeggen van bureaucraten, de mensen die ambtelijke zaken moeten regelen en uitvoeren, maar het systeem is fout.

Het systeem gaat voortdurend uit van gemiddelden. Het is ergens keihard, of je het weet of niet. Het probeert steeds de mensen a.h.w. te dwingen binnen een bepaalde norm. Zij willen gewoon niet toegeven dat er buiten de norm ook nog dingen zijn. O, dat kan wel, zegt men dan, maar dat valt buiten onze bevoegdheid. Kijk, daar zit voor Europa de grote kwaal, maar misschien ook voor u. Hoeveel mensen in Europa redeneren niet: Waarom zou ik iets doen voor deze of gene mens? Waarom zou ik hem uit het water halen? Waarom zou ik beginnen een brand te blussen? Waarom zou ik proberen het verkeer te regelen, als het in de war zit? Dat gaat mij niet aan daar zijn mensen voor.

Er zijn ogenblikken dat je weet, dat je zou moeten ingrijpen en dan moet je dat ook doen. Rekening houdend met alle redelijke gegevens waarover je beschikt, maar wel uitvoerend wat je op grond van een innerlijk weten dan als een stuwkracht ervaart. Dan wordt de wereld anders. Ik denk dat in Nederland een groot gedeelte daarvan in feite niet tot ontplooiing komt. Het voert alleen maar tot frustraties, een toenemende agressiviteit overall. Dat komt gewoon, omdat je je innerlijke wereld niet kwijt kunt en gelijktijdig wordt geconfronteerd met een wereld die werkt met keiharde normen en je zoekt het verder maar uit. Ook Europa zal moeten veranderen.

Ik heb gesproken over de Chinese staalindustrie. Misschien realiseert u zich niet dat de staalindustrie in Europa veel minder kan afzetten sedert het EEG verdrag dan voordien het geval was. En wel, omdat men meer aan normen gebonden is. Het zal u waarschijnlijk ook niet bekend zijn dat men uit velerlei overwegingen een 20-tal goed befaamd zijnde en ook goed internationaal werkende staalverwerkende bedrijven heeft gesloten omdat men andere in stand wilde houden. Dat is natuurlijk onzin. Men kan het misschien in de richting van de kunst. Het is begrijpelijk, dat men de kunst een kans wil geven om zich te ontplooiën. Daar ben ik het absoluut mee eens. Maar realiseer u nu eens, dat kunst een intuïtieve zaak is. Kunst is een vaardigheid zeker. Maar zonder enige inspiratie, zonder een innerlijke werking (een soort innerlijk weten dat je misschien niet eens kunt uitleggen) kom je niet tot werkelijke kunst.

Als je nu zegt: Dat is voldoende, dan ontstaat er een kunst die geen achtergrond heeft. Ze kan niet meer teruggrijpen naar het volk. Ze is eigenlijk meer de uitdrukking van een heel klein clubje, vaak nog in zelfbewondering verbonden, specialisten. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Kunst moet niet alleen kunst zijn. Kunst moet ook verkoopbaar zijn. En als dat niet het geval is, dan is die kunst niets waard. Ze heeft dan wel haar eigen betekenis, maar ze heeft niet haar sociale betekenis. Als wij ons realiseren dat voor kunst mecenasen een lange tijd bepalend zijn geweest in Europa voor alle grote ontwikkelingen. Dat grote kunstenaar als Rembrandt, Hals of de grote Italianen afhankelijk zijn geweest van de kunst en dat daardoor hun kunst overall werd verbreid. Dat Rubens grote doeken heeft hangen in kerken. En ofschoon het onderwerp er niet altijd bij paste daardoor juist bij het volk een reactie teweeg bracht. Het zou nu ook moeten gebeuren. Maar dan moet je eerst voor het volk begrijpelijk zijn. Anders gezegd: Je moet met je normale denken je afvragen: Wat willen de mensen? En dan moet je met je innerlijk weten je afvragen, wat leeft er in mij, wat wil ik? Dan moet je de dingen a.h.w. samenvoegen zodat je iets krijgt waarin je jezelf uitspreekt: je innerlijk leven, je gevoelens. je wereld waarmaakt zonder dat je gelijktijdig eigenlijk de rest van de mensheid buitensluit.

Het zijn dingen waarover veel gepraat kan worden. Het zal echter weinig uithalen. de Europese Gemeenschap gaat ten onder aan haar eigen verpoliticeerde, verambtelijke structuur. Dat wil zeggen, dat er veranderingen nodig zijn wil Europa levensvatbaar blijven.

Nu heeft Europa een cultureel erfdeel dat ontzettend groot is. In de mensen in Europa leeft nog heel veel dat in deze dagen misschien onredelijk wordt genoemd of wordt vergeten.

Realiseer u wel, dat het Europa van de middeleeuwen de grootste alchemisten, maar ook de grootste filosofen heeft voortgebracht. Als u zich dat realiseert, dan zegt u: Dat hebben we nodig. Wij moeten terug naar de innerlijke wereld, dat innerlijke weten. Wij moeten dat mede verwerken in al datgene wat we doen. Wij kunnen niet leven aan de hand van computers of dode letters. Wij kunnen alleen leven aan de hand van de innerlijke menselijkheid waardoor een voortdurende verandering, een voortdurende evolutie nodig en mogelijk is.

Dan komt het punt dat wij moeten zeggen: Wat is mijn innerlijk weten waard? Innerlijk weten is logisch meestal geen cent waard. Intuïtie is in 9 van de 10 gevallen bijgeloof of zelfbedrog vanuit een redelijk standpunt benaderd. Maar dan nemen we een norm aan de hand van het bestaande.

Denk aan Van Gogh. Tegenwoordig als een van de grootste kunstenaars verheerlijkt, in zijn tijd maar een arme idioot. In de eerste plaats misschien omdat hij juist dat innerlijke tot uiting wilde brengen. In de tweede plaats omdat hij steeds werd gefrustreerd door het gebrek aan begrip dat er om hem heen bestond. Hij heeft fouten gemaakt hij wilde alleen dat doen wat hij zelf wilde.

Als je nu kijkt naar zijn kunstwerken die het meest bekend en beroemd zijn geworden, dan blijkt dat ze uitmunten door een herkenbaarheid en dat de gedreven kleurenwerveling die hij anders hanteert daarin in veel beperkter mate aanwezig is. In feite zijn zijn beroemdste schilderijen compromissen tussen dat wat is en voor anderen begrijpelijk en datgene wat er in die kunstenaar leeft.

Wij moeten op een zelfde manier voor onszelf die innerlijke wereld hoe onlogisch, hoe onredelijk, hoe bijgelovig ze ook moge zijn, proberen te verwerken in de redelijke wereld. Dan moeten wij dat niet alleen doen op zuiver persoonlijk vlak al zal het daar ongetwijfeld beginnen.

Het is op het ogenblik iets dat een grote rol speelt en waardoor juist door het contrast met die z.g. redelijke wereld ontzetten veel slachtoffers vallen. Maar wij zullen ermee door moeten gaan. Want eerst als de wereld het innerlijke, het schijnbaar onlogische en onredelijke ook wil aanvaarden, als het niet gebruikt kan worden als een argument om de mensen iets te laten doen maar gewoon om iets te laten groeien, iets te laten ontstaan, dan komen we verder.

U vraagt zich misschien af hoe het op uw persoonlijk leven zou kunnen uitwerken? In het begin zal uw poging om uw innerlijk weten mede te hanteren ongetwijfeld moeilijkheden veroorzaken. U bent er niet aan gewend dat om te zetten in zuiver redelijke termen, om a.h.w. achter een uiterlijke redelijkheid gelijktijdig de innerlijke dieptemode te verwerken. Daardoor zult u conflicten ervaren. Maar naarmate u meer gewend raakt uw innerlijk weten te hanteren als iets wat voor allen van belang is en daardoor ook ineen voor u alleen begrijpelijke vorm gepresenteerd moet worden, zult u steeds meer begrip vinden.

De frustratie is niet noodzakelijk, maar er is een zekere volharding nodig. Als u dat doet, dan zult u ontdekken dat u in uw leven minder regelmatig bent. U gaat de dingen veel meer op impuls doen. Dat kan tot op zekere hoogte. Dat die beperkingen er zijn, zult u ook aan den lijve moeten ervaren. U kunt niet zonder meer alles intuïtief doen, maar u kunt wel met de intuïtie, rekening houden. U kunt niet alles baseren op een innerlijk weten, maar u kunt wel dat innerlijke weten gebruiken om de zinvolheid van alle dingen voor uzelf te bepalen en eventueel daardoor ook meer te doen.

Er komt dan het ogenblik, waarop wij voor het eerst een soort synthese ervaren. Onze redelijke wereld is a.h.w. plooibaarder geworden. Wij zijn niet noodzakelijkerwijs logisch en wij beseffen dit. Gelijktijdig weten wij hoe wij moeten werken. Er komen veranderingen in ons werk en levenstempo en heel waarschijnlijk zullen er ook veranderingen komen in onze contacten met mensen. Maar daardoor voelt u zich steeds meer verrijkt.

U zult ontdekken, dat u dan in deze perioden wanneer die eerste synthese plaatsvindt ook ineens veel meer medewerking van anderen ondervindt. Het is niet meer een conflict, een worstelen om iets te bereiken. Het is bijna iets onafwendbaars geworden, het gebeurt. En elke keer als u innerlijk goed reageert, schijnt u daardoor een hele trein van gebeurtenissen vast te

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 6 – Samenvloeien van verstandelijk en innerlijk weten

leggen. Daardoor gaan ook andere mensen steeds meet mee. Misschien dat zij dan niet spreken over het innerlijke weten, de innerlijke kracht, de evolutie daarvan en de verandering die daaruit voortkomen, maar ze voelen het aan. Zij zien hoe u het doet en onwillekeurig gaan ze ook grijpen naar die intuïtie naar dit ongeweten weten. Daardoor passen zij zich beter aan.

Denk niet dat alle mensen dan gelijk worden dat kan niet. Maar er komt een grotere mogelijkheid om gemeenschappelijkheden te ervaren. Dat zijn de banden die kunnen ontstaan door je werk, je opvatting, je taak, je mogelijkheden in het leven, misschien zelfs in de plaats waar je woont of bij het volk waartoe je behoort. Deze banden zijn dan ook niet in leuzen uit te drukken.

Wie Neerlands vlag is natuurlijk een prachtig lied en het heeft menigeen in den vreemde tranen ontlokt, maar dat is vals sentiment. Het gaat niet om een vlag of om een symbool. Het gaat niet om het vaderland of het moederland. Het gaat om de méns. En als je dan als mens je aanvoelen bovendien gaat gebruiken om met steeds meer anderen tezamen meer harmonisch te werken, dan zijn er veranderingen denkbaar die op dit ogenblik helaas nog niet op gang zijn gekomen. Dan gaan we over naar een volgend punt.

Er zijn mensen bij wie het denken is vastgeroest in een door een schijn logica bepaalde eenzijdigheid. Ik denk hier aan machthebbers, militairen van hoge rang e.d. Deze mensen weten niet dat zij zo zijn. Innerlijk hebben zij soms wel het gevoel dat ze anders zouden moeten of zouden willen zijn, maar dan zetten ze het op zij. Plicht is plicht.

Plicht kan alleen bestaan, als je haar ook aanvaardt. Maar dan moet je haar met je hele wezen aanvaarden en niet alleen op grond van een carrière, op grond van eenzijdigheden of van aantasting van anderen. Laat mij u een paar typische voorbeelden geven:

Het aantal kernkoppen in de wereld neemt voortdurend toe. Er zijn er zoveel dat je de wereld al drie keer zou kunnen vernietigen. Onzin. Waarom dan? Omdat men die wapens maakt, terwijl men het voornemen heeft om ze niet te gebruiken. En dat is onzin. Gaat u een huis bouwen om er niet in te wonen? Toch is driekwart van de bewapeningswedloop op het ogenblik op dat systeem gebaseerd. Ik wil niet ingaan op de aantallen virussen, gifgassen en de zenuwenaantastende gassen en materialen die zijn ontwikkeld. Er wordt niet eens gesproken over de chemisch biologische oorlogsvoering. Wat daar allemaal is ontstaan is niet alleen onmenselijk, maar het is ook onbruikbaar. Je kunt in theorie een zenuwgas gebruiken, om je vijand te doden zonder alles wat er bij hoort te beschadigen. In de praktijk echter kun je niet voorkomen dat daardoor veranderingen in de atmosfeer optreden die ook je eigen mensen aantasten. Dat weten ze ook wel, maar ze willen het niet weten.

Deze mensen redeneren vanuit een standpunt wij moeten die mogelijkheid hebben, want onze tegenstander zou ze waarschijnlijk ook hebben. Zij vragen zich niet af of die tegenstander misschien die dingen ontwikkelt, omdat hij weet dat zijn tegenstander dat ook doet. Dat zijn die eenzijdig denkende mensen.

Er zijn machthebbers die uitgaan van het standpunt dat je een volk moet bedriegen. Waarom? Waarschijnlijk omdat ze daardoor hun macht beter behouden en innerlijk vaak beter wetend voor zichzelf het geloof blijven handhaven en allerlei redeneringen aanvoeren om te zeggen: Wij zijn onmisbaar.

Als men zich dat realiseert, dan gaat men ook die mensen een beetje anders zien.

Als er steeds meer harmonieën ontstaan tussen mensen juist omdat innerlijk weten en innerlijke kracht ook een rol zijn geen spelen, dan zullen dergelijke mensen hun eenzijdigheid in steeds moeilijker kunnen handhaven. O, de die hards zullen waarschijnlijk een beroerte krijgen. Dan komen ze in onze wereld en moeten ze volledig opgekalefaterd worden.

Heeft u zich wel eens afgevraagd wat er zou gebeuren als iemand de bewapening zou afschaffen? Iedereen zegt: Dan zouden de anderen je onmiddellijk bezetten. In de praktijk zouden ze dat niet doen. Want dan zullen ze zich daardoor zelf als agressor kenmerken, ook tegenover hun eigen mensen. Dat kunnen zij zich niet permitteren. Je kunt geen grote legers ter bezetting uitsturen tegen een ongewapend volk zonder dat daar iets van terugkomt.

Als u wist hoeveel moeite men heeft gehad in Rusland en hoeveel soldaten er verplaatst zijn naar Siberië etc. omdat ze teveel gegevens hadden meegebracht over de opstand in Hongarije, dan kunt u zich indenken dat men een bezetting van een zich ontwapenend West Europa niet eens zou aandurven in Rusland. Integendeel, men zou beginnen aan een ander soort offensief. Men zou beginnen met een handelsoffensief, met een vriendschapsoffensief. Maar wat zit daar voor kwaads in? Is het zo erg, als men het met elkaar eens kan worden, als je een zekere verscheidenheid weet te handhaven en desondanks in goede vrede leeft? Denkt u daar eens over na.

Als u zich gaat realiseren hoe op dit moment iets dergelijks feitelijk onmogelijk wordt gemaakt niet alleen door de eenzijdige leiding, maar wel degelijk ook door de redelijke eenzijdigheden die bij een deel van de bevolking nog steeds de overhand hebben, dan zult u het met mij eens zijn dat die verandering en vernieuwing nu toch werkelijk snel op gang moeten komen. Ik denk niet dat het een lange tijd behoeft te duren.

Ik kijk naar de processen die zich op het ogenblik. Overal afspelen, zowel achter het IJzeren Gordijn, in Engeland, in de Ver. Staten als ook in Nederland, Frankrijk of waar dan ook. Ik zie dat door die processen de mensen anders gaan reageren, anders gaan handelen, anders gaan denken. Maar helaas nog niet de innerlijke synthese laten volgen door het scheppen van een uiterlijke harmonie in plaats van een uiterlijk gevoel van meerwaardigheid.

Die meerwaardigheid haalt weinig uit. Wat blijft er over? De mogelijkheid om dan toch ondanks alles eerst maar eens met samenwerking te proberen iets te bereiken. Begin je met die samenwerking, dan weet je innerlijk dat dit goed is. En dan zal dat innerlijke weten zich vertalen in de nuchtere, mentale en redelijke benadering van de zaken. Dan zal daardoor mogelijk worden wat onmogelijk werd geacht. Ik neem aan, dat binnen 10 jaar de veranderingen, die plaatsvinden in de maatschappij, groter zullen zijn dan in de afgelopen 40 jaar. Dat wil heel wat zeggen.

Het tempo van de verandering en de vernieuwing versnelt zich voortdurend. Wij kunnen er innerlijk deel aan hebben door het steeds meer in overeenstemming brengen van onze innerlijke wereld met datgene wat we naar buiten toe zijn, wat wij proberen waar te maken en de manier waarop wij dit doen. U hoort ervan. U denkt er misschien over na.

Daardoor heeft u een zeker voordeel. Het maakt u niet méér dan een ander, maar het geeft u wel de mogelijkheid iets sneller dan aan ander ook voor uzelf vrede te vinden met deze andere manier van leven, van denken, van bestaan. Het zal u misschien ook de ogen openen voor al datgene wat schijnbaar langzaam meer in feite onmetelijk snel gebeurt in de maatschappelijke opzet. De wereld kan in vrede leven. De mens kan in vrede en met een behoorlijke mate van geluk bestaan. Maar dan moeten de mensen datgene wat in hen leeft mede tot basis maken van wat ze naar buiten toe zijn.

Het heeft geen zin goden aan te roepen en bezweringen uit te spreken om dingen tot stand te brengen die u zelf zou moeten doen. Hoeveel mensen bidden God om vrede, terwijl ze overdag wapens maken? Deze tegenstrijdigheden moeten verdwijnen. Wat er op dit moment gebeurt, is een steeds grotere aantasting van de z.g. redelijke normen en zekerheden in de maatschappij. Wat nu gebeurt, is een steeds grotere uitholling van de machtsposities van hen die zich nog zien als de regeerders of de dictators van een land en van de wereld.

Er is een vernieuwing op komst. Neen, er is een vernieuwing gaande. Die vernieuwing, mijne vrienden, wordt gedragen af u het beseft of niet door al die mensen die langzaam hun innerlijk bestaan tot een synthese weten te brengen met al datgene wat uiterlijk en maatschappelijk onvermijdelijk en noodzakelijk lijkt.

Je kunt de uiterlijke wereld niet veranderen. Maar als je de innerlijke wereld eraan toevoegt, krijgt de uiterlijke wereld een andere inhoud en een andere betekenis. En dan zal zij als vanzelf vele van haar overbodigheden verliezen.

Dat is de les, die ik u voor vandaag heb toegedacht.

❖ *Ik heb moeite met de term bewust intuïtief.*

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 6 – Samenvloeien van verstandelijk en innerlijk weten

Bewust intuïtief wil zeggen, dat men zich bewust is van het hanteren van niet redelijke ingevingen en denkbeelden. Deze noemt men normaal intuïtie. Zodra men zich daarvan bewust is, heeft men echter iets tot stand gebracht waardoor de tegenstelling tussen de uiterlijke wereld en deze in u opkomende denkwijze of drang beter wordt begrepen. Door dit begrip kunt u die twee gemakkelijker in overeenstemming brengen. Intuïtief handelen voert anders heel vaak tot misverstanden op het ogenblik, dat daar meer mensen dan alleen uzelf bij betrokken worden. Bij bewust intuïtief reageren echter, wordt met deze factor rekening gehouden en kan dus het conflict voor een groot gedeelte worden vermeden.

❖ *Een heel relaas over Duitsland gedurende het Naziregime.*

Wat u zegt over Duitsland is volkomen waar. Een zeer groot gedeelte van het volk had het kunnen weten. Maar men wilde die innerlijke twijfels aan de juistheid van het bestaande regime enz. liever vermijden. In de eerste plaats was er een zekere angst voor het regime bij zeer velen.

In de tweede plaats: men voelde dit als een rechtvaardigen van zijn Duitser zijn. Daardoor werd deze intuïtieve kennis, die bij velen toch aanwezig was, eenvoudig terzijde geschoven. Je zou kunnen zeggen. Men wilde het niet weten. Maar dat laatste veronderstelt dat er veel meer feiten bekend zijn dan er feitelijk bekend werden. Men zag alleen symptomen. Men overzag nimmer het geheel. Dat gebeurde alleen in een zeer speciale kring. Als u op het ogenblik bezig bent met het werken voor ontwapening of het bevorderen van bewapening, dan zien we precies hetzelfde. Men voelt wel aan dat bepaalde dingen anders zijn, maar men wil het niet weten. In het ene geval is het de angst dat een ander sterker zal zijn dan u. In het tweede geval zit de angst voor de wapens en wat ze zouden kunnen betekenen. Er is dus ook hier eigenlijk een onderdrukking van innerlijke kennis aan de hand van emotionele drijfveren en rationele factoren.

Als wij dit alles samenvoegen, dan wordt ook weer duidelijk, dat de vernieuwing nooit kan beginners vanaf een top of vanaf een vaste onderlaag. Ze kan zich alleen ontwikkelen in elke afzonderlijke mens. Pas als daarin dit innerlijke weten steeds meer tot gelding kan komen en steeds meer a.h.w. En gaat worden met de uiterlijke gedragsnormen en de wereldbenadering, dan krijgen wij inderdaad mensen met een ander wereldbeeld die daardoor invloed gaan uitoefenen. Het klinkt misschien vreemd als ik het zo zeg. Staat het zelfs niet in het Evangelie. Steek het zwaard in de schede. Hij, die het zwaard opheft, zal door het zwaard vergaan. Dat geldt dan niet alleen voor degenen die bewapening maar ook voor degenen die toch vaak ook met excessieve middelen die bewapening bestrijden. Ze gaan een strijd aan.

In de plaats daarvan zouden zo een andere, betere manier van leven moeten demonstreren. Daarin ligt het grote conflict en ook het grote probleem van deze dagen. Maar dat zal niet zolang meer duren.

❖ *Hoe moeten wij de inval van Rusland in Afghanistan zien met deze achtergrond?*

U zou eerst moeten begrijpen, dat de inval van Rusland in Afghanistan niet gedragen werd door het Russische volk en niet gewenst werd door het Afghaanse volk, ook niet door degenen die trouw zijn aan het regime. Maar wij zien hier weer de verblindheid van machthebbers.

Voor de generaals was het een aanleiding om hun kunnen te demonstreren en meteen bepaalde technieken te beproeven. Voor de staatslieden was het een mogelijkheid om zichzelf te bevestigen en gelijktijdig het hoogheilig systeem te handhaven dat in de praktijk allang teloor was gegaan. Indien men echter in Afghanistan had gezegd: Probeer het dan maar. Wij gaan je niet bestrijden maar we gaan gewoon geen rekening met je houden dan was dat systeem wel verzwakt. Er was geen strijd tegen het bewind nodig. Er is eenvoudig niet rekening gehouden met het bewind. Er is het normaal je gang gaan nodig. Ik geef toe, dat dat in de Oostbloklanden wat moeilijker lijkt. Maar als we denken aan landen als Roemenië, Joegoslavië en Hongarije, dan zullen we zien dat de bevolking daar, ongeacht de beperkingen van het regime dat men dan aanvaardt, eigenlijk allang bezig is om zich los te maken van dit centralisme, van dit bijna religieuze gemeenschapsgezin en daarvoor zelf op een andere wijze de gemeenschappelijkheid is geen beleven. U kunt dat in elke grote stad zien.

Daar zijn natuurlijk avonden van de Partij, de demonstraties en de concerten. Maar waar gaan de mensen het liefst naartoe? Naar het pleintje in de buurt waar gewoon wat buurtmensen onder elkaar musiceren en waar ook volksdansen worden vertoont natuurlijk, maar door de mensen uit de buurt. Daar beleven ze een gemeenschappelijkheid die zo groot is, dat men ofschoon men in het begin heeft geprobeerd dit te onderdrukken nu zelfs dit systeem is gaan beschermen. Want men wilde de mensen te vriend houden. Zo zijn er in de landen, die ik u noemde veranderingen ontstaan die eigenlijk ondanks het regime en niet dankzij het regime plaatsvonden.

❖ *Kunt u ook zeggen in welke vorm een geestelijke indruk aanwezig is in de mens?*
Wij hebben dat al eens gedaan in de cursus, maar ik zal het nog eens kort formuleren:

In de eerste plaats: In de mens leeft een geestelijk besef van vorige levens. Hierdoor zijn een aantal herinneringen en herinneringsbeelden aanwezig die in het huidige handelen beïnvloedend optreden zonder dat echter de oorzaak ervan de vorige ervaring wordt erkend.

In de tweede plaats: er is een gemeenschappelijk bovenbewustzijn. Het is de uitstraling van denkbeelden, gedachten, die de mensen beïnvloedt omdat ze in hun massaliteit bepaalde waarden in het denken van iedereen inschuift.

In de derde plaats: de eigen geest blijft voor een deel bestaan in haar eigen wereld. Dat wil zeggen, dat ze de kennis van die wereld en vaak ook de normen ervan hanteert, ongeacht hetgeen lichamelijk is geleerd. Ook dit is deel van het innerlijk weten.

In de vierde plaats: Er worden vele ervaringen en waarnemingen gedaan die niet bewust worden verwerkt. Ze maken deel uit van een onbewuste reserve aan weten die eveneens in het innerlijk weten een rol speelt, maar naar buiten toe slechts zeer zelden en dan alleen door excessieve omstandigheden tot uiting komt.

Dat is de samenstelling van datgene wat wij als innerlijk weten omschrijven. De werking van het geheel kan echter niet in delen worden gescheiden. Er is dus altijd een vermenging van alle genoemde factoren plus wat men kan noemen het geestelijk weten omtrent het eigen ik en de noodzaken van het ik welke te samen de reactie geestelijk en innerlijk bepalen op de wereld, de mogelijkheden van de wereld, maar ook op het ik beeld dat men zich heeft geschapen.

ZO VERANDERT HET

Er zijn heel veel dingen in de wereld waar de mensen op het ogenblik eigenlijk geen kijk op hebben. Als je de problemen ziet in b.v. India, dan vraag je je af: hoe is dat mogelijk? Maar als je dan even nadenkt, dan zie je dat er iets heel belangrijks aan de hand is. Groepen die naast elkaar hebben geleefd, komen nu tot een mate van eenheid. Dan zijn ze nog wel tegenstanders van andere groepen die op een zelfde wijze uit andere groepen zijn samengesteld, maar ze begrijpen elkaar en zo gaan elkaar waarderen.

Als we kijken naar de situatie zoals die is in b.v. Afghanistan dan denkt u waarschijnlijk: Wat is dat verschrikkelijk die burgeroorlog. Dat is het ook. Maar realiseert u zich wel dat het volk daar georganiseerd is in betrekkelijk kleine stammen met elk een eigen hoofdman, een soort sjeik. Deze maakt de dienst uit. Die heren zijn voortdurend met elkaar aan het kissebissen over wie er gelijk had, wie dit had, wie dat had en wie dat moest hebben. Nu na zoveel jaren oorlog blijkt echter, dat die leiders het wel met elkaar kunnen vinden dat mensen die tot geheel verschillende stammen en groepen behoren onderling leren samenwerken.

Dat wil ook zeggen dat er sprake is van een vermengingsproces en dat als er ooit vrede zal zijn in Afghanistan (hetzij westers vrij of socialistisch vrij, dat zijn twee verschillende dingen) het in ieder geval nooit meer het oude volk zal zijn van eens. Er zijn veranderingen gaande.

Kijken wij naar Afrika. Wij kijken naar de hongersnood. Op het ogenblik is Ethiopië in de mode, maar er zijn andere landen genoeg waar het net zo erg is. Je moet je realiseren dat het hier helemaal niet gaat alleen maar om een hongersnoodprobleem. In feite is het een veel groter probleem.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 6 – Samenvloeien van verstandelijk en innerlijk weten

Het is het probleem van mensen die niet in staat zijn om samenhangen te overzien. Zij worden in kampen bij elkaar gedreven. In hun nood zitten ze eigenlijk hutje bij mutje bij elkaar. Ze zijn afhankelijk van anderen. Dat is natuurlijk erg gemakkelijk aan de ene kant, aan de andere kant zit je toch niet prettig. Je bent niet meer met je eigen clubje. Heel verschillende soorten volksstammen zitten daar bij elkaar. Er zitten landbouwers en veetelers, normalerwijs vijanden van elkaar bijeen. Al die mensen moeten leren dat u op een andere manier moeten leven en werken. En dan is het erg dat er hongersnood is en dat er zoveel mensen moeten sterven, maar ondertussen is er een gistingsproces gaande er is. iets aan de gang. Er verandert iets op een manier die wij natuurlijk menselijk gezien niet zo graag willen erkennen, want je zegt dan: Is dat nodig? Al die kinderen die sterven, al die ellende van de mensen, al die revoluties, al die oorlogen. Dan is er maar één antwoord: In mijn tijd moesten kinderen een hoop dingen leren die kinderen liever niet leren. Zij hadden dan de keus, leren met hun hoofd of leren met hun achterwerk en voelen.

De mensheid is nu eenmaal zo: ze verandert niet graag. Ze wil zich veel te graag vastklampen aan allerlei dingen die van de voorvaderen zijn geweest, aan de oude tradities, de oude zekerheden, de oude rechten en voorrechten. De mensheid heeft misschien geen achterend maar een pak slaag moet ze zo nu en dan ook hebben. En dat zullen we heus wel zien.

U denkt, dat dat alleen beperkt blijft tot de Derde Wereldlanden. Vergist u zich niet. Er zijn op het ogenblik grote veranderingen gaande in b.v. de U.S.A. En dan hebben we helemaal niet te maken met mijnheer Reagan en wat daar nog meer omheen zit. Weet u dat in bepaalde staten de integratie aanmerkelijk is toegenomen en de verhouding tussen blank en zwart niet slechter maar beter is geworden de laatste jaren?

Realiseert u zich dat een groot gedeelte van de belangrijkheid van de oostelijke staten (New York, Washington) eigenlijk wordt overgenomen door andere staten voornamelijk Californië. Er is een voortdurende verschuiving van evenwichten gaande. Dit betekent, dat de troon waarop velen generaties lang zo rustig hebben gezeten aan het wankelen is. O, het zijn geen verschuivingen die zich in de verkiezingen zullen aantonen. Het zijn verschuivingen in mentaliteit. Het zijn veranderingen van benadering en grote veranderingen van optreden.

Natuurlijk, de Amerikanen hebben hun eigen mentaliteit daar zal niemand over vechten. Maar die mentaliteit is dan toch wel van een zeer dorpse langzaam maar zeker aan het veranderen in een meer universele, En die veranderingen tellen.

We kunnen zeggen dat het Russische volk bestaat. Het Russische volk bestaat uit aantal deelstaatjes heel verschillende volksstammen met heel verschillende mentaliteiten. Je kunt de Kirgies misschien een beetje vergelijken met een Kozak, maar als je dat weer wilt doen met een Wit Rus, dan zit je al in een heel ander vaarwater. Maar wat gebeurt er?

In dit grote rijk treedt een vermenging op. Dat is ook vermenging van mentaliteiten. Het is niet een wegvallen van tradities. Integendeel daar zijn ze nogal trots op. Het is eerder een veranderen van tradities. Tradities krijgen een andere plaats. Ze zijn het ornament geworden van de samenleving en zijn niet meer de basis daarvan. Hierdoor is een vrijheid van denken op gang gekomen die vooral voor degenen die in Moskou zetelen nogal verontrustend is. Die mensen praten anders. Ze denken vrijer. Ze durven rustig zeggen dat de staatsfabriek rotzooi levert en ze durven het in de kracht schrijven ook. Dan komt het wel niet in de Prawda maar toch wel in de Komsomol.

Als je dat zo bekijkt, dan is daar dus een mentaliteitsverandering gaande. Maar dat wordt niet in dank afgenomen. Dat is nergens in Nederland ook niet. Iedereen denkt aan zijn eigen belang, zijn eigen voordeel, zijn eigen voorrechten. Die verdedigt hij ten koste van alles. Maar er valt steeds meer op.

Wist u, dat er in de laatste jaren meer dan 40 districtsleiders van industrieën door de arbeiders in feite zijn afgedankt? Vroeger was dat ondenkbaar. Nu gebeurt het. Ik wil maar zeggen er zijn veranderingen gaande op allerlei terrein.

Wat dat gaat betekenen kunnen we eigenlijk niet helemaal zien. Vooral omdat de snelheid van verandering zo groot is, dat het haast niet mogelijk is te zeggen waar ze zal stoppen. Het is als

een overbeladen vrachtwagen die op een natte weg opeens moet remmen. Je weet dat ze een lange remweg heeft, maar hoelang die precies zal zijn dat hangt van teveel omstandigheden af. Het verandert zo. Mensen gaan anders denken. Mensen worden zich universeel bewust. Mensen vermengen zich bewust of onbewust. Ze nemen gebruiken van elkaar over. En als dat gebeurt, dan ontstaat er een andere vorm van denken. Ik kan dat misschien in Nederland illustreren:

Wij hebben op het ogenblik in Nederland een tamelijk behoorlijk aantal Surinamers. Nu zou men zeggen: Er is een grote afstand tussen Surinamers, de verschillende groepen onderling en de Nederlanders, de praktijk wijst uit dat het anders is. In de eerste plaats beginnen de Surinamers meer naar elkaar toe te trekken. Wij zien dat b.v. de Hindoestani en de Creolen, elkanders tegenstanders altijd in Suriname, op vele gebieden toch tot samenwerking komen en een beetje meer begrip voor elkaar gaan krijgen. Maar wat zien we ook? De Nederlanders nemen dingen van de Surinamers over. In het begin misschien een paar gerechten uit de Surinaamse keuken, want daar begint het altijd mee bij Nederlanders. Als een Nederlander iets overneemt van een ander volk, begint hij met de verwensingen en dan gaat hij over tot de keuken. Weet u dat de Surinamers op het gedrag van de mensen ook al invloed beginnen uit te oefenen? Realiseert u zich dat de andere arbeidsmentaliteit van de Hindoestani in bepaalde Nederlandse bedrijven veranderingen noodzakelijk heeft gemaakt, die ook voor de Nederlandse arbeiders en voor het geheel van de arbeid gunstig zijn. Dat wist u waarschijnlijk niet. U denkt wellicht als al die roetmoppen maar opdonderen naar hun eigen land. De praktijk is echter een beetje anders.

In Nederland wonen heel veel buitenlanders. U denkt misschien, als ze maar naar huis terug zouden gaan. Maar kijkt u nu eens in de winkels. Hoeveel dingen vindt u daar nu die er vroeger niet waren? Hoeveel mensen zijn niet aangestoken door Spaanse, Italiaanse Algerijnse of zelfs Turkse denkwijzen en gebruiken? Het is geen directe invloed het is een indirecte. Maar ze werkt door. Dan moet u niet gaan kijken in de souks, de winkelstraatjes waar de winkeltjes zijn van Algerijnen, Tunesiërs, Turken. Gaat u maar gewoon rustig kijken in het stadsbeeld. U ziet die vreemdelingen daar lopen. Dan moet u eens goed opletten.

Er zijn kleine verschuivingen in gedrag. Bij de vreemdeling valt het op, omdat diens afwijking van het normgedrag excessief is. Maar kijk nu eens hoeveel Nederlanders ongeveer zo zijn gaan reageren? Het is een langzame, maar ook niet af te remmen verandering. Het zijn kleine verschuivingen in gedrag, in denken, maar te samen hebben ze een enorm momentum veroorzaakt. En als we van daaruit verdergaan, dan beginnen wij ons af te vragen Wat moeten wij denken van de Grünen in Duitsland? Vroeger ondenkbaar. Nu weten ze met hun parlementaire mogelijkheden nog steeds geen raad. Eerlijk is eerlijk. Maar aan de andere kant brengen zij een nieuw element in de Bundestag. Ook daar verandering.

Kijk dan eens gewoon in de straten van de steden. De Turken zijn daar wat meer afgesloten van het geheel dan hier. Maar dat komt door het Deutsches Bewusstsein dat bij de Duitsers nog wat sterker is. Een restant misschien van voor de wereldoorlog. Maar toch, er is iets veranderd in het gedrag van de Duitsers, vooral in het denken van de Duitse jeugd. Niet altijd ten gunste, maar er is verandering.

De mensen denken anders, reageren anders. Ze zoeken misschien ergens meer zichzelf omdat zij zichzelf niet meer kunnen terugvinden in de maatschappij. Dat doen ze dan soms verkeerd dat geef ik toe. Maar ondertussen veranderen ze wel heel veel. Dan is het natuurlijk jammer, dat er vele slachtoffers vallen van drugs e.d. of van excessieve bewegingen extremisten. Maar ze zijn het noodzakelijke bijproduct van een vernieuwing die plaatsvindt.

De wereld van vandaag is van binnen al heel anders dan ze er van buiten uitziet. Iets wat je van vele mensen ook kunt zeggen. Maar de mensen komen er niet voor uit. De maatschappij echter kan die innerlijke verandering niet binnen de perken houden. Ze heeft niet dezelfde dwang die een persoon zichzelf misschien nog kan opleggen. Daardoor, vrienden, zou ik willen zeggen is in de actualiteit van deze dagen steeds meer te vinden van een terugkeer naar een gemeenschappelijkheid. De harde strijd als die van Thatcher met de mijnwerkers kan misschien heel veel leed hebben veroorzaakt. Ze kan ook t.a.v. de huidige regering en van bepaalde voornemens die zij koestert een heel grote invloed hebben. Maar er is een ding dat

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 6 – Samenvloeien van verstandelijk en innerlijk weten

de mensen hebben geleerd. De mijnwerkers hebben geleerd dat zij het niet alleen kunnen en dat ze het ook niet alleen met de vakbonden samen kunnen. Zij beginnen zich te realiseren dat ze alleen zolang hebben kunnen vechten: Omdat de middenstanders achter hen stonden.

Dat betekent dat hun linksheid, die was bij zeer velen nogal erg, eigenlijk langzaam maar zeker aan het veranderen is. Dat ze weer gaan denken in termen van onze gemeenschap met alle voor en nadelen ervan. Zodra ze dat doen, ontstaat er iets waar het Thatcherisme niet tegenop kan. Een gemeenschap die zegt: Jullie kunnen me nog meer, is nu eenmaal voor een staat veel moeilijker te hanteren dan een vakbond die tegen je strijd of een belangengroepering die voortdurend bezig is met lobbyen en demonstreren. Die dingen kun je aan. Maar een gemeenschap die zegt: Jullie doen maar, ik trek mij er niets van aan, die vergt een heel andere benadering. En dat betekent een andere mentaliteit bij de bureaucraten, bij de regeerders, bij de parlementariërs. Ik vind de ontwikkelingen in Engeland erg interessant op het ogenblik. Ik denk, dat degenen onder u die zich bezighouden niet alleen met de politiek, maar ook met datgene wat er onder de mensen gebeurt dat die heel vaak met hun ogen hebben zitten knippen, omdat zij zich afvragen: Hoe kunnen de mensen daar nu zo op reageren?

Hier is het antwoord de mensen zijn aan het veranderen. Het denken van de mensen is aan het veranderen. Dit heeft of men het wil toegeven of niet invloed op alles. Op het verkeerspatroon op de economische ontwikkeling, op de politieke ontwikkeling en zelfs op de mogelijkheid om de massa te bedriegen, te regeren of te beleren. Dan hebben wij het wel zo'n beetje gezien.

Er zijn natuurlijk wel enkele zeer interessante punten in het vooruitzicht, zoals het bezoek van de Paus aan Nederland. Ook dat zal enkele verrassende openbaringen van veranderingen en vernieuwingen doen zien die de Paus liever niet zou zien. Ik verwacht namelijk, althans van twee groeperingen, nog enkele zeer demonstratieve toespraken tot Zijne Heiligheid. Al die dingen samen daar moet u eens naar kijken. Als u daar open ogen voor heeft, dan zult u op een gegeven ogenblik zeggen. Er is niet alleen een vernieuwing gaan. Neen, zo verandert het. En dan wordt het pas interessant.

KLEUR

Wat is een kleur? De kleur is de weerkaatsing uit het geheel van een gamma dat grotendeels wordt geabsorbeerd.

Zo is het bij ons ook. Ook wij hebben onze eigen kleur. Wij hebben een uitstraling. Maar is die uitstraling eigenlijk niet, het door ons weerkaatste residu, uit al datgene wat wij absorberen?

Je moet weten wat kleur kan zijn. Kleur kan de uitdrukking zijn, de samenvoeging, ongetwijfeld. Maar dat is naar buiten toe. Ze kan echter nooit bestaan zonder dat andere gedeelte van het licht dat niet wordt weerkaatst.

Zo is het ook in ons leven, in ons bestaan. Zo is het in de ontwikkeling van de mensheid. Zo is het praktisch overal in de kosmos zo ver ik kan zien. Er is altijd een geheel dat ons bereikt en dat absorberen wij. Wat wij uitstralen is juist datgene wat we niet opnemen. Kleur is dus eigenlijk de aanduiding van het tekort. Want als wij werkelijk alles absorberen, dan zijn wij innerlijk licht, maar aan de buitenkant blijft alleen maar het zwart over.

Wie zwart is van binnen, weerkaatst alles. Die is schijnbaar veelkleuriger dan de regenboog. Laten we ons dus eens afvragen wat we uitstralen, wat wij zijn. Want die twee dingen te samen zijn de omschrijving van de kracht waaruit wij leven.

LES 7 - INNERLIJK BEWIJSTZIJN EN GEDRAG

Innerlijk bewustzijn houdt in dat je weet wat je bent, maar ook weet waarom je zo reageert. Heel veel mensen gedragen zich een beetje als apen, ze imiteren elkaar zonder te weten waarom. De imitatiedrang kun je vaak zien in de kleding, in het kapsel de wijze waarop sommige dames zich opmaken enz.

Anderen gedragen zich meer schaapachtig en lopen dus achter de eerste de beste aan die zich voor een herder uitgeeft. Of hij daarbij nu een staf heeft of het in zijn eentje moet klaren, doet kennelijk niet ter zake. Men heeft iemand nodig om te volgen. Het zijn deze dingen die een groot gedeelte van de wereld vandaag aan de dag bepalen.

Als wij de wereld willen veranderen, als we werkelijk invloed willen krijgen op het gebeuren in de wereld, dan zullen we eerst af moeten van die twee syndromen. In de eerste plaats wij behoeven niemand na te volgen wij zijn onszelf. In de tweede plaats niemand heeft ons te leiden, want wij erkennen de waarde van iemand die beter is, maar wij doen datgene wat bij ons past. Ik weet dat dat niet erg populair zal zijn. Er komt binnenkort weer een heel grote herder naar Nederland gevlogen en zal daar ongetwijfeld worden ontvangen door Popie Jopie en de anderen.

Wij hebben in onszelf een weten. Dat is niet alleen het geweten, het is vooral ook het begrip. Door te weten wat je innerlijk bent en je wereld vanuit jezelf te zien, kun je wil eens erg eenzijdig worden. Dat is waar. Maar die eenzijdigheid op zichzelf is niet kwaad zolang je een ander het recht toekent ook eenzijdig te zijn. Dan heffen alle eenzijdigheden elkaar weer op en krijgen wij een praktijk waarin iedereen zichzelf kan zijn en toch gelijktijdig met anderen te samen kan functioneren.

Voor het geestelijke bewustzijn is het bovendien heel erg goed dat je leert dat het erkennen en aanvaarden van verschillen vaak veel belangrijker is dan het vinden van medestanders of het volgen van een leider.

Het gedrag van de mens wordt door externe factoren voor een zeer groot gedeelte bepaald. Sommige dingen zijn wel netjes, andere niet. Sommige dingen horen wel andere niet. Dat heeft weinig te maken met je gevoel en met je eigen wereld. Dat is eenvoudig zo gesteld en je hebt je maar daarnaar te voegen. Dat is allemaal redelijk zolang het noodzakelijk is om met elkaar te kunnen samenwerken, om elkaar a.h.w. niet te hinderen. Maar als het verder gaat dan dit, komt er toch een situatie waardoor we geestelijk gezien eveneens benauwd worden. Wij worden ingeregend in een of ander korset om niet te zeggen geduwd in een maatschappelijke eis van maagd zijn waardoor van onze eigen persoonlijkheid heel weinig overblijft.

In de geest echter moet je jezelf kunnen aanvaarden zoals je bent, en dan nog bereid zijn een ander te aanvaarden inclusief diens anders zijn. Daarop berust de hele wereld van de geest. Dat bepaalt hoe de sferen tot stand komen. Dat is eigenlijk het ervaren van de totaliteit zelfs in de hoogste sferen. Willen wij dus ons gedrag aanpassen dan moeten wij ons eerst afvragen wat het gedrag dient te zijn.

Ten eerste: er zijn dingen die eenvoudig logisch zijn. Als iedereen op de weg rechts houdt, doe je verstandig om dat ook te doen. Niet omdat dat de juiste manier is maar wel omdat dat de manier is waarop je het minst de anderen ongemak of ongeluk bezorgt. Zo zal het in de maatschappij ook heel vaak zijn. Er zijn regels waaraan je je moet houden. Maar dat doe je niet omdat je een mens bent. In ons gedrag zit dus een aantal factoren die eigenlijk alleen maar bestemd zijn om een samenleving mogelijk te maken.

Ten tweede: wordt ons gedrag voor een deel bepaald door wat men temperament pleegt te noemen, ofschoon dat over het algemeen een term is die door sommigen wordt beschouwd als een morele temperatuursverhoging.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 7 – Innerlijk bewustzijn en gedrag

Wij worden geconfronteerd met een aantal normen. Deze normen zijn normaal, maar ons wezen kan ze niet altijd volledig aanvaarden. Dan is het duidelijk: ons gedrag mag van alle gestelde normen en regels, ook die van de samenleving, afwijken op het ogenblik dat anderen in casu de samenleving of delen daarvan daardoor niet in moeilijkheden worden gebracht. Of wij onszelf daardoor in moeilijkheden brengen telt niet mee dat moeten we zelf weten.

Dan betekent dit, dat je heel vaak anders bent dan de meeste mensen graag willen zien. De een is homosexueel, de ander is vrijzinnig hetero zonder huwelijksbanden. Zo heeft iedereen wel zijn eigen benadering van het probleem. Je moet nooit uitgaan van de starre norm. Een wet is alleen een waarlijke wet, als ze in haar toepassing het noodzakelijke mogelijk maakt en tevens zo weinig mogelijk de vrijheid belemmert. Hoe verder je gaat met een wetgeving die dat niet doet, hoe minder de wet waard is, maar gelijktijdig hoe kunstmatiger althans het uiterlijke leven van de mens wordt. Je moet dus in staat zijn om temperament of karakter wel degelijk te manifesteren het hoort erbij.

Dan is er nog een derde deel dat wel eens niet terecht wordt toegeschreven aan influisterende duivels of engelbewaarders plus het ons door de H. Geest ingelegde geweten. Ik heb nooit geweten dat de H. Geest dol was op interimwerk. In ieder geval wij hebben in ons een weten ten aanzien van juist en onjuist. Ik vermijd opzettelijk de woorden goed en kwaad. Wat voor ons juist is kan voor een ander onjuist zijn. Er is dus geen algemene norm. Maar onze innerlijke norm is een bevestiging van onze belevingsbehoefte. Ze is daarnaast een bevestiging van al datgene wat wij door vele incarnaties zijn geworden. Dit te onderdrukken betekent je ontwikkeling stopzetten. Daarom moeten we zeggen:

Het gedrag in alle drie factoren dient in de eerste plaats gericht te zijn op de uiting van de persoonlijkheid maar dient in gelijke mate gericht te zijn op het niet hinderen, het belemmeren van anderen.

Ergernis reken ik niet onder de belemmeringen. Als een pastoor zich zoals enige tijd geleden wel eens voorkwam, stoot aan gemengd zwemmen, dan is deze ergernis een kwestie van zijn eigen onvolkomenheid ofwel zijn door het karakter bepaalde tegenstuwung t.a.v. het geestelijk als noodzakelijk erkende celibaat. Daar hebben wij niets mee te maken. Het gaat er dus niet om wat de burens ervan denken of zeggen, maar wel om wat wij feitelijk daarmee zouden kunnen veroorzaken.

Onze geestelijke bewustwording is een groeien. Je zou kunnen zeggen: je wereld wordt groter. Maar misschien is het beter om te zeggen de verhoudingen komen anders te liggen.

Als u in een straat bent, dan is het verkeer daar dominerend. Als u op een toren staat en neer schouwt op 50 á 60 straten, dan is het lijnenwerk van die straten weer dominerend met eventueel hier en daar een bouwwerk, terwijl het verkeer alleen maar een soort levendige onderstreping is van een bestaand patroon.

Hoe meer wij geestelijk afstand kunnen nemen van het dagelijkse gebeuren, dan kan men heus wel eens doen, hoe duidelijker wij gaan beseffen dat er een aantal vaste lijnen zijn die niet alleen voor ons, maar ook voor anderen bepalend zijn. Wij gaan zelfs begrijpen waar de lijn, die wij volgen misschien wordt gekruist door lijnen die anderen volgen. En dan moeten we uitkijken, anders komen er botsingen. Het is dus het winnen van een overzicht. Hoe groter het overzicht is geworden, des te meer je je bewust wordt van je eigen standpunt.

Als je op straat bent dan word je ook in je standpunt bepaald door het verkeer. Op het ogenblik dat je daar afstand van neemt, word je je bewust van het punt waarop je staat, het punt van waarneming en gelijktijdig van de betekenis die de andere dingen hebben. Dan kun je zeggen Je moet ook het ware ik erkennen. Ongetwijfeld waar: Hoe beter het beeld is dat je, van jezelf hebt, hoe vollediger de bewustwording zich kan voltrekken. Maar voor ons doel is het belangrijker dat we te maken hebben met een afstandelijkheid.

Die afstandelijkheid moet je niet doorvoeren in de praxis van je leven zonder meer. Je moet haar bezitten in elke benadering van de wereld waarbij mentale, geestelijke en zelfs soms emotionele kwesties een dominerende rol dreigen te spelen. Dan kun je die zaken overzien. Het zegt verder niets omtrent je benadering en je gedrag die worden ook door andere factoren

bepaald. Maar het zegt wel iets over je beleving. Hoe meer de beleving voor het ik een harmonische is en begrip van het gebeuren bevat hoe sneller wij ons kosmisch bewust worden.

Men zegt wel eens een absoluut bewustzijn in de kosmos is de absolute afstandelijkheid waardoor het eigen leven en beleven geen invloed meer heeft op de erkenning van het geheel. Ik ben geneigd om dat als juist te zien.

Nu zullen heel veel mensen zeggen: Als u het heeft over de verandering van de wereld. hoe kan dat hiermee samenhangen? Als je geestelijk. bewustzijn groot genoeg is, zal in de eerste plaats je gedrag veel meer aanpassingsmogelijkheden hebben. Je bent minder gefixeerd. In de tweede plaats naarmate je die afstandelijkheid innerlijk hebt gewonnen, en het overzicht kunt vinden, zul je ook minder worden belaagd door emoties die, verdrongen meestal later je gedrag toch voor een groot gedeelte bepalen.

Ik zeg niet, dat je kunt teruggaan naar de redelijkheid in de zin van absoluut logisch handelen dat is niet te doen. Maar je kunt wel terug naar een voor je ik absoluut verantwoord handelen. Daarin kunnen zeker factoren een rol spelen van als ik het vroeger nu eens anders had gedaan. Dat is een bekend verschijnsel. Het komt bijna bij alle mensen voor. Ik heb daar ook geen bezwaar tegen. Het is in feite een soort leerproces. Het enige dat ik eraan wil toevoegen is dit: Berouw hebben over het verleden is eigenlijk een ongedekte wissel trekken op de toekomst. Dat kun je je gewoon niet permitteren. Berouw wil zeggen had ik het maar niet gedaan. Terwijl leren betekent zo zal ik het niet meer doen.

Stel je je nu eens voor dat dat in de hele wereld een rol gaat spelen, dat er overal in de wereld steeds meer mensen zijn die zich niet meer gaan afvragen: wat zegt mijn leider ervan? Wat hebben mijn vader en moeder gedaan in die gevallen? Maar dat zij zich gewoon gaan afvragen: Hoe zie ik dan de wereld en mijzelf daarin? Hoe kan ik daarin zo goed mogelijk mijn eigen weg gaan zonder gelijktijdig anderen te belemmeren hun weg te gaan? Dan wordt er heel veel conflictstof weggenomen.

Er zullen altijd wel mensen zijn die nu eenmaal zo eenzijdig zijn dat ze de hele wereld willen bekeren. Er zijn anarchisten, communisten christenen islamieten, hindoe's, boeddhisten die een dergelijke eenzijdigheid bezitten. Zij zeggen: Alles is alleen goed, als je toegeeft dat ik gelijk heb en bovendien doet zoals ik. Maar ze zullen toch langzaam maar zeker een minderheid vormen. Tegenwoordig wordt een groot gedeelte van het wereldgebeuren niet bepaald door de erkenning van feiten en mogelijkheden maar door emotie.

Als de Amerikanen druk bezig zijn om zich voor te bereiden op een ruimteplatform en alles wat ermee samenhangt (dan laten we even de andere beweegredenen buiten beschouwing), dan is dat omdat ze daarmee een soort meerwaardigheid willen manifesteren. Eigenlijk komt het erop neer dat zij niet kunnen of willen toegeven dat een andere vorm van samenleving evengoed zou kunnen functioneren als de hunne. En daarom bewapenen zij zich. Niet in de eerste plaats wegens de agressie van de andere kant, maar om het gelijk aan de eigen kant te onderstrepen. Dat komt voort uit die emotionele eenzijdigheid.

Als wij kijken naar de geschiedenis Irak - Iran. dan worden wij geconfronteerd met een werkelijk bloeddorstige oorlog, compleet met allerlei zaken die niet erg vriendelijk meer zijn. Ik denk b.v. aan de massaslachtingen zoals die kortgeleden daar in de moerassen hebben plaatsgevonden. Ik denk ook aan aanvallen op neutrale mensen, de burgers. Ik denk aan bombardementen op vrouwen en kinderen.

Waar komt dat uit voort? Alleen maar om een oorlogje om een eiland want daarmee is het eigenlijk begonnen? Wel neen. Aan de ene kant komt het voort uit de absolute behoefte om het eigen geloof als het enige juiste te zien. Want er is een verschil: de een houdt het bij de Soenna; de ander houdt het bij de Sjia; twee richtingen van de Islam.

Persoonlijke factoren spelen bovendien ook een rol. Wanneer men afstand zou kunnen nemen en zou beseffen dat men met samenwerking niet alleen de welvaart van de landen aanmerkelijk zou kunnen verhogen, maar ook in de ogen van de wereld de betekenis van de godsdienst, dan zou men zou heel waarschijnlijk een dergelijke oorlog betrekkelijk snel kunnen beëindigen. Men zou begrijpen, dat men op deze manier alleen maar een wig drijft in de islam,

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 7 – Innerlijk bewustzijn en gedrag

zelfs maar ook in de machtseenheid die dan toch gevormd wordt door de Arabische staten en enkele andere landen door o.m. de olieproductie.

Het is dus krankzinnig dat een dergelijke oorlog wordt gevoerd. Die kan alleen worden gevoerd op grond van eenzijdigheid en het onvermogen van mensen om zich van die eenzijdigheden dermate los te maken dat hun handelen logisch wordt of ten dele logisch. Dit zijn twee voorbeelden. Ik zou er meer kunnen geven,

De wereld veranderen en zo het wereldgebeuren in een nieuwe fase brengen is niet mogelijk alleen door maatregelen van bovenaf. Er zijn mensen die roepen om een leider. Nu moet ik zeggen de meeste leiders zijn misleiders al zijn ze niet katholiek. Zolang een leider mensen achter zich aan krijgt, is dat een combinatie van emotionele afpersing en materiele omkoping. Daardoor krijg je het geloof in die leider. Besef heel goeds dat een leider op zichzelf het heel goed kan bedoelen en misschien zelfs het goed kan weten op sommige punten, maar hij is een mens, hij kan niet vrijelijk reageren. Hij wordt altijd gebonden door zijn aanhang die hij moet behouden.

De jodenvervolging in Duitsland had nooit een dermate grote omvang aangenomen. een dergelijke onvoorstelbare wreedheid, indien niet in het begin er een vijand nodig was geweest om de, zullen we zeggen wat minderwaardige positie van Duitsland onder de Weimarrepubliek te verklaren. Die vijand was niet werkelijk hij werd gezocht.

Leiders zoeken vijanden om zo hun eigen feiten te kunnen verklaren. Hoe belangrijker het leidersprincipe is in de wereld, des te groter de conflicten zullen zijn die gewapenderhand of anderszins op de wereld worden uitgevochten. Wil je dat veranderen dan kun je dat niet van de top af doen, want daarmee breng je weer leiders in een vergelijkbare positie. Je moet het van onderaf doen. En van onderaf kun je dat eigenlijk alleen doen door je gedrag te veranderen. Door je gedrag worden zo veel factoren bepaald dat je eigenlijk niet in staat bent om je gedrag te beheersen, tenzij je eerst een zeker innerlijk bewustzijn gewint en daardoor afstand kunt doen van het gebeuren. Je bewegingsvrijheid wordt groter naarmate je innerlijk besef eveneens toeneemt. Kunnen we dus met de innerlijke bewustwording het gedrag van steeds meer mensen veranderen dan veranderen indirect de samenhangen op de wereld.

Als je mensen voortdurend confronteert met de belangrijkheid van het materiele, zoals in deze tijd nog steeds gebeurt, dan zal steeds minder de mogelijkheid bestaan om het ideële op de voorgrond te plaatsen zonder het gelijktijdig bindend te maken.

Ga je uit van het ideële dan moet je de mensen daaraan binden en je moet bovendien daaraan een materialistische reactie of mogelijkheid daartoe verbinden. Dat is natuurlijk absoluut onredelijk, onjuist, en onlogisch beschouwd. Het materialisme van een mens neemt achter af naarmate hij de betrekkelijkheid van bezit beter gaat begrijpen. Afstand nemen, begrijpen dat materie maar beperkt belangrijk is impliceert dat je het ideële kunt volgen zonder dat je daaraan gelijktijdig gebonden bent en dat je tevens het materiele kunt gebruiken zonder meteen daarvan de gevangene te worden. In een veranderende wereld (wij gaan naar 't Aquariustijdperk toe) zal het nodig zijn dat een mens zijn menselijke gebondenheden beter gaat begrijpen. Dan gaat het helemaal niet om de alleen rechten van de ene mens en de andere. Dat zijn zuiver persoonlijke zaken. De mens zal moeten begrijpen dat mens zijn de verplichting om medemens te zijn a.h.w. inhoudt en dat hij daaraan vorm en gestalte moet geven op een manier die bij hem of haar past en niet, op een willekeurige of op een voorgeschrevene wijze zonder meer.

De gedachte van broederschap brengt zeker als ze algemeen wordt gesteld een zekere vervreemding teweeg tussen individuen zo vreemd als het moge klinken. Als we namelijk voortdurend de belangen van velen wilt dienen, dan kun je niet meer aan alle wensen en eventuele eisen tegemoet komen die de eenling stelt. In zoverre zou de wereld dus armer worden, maar als twee mensen de bewustwording hebben doorgemaakt waardoor zij beseffen dat die gemeenschappelijkheid, op een zeer vrije basis overigens, het belangrijkste is, dan zal hun onderlinge verhouding daardoor eerder beter dan onpersoonlijker zijn. Het is een begripkwestie.

Ik zie een toekomstwereld waarin deze factoren toch een grote rol moeten gaan spelen. Maar een Aquariustijdperk waarin alle mensen broeders zijn en waarin iedereen als een gulle waterman probeert zijn gaven over anderen uit te storten, zie ik zo gauw nog niet komen, als het gedrag van de mens nog wordt bepaald door factoren die hij zelf nog niet geheel begrijpt, overziet of beheerst. Pas als de normering van het gedrag ongedaan wordt gemaakt en gelijktijdig de gehele gedraging door een innerlijk besef wordt geleide kan de mens zichzelf zijn en tevens in een dergelijke maatschappij goed functioneren.

De hele wereld is op het ogenblik in verandering. Ik heb hier bepaalde dingen gezegd die zeker in het beging in het aanloopstadium op aarde aanwezig zijn. Maar wij kunnen nog steeds niet af van wat ik een kibboetsmentaliteit zou willen noemen, een onderlinge regeling van onze kleine gemeenschap en gelijktijdig een daardoor afstand nemen van de belangen van anderen, Het is iets dat een rol speelt in bepaalde dorpscommunes, zoals die er op het ogenblik zijn in India, Pakistan. Het beginsel is er dus wel maar men denkt nog te beperkt. Men is nog niet in staat afstand te doen van het principe. Er moet een leider zijn. Neen, een leider moet er nooit zijn. Er moet iemand zijn die als centraal punt functioneert. Maar wat hij in zijn functioneren voor het geheel uitdrukt, moet door het geheel worden bepaald en niet het functioneren van het geheel door deze ene persoon. Ik neem aan, dat in de komende tientallen jaren wij daarvan nog wel het een en ander zullen zien.

Als wij het gedrag van de doorsnee mens in de huidige tijd nu eens eerlijk bekijken, dan zien we dat de meeste mensen bezig zijn om hun onvrede met zichzelf af te reageren op de wereld. Dit is absoluut niet meer aanvaardbaar. Ergens begrijpt men dat ook. Maar als je te maken krijgt met bepaalde algemene vormen van criminaliteit, dan mag je niet uitroepen dat er dan maar meer politie moet komen. Dan moet je uitroepen dat je a. meer mogelijkheden moet hebben om jezelf tegen aantastingen van je persoonlijkheid en eventueel je bezit te verdedigen en b. dat de omstandigheden worden gewijzigd waardoor die mensen in die positie van verzet tegen de wereld terecht zijn gekomen. Je moet niet verwachten dat er wat voor je gedaan wordt. Je moet bereid zijn om het zelf te doen. Maar ook mag je nooit zeggen: Het gaat mij goed laten anderen dat dan ook maar voor zichzelf bereiken. Er blijft een aansprakelijkheid bestaan.

Ik kom in dit verband nog even terug op dat straatschema dat ik zo-even heb gegeven. Als wij uitgaan van het standpunt wij kunnen alles wel regelen dan zullen we inderdaad een tijdlang alles kunnen krijgen zoals wij het willen. Dat is dat blokje straat waarop geen zijstraat of zelfs enkele niet drukke zijstraten uitkomen. Maar op het ogenblik dat onze verkeersweg de verkeersweg van anderen kruist en wij verder willen gaan zonder na te denken, dan komen er botsingen en gebeuren er ongelukken. Er ontstaat een destructie waardoor al het in een voorgaande periode bereikte wordt teniet gedaan.

Als je innerlijk genoeg afstand kunt nemen van het heden van het enkele patroon waarin je je beweegt en leert overzien hoe een totaliteit is, dan kun je dergelijke botsingen voorkomen. Je kunt je aanpassen aan patronen die kruisende verkeerswegen heersen. Dan zeg ik niet dat je langzaam moet rijden maar wel dat je moet uitkijken, voorzichtig moet rijden. Dat is heel wat anders.

Die voorzichtigheid bestaat tegenwoordig in de wereld maar in zeer beperkte mate. Ze moet toenemen wil deze wereld zich niet te gronde richten. Dan is de conclusie toch duidelijk: De mens moet geestelijk zoveel bewustzijn gewinnen dat hij zich enigszins kan losmaken van zijn eenzijdigheden en denkbeelden en ook andere dingen kan gaan beseffen en verwerken. Daarnaast moet zijn gedrag worden aangepast aan het maatschappelijke verkeerspatroon waarin elke mens in zijn leven zich nu eenmaal beweegt.

Daarmee heb ik de voornaamste punten, meen ik, wel naar voren gebracht. Ik wil nog enkele aanvullingen geven, omdat die op dit moment interessant zijn.

Wij hebben op het ogenblik te maken met een kleine paleisrevolutie die zich achter de schermen in het Kremlin afspeelt. Er zijn al een 15-tal - eens zeer machtige - personen gedegradeerd tot met dank door het rijk gepensioneerd. Gelijktijdig zijn anderen, jongeren, aan het bewind gekomen. Opvallend is, dat daarbij de partijdiscipline e.d. in feite een factor

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 7 – Innerlijk bewustzijn en gedrag

van management is geworden en niet meer op zichzelf een geloofsbeleving zonder meer. De plooibaarheid is aanmerkelijk toegenomen. Het is goed dit te constateren omdat we dan gaan begrijpen dat we hier niet meer te maken hebben met een godsdienstoorlog maar met een handelsoorlog, want oorlog blijft het voorlopig nog wel.

Aan de andere kant is het ook interessant te ontdekken dat in Amerika een aantal mensen van belang (nu denk ik daarbij niet direct aan senatoren), die zijn teveel van hun kiezers afhankelijk, maar hoge ambtenaren, zelfs enkele generaals) een andere benadering van de wereld door Amerika zijn gaan voorstaan. Onder hen bevinden zich zelfs mensen die een aantal jaren geleden nog steeds bezig waren met leuzen over de superioriteit van Amerika. Ook daar ontwikkelt zich een meer mondiaal denken. En vreemd genoeg zien, wij hier nu een afwijking.

De Amerikanen zijn politiek gedreven door een managercomplex plus een missioneringcomplex. Het is op het ogenblik nog sterk naar buiten toe merkbaar. Het gaat vaak met brutaliteiten gepaard die je eigenlijk pas goed opmerkt, als je er goed over nadenkt.

Deze groep, die nu aanhang begint te winnen en die invloed gaat krijgen zowel in het Pentagon als in de civiele sector Washington (de federale sector) gaat uit van een niet meer waardig zijn van de Ver. Staten niet het geweten en de politie agent van de wereld zijn maar een medemens zijn en in zijn gedrag medemenselijkheid voorop stellen en niet alleen maar machtsverhoudingen beloften en eventueel omkoperij.

Deze twee veranderingen maken de toekomst veel interessanter. Als de oude situatie zonder meer zou blijven bestaan, was een wereldoorlog in de periode waarschijnlijk onvermijdelijk geworden. Hij zou zich dan omstreeks 1987-88 hebben voltrokken. Door deze veranderingen ziet het ernaar uit dat ongeacht de kleine oorlogen die natuurlijk overal blijven voorkomen, wat de grootmachten betreft zo geconfronteerd zullen worden met een langzame verandering van benadering.

Als de mensen dit beseffen en er op hun manier steun aan kunnen geven, zullen zij worden geconfronteerd met een wereld waarin men in feite niet meer naar de macht grijpt, maar ook uitreikt naar de vrede naar uitwisseling van commercieel interessante zaken of handelsevenwichten, maar in feite naar een werkelijke samenwerking gaat streven. Dat dit gebeurt is mede te danken of u het gelooft of niet aan die veranderingen in het geestelijk bewustzijn en de daaruit voortvloeiende benadering van de wereld.

Ik meen dat wij, gezien deze laatste veranderingen, te maken zullen krijgen met een wanhopige greep naar de macht van de dogmatici van beide kanten. Dat die zal slagen, lijkt mij onwaarschijnlijk. De leiders hebben nog heel veel mensen achter zich, natuurlijk. Maar steeds meer mensen belijden dit nog wel met de mond, maar niet meer met het hart. Als ze nu gaan begrijpen dat die mondbelijdenis waardeloos is, indien je er verder niet achter staat, dan zal er wel eens wat de Amerikanen noemen een landslide op verschillende gebieden kunnen plaatsvinden.

Het wereldgebeuren, de veranderingen in de wereld worden niet geboren op een ogenblik. Er is altijd een zekere traagheid. De enkele zeer recente ontwikkelingen, die ik u heb geschetst, zijn daarom zo belangrijk. Zij duiden aan dat hetgeen ik u deze avond als nastrevenswaard ideaal heb voorgehouden in de praktijk op deze wereld begint te functioneren. Daaruit blijkt b.v. dat de dissidenten in Rusland, ongeacht het feit dat ze nu nog worden vervolgd en onderdrukt, een veel grotere invloed op de vorming van de toekomst hebben uitgeoefend dan zij zich kunnen voorstellen. Hetzelfde geldt voor een aantal mensen in de Ver. Staten die zijn uitgekreten: Voor landverraders en leefhoofden (de oude Vietnammensen de anti oorlogsbeweging, een soort Greenpeace beweging en wat dies meer zij). Ook deze mensen worden nog steeds bespot, uitgelachen of onderdrukt. Maar ook zij hebben de verandering van mentaliteit mogelijk gemaakt die zich nu in Washington en in het Pentagon begint te demonstreren.

Denk niet dat een verandering in uw gedrag op het front van geestelijke bewustwording of anderszins de wereld onmiddellijk verandert. Maar ze schept wel een mogelijkheid voor

verdere verandering. Dit is gebeurd en dit zal gebeuren. Daarom meende ik dat dit onderwerp zeer zeker uw aandacht waard was.

❖ *Als dit zich zal ontwikkelen, zullen dan ziektebeelden ook meer verdwijnen? Ik denk aan kanker.*

Dat is binnen het kader van deze cursus niet te beantwoorden. Om heel kort iets daarover te zeggen: Er zijn een aantal ziektebeelden, die mede door de wijze van leven van de mens en het verloop van allerlei processen in die beleving worden bepaald. Daaronder behoort kanker maar ook een aantal andere ziekteverschijnselen. Als de samenleving naar een norm terugkeert, zal de stress, die daarvoor aansprakelijk is, wegvallen en daarmee zal het endemisch karakter van bepaalde ziektebeelden afnemen.

ECONOMIE EN WERKLOOSHEID

Economie is in feite een stelsel van handel die door vraag en aanbod wordt bepaald waarbij de productie moet worden aangepast aan de bestaande vraag. In het geheel geldt verder dat de toename van arbeidskosten in een product gunstig is voor de werkgelegenheid, maar gelijktijdig ongunstig voor de afzetmogelijkheid. Dit zijn factoren die op het ogenblik een heel grote rol spelen. Iedereen heeft het over een economische crisis. Is er een feitelijke economische crisis? Als je dit zuiver theoretisch beziet, dan is dat niet het geval. Er zijn enkele factoren, die in de huidige tijd een grote rol spelen. Ik kan ze u niet alle uitvoerig gaan noemen, maar ik wil wel enkele opnoemen.

Een economische ontwikkeling is alleen mogelijk indien bedrijven blijven binnen de twee knikken van de Gause Kromme een grafiek die aangeeft hoe een bedrijf met een bepaald aantal werkkrachten met een bepaalde ruimte een optimale productiemogelijkheid heeft. Maar zodra ze daaronder blijft of daarboven komt een te grote kostenfactor krijgt of een te grote ruimtefactor.

De meeste bedrijven willen zich voortdurend uitbreiden d.w.z. dat ze vaak te groot worden en daardoor niet meer economisch kunnen werken. Dit geldt ook voor zaken, die niet als industrie worden gezien zoals de landbouw. Op het ogenblik, dat ik in de landbouw meer machines ga gebruiken, heb ik minder personeel nodig. Maar gelijktijdig moet ik hoge investeringen doen. Die investeringen brengen een rentelast met zich mee die op het bedrijf drukt. Dat wil zeggen, dat het bedrijf dus veel meer moet verdienen om het mogelijk te maken met minder mensen te werken. Dat is natuurlijk absoluut onmogelijk, tenzij wij te maken hebben met machines die in de exploitatie over een lange duur dermate betrouwbaar zijn dat daardoor een afschrijving over lange termijn mogelijk is. Dit is helaas niet bij alle machines het geval.

Hier staan we dus al direct voor een probleem dat eigenlijk de gehele geïndustrialiseerde wereld kenmerkt. Wij hebben daar namelijk te maken met vakbonden.

Een vakbond zou theoretisch gezien moeten zoeken naar het vinden van de optimale werkgelegenheid met de optimale beloning passend bij die werkgelegenheid. In feite echter, streeft ze naar een optimale beloning met een beperking van werktijd en tevens een uitbreiding van werkgelegenheid zonder vermindering van arbeidsbeloning. Dit is absoluut onredelijk. Als u een pakje sigaretten koopt en er zitten normaal 25 in en men gaat dan zeggen: Wij kunnen dat pakje veel beter verkopen, als er 23 in zitten, maar we doen het wel voor dezelfde prijs, dan zegt u: Dat is een prijsverhoging.

Als een arbeider echter 36 uur wil gaan werken in plaats van 40 uur en hetzelfde loon mee naar huis wil nemen, dan zegt men: Dat is sociale rechtvaardigheid. Dat is natuurlijk niet duidelijk. Het is eigenlijk precies het tegenovergestelde. Dat is een loonsverhoging. En aangezien dat ongeveer 10 is van de werkvermindering kun je zeggen dat t.a.v. het oude loon er feitelijk een loonsverhoging plaatsvindt met 10 %.

Dit wordt niet algemeen begrepen. Bovendien zijn er vele arbeidsbesparende mogelijkheden zoals b.v. de nieuwe generatie van computers. Er zijn er al bij die a.h.w. kunnen zien en horen en die in staat zijn om eventuele fouten nog te herstellen door een feedback systeem. De vakbonden zijn daar over het algemeen op tegen. Zij zien dat niet graag. Waarom? Omdat dan arbeiders, die nu op een bepaalde plaats werken, op die plaats overbodig worden. Wat ze over

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 7 – Innerlijk bewustzijn en gedrag

het hoofd zien, is dat bij een vereenvoudiging van de productiemethode een feitelijke verlaging van productieprijzen mogelijk is en daardoor een uitbreiding van afzetmogelijkheden. Deze betekent dan dat elders die arbeiders wel weer te werk kunnen worden gesteld. Zij het niet bij het rijk zelf, dan wel bij toeleveringsbedrijven of bij eventuele caterings of verzorgingsbedrijven. Maar men wil nu eenmaal blijven wat men is.

Ik ben typograaf. Ik heb een bepaald specialisme en daar blijf ik bij. Wanneer er nieuwe machines komen, dan kan ik met mijn ervaring met de linotype niet meer verdienen, zegt men dan. Dat is waar in zekere zin. Maar gelijktijdig betekent dat wel dat het bedrijf kan blijven produceren, terwijl het met de oude productiemethode tot veel te hoge kosten zou zijn gekomen en daarmee op een prijspeil dat, de afzet steeds zou verminderen. Dat zint men gewoon over het hoofd.

Als ik dat allemaal zo stel, dan klinkt het een beetje erg nuchter en erg politiek. Maar er zijn meer factoren. Als u kijkt naar de lasten die overall op drukken, dan komt u tot een ontstellende ontdekking. Als u een huis kunt kopen met een hypotheek tegen nominaal 8 over een periode van 30 jaar dan heeft u in feite niet 22 maal bijna de prijs van uw huis aan rente opgebracht,, maar bovendien nog kosten betaald. Als u deze kosten meerekent dan betaalt u 3 keer de prijs van het huis over 30 jaar. Datzelfde geldt bij afbetaling, U koopt bij een postorderbedrijf een artikel dat normaal fl 20. kost. Daas komen nog allerlei kosten bij zoals administratiekosten enz: Als u het dan goed uitrekent, heeft u voordat u heeft afbetaald binnen 12 maanden eigenlijk al minstens 20, maar waarschijnlijk eerder 30 tot 33 % meer betaald dan de nominale prijs van het artikel.

Ditzelfde principe speelt nu ook bij staten een rol. De Nederlandse staat heeft zoveel geleend dat bijna een derde van het volksinkomen direct of indirect opgaat aan rentelasten.

Als wij kijken naar het bankwezen op het ogenblik, dan valt op dat ook in het bankwezen allerlei moeilijkheden aan het optreden zijn. Aan de ene kant breid men steeds uit, men wil er steeds grotere kapitalen in zien omgaan via eigen apparaat. Maar aan de andere kant worden de lasten daarvan steeds hoger. Dit betekent, dat men tenslotte de mensenvoor de diensten die men verleent iets in rekening zal moeten brengen. Maar juist daardoor wordt het storten van je salaris op de bank eigenlijk minder attractief.

De staten hebben alle te samen enorme schuldenlasten. Dat komt voort uit een z.g. deficitfinanciering. In de oude tijd deed men dat ook, maar dan maakte men er bankbiljetten bij. Daardoor werd de feitelijke waarde van de munteenheid wel lager, maar men zat met een schuldenlast. Tegenwoordig doet men dit door middel van leningen. Dat is de laatste 50 jaar al zeer in de mode. Daardoor ontstaat eigenlijk een toenemende belasting van de totale kosten van de staat. Wil je dan toch de instanties en de sociale diensten behouden zoals ze zijn, dan moet de staat dus steeds meer van zijn burgers trekken, of als u dat liever hebt, plukken, want daar lijkt het soms op.

Wij staan dus eigenlijk in deze economische crisis niet voor het feit dat de economie niet goed werkt, maar we staan voor het feit dat door de bijkomende kosten en rentekosten een rendabele, productie steeds minder mogelijk wordt, terwijl door de toenemende belastingheffing voor de staat (dus aantasting van het vrij besteedbare inkomen) gelijktijdig de koopkracht afneemt, ook al zoo men officieel vaak dat ze gelijk zal blijven. Wat zou men daartegen moeten doen?

In een maatschappij die werkelijk solidair is, zeg je niet: Wij betalen de werklozen wel iets opdat ze toch kunnen leven. Dan zeg je: Wij scheppen voor iedereen arbeid. En als dat gewoon niet kan, dan doen we dat door arbeid en inkomen te delen. Zolang je geen inkomen wilt delen, kan er van een feitelijke arbeidsdeling met enig voordeel voor de gemeenschap geen sprake zijn. Daar zit nu het kwaaltje van deze tijd.

Men kent wat men noemt een welvaart. Nu is me dat een vaartje wel, want het is een vaart naar de afgrond.

Welvaart, nu, kan er alleen dan zijn indien je veel meer hebt dan je in feite nodig hebt. Maar hoe meer je hebt, hoe meer je denkt nodig te hebben. Dat wil zeggen dat het verbruikspatroon

en de verbruikseis altijd vooruit loopt op de feitelijke inkomensmogelijkheden. U moet zelf maar eens in de huishoudkas kijken. Er zijn nog steeds dames die thuiskomen met een uienstijder, die ze helemaal niet nodig hebben, omdat die voor f 9.75 geprijsd staat, terwijl die ander f 23.95 is. Dan zeggen ze: Nu heb ik toch mooi f 15.00 bespaard.

Deze redenering wordt door vakbonden, bedrijven en gouvernementen toegepast. Wij doen dingen die eigenlijk niet nodig zijn, omdat wij ze nu goedkoper kunnen doen dan ze later misschien zullen zijn waarbij we ons niet afvragen of wij ze werkelijk nodig hebben. Dat is de welvaart, dat is de luxe.

Ga je terug naar het werkelijke niveau waarop je zou moeten leven, dan vallen vele problemen weg. Om een voorbeeld te geven: Als het inkomen in Nederland weer zou zijn aangepast aan het feitelijke volksinkomen, dan zou het aantal personenauto's op de Nederlandse wegen worden verminderd met ongeveer 65 %. Ze zouden onbetaalbaar zijn geworden. Dan zou gelijktijdig het openbare vervoer toenemen, maar ook meer rendabel zijn daardoor goedkoper kunnen functioneren. Dat zou ook het milieu ten goede komen. Dan zit je in een situatie waarin iedereen zegt: Vroeger namen we de auto om even uit te gaan en nu moeten we of met de bus, de tram of de trein daar naartoe gaan. Dat is wel waar, maar het is een luxe als je met een auto kunt gaan. Wat de meeste mensen trouwens wel beseffen.

Wij zouden verder nog eens kunnen nagaan wat er aan besparingen daardoor zouden ontstaan.

Realiseert u zich dat de aantasting van de deviezenvoorraad van de Nederlandse staat dan toch zeker met 25 % zou worden verminderd. Dat zijn ongeveer de kosten van import van auto's plus benzine. Dan men zou zuiniger, leven. Met andere woorden, je hebt minder van buitenaf nodig en daardoor kun je binnen gemakkelijker uitkomen met wat je hebt.

In de periode die gaat aanbreken, zullen steeds meer van die dingen kenbaar worden. Het is eenvoudig niet meer te handhaven zoals het nu is. Men zal langzaam maar zeker moeten afzien van het standpunt: Wij moeten onze instantie, ons bedrijf, onze afzet zonder meer handhaven en verder uitbreiden.

Als we kijken naar de regeringsinstanties: ik neem als voorbeeld Nederlands en België is de mogelijkheid zelfs iets groter, dan zou hetzelfde bestuur kunnen worden uitgevoerd met een vermindering van administratief personeel van 70%. Gelijktijdig zou een uitbreiding van actief dienstverlenend personeel nodig zijn met ongeveer 14 %. Dat betekent een enorme lastenbesparing in salarissen en dergelijke. Daardoor zouden zeer veel mensen vrij komen voor dienstverlenende beroepen. Terwijl de dienstverlening nu in Nederland en ook in andere landen steeds meer te wensen overlaat. En dan bedoel ik niet slaafsheid, maar dienstvaardigheid en deskundigheid.

Als je dan verder gaat kijken, zeg je: In Nederland wordt een aantal uitgaven gedaan die niets te maken hebben met de feitelijke noden en behoeften van de mensen. Ze zijn eigenlijk prestige-uitgaven. Dergelijke prestige-uitgaven, die toch altijd nog per jaar zo rond de 5 a 7 miljard gulden belopen alles bij elkaar gerekend, zouden achterwege kunnen blijven en door doelmatiger projecten kunnen worden vervangen. De werkgelegenheid zal gelijk blijven, maar de feitelijke besparing, die zou worden bereikt, zal tussen de 3 á 4 miljard gulden liggen. Ik spreek nu alleen voor Nederland. Er zijn landen waar het nog veel erger is. We kunnen denken aan België, Frankrijk en Italië.

Een ander punt dat ook erg interessant is in de moderne wereld is het bestaan van de z.g. zwartgeldcircuits. Oorspronkelijk bestonden die alleen voor de onderwereld. De Maffiosi b.v. hadden al in 1923 een systeem om illegaal verkregen gelden volledig wit te wassen. Op het ogenblik heeft de combinatie, die men dan nog wel Maffia noemt, in de Ver. Staten nog steeds de beschikking over een 20 tal banken die te samen met hun vestigingen zwartgeld wit maken met andere woorden: normaal besteedbaar.

In Nederland is na de schandalen die de laatste tijd hebben plaatsgevonden nog altijd een 5 tal bankbedrijven die meewerken aan dit witwassen van zwartgeld. Een deel daarvan wordt bovendien via Liechtenstein en Zwitserland gewassen. Dit eigenlijk een beetje terzijde. Een

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 7 – Innerlijk bewustzijn en gedrag

zwartgeld circuit dat alleen voor misdadigers bestaat, zal nooit in zo algemene omvang aannemen als het z.g. Lauringssysteem tegenwoordig heeft. Dat is ook begrijpelijk want als een gewone burger niet overmatig wordt belast, dan zal hij eenvoudig het risico niet willen lopen om met zwartgeld te werken. Maar op het ogenblik dat de staat soms 50 % opeist van hetgeen hij heeft verdient dan wordt het wel interessant zeker als het over redelijke bedragen gaat. Laat mij een eenvoudig voorbeeld geven:

Als u in Nederland f 10.000 zou verdienen, niet door een loterij anders is het tarief ongeveer 15 % maar gewoon. En u zou dat dan normaal aangeven, dan zou afhankelijk van uw inkomstenklasse daarvan f 5.000 in enkele gevallen f 3.000 maar dan moet u arm zijn in sommige gevallen zelfs f 7.000 aan de staat moeten worden afgedragen.

Het is duidelijk, als u f 10.000 heeft, dan moet u die niet officieel aangeven anders houdt u daar niets van over. Dat is een mentaliteit die wordt aangekweekt. Het zwartgeld circuit in Nederland belooft op het ogenblik tussen de 3 en 7 miljard gulden. Dat is van jaar tot jaar nogal verschillend. Daarbij wordt een groot gedeelte van dat kapitaal bovendien later nog in het buitenland geplaatst. Renterekeningen in België zijn een tijdje in de mode geweest, op het ogenblik niet. Tegenwoordig gaat er zeer veel naar de Ver. Staten en naar de Arabische banken. Een hoog rentepercentage. Dat speelt allemaal een rol.

Als je daar rekening mee houdt, dan zeg je: zo'n zwartgeld circuit maakt duidelijk dat er economisch iets helemaal fout zit. Ik kan u wel zeggen: Ik ben tegen zwartgeld. Maar je kunt niet tegen zwartgeld zijn als de aantasting van de persoonlijke verdiensten en mogelijkheden van een burger zo hoog oploopt dat je dat bij ieder ander woeker of zelfs diefstal zou noemen. Dit is in vele landen tegenwoordig de feitelijke situatie.

In de Ver. Staten zal iemand, die een inkomen heeft van 50.000 heel voorzichtig moeten zijn dat hij niet teveel verdient of hij moet zwart verdienen. Pas boven de 500.000 per jaar zijn er belastingtechnisch mogelijkheden om de bijdrage die de staat eist aanmerkelijk te verminderen. Heb je een eenmalige meevaller dan moet je die uitsmeren over tenminste 3 jaar, want dan betaal je een redelijk percentage, anders ben je meer dan de helft kwijt.

U vindt dit misschien niet leuk om te horen, maar het is toch zo. U wordt geplukt waar u zelf bij zit. De moeilijkheid is nu dat steeds meer regeringen bezig waren die de kip die de gouden eieren legt maar even te plukken. Dat heeft invloed gehad op de leg. Het beest legt alleen nog ergens waar de baas het ei niet kan vinden.

Men zegt: De werkloosheid is een blijvend iets. Ik zeg u: Het is geen blijvend iets. Op het ogenblik dat we versatiliteit (bereidheid tot veranderen en bereidheid tot verplaatsing) bij de arbeider kunnen vinden. is het mogelijk om dat probleem binnen een 50 tal jaren volledig op te lossen, ongeacht de nu nog voortdurend loskomende aanwas van de arbeidsmarkt. Dit geldt voor Nederland, Duitsland, België, in mindere mate voor Frankrijk.

Wij kunnen verder zeggen: Dank zij de zwartgeld circuits is er in feite meer werkgelegenheid dan er anders zou zijn. Met andere woorden: Het zwartgeld, zelfs dat van de misdadigers in de U.S.A. maakt het mogelijk dat een aantal mensen tegen het voor hen redelijk geacht loon aan het werk kunnen blijven, terwijl ze anders werkloos zouden worden. Wie al deze dingen bij elkaar vat, zal de volgende conclusies misschien eveneens kunnen onderschrijven:

1. Op het ogenblik, dat een belastingniveau voor het gevoel van de burger immoreel hoog wordt, zal er gelijktijdig een aantasting plaatsvinden van een staatsinkomen voerende tot verdere belastingverhogingen en dus versterkte ontduiking, terwijl tevens de werkgelegenheid, althans in de openlijk geregistreerde sectoren, gaat zakken en gelijktijdig zwarte arbeid toeneemt. Hierdoor wordt het gehele economische systeem ontwricht.
2. Op het ogenblik, dat men gaat begrijpen dat een staat niet meer kan uitgeven dan zij redelijk gezien kan onttrekken aan haar burgers, zal ook het zwartgeld circuit verdwijnen, althans veel minder sterk worden, zal de werkloosheid in sterke mate teruglopen en zal tevens de rentabiliteit van bedrijven toenemen.

3. Als de mensen weer vertrouwen krijgen in de samenleving waarvan zij deel uitmaken, zal hun betrokkenheid daarbij groter worden en zal de belangenbetrokkenheid, zoals die op het ogenblik bestaat, steeds verder afnemen. Dit houdt in, dat de mensen bewuster deel worden van de gemeenschap en daardoor ook hun rol in de gemeenschap meer gaan spelen in overeenstemming met de werkelijke belangen daarvan. Wanneer dit gebeurt, voorzie ik dat geestelijke bewustwording gemakkelijker bereikbaar wordt, dat enige afstandelijkheid bij velen toeneemt en dat daardoor een meer harmonische samenlevingsvorm ontstaat met minder geweld, minder bedreiging van de rechten van de burger en ook minder aantasting van de regels en reglementen zoals die maatschappelijk onvermijdelijk zijn.

Leest u het eens na, denkt u erover na, dan zult u misschien met enige verbazing ontdekken dat ik wel degelijk essentiële punten, zij het summier, heb aangesneden die in uw tijd een grote rol spelen en dat ik dus daarmee tevens heb gewezen op de mogelijkheid om ze op te lossen en de wijze waarop die oplossing denkbaar zou zijn.

PAASEI

Waarom een ei met Pasen? Omdat er nu nieuw leven is geboren? Omdat Jezus uit de dood is opgestaan? Of eerder omdat de boeren heel graag horen dat tegen Pasen eieren tegen hogere prijzen naar de markten gaan? Het is een vraag. Ik kan daar geen antwoord voor vinden. Maar achter al ligt voor mij een werkelijkheid die in het beeld van het paasei toch zichzelf erkent.

Steeds weer wordt uit het schijnbaar stille en dode het leven weer geboren. Steeds weer trekt al of niet versierd verstijving zijn sporen door het bestaan. En echter, al dit ligt opnieuw weer het herbeleven, het herontstaan en zo jezelf weer opnieuw een eigen leven geven.

Maar wie in het streven steeds weer blijft bij hetzelfde van de oude levens, die verschrompelt en verstijft. En als hij dan terneer ligt, raapt men blij. Het is bijna Pasen. Weer een ei.

VRIJHEID

Hoe kan ik, vrij zijn, als ik beseft hoezeer ik gebonden ben? Ik ben niet instaat om waar te maken wat ik denk, omdat ik denk in de termen van mijn wereld. mijn mogelijkheden, mijn wezen. Ik ben niet in staat om waarlijk vrij te zijn, als ik al mijn denkbeelden kan waarmaken, want ik zal gebonden zijn aan mijn denkbeelden

Werkelijke vrijheid is het vermogen om zover afstand te nemen van jezelf van al datgene wat je bent en wat je omringt dat je daardoor alle dingen gemakkelijker kunt aanvaarden zoals ze zijn en gelijktijdig je eigen vermogen en mogelijkheden in elke situatie opnieuw kunt vinden.

Wil je werkelijk vrij zijn, dan moet je leren dat gisteren voltooide tijd is, dat morgen nog onontplooid tijd is, maar dat het heden de onvoltooide tijd is waarin je kunt leven op het ogenblik van heden. Vrij zijn betekent aanvaarden wat is en dan van daaruit vertrekkende proberen beter te zijn of het beter te maken.

Ware vrijheid is niet onderwerping. maar het is de erkenning van de onvermijdelijkheid die voortvloeit uit het feit dat iemand die vrij is dit alleen wezenlijk kan zijn indien hij anderen die vrijheid ook wil laten.

Geestelijk zul je pas vrij zijn op het ogenblik dat je denkbeelden je niet meer ketenen in beperkingen die niet tot het werkelijke wezen het werkelijke ego behoren.

Vrij zijn is opgaan in een geheel en leren beseffen dat de wetmatigheden daarvan overeenstemmen met al wat je zelf bent, wat je wilt en wat je bewustzijn is.

Geen wereld zonder wet kan vrijheid geven, maar wel een wereld waarin de wet de uitdrukking is van de vrijheid die je ervaart omdat de wet een deel is van datgene wat je zelf bent en wilt zijn.

LES 8 - DE INNERLIJKE EN UITERLIJKE VERNIEUWING

Elke mens maakt innerlijk bepaalde processen door. Als je kijkt naar de manier waarop de mensen reageren dan kun je dat er vaak reeds uit aflezen. Mensen van deze dagen denken heel anders en voelen ook heel anders dan de mensen uit zeg 1920. Het is duidelijk, er is innerlijk iets aan het veranderen. Gelijktijdig echter verandert de wereld aan de buitenkant. Aan de buitenkant zien we de neiging tot een bijna paternalistische structuur. Het gezin is niet meer zo belangrijk, want je hebt vaderlijke Staat. Je kunt wel niet op hem rekenen en hij vraagt veel maar je vertrouwt toch op hem.

Er zijn steeds nieuwe processen op gang gekomen. Denk eens aan de moderne elektronica waardoor je eigenlijk het idee krijgt alles kan wel automatisch. Dingen, die de mens eens zelf moest doen mentaal of met de hand worden grotendeels door automaten verricht. Iedereen begint zich zo langzamerhand een beeld te maken van een wereld waarin je heel weinig werkt, je heel veel verdient en waarin je ook nog heel veel lol kan trappen. Het is duidelijk dat deze beelden zoals ik ze nu geef, een soort momentopnamen zijn.

Maar als je anders voelt en anders denkt (die twee gaan meestal samen) dan zal je visie op de wereld eveneens veranderen. Nu kun je dat negativistisch doen. Je kunt zeggen: Ik voor mijzelf voel, dit is goed en dat is goed. Dan moet de wereld zich aanpassen de wereld deugt niet. Je kunt ook zeggen: Ik erken dat vele dingen die er in de wereld bestaan niet juist zijns maar laat mij dan eerst proberen om van die wereld het beste te maken. De tweede benadering is de meest logische en zal zeker in een tijd waarin het opportunisme bij heel veel mensen toch tamelijk sterk is ontwikkeld een heel grote rol spelen.

Als ik denk aan de innerlijke ontwikkelingen van de laatste 25 jaar, dan zie ik daarin een enorme pressie waardoor b.v. het staatsgezag in feite wordt uitgehold of ondermijnd. De gevolgen daarvan zien wij in de moderne samenleving voortdurend. Er zijn steeds meer mensen die bepaalde regels van de staat gewoon aan hun laars lappen. De mensen zoeken naar een nieuwe vorm van samenleving. Zij zoeken die voorlopig nog in het isolement in het behoren bij een speciale groep.

We kunnen dat zien bij de vele religieuze en pseudo-religieuze bewegingen. Maar aan de andere kant kun je dat evengoed zien bij de vakbondsstructuren of wat dat betreft bij de ambtelijke structuren. Ook hier spreekt niet meer zozeer de logica. Hier is geen duidelijk overzien van de feiten en mogelijkheden. Er is een je vastklampen aan beginselen. Die beginselvastheid heeft dan het voordeel dat je je verbonden voelt met alle anderen die ook beginselvast zijn.

De groepjes die dan ontstaan lopen uiteen van de straatgang tot de Loges, de bijzondere conferentiegroepen etc. Waarom? Omdat men niet in staat is - op dit moment - althans om zijn innerlijke wereld te duiden in termen van de wereld waarin men leeft. Men trekt zich uit die wereld terug en begint in een schijnwereld te leven.

Wij kunnen dat constateren bij bepaalde regeringskringen. Hun visie op datgene wat de mensen werkelijk van hen verlangen en verwachten is over het algemeen maar beperkt juist gemiddeld minder dan 50 %. Wij kunnen het zien bij zakenmensen die bij hun belangenafwegingen uitgaan van wat zij dan noemen het zorgen voor werkgelegenheid kapitaalvergroting, investeringsdiepte. Zij vergeten helemaal dat een wereld waarop geen leven mogelijk is al die investeringen als vanzelf onrendabel maakt.

Werkgelegenheid is in dat geval maar van weinig belang meer. Je kunt moeilijk zeggen: Ik heb nog een aantal werkplaatsen over, als de hele wereld op apegapen ligt. Maar in hun visie doen zij het juist. Ze zijn heilig overtuigd van de juistheid van hun eigen methodieken hun eigen denkwijze, omdat zij hun innerlijke wereld niet in overeenstemming kunnen brengen met de feitelijk wereld.

Als wij een vernieuwing zien, een ontwikkeling van de mensheid en die is aan de gang, dan zullen wij natuurlijk geconfronteerd worden met de discrepantie tussen de denkwereld van de mensen, de emotionele wereld, en daarnaast de feitelijke wereld waarmee ze moeten afrekenen.

Ik zie het verloop daarvan ongeveer als volgt:

Naarmate je meer behoefte krijgt aan geborgenheid of zekerheid en gelijktijdig niet meer kunt terugvallen op de toch zeer kleinschalige verhoudingen van eens, zul je een anonimiteit nastreven waardoor de persoonlijkheid alleen wordt gekenmerkt door beginselen en beginselvastheid. Hierdoor treden steeds toenemende conflicten op. Conflicten tussen groepen van mensen in een staat, maar net zo goed ook steeds grotere conflicten tussen de staten onderling. Steeds grotere afwijkingen van de gerichtheid van politieke en economische belangen. Hierdoor kunnen noodsituaties niet uitblijven.

In een noodsituatie echter kun je als groep je niet meer redden alleen maar door je verheven te gevoelen boven of je af te zetten tegen de anderen. Dan moet je wat doen. En dan is het enige dat je kunt doen; grijpen naar datgene wat in je leeft en naar het geloof dat in je bestaat en dat proberen om te zetten in feiten.

Als ik denk aan mensen als Thatcher, Lubbers, er zijn nog anderen, dan kunnen we zeggen: Zij staan wel heel ver af van de gemeenschap. Op zichzelf zijn ze waarschijnlijk uitstekende mensen. Zij zullen theoretisch gezien ongetwijfeld gelijk hebben, maar datgene wat ze proberen te bereiken is eigenlijk niet, zoals ze zelf zouden zeggen, haalbaar. Zij zullen dus op een gegeven ogenblik in een conflictsituatie komen te verkeren.

Ik denk, dat als u morgen u zou bezighouden met de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in Engeland, u een aanmerkelijke verschuiving zult zien waardoor het stemmenaantal voor de oppositie met ongeveer 30 tot 40 % toeneemt. Dit ten koste van de toch nog heersende conservatieven. Dat is alleen maar een aanuiding,

Politieke macht kun je alleen uitoefenen, indien je beschikt over een al dan niet politieke meerderheid. Dus, wat zal Mevr. Thatcher doen? Zij zal proberen, ongeacht haar wel zeer eenzijdige manier van denken en benaderen, een compromis te sluiten ergens mensen terug te winnen. Dat kan ze niet met woorden. Dat kan ze alleen doen, als er een feitelijke verandering optreedt. Het resultaat zal zijn, dat men dus feitelijke veranderingen gaat forceren op een manier die bijna ongezond is.

Iets dergelijks kunnen wij in Nederland verwachten van het Kabinet Lubbers maar veel gematigder en natuurlijk met veel meer gesprekstof. Maar waarschijnlijk pas in een volgende periode, als ze tenminste aan de macht blijven.

Dat houdt in dat er een verschuiving gaat plaatsvinden. Een verschuiving van het denken van de ivoren toren (de theoretische onfeilbaarheid) naar de feitelijke verandering, de feitelijke manipulatie van milieu en volk. Dan zullen andere groepen ook daarop moeten reageren. Dat kunnen ze dan niet meer doen met alleen leuzen, met demonstraties en stakingen. Dan zullen ze ook feitelijk iets moeten bewijzen.

Een vakbond die beweert, dat bij een kortere werktijd en meer mensen aangesteld in een bedrijf, dat bedrijf winstgevend kan functioneren, die zal het dan eens moeten bewijzen door zelf een bedrijf op die manier te leiden waarvan ze zeggen dat dat mogelijk is. Maar dan zullen bepaalde visies toch een tikje moeten worden herzien. Dat is moeilijk want het kan leden kosten. Maar ze zullen moeten veranderen.

Die veranderingen spelen zich op het ogenblik nog steeds niet openlijk af. De andere benadering, de andere visie en ook de andere gevoelens worden angstvallig verborgen. Anders, zo meent men, gaat er invloed, macht, mogelijkheid of afzet teloor. Maar als het meer naar buiten komt, dan ontstaat er iets dat wij misschien openheid kunnen noemen, ofschoon werkelijke openheid ondenkbaar is zolang er een gekozen of een zichzelf aanstellend bestuurslichaam bestaat. Dat kan namelijk niet volledig open zijn omdat het daardoor in alle besluitvorming zal worden gehinderd,

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 8 – De innerlijk en uiterlijke vernieuwing

Dan gaan die mensen dus eigenlijk andere groepen, die tot op dit ogenblik diep in het verborgene bezig zijn geweest met, mijnentwege, meditatie, magie etc. eveneens forceren. Het gaat er niet alleen meer om wat geloof je, maar wat maak je waar?

Zij zullen tegen een priester, die zich opstelt op een punt van onfeilbaarheid, zeggen: Wij willen u graag geloven, maar u heeft het zo over alle wonderen die zijn gedaan, doe er zelf even een. Dan kunt u tenminste bewijzen dat u gelijk heeft. Dat zal heel wat mensen in moeilijkheden brengen.

Het brengt ook heel veel opzien met zich mee. Maar de gewone mens gaat steeds meer voelen wat in mij leeft, wat ik voel, mijn beeld van de wereld moet aan de praktijk worden getoetst. Ik moet niet proberen de werkelijkheid te vernielen, dus niet het anarchistische principe van: sla alles maar kapot dan kan er een betere wereld ontstaan, maar echt van: wat ben ik, wat kan ik, wat leeft er in mij en hoe kan ik dit kenbaar maken? Dan komt daar misschien heel veel bij te pas dat een beetje onzinnig lijkt.

Wij zullen heel wat shows te zien krijgen die voor degenen die het zich herinneren doen denken aan de z.g. magische dingen een demonstratie van Jasper Grootveld, de eerste hippiebestrijder van het roken.

Als je echter je innerlijke wereld voortdurend probeert te toetsen aan de wereld buiten je, dan zullen je gevoelens een belangrijkere betekenis krijgen. Want ze zijn onmiddellijk gekoppeld nu niet alleen meer aan denkbeelden maar aan effecten in de wereld buiten je.

Aan de ene kant zullen de mensen meer afstandelijk worden. Ze zullen niet meer zo ontzettend snel opgaan in allerlei zaken die eigenlijk van weinig of geen belang zijn. Ik kan mij van een toekomstmens b.v. niet voorstellen dat hij thuisblijft omdat Peyton Place op de buis is. Ik spreek alweer uit het verleden. Maar hij zal in die afstandelijkheid ook veel scherper observeren. Hij zal daardoor worden geconfronteerd niet alleen met de wereld en de fouten van die wereldwant dat bestaat al zolang er mensen zijn, maar met zijn eigen fouten in de wereld. En daar begint dan een vernieuwing die heel erg belangrijk is.

Op het ogenblik, dat je wel wordt genoopt jezelf te beoordelen aan de hand van je betekenis in de wereld en je je niet meer kunt los verklaren van de feiten of van een deel van de feiten moet je wel gaan leven niet alleen voor jezelf maar voor de wereld, want anders verlies je jezelf en je ikbeeld.

Je hebt dan ook geen mogelijkheid meer om geestelijk weg te vluchten naar andere werelden. Want alles wat je bent, alles wat je in die wereld betekent, bepaalt mede je gevoelsleven, maar daarmee ook je geestelijke ervaring. En dat impliceert, dat men langzaam maar zeker groeit naar een groter wereldbesef met gelijktijdig een lossen worden van de groepsgebondenheden die de onzekerheid in de huidige tijd in de wereld heeft doen ontstaan.

Zoek je dat verder uit, dan is het redelijk om aan te nemen dat de golf van paranormale beïnvloedingen die sedert 1963 heeft plaatsgevonden eveneens een andere en grotere betekenis gaat krijgen. De mens wordt geconfronteerd met het paranormale. Waar het paranormale bestaat, veranderen belangrijkheden. Zo goed als het mogelijkheidsbegrip verandert. Er is niet alleen meer een ander sociaal functioneren, er is een ander persoonlijk functioneren.

Ik mag hier even teruggrijpen naar de historie. Het is opvallend, dat in een tijd waarin 9/10 van de bevolking analfabeet was kleine gemeenschappen vaak niets anders kenden dan de gewende omgeving er ontzettend veel wonderen zijn voorgekomen. Dat geldt zowel voor de christelijke era als voor de voor christelijke. Kennelijk speelde hier geloof een veel grotere rol dan tegenwoordig voorstelbaar is. Maar geloof in een absolute aanvaarding blijkt in de moderne wereld niet mogelijk. Een geloof dat echter ontstaat aan de hand van eigen ervaringen, lijkt mij daarentegen onvermijdelijk.

Gesteld, dat op dit moment ongeveer 85 % van de mensen enigerlei paranormale begaafdheid bezit, gesteld verder dat de ontwikkeling ervan voor tenminste 10 % bijna onvermijdelijk wordt in de komende tijd, dan moeten wij aannemen dat steeds meer mensen een geloof vinden dat niet meer berust op een eenvoudig aannemen van krachten zonder meer maar dat

is gebaseerd op ervaringen die men heeft plus mogelijkheden die men in zichzelf steeds verdergaand ontdekt.

En dan wordt het erg interessant. Want de telepaat en de empaat voelen aan wat er gaande is of ze lezen het af. Vele schermen die op het ogenblik door mooie woorden worden opgetrokken, storten ineen. De telekineet kan dingen bereiken die technisch gezien heel moeilijk haalbaar zijn. Hij kan b.v. - ik noem maar een heel eenvoudig voorbeeld - als de gloeilamp kapot is, de gloeidraad mentaal beetpakken, die weer tegen de pool zitten zodat ze zichzelf vastlast op het moment dat daar stroom op komt te staan. Niet dat de fabrikanten van gloeilampen daar erg tevreden over zullen zijn, neem ik aan. Dit is echter een van de simpele mogelijkheden. Dat kun je uitbreiden tot het bijstellen van allerlei ontoegankelijke apparatuur bij vliegtuigen, raketten en wat dies meer zij.

Weer anderen hebben de mogelijkheid om temperatuurveranderingen te veroorzaken. Daarmee kunnen ze ook allerlei dingen doen. En het mooie, deze dingen zijn althans voorlopig niet zonder meer meetbaar en constateerbaar. Ze zijn daardoor ook niet reguleerbaar. En dat betekent, dat deze ontwikkeling zich enige tijd zeker ongeremd zal voortzetten.

Die mensen leven in een wereld die er heel anders uitziet in hun ogen dan in de uwe. Voor hen zijn levende krachten overal om hen heen. Voor hen zijn er overal krachtbronnen te vinden die zij kunnen gebruiken om bepaalde dingen te bewerkstelligen. Voor hen zijn gedachten ervaringen geworden. En als zodanig is de gedachtewereld voor hen net zo belangrijk of misschien nog belangrijker dan alle verbale geweld dat u zich op het ogenblik kunt voorstellen.

Zij zullen ook gevoeliger zijn voor ritmen. En dan denk ik heus niet alleen aan de ritmen van de zon, de maan, de planeten. Elk kosmisch ritme, geestelijk of anderszins, wordt aanvoeld. Door het aanvoelen wordt het aangepast. Deze mensen ontplooiën dus een mate van perfect functioneren door een bijna vooruitlopen op wisselingen van omstandigheden, want zij reageren reeds als ze voor een ander nog niet kenbaar zijn. Dit impliceert, dat er verschuivingen plaatsvinden.

Het is op het ogenblik al zo: dat men in bepaalde bedrijven mensen aanhoudt niet van wege hun bekwaamheid maar van wege het feit dat ze altijd geluk hebben. Maar geluk is niet iets dat je naar je kunt toehalen, zoals u weet.

Ik denk, dat alle mensen die steeds juist reageren als vanzelf in de hiërarchie, die nog steeds zal bestaan in de mensheid, gaan stijgen. Hun bewustzijn echter, is emotioneel en geestelijk verbonden met een veel groter deel van de hen omringende wereld dan nu denkbaar is voor alle belangrijke functionarissen. Zij reageren daardoor niet meer volgens regels of veronderstellingen, maar op grond van een voortdurende constatering van datgene wat er in een ander leeft. Dit houdt in, dat er langzamerhand een versmelting mogelijk zal worden tussen bestuursorganen van welke aard dan ook en de mensen die tot op dit moment onwillig te besturen zijn, maar die dan ook een functionerend deel worden van een geheel. De samenhangen die zo ontstaan zijn in hun implicaties voor mij op dit moment nog niet eens volledig te overzien.

Wij hebben al heel vaak gesproken over de paranormale gevoeligheid waardoor chirurgen de juiste ingreep doen ongeacht de mogelijk verschillende uitleggingen van de geconstateerde symptomen. Wij hebben het gehad over mensen die onwillekeurig precies de juiste reactie vertonen. Maar dat zijn enkelingen. (Maar hoe wordt dat, als een groot aantal mensen in een gemeente als Den Haag (een paar honderdduizend mensen) op eenzelfde manier gaan reageren? Dan moet er wel een wereld ontstaan waarin allerlei emotionele en geestelijke waarden de overhand krijgen.

De vernieuwing impliceert een andere vorm van geloven maar ook van beleven. Het geloven vloeit voort uit het voortdurend constateerbare. De verklaring daarvan kan nog steeds verschillend zijn, maar de belevingselementen blijven hetzelfde. Dat houdt in, dat men elkaar kan begrijpen, ongeacht verschillende verklaringen. Het houdt in, dat de beleving van werkelijke waarden of ze geestelijk zijn of misschien dichterbij de materie liggen voor alle mensen evengoed mogelijk wordt. Dat er niet meer zal worden gestreden over de duiding maar dat er alleen nog maar wordt gedacht aan het geconstateerde, het beleefde.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 8 – De innerlijk en uiterlijke vernieuwing

Ik wil niet zeggen dat daardoor een broederschap wordt gevormd waarin geen ruzie meer denkbaar is. Integendeel; in families wordt vaak tussen broers heel hard gevochten. Zij haten elkaar meestal totdat ze ontdekken, soms als het te laat is, dat ze elkaar eigenlijk toch nooit hebben willen missen.

Er ontstaat een eenheid waardoor alle geestelijke indrukken en invloeden veel dichter bij de wereld komen. Maar ook een eenheid waardoor bijna automatisch iedereen met de juiste bekwaamheid of de juiste mogelijkheid op de juiste plaats wordt gebracht. Naarmate de noodsituatie sterker zal toenemen, zal dit goed reageren ook intenser worden. Laat mij het heel eenvoudig zeggen:

Er is ergens een ongeluk gebeurd. Normalerwijs wordt dat overgelaten aan de mensen die het weten en aan de nieuwsgierigen die nergens van weten, maar die het altijd erg leuk vinden omdat het op de televisie zo mooi overkomt. Nu is er een automobilist, misschien in een andere richting op weg die juist de krik bij zich heeft welke nodig is om het portier te forceren. Hij maakt rechtsomkeer, hij voelt zich gedreven. Ergens anders is er iemand, die misschien een persluchtmasker heeft want hij wilde een oefening in duiken doen. Die perslucht kan nodig zijn, dus maakt hij rechtsomkeer. Hij komt aansnellen op de plaats van het ongeluk, want hij heeft iets dat daar nodig is. Dat wil zeggen, dat het niet meer gaat om bevoegdheden, maar doodeenvoudig: heb je de mogelijkheden die op dit moment nodig zijn. Dan zal blijken, dat een zeer ernstig verkeersongeluk veel sneller kan worden behandeld, als iedereen die maar iets kan bijdragen daar onmiddellijk naartoe gaat en de anderen wegblijven dan nu denkbaar is met alle nog zo goed uitgeruste instanties en waarschuwingdiensten. Dit is een zeer stoffelijk voorbeeld.

Ook geestelijk bestaat dat. Ik heb u reeds gesproken over empathen. Een mens is werkelijk wanhopig. Een empaat voelt dat aan. Hij straalt de behoefte aan hulp uit. Een ander probeert dat af te lezen. Hij is licht telepatisch. Hij ontdekt ergens de oorzaak van het probleem. Daardoor kan hij weer iemand bereiken of beïnvloeden die in staat is de impasse te doorbreken waaruit die emotionele wanhoop is voortgekomen al is het maar een kleine uitweg tonen. Er is een ander die wel de mogelijkheid heeft om zo iemand te helpen, al neemt hij maar de telefoon op. Hij zegt: Jongens dat en dat kunnen wij doen.

En als het zuiver geestelijk is. Een mens gaat over. Op dat ogenblik is de geest tegenwoordig. Er zijn de afhaaldiensten. U weet wel hoe dat gaat. Wij hebben daar vaak genoeg over gesproken. Stel u nu voor, een mens gaat over en degenen, die erbij betrokken zijn op welke manier dan ook, voelen het aan. Hun gedachten en hun krachten gaan uit naar die persoon. Niet om hem terug te houden, niet om hem vooruit te duwen, maar gewoon om hem die energie (kracht) te geven die hem op dat ogenblik in staat stelt om juist te functioneren. Dan kan die geest hem veel gemakkelijker bereiken en helpen als het nodig is.

Er zijn ook mensen die kunnen uittreden en die ook aanwezig zijn. En omdat ze de omstandigheden iets gemakkelijker en beter kunnen aanvoelen dan geesten die al een tijdje geleden zijn overgegaan, kunnen zij de juiste benadering aangeven waardoor zo iemand kan worden geholpen.

Het is niet een kwestie van vrede op aarde. Trouwens als er vrede op aarde is dan kan ik onze vriend Henri citeren die zei: Die komt eerst, wanneer van de laatste twee mensen de een de ander ter aarde heeft besteld.

Er komt begrip op aarde. En dan kunnen de belangen nog steeds tegengesteld zijn, maar het mens zijn krijgt de overhand. Met het mens zijn worden alle inhoudelijke zaken (de geest, de werkingen de mogelijkheden van de geest, zelfs de incarnatiewerkingen voor zover die benaderbaar worden) allemaal bruikbaar. Ze domineren de eigenbelangensituatie die op het ogenblik nog zo ontstellend sterk aanwezig is.

Ik durf heus niet beweren dat, wanneer het zover is er nooit meer vechtpartijen zullen zijn op het voetbalveld en dat er nooit meer iemand bezopen langs de straat loopt te dweilen. Dat zijn dingen die blijven gewoon voorkomen. Maar ze gaan niet meer in de richting van excessen. Er is begrip voor de wisselwerking die ontstaat. Als je iets doet dan weet je ook hoe ver je kunt gaan. Dat is erg belangrijk.

Hoe dat de maatschappij zal veranderen - ik heb het al gezegd - is op dit ogenblik zeker niet met enig detail weer te geven. Je kunt alleen zeggen: Ik denk, dat grenzen voor een groot gedeelte zullen verdwijnen. Ik denk, dat parlementen en dergelijke heel anders gaan functioneren en daardoor ook veel gemakkelijker met andere soortgelijke bestuurslichamen tot reële overeenkomsten zullen komen.

Ik durf niet zeggen, dat het geld verdwijnt of dat er geen giro-omlopen meer zullen zijn. Maar ik kan u wel zeggen, dat de belangrijkheid van geld zal terugvallen, al is het maar omdat er geen vaste waarderingsmogelijkheid meer bestaat voor prestaties. Een prestatie wordt niet meer bepaald door het zuiver materiele element alleen maar, ook nog door de werkelijke hetzij sociale, hetzij emotionele, hetzij geestelijke betekenis die ze heeft. En dan ontstaat er toch een wereld die heel anders is.

Ik denk ook, dat het een wereld is waarin heel veel dingen, die nu onafwendbaar lijken eenvoudig niet meer voorkomen. Dan krijgen we te maken met een mensheid die nog steeds nieuwsgierig is, in zekere mate belust op avonturen om niet te zeggen soms zeer ziekelijk, maar dan zal het naar buiten toe gericht zijn.

Deze eigenschappen worden vertaald in het nemen van proeven, mijnentwege in het maken van ruimtereizen. Men zal niet meer proberen te spreken over de mannetjes in de vliegende schotels die komen om de mensen tegen zichzelf te beschermen, want men weet dat dat gewoon niet denkbaar is. Men zal zich misschien eerder bewust worden van het feit, dat er wel degelijk leven is in de ruimte. Men zal niet meer dingen verwerpen of aanvaarden, omdat het past bij het denken, het geloven van alleen een groep. Het zal altijd mede worden bepaald door de betekenis, die het heeft in het geheel, de beantwoording daarvan die uit het geheel kan ontstaan.

Ik kan mij voorstellen, dat er mensen zijn die zeggen: Wordt het dan geen mierenstaat? Ik denk het niet. Mensen blijven immers een groot gedeelte van hun eigenschappen behouden, ook als hun gevoeligheid voor het geheel aanmerkelijk toeneemt.

Dieren hebben hun eigen gedragspatronen die door een soort telepatisch gedrag wordt bepaald. Je zou kunnen zeggen: Een mierenvolk heeft een groepseenheid die alle leden van het volk zo doet functioneren als dat binnen het geheel wenselijk is. Dat kan ik voor de mensheid niet zien, omdat elke mens een andere bijdrage geeft. Er is geen sprake van het normeren van de mensen een indeling met een koningin, een stelletje darren daaromheen en dan de werksters en de krijgers.

Op het ogenblik staat u veel dichterbij een dergelijke structuur dan u later zult staan. Want in deze dagen zijn deze groepen inderdaad als afzonderlijke stammen al voortdurend actief. Maar als de functies gaan overvloeien, als de werker een krijger wordt of de krijger een werker als het nodig is, als de denker tot handwerksman kan worden, maar de handwerksman ook tot denken op het moment dat dat opportuun is, dan krijgen we een zodanige verwisselbaarheid dat we niet meer kunnen spreken over een mierenstaat. Het algemene belang zal ongetwijfeld domineren, maar elke mens zal toch proberen in dat geheel zichzelf te zijn zo goed hij kan. Dat lijkt mij een veelbelovende zaak.

Ik wil besluiten met hieraan nog enkele mogelijke geestelijke ontwikkelingen te verbinden

Vele mensen hebben op dit moment al hun dromen of visioenen, hun belevenissen die ze niet helemaal kunnen verklaren en in 9 van de 10 gevallen niet helemaal kunnen begrijpen. Deze mensen beginnen langzaam maar zeker, of ze het beseffen of niet, hun geest iets vrijer te maken van de beperkingen van de materie. Maar als de geesten van de mensen op aarde vrijer komen van de materie, dan liggen ze keel dichterbij ons. Dan is het makkelijker mogelijk om geestelijke contacten op te nemen. Voor henzelf zal het veel gemakkelijker zijn om na een eventuele overgang op te gaan in de geestelijke wereld zonder enig conflict, zonder waantstanden zoals die maar al te vaak voorkomen.

Wij genieten in de sferen wat wij noemen leringen van hoge krachten. Dat is in feite in harmonie komen met iemand, die een groter bewustzijn heeft dan jezelf hebt waardoor het je mogelijk wordt de inhoud van je beseffen anders te groeperen het is dus een hergroepering.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 8 – De innerlijk en uiterlijke vernieuwing

Een geest die vrij is ook als hij nog in de stof gebonden leeft, kan ook aan dergelijke leringen deelnemen. Vanuit geestelijk standpunt je een aanmerkelijke hergroepering van alle bewustzijns- en besefselementen moeten verwachten zoals die in de sferen voorkomt. Het betekent, dat de evolutie van sfeer naar sfeer, zoals die in de geest bestaat, voor een deel reeds stoffelijk kan worden bereikt en afgelegd. Dan zullen vele functies die vanuit de geest op aarde moeten worden vervuld. in toenemende mate ook kunnen worden, overgenomen door mensen wier geest eindelijk zo vrij is gekomen van de materiele situatie dat zij in staat zijn om juist op aarde te werken met besef van menselijke zaken, maar met de kracht van de geestelijk bewuste en met een inzicht dat alleen kan worden verworven vanuit een niet stoffelijke wereld.

Ik voorzie geestelijk toenemende harmonieën die steeds grotere aantallen entiteiten gaan omvatten. En dan niet groepen die zich afzetten tegen anderen, maar vormen van harmonie die in zich een steeds hechtere eenheid vormen en daarnaast een aanvaarding kennen van die eenheden waarin zij met hun besef nog niet kunnen doordringen.

Het is denkbaar dat binnen duizend jaar veel van het werk, dat de geest op het ogenblik doet, absoluut zinloos is geworden, omdat het gedaan zal worden door mensen die in de stof leven.

Evenzeer is het denkbaar dat een groot gedeelte van onze energieën, die nu nog naar de aarde gericht zijn, dan zullen worden gebruikt om een steeds lichtender en groter bewustzijn te verwerven in de sferen. Ik durf niet spreken over een Duizendjarig rijk. Die hebben namelijk de ellendige gewoonte om maar heel kort te duren en onder enorm veel ellende te gronde te gaan. Maar ik durf denken aan iets dat daar toch een beetje nabij komt, een Koninkrijk Gods op aarde. Niet om God, maar om de eenheid waardoor kosmisch besef kan domineren, zelfs in de menselijke samenleving. Dat betekent, dat dit besef zich zal uitbreiden tot daarmee alle leven in is besloten en misschien zelfs meer ook delen van de z.g. dode materie.

Waar die eenheid ontstaat daar zal de evolutie op aarde kunnen worden versneld. Daar zal het geestelijke werken op aarde zozeer worden versmolten met het werken in de werelden van de geest dat de grenzen tussen geest en stof juist daardoor worden gereduceerd tot bijna nil. En dan zie ik de vernieuwing en die verandering uitlopen op een terugkeer: maar nu bewust, naar toestanden die eens hebben bestaan toen de eerste zielen hun eerste lichaam zochten en verkregen.

❖ *Wanneer was er het eerste leven op aarde?*

Dat kunt u zetten op ongeveer 40 miljoen jaren. U moet niet zoeken of, daarin herinneringen zijn vastgelegd. Ze bestaan misschien alleen nog maar genetisch hier of daar. 40 Miljoen jaar geleden waren de lichamen grotendeels plantaardig, deels dierlijk. Als u denkt aan menselijke lichamen (dat is nog niet homo sapiens), dan kunt u voor het eerste teruggaan tot ongeveer 25 miljoen jaar. Dat is heel wat langer dan de geleerden aannemen.

❖ *Hoe lang duurt de toekomstige splitsing van de mens de mensen die achterblijven, en mensen die andere eigenschappen krijgen?*

Ik denk niet dat er een splitsing kan zijn, ook nu niet. Ik denk dat achterblijven en vooruit gaan op het ogenblik wordt bepaalde zoals ook de begrippen derde wereld en eerste en tweederangs staten e.d. door maatstaven die op zichzelf niet reëel zijn omdat ze alleen stoffelijke zaken en geen andere meer geestelijke en bewustzijnswaarden in aanmerking nemen.

❖ *Wil dat zeggen dat agressie e.d. komen te vervallen?*

Agressie zal nimmer geheel komen te vervallen. Daarvoor is het te zeer een eigenschap van het menselijke ras. Maar de agressie zal niet meer tomeloos en zinloos gericht zijn. De agressie zal worden gebruikt om reële en bewust erkende waarden mede op grond van een gemeenschappelijk aanvoelen en eventueel geestelijk erkennen te corrigeren. De agressie wordt eerder de avonturen en dadendrang die nodig zijn dan de behoefte om te vernietigen of te onderwerpen.

ONDERWIJS

Als ik meet met mijn eigen begrippen en maatstaven is het onderwijs in de laatste tijd enorm gevallen. Om u een beeld te geven: Het kwam onder mijn aandacht dat zeer veel

onderwijzend personeel beschikt over onvoldoende taalbeheersing, beschikt over onvoldoende ervaring in hoofdrekenen en daarvoor in de plaats bijzonder bekwaam is in vakken als vrije expressie.

Het is duidelijk, dat wij het onderwijs moeten stellen in een bepaalde relatie tot de gemeenschap en tot het gezin. Dit impliceert, dat een school de kinderen die kennis geeft die zij nodig hebben om zich op de juist mogelijke wijze later in de gemeenschap te kunnen bewegen. Hier is persoonlijkheidsvorming, hoezeer men daarop ook de nadruk pleegt te leggen in deze dagen, in feite overbodig. Die behoort aan het gezin toe.

Elk kind heeft een aantal imitatieve kwaliteiten. Deze kwaliteiten worden overgenomen van personen in de eigen omgevingen vooral van die personen ten aanzien van wie er een zekere attractie bestaat en een geborgenheidsgevoel kan worden ontwikkeld. Als de mensen zich dus op een redelijke wijze gedragen, zal het kind een persoonlijkheid en een persoonlijkheidsuitdrukking ontwikkelen welke volledig in overeenstemming is met het milieu waaruit het voortkomt en gelijktijdig door de scholing die kennis kunnen verwerven die noodzakelijk is om zich maatschappelijk op basis van de verworpen persoonlijke kwaliteiten te handhaven.

Ik heb bezwaar tegen de neiging om alles steeds meer te mechaniseren. Om u een voorbeeld te geven:

Het kwam mij ter ore dat bij vele examens tegenwoordig van z.g. keuzevragen wordt gebruik gemaakt. De leerling kan uit drie of vier mogelijkheden kiezen waarvan een de juiste is. Anders gezegd: zelfs degene die niets weet, heeft nog een kans van 1 op 4 op het juiste antwoord. Dit lijkt mij niet bepaald redelijk. Als een gedifferentieerd antwoord moet en kan worden gegeven, komen daarbij de persoonlijke kwaliteiten van een examinandus veel beter naar voren daarnaast kan een juister beeld worden verkregen van diens feitelijke kennis. Als je hoort dat kinderen gebruikmaken van rekenmachines, dan komt er een ogenblik dat ze niet meer weten wat 1 en 1 is omdat het batterijtje op is.

Hetzelfde speelt zich af met wat men zou kunnen noemen maatschappelijk onderricht. Ik heb het altijd al in mijn tijd overbodig gevonden dat de kinderen precies wisten wanneer Floris V was afgemaakt. Ik vond het belangrijker dat ze wisten waaróm het gebeurde.

Het hoe en waarom komt tegenwoordig niet al te veel aan bod. Meer gaat het om de verkondiging van vooroordelen. Dit kan mijns inziens alleen maar aan een slechte invloed te wijten zijn waardoor zowel geestelijk als sociaal een aantal verminkingen ontstaat.

Godsdienstonderricht wordt hier vaak gegeven vanuit een standpunt van onfeilbaarheid. In deze dagen kan dat onderwijs nooit meer goed worden gegeven omdat het kind wordt bijgebracht dat het het recht heeft om te vragen hoe en waarom. Met andere woorden, degenen die het geloofsonderricht in handen hebben, geloven dat de kinderen zullen geloven wat zij zeggen, terwijl de kinderen op zich niet geloven wat er wordt gezegd zodat op een gegeven ogenblik God even onwaarschijnlijk wordt als Sinterklaas en de Kerstman.

Toch heeft de mens geloof nodig. Dan zou men moeten uitgaan van die dingen die essentieel zijn in het geloof, de punten waarop een mens een beroep moet kunnen doen, de gebondenheden die voor een mens uitermate belangrijk zijn. Daarnaast zou men de mensen de mogelijkheid moeten laten om een eigen oordeel te vellen. Maar hoe kun je een oordeel vellen, als je eenzijdige of onvolledige voorlichting krijgt?

Men heeft mij wel eens gezegd, dat de huidige ontwikkeling in het onderwijs onvermijdelijk is. Als u het mij vraagt, dan is er een groot aantal egomane leiders, die aan het onderwijs voortdurend nieuwe benaderingen opdwingen terwijl de vorige benadering nog niet eens wordt beheerst. Dit impliceert dat, terwijl de taak van de onderwijzers in feite zwaarder wordt zij gelijktijdig minder mogelijkheid hebben om tot een juiste kennisoverdracht te komen en dat zij daarnaast bovendien nog worden belast met velerlei misschien maatschappijbelangrijke maar in het onderwijs onbelangrijke zaken waarmee dan allerwege rekening moet worden gehouden.

Ik ben nog uit de tijd dat je een kind een opduvel mocht geven, als het dat verdiende. In deze tijd ziet het ernaar uit dat de onderwijzer vooral zijn vingers thuis heeft te houden en het brutaliseren van de lieve kleinen voortdurend voor lief dient te nemen, omdat hun persoonlijkheid zich dan zo verder ontwikkelt. Dat blijkt dan ook uit de terreurgroepen die later ontstaan.

Wanneer ik de ontplooiing van het onderwijs zoals het nu plaatsvindt zie, dan moet ik zeggen dat de hoop voor de toekomst zeer gering zal zijn. Er zijn veel meer mensen die denken dat zij er iets van weten, terwijl ze feitelijk bijna niets weten en op grond van hun vermeende weten eisen stellen die onvervulbaar zijn om daarna in een strijd met de gemeenschap te ontbranden die in feite onverantwoordelijk is en die voor geen van de partijen enig resultaat kan opleveren.

Maar stellen wij nu eens, dat het onderwijs eveneens wordt gedragen door een beter begrip. Dat een onderwijzer/onderwijzeres zijn/haar taalkunde niet alleen maar gaat toetsen aan datgene wat onvermijdelijk noodzakelijk is in lesjes die heel vaak ook ontworpen zijn door mensen die niet al te veel begrip van kinderen of van taal hebben. Zij zouden zich kunnen verdiepen in oude schrijvers zoals Couperus en diens gevoel voor stijl, woordkeus en omschrijving zouden gebruiken in hun eigen benadering van de kleinen (aangepast natuurlijk), aan het mentale peil van de klas waarvoor men staat. Zou het dan niet mogelijk zijn om het woord te ontdoen van zijn vage betekenissen van deze tijd en weer te komen tot een beter overdragen van begrippen.

De wereld van vandaag leeft van haar misverstanden, niet van haar begrip. Als echter paranormale gaven zich ontwikkelen hetgeen bij vele kinderen in deze tijd wel duidelijk kenbaar is, dan zouden wij op grond daarvan moeten aannemen dat zij enerzijds zich zeer veel kennis gemakkelijker eigen maken dan de volwassenen van deze dagen zich kunnen voorstellen. Maar dat zij daarnaast betekenissen gaan begrijpen die als ze alleen op het hedendaagse peil zouden worden beschouwd onmogelijk of ondenkbaar zijn.

Ik neem aan dat de taal dan weer haar functie krijgt van werkelijke overdracht van het geheel van de persoonsinhoud inclusief de gevoelens, inclusief de denkwijze (gedachten), inclusief zelfs de ritmiek en de schoonheid die in elke mens leeft. Ik neem aan, dat het rekenen dan weer wordt herleid tot het vermogen om ook getallen op een zodanige wijze in jezelf te verwerken dat het mogelijk is uitkomsten tamelijk eenvoudig te overzien.

Ik neem aan, dat men dan in staat zal zijn om door stellingen en feiten heen te kijken en de daarachter verborgen werkelijke betekenissen te zien. Nu kan ik mij voorstellen dat degenen, die zich in leidende functies bezighouden met het uitdenken van de taken van het onderwijzend personeel op het ogenblik weinig behoefte hebben aan mensen die door alles heen kunnen kijken. Soms heb ik zelfs het gevoel dat de feitelijke verwaarlozing waaraan het onderwijs ondanks z.g. zorgen op het ogenblik lijdt, kunstmatig is gecreëerd en voortdurend wordt bevorderd door mensen die behoefte hebben aan degenen die niet meer denken en die alleen in ikleuzen zich nog kunnen uitdrukken.

Maar geestelijke en paranormale waarden zullen te enigerlei tijd en op enigerlei wijze de mens wel dwingen tot een verandering in zijn expressiemogelijkheden. En dat betekent dat hij ook zijn kennis opeen andere manier moet verwerven en verwerken. Het betekent, dat de mens veel meer moet denken in alomvattende en veel minder in zeer specialistische termen.

Ik vind het heel mooi, als een kind op jeugdige leeftijd klierend met verf (het z.g. fingerpainting, iets wat wij vroeger materiaalverknoeiing noemden) zich kan bezighouden. Maar de belangrijkheid van deze uitdrukkingswijze is op zichzelf nil, als het kind zelfs op dit gebied niet enig begrip krijgt van ruimte indeling en materiaalbeheersing. Met andere woorden: door de kinderen steeds meer te brengen in een situatie waarin het lijkt of zij presteren zonder dat ze het feitelijk kunnen doen, breng je hen in een situatie waardoor zij groter geworden een eventueel paranormale krachten ontwikkelen niet de mogelijkheid hebben om op de juiste wijze te reageren en op de juiste wijze te presteren.

Ongetwijfeld zullen er onder u zijn die zeggen: O, daar zit een ouderwetse kankerpit. Ik geef toe, dat mijn denkwijze voor de huidige tijd enigszins orthodox is. Maar orthodoxie is niet altijd

slecht. Men heeft als een wijsheid altijd verkondigd: onderzoek alle dingen en behoud het goede. Ik heb het gevoel dat men tegenwoordig in het onderwijs bezig is mets onderzoek alle dingen en gooi het goede de deur uit. Ik kan mij daarin vergissen natuurlijk. Maar als ik kijk naar de feitelijke resultaten, zoals ik deze nu kan constateren, dan moet ik wel zeggen:

De mensen moeten weer leren hoe ze moeten leren. De mensen moeten weer een eigen manier van zich ontwikkelen, het zich eigen maken van kennis de beheersing van kennis verwerven. Als ze daartoe niet komen, richten zij zichzelf te gronde. Maar daar staat tegenover dat de mensen werkelijk een meer algemene belangstelling krijgen en daarbij gelijktijdig redelijke mogelijkheden krijgen om zich kennis eigen te maken en er dan een ontwikkeling denkbaar is waardoor de jeugd in misschien reeds enkele jaren velen van de volwassenen overvleugelt door haar wijze van zich uit te drukken, de wijze van zich ontwikkelen, de wijze waarop zij bovenal praktisch leert denken.

Op dit moment leeft u in het interregnum (tussenregering) waarin de dwaasheid het bewind voert. Maar deze tussenregering is snel afgelopen. O, u staan nog wel enkele mooie schouwspelen te wachten die lopen van de religieuze beleving van de aankomst van de Paus via de nieuwste verklaring van Reagan tot de 3^e dinsdag in september wanneer de gebruikelijke toespraak wordt gehouden waarin de werkelijke feiten soms diepzinnig en kunstig zijn verborgen achter voor de meeste mensen onbegrijpelijke samenvoegingen van woorden. U zult zich nog wel kunnen amuseren. Daar ben ik van overtuigd.

Maar kunt u ook de tekenen herkennen die op het ogenblik als in Nebukadnezars tijd als een schrift aan de wand verschijnen? De tekenen van een jeugd die zoekt naar andere wegen. De tekenen van een jeugd die haar denken afbuigt van al datgene wat zo aanvaardbaar scheen te zijn. Een jeugd die meer humaan is in vele opzichten dan al degenen die het humanisme hebben verkondigd, maar die gelijktijdig meer direct is dan alle idealisten lief zal zijn. Een jeugd die langzaam maar zeker en tastend zoekt naar nieuwe maatschappelijke verbanden, naar betere persoonlijke verhoudingen, naar een juister uitdrukken van wat je zelf bent. Die dingen bestaan in uw dagen.

Hoe betreur ik het dat het onderwijs juist in deze dagen nog faalt en deze wordende mensen niet die gereedschappen in handen geeft, die beheersingsmogelijkheden aanleert die hen van dienst zouden kunnen zijn in het tot stand brengen van de werkelijke vernieuwing van de maatschappij en van een juister en bewuster beleven van de innerlijke vernieuwingen die zij voortdurend ondergaat.

Ik hoop, dat ik niemand heb gekwetst met hetgeen ik uit het volst van mijn hart u hier heb voorgelegd. Ik meen terecht te mogen zeggen dat het onderwijs in deze dagen faalt en tekortschiet. Niet alleen door de schuld van het onderwijzend personeel, maar door een structuur die het onderwijs zijn werkelijke functie van kennisoverdracht voor een groot gedeelte heeft ontnomen.

Ik meen ook zeer terecht te mogen zeggen dat kennis, basiskennis en beheersing, noodzakelijk zijn om tot een juiste uitdrukking te komen van innerlijke waarden, van nieuw begrip en nieuwe mogelijkheden.

Vergeef mij daarom dat ik u dit onderwerp op deze wijze heb voorgelegd.

LES 9 - SYNTHESE

Als je op het ogenblik de verschijnselen in de wereld ziet iets wat wij u regelmatig aanbevelen, dan zult u wel tot de conclusie zijn gekomen dat machtsstrijd en afpersingspraktijken tegenwoordig overal de overhand hebben. Dat is op zichzelf niet te verwonderen, maar er zijn enkele eigenaardigheden te melden, b.v. dit:

Wij hebben de laatste tijd in verscheidene landen voorbeelden gezien van overeenkomsten tussen arbeiders (inclusief hun bond) en werkgevers waarbij regeringen hebben geprobeerd die overeenkomsten af te keuren en om er iets anders van te maken. Dat geeft aan dat we te maken hebben met twee verschillende structuren.

De eerste is een theoretische structuur die vaak zeer dogmatisch te werk gaat.

In de tweede plaats hebben wij te maken met een samenwerkingsstructuur die voor de eerste structuur weer niet aanvaardbaar is, maar die op zichzelf toch langzaam maar zeker een soort samensmelting laat zien van partijen die een lange tijd tegenover elkaar hebben gestaan.

Dit is nu toevallig op het gebied van arbeid maar op velerlei terreinen zien wij soortgelijke zaken optreden. Ook wat kennisoverdracht betreft zijn er een aantal eigenaardigheden te constateren. Om u een voorbeeld te geven:

Er worden in landen als de U.S.A. en landen als Frankrijk en Rusland door de regeringen bijna wanhopige pogingen gedaan om te voorkomen dat wetenschappelijke resultaten en ontdekkingen naar anderen doorsijpelen. Gelijktijdig zien wij dat wetenschappers over de gehele wereld soms langs de meest krankzinnige kanalen hun gegevens onderling zijn blijven uitwisselen. Er is dus weer een tegenstelling tussen de machtsstructuur en in dit geval het begrip wetenschappelijkheid. Wij kunnen aan de hand van deze voorbeelden ons een klein beeld gaan maken omtrent de toekomstige ontwikkeling.

In de eerste plaats: Samenwerking is noodzakelijk. Maar samenwerking heeft alleen zin, indien alle factoren door een voldoende aantal mensen kunnen worden overzien. Daarom zal het noodzakelijk zijn dat we steeds meer allrounders krijgen. Mensen die op elk terrein van wetenschap van bepaalde technieken, van bepaalde wetenschappen hoe dan ook overzicht hebben. Die dus in staat zijn om de gegevens van de verschillende takken en ontwikkelingen samen te voegen en te zien waar deze elkaar kunnen aanvullen en hoe zij elkaar kunnen stimuleren. In beginsel zou een dergelijke ontwikkeling zich op dit moment al moeten afspelen. Er zijn trouwens al enige aanwijzingen. In de betrekkelijk nieuwe wetenschap van de robotica vinden wij inderdaad al de neiging om algemeen ontwikkelde mensen boven de specialisten te stellen en zo te komen tot een samenvoeging van gegevens die anders afzonderlijk een wat dor bestaan zouden leiden.

Wij zien op andere gebieden hetzelfde. Maar er is meer. Als tweede punt voorzie ik in de toekomst steeds meer noodzaak tot samenwerking juist tussen gewone mensen. Op het ogenblik is de stelling helaas nog heel vaak: I'm alright, Jack. Met andere woorden: mij gaat het goed en zie jij maar hoe je aan je trekken komt. Maar als men gaat begrijpen hoezeer men met elkaar verbonden is, dan zal men elkaar helpen. Dat is veel belangrijker dan elke regeringsstimulans, elke subsidiering of wat dan ook.

Mensen die elkaar helpen en die voor elkaar en met elkaar de meest passende systemen ontwikkelen voor het onderlinge verkeer mogen dan weliswaar dingen doen die voor de machthebbers niet zo aanvaardbaar zijn maar daarvoor in de plaats scheppen ze wel een hechte samenwerking met ook een veel grotere veerkracht. Ze kunnen namelijk abrupte veranderingen op korte termijn opvangen iets wat een regeringssysteem meestal niet kan. Ik neem aan, dat ook deze ontwikkeling op het ogenblik gaande is.

Het is natuurlijk krankzinnig om hier nu te zeggen: Er is in Nederland ook al een gemeente die wil beginnen met volksraadpleging. Dat klinkt dan net alsof je reclame maakt. Maar is het eigenlijk niet beter dat een volk op de punten, die het volk direct aangaat, zelf mee kan beslissen? Ik weet het, er zijn heel veel nadelen aan verbonden, o.a. de reactiesnelheid wordt minder, er zullen onzinnige beslissingen uitkomen die voor de regeerders onaanvaardbaar zijn. Maar aan de andere kant, de regeerders staan in dienst van het volk. Misschien zou het volk de toestemming moeten hebben om zijn eigen fouten te maken en niet slechts om het slachtoffer te zijn van de fouten van anderen.

Ik voorzie dat binnen tien jaar dit systeem van volksraadpleging overigens in verschillende vormen en op geheel verschillende manieren, hand over hand zal toenemen. Ik ben er ook van overtuigd, dat de raadplegingsmethodiek niet te vergelijken zal zijn met b.v. het systeem dat Zwitserland kent, maar dat er geheel nieuwe methoden worden ontwikkeld die in vele gevallen doen denken aan de wijze waarop men in de U.S.A. senatoren e.d. probeert te beïnvloeden. Dat is de kwestie van de brieven campagne zoals u weet. Deze is mede bepalend voor de houding, die een dergelijke staatsman aanneemt in een nationale samenkomst. Dit op zichzelf is hoop gevend. Want geen volk wil oorlog. Geen gewoon mens wenst dat de helft of tenminste 1/3 van het volksinkomen wordt besteed aan allerlei super de luxe wapens terwijl er eigenlijk al genoeg is.

Steeds meer gewone mensen gaan ook beseffen dat er verbijsterende luxe zaken zijn die men zich in bepaalde delen van het leger of marine op zichzelf aanvaardbare gronden toeigent, terwijl dat overbodig is. Een van de bekendste voorbeelden uit de laatste tijd. Een Amerikaans marinecommandant had speciale asbakjes nodig voor de vliegtuigen van een vliegkampschip. Die heeft hij laten ontwerpen volgens ideale normen. Hij heeft ze ook besteld. Die asbakjes moesten f2,00. per stuk kosten. Nu blijkt achteraf dat ze ook voor f50. geleverd kunnen worden en dat bij grote bestellingen de kosten waarschijnlijk tot f2 terug zouden lopen. Ik noem dit als een enkel voorbeeld. Als de mensen daarmee worden geconfronteerd, zijn ze het er niet mee eens dan gaan ze anders denken.

Wat wij in deze tijd zeker niet over het hoofd mogen zien is in de eerste plaats een aanmerkelijke mentaliteitsverandering, ook ten aanzien van wat men noemt het paranormale, het mystieke, het religieuze. Als wij kijken naar wat hier gebeurt, dan valt allereerst op dat er heel veel mensen zijn die nog steeds leiders zoeken. In de tweede plaats, dat steeds grotere aantallen mensen zich zelfstandig gaan maken. Bepaalde technieken die ze hebben geleerd en bepaalde geloofsnormen wel blijven hanteren, maar zich onttrekken aan een gezag aan een absolute leiding. Of om het heel eenvoudig te zeggen: In plaats van te luisteren naar de z.g. deskundigen luistert men naar zijn innerlijk en eventueel naar de stem van God voor zover men meent die te horen.

Dat kan belangrijk zijn, omdat het wegvallen van gezag tevens betekent het wegvallen van een bepaalde soort mensen uit deze geestelijke samenleving.

Ik heb niets tegen orthodoxie. Orthodoxie is een bekend verschijnsel. Ze zal overal dáár voorkomen waar bepaalde instanties of lichamen hun eigen macht en discipline zo groot mogelijk willen handhaven. Dat is nu eenmaal het wezen van de orthodoxie. Maar zelf orthodox zijn is iets anders dan de gehele wereld onderwerpen aan regels die in feite achterhaald zijn

Op dit ogenblik nemen nog steeds de krachten toe die de mens innerlijk stimuleren. Bij de een krijgt het de vorm van denkbeelden. Bij de ander wordt het de een of andere praktijk het gebruik van paranormale gaven en mogelijkheden. Bij weer anderen wordt het eerder een verandering in hun gedachtewereld. Ook dit proces zal kunnen leiden tot een mogelijkheid om elkaar te begrijpen.

Denkt u maar aan de manier waarop nog niet zo lang geleden in Nederland katholieken en protestanten tegenover elkaar stonden. Je had de katholieke geitenfokkers, je had de gereformeerde geitenfokkers en ook nog de doopsgezinde feitenfokkers. En o wee, als een fokdier van de ene vereniging door de andere zou worden gebruikt dat was gewoon zonde. Daar moeten wij van af.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 9 – Synthese

Wij praten over oecumene. Maar wij kunnen ze pas bereiken als de mensen niet meer letten op de verschillen, maar eerder gaan begrijpen hoe ieder op zijn eigen manier geestelijk iets kan produceren, iets belangrijks tot stand kan brengen. Ik zie dit in de nabije toekomst toch wel toenemen.

Dan kunt u ook zeggen: Ja, maar dan het voetbalgeweld. Inderdaad er zijn heel veel mensen die hun gevoel van minderwaardigheid afreageren door een abnormale agressiviteit en die in feite het uitoefenen van terreur ervaren als een compensatie voor hun onbetekenendheid. Dat is altijd zo geweest. Dus dit zijn verschijnselen, die samenhangen met de maatschappelijke structuren, de economische tendensen en wat dies meer zij. Maar daar achter staat toch steeds weer begrip. Begrip dat niet zoals lange tijd het geval is geweest, gelijktijdig een je verontschuldigen, bijna een distantiëren is.

Als iemand mystieke gaven heeft en hij gebruikt ze, maar hij slaat zijn vrouw, dan zegt men: Wat mystiek betreft, kan ik met je overeenstemmen en dan kunnen wij samen misschien nog betere begrippen bereiken, maar je hebt je vrouw afgerost, ik zal jou ook even nemen. Dat klinkt vreemd maar je moet de zaken kunnen scheiden.

Als iemand door een godsdienstige opvoeding komt tot een bepaalde vorm van extremisme - dat komt voor - dan kunnen we wel begrijpen hoe hij daartoe komt en dan hebben we twee antwoorden. Het eerste is: Begrip voor die mens en zijn achtergrond. Het tweede is: Eenvoudig zorgen voor de orde zodat hij zijn trekken thuis krijgt.

Ik meen, dat die mentaliteit de laatste tijd sterk is toegenomen. Vroeger was het: de misdadiger deugt niet. Het arme slachtoffer. Toen word het: Ach, de misdadiger moet begrepen worden. Hij is eigenlijk zelf meer ziek dan schuldig. De gemeenschap is daar schuld aan. Men liet het slachtoffer aan zijn lot over. Nu begint men langzamerhand te begrijpen dat slachtoffer en misdadiger in feite twee kanten zijn van dezelfde zaak. Het slachtoffer is over het algemeen min of meer mede schuldig en de misdadiger is niet volledig schuldig. Maar we moeten eerst het slachtoffer beschermen, opdat de misdadiger kan begrijpen in hoeverre hij de grens hoeft overschreden

Het zijn vervelende dingen, ik geef het graag toe. Maar als we naar een harmonie toe willen gaan en dat zal toch in de komende tijd moeten gebeuren, als de mensheid niet aan zichzelf te gronde wil gaan, dan kan dat alleen vanuit dit begrip. Het samenkomen van zeer verschillende denk- en leefwerelden die wei degelijk zichzelf kunnen verdedigen tegen elke aantasting, maar die gelijktijdig in anderen dezelfde mogelijkheden, hetzelfde recht erkennen.

Er is iemand geweest die heeft gezegd: Het zou beter zijn, als minder mensen minder gewichtig zouden spreken dan zouden er meer mensen luisteren. Dat geldt voor ons waarschijnlijk ook. Wij praten misschien ook teveel. Maar pas als je naar de ander kunt luisteren, kun je de ander begrijpen. Eerst als je de ander kunt begrijpen, kun je juist reageren. Het wonderlijke is, dat daar geen regels of wetten voor zijn.

De ene misdadiger is gewoon asociaal, die is toevallig geboren zonder geweten zoals dat heet. De andere misdadiger is misschien door omstandigheden daartoe gedreven. De derde heeft zijn misdaad ondanks zichzelf begaan. Dat zijn drie verschillende soorten. Dat hebben we in de gewone samenleving ook.

Mensen, die hard zijn tegen anderen, zijn soms hard omdat ze niet anders kunnen. Soms zijn ze hard, omdat ze daarmee duidelijk maken hoe belangrijk ze zijn. En soms zijn ze alleen hard op die punten waarvoor zij geen verantwoordelijkheid kunnen dragen. Zij schuiven anderen dan hun persoonlijke verantwoordelijkheid toe. Dat laatste is natuurlijk de beste vorm.

Wat betreft de geestelijke ontwikkelingen wij hebben daar al zo vaak over gesproken. Zeker, er zullen steeds meer mensen zijn die ook de wereld van de geest gaan begrijpen en bepaalde dingen uit de wereld van de geest praktisch kunnen gebruiken in hun eigen wereld. Dat is erg leuk, maar het verandert er niet veel aan.

Er zal natuurlijk tegen een dergelijke geestelijke invloed een groot verweer komen. Ik vermoedt dat dat al binnen een paar jaren zal losbarsten. Want je kunt tegen een geest niet zeggen: Heeft u nog nooit Campari gedronken? Je kunt ook niet zeggen: Die auto is de beste.

De geest zegt dan: Ik heb het niet over de auto die zo mooi is. Ik heb het over een aangepast vervoermiddel, dat is iets anders.

Die geest leeft in een andere wereld. Hij kijkt anders. Maar als die geest invloed krijgt zal hij dan niet de mensen ertoe brengen om meer te denken in doel, in noodzaak, in gebruikswaarde dan te denken in termen van modieus zijn van aanzien, prestige hebben en dergelijke? Ik denk het wel. Ook daar moeten we toch ergens een overbrugging voor vinden.

Je kunt deze wereld met haar reclamewaanzin, met haar productie-indigestie nu eenmaal niet eens twee, drie omschakelen naar een wereld, die vanuit een geestelijk standpunt nauwelijks gezond is. Je zou dus moeten komen tot een punt waarop de reclame nog blijft bestaan, waarop de in feite overbodige productie nog door kan gaan, maar waardoor de selectiviteit van de koper en zijn waardering niet meer een technische is, maar eenvoudig een menselijke. Dan zullen er mensen zijn, die zullen begrijpen wat de normen zijn die ook in een geestelijke wereld bestaan en die vanuit een begrip voor die normen, een begrip, voor de verschillende psychologische achtergronden van de massa en van de doorsnee mens de juiste benaderingen kunnen vinden in de reclame maar gelijktijdig ook een betere productvoorbereiding in de industrie. Dan kom je een eind verder.

De mensen denken vaak: ach, de toekomst. Als Aquarius er maar eenmaal is, dan zal het goed gaan. Maar ja, Aquarius is nu eenmaal een Waterman. U weet zelf hoe het te keer kan gaan als het 5 dagen achter elkaar regent. Stel je voor, dat het 2000 jaar duurt. Dan ga je begrijpen: Aquarius geeft wel bepaalde impulsen, maar de broederschap die men verwacht, de wereld waarin de een de ander liefheeft zonder meer, die bestaat eenvoudig niet. Wat bestaat, is een wereld waarin geestelijke elementen in voortdurend sterkere mate worden toegevoegd aan de materiele structuren zoals ze nu bestaan. En als je daar naar kijkt, dan moet je zeggen: Mensen, er blijven evenveel strijd en verschilpunten over als vroeger, alleen de benadering, ervan wordt een andere.

Er zal nog net zoveel haat en nijd op de wereld zijn als vroeger, maar de manier waarop men ermee werkt, zal een andere zijn. Dan krijgen we dus, zoals dat deftig heet, geen verandering in essentie maar in habitus ofwel niet in essentiële zaken een grote verandering maar in de gebruiken, de gewoonten.

Ieder die probeert te denken vanuit een synthese, zoals die onvermijdelijk begint te worden zal rekening moeten houden met die feiten. Je kunt ze niet eenvoudig opzij zetten. Wat zijn de feiten van dit ogenblik?

Het oorlogsgevaar is aanmerkelijk groter dan de meeste van u zich realiseren. Het wantrouwen van Rusland tegen de westerse wereld en ook tegen iedereen die niet deel is van Rusland, is eigenlijk ontstaan in en kort na de Tweede Wereldoorlog. Toen Stalin net niet te horen kreeg van zijn bondgenoten dat een atoombom zou worden afgeworpen voor dat hij in een situatie verkeerde dat hij daar niets meer aan kon doen. Toen heeft hij gezegd: Het westen wil mij dus verraden.

Ofschoon Stalin sinds dien allang is bijgezet (ik geloof zelfs ook nog een paar keer is omgezet) zit hij toch nog steeds met deze denkwijze in het geheel van de politieke maar ook van de volksstructuur. Men voelt zich daarin eigenlijk door het westen deels verraden. Het gaat niet erom of dat recht of ten onrechte is. Nu komt het westen met een z.g. harde houding. Men probeert niet eerst de Russen te vertrouwen. Neen, men probeert eisen te stellen ze af te dwingen. Die pogingen op zichzelf geven de Russen dus het gevoel dat de tendens van verraad die de koude oorlog eigenlijk voortdurend heeft bepaald, nog steeds voortduurt.

De spanningen zijn op dit ogenblik buitengewoon groot. Aan kleine tekenen kun je zien dat het inderdaad kritiek is. De Russen zouden ongetwijfeld, geen grote acties in Afghanistan zijn begonnen, als ze niet het gevoel hadden dat ze hiermee moeten afrekenen, omdat er binnenkort een ander probleem komt.

De Amerikanen zouden zeker veel minder intrigeren in Zuid Amerika en veel minder trachten om Zuid Afrika te kopen. Het wordt nu moeilijk voor hen, maar ze hebben het altijd gedaan de laatste tijd, als ze niet het gevoel zouden hebben dat ze vandaag of morgen alle bondgenoten

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 9 – Synthese

hard nodig zullen hebben. Zij zitten met een wantrouwen dat zo groot is geworden aan beide kanten dat van enige redelijkheid geen sprake meer kan zijn. Als er iemand een vlieg doodslaat en een agent van de tegenpartij hoort de klap, dan wordt er gesproken over een nieuw superwapen

Als je je realiseert hoe dat in elkaar zit, dan word je duidelijk. Je kunt eenvoudig niet meer praten met die grote massa's. Je kunt alleen nog praten met het individu. Je kunt niet meer voor of tegen een systeem zijn, je kunt alleen voor of tegen de mens zijn. Je hebt niet te maken met het onbetrouwbare kapitalistische of communistische blok. Je hebt te maken met een groot aantal integere en betrouwbare mensen aan alle kanten, die alleen niet in staat zijn om de integriteit van hun tegenstanders als gewone mensen te beseffen. Dat daar geestelijk het een en ander moet gaan gebeuren is duidelijk. Dat wordt ook gedaan.

Men probeert inderdaad deze dingen langzaam maar zeker te laten doorsijpelen. Er zijn een aantal successen geboekt die van uit ons standpunt ontstellend groot zijn. Ik kan u zelf op een aardig effect wijzen

Na enkele proeven met een ongeveer vrije handel heeft Rood China nu de vrije markten ingevoerd waardoor een groot gedeelte van de producten niet meer worden gesubsidieerd en alleen in staatswinkels mondjesmaat worden verkocht. Maar op de vrije markt ook verkrijgbaar zijn. Omdat er een tijdlang al beperkte vrije markten zijn geweest waar men aanvullend kon kopen, zijn de prijsverschillen ook niet zo ontstellend geweest al zal menige Chinees natuurlijk wel raar opkijken.

Rusland weet niet wat het moet doen en is op het ogenblik begonnen met een heel voorzichtige actie om vooral in de grote steden en in de omgeving daarvan een vrije markt eveneens toe te laten. Dat is niet alleen maar een verandering in het systeem of een tijdelijke aanpassing aan noodzaken. Het is een aarzelende erkenning van menselijke kwaliteiten die of u nu 'helaas' zegt of 'God zij dank' overal bestaan. Een mens werkt harder, doet meer als hij zelf daar ook de vruchten van kan plukken. Dat impliceert weer een mentaliteitsverandering.

Stel nu eens, dat er iemand komt die eindelijk de oplossing vindt voor een uitwisseling van producten tussen de gebieden die normalerwijs eigenlijk elkaar niet zozeer bereiken. Een klein begin is gemaakt. Er wordt op het ogenblik via Hongkong overigens nogal wat Japanse elektronica binnengebracht in Rood China. Onder andere die kleine radiootjes die meer piepen dan spelen maar die toch een grote weelde zijn vanuit Chinees standpunt. Omgekeerd wordt ook uit Rood China heel wat uitgevoerd zowel naar Japan als ook naar India. Er is dus een verandering op komst.

Ik geloof, dat we juist hier te maken krijgen met begrip voor de medemensen. Want ze kunnen natuurlijk wel een Chinese naam op zo'n radiootje zetten, maar als er achterop staat 'made in Japan', dan komt de een of andere Chinees er toch wel achter wat dat betekent. Op deze manier gaan de mensen anders over elkaar denken en dat is het belangrijke. Als de gewone mensen anders over elkaar denken, dan is het niet meer mogelijk om tegenstellingen kunstmatig in stand te houden zonder meer. Dan is het niet meer mogelijk om bepaalde vakgebieden helemaal van elkaar gescheiden te hanteren. Dan moet er een overbrugging worden gevormd. Dan is er een klasse nodig die tot denken in synthese in staat is. In de vernieuwing die Aquarius zal moeten brengen is dat een van de belangrijkste factoren, zeker voor de aanloopperiode.

Als je alle factoren bij elkaar optelt, dan blijkt dat er voedsel genoeg is voor de gehele wereld. Als je echter de feiten van het ogenblik optelt, dan kun je zeggen dat ongeveer 2/3 van de wereld onvoldoende gevoed is en dat ongeveer 1/4 van de wereldbevolking honger lijdt, om niet te zeggen hier en daar door hongersnood bijna ten onder gaat.

Dit kun je niet opvangen met regeringssystemen, met regeringshulp met allerlei mooie acties al dan niet door radio en televisie ondersteunt. Dat kun je alleen opvangen door een vrije uitwisseling van producten, door een vrijelijk langzamerhand afvloeien van overproductie naar die streken waar ze noodzakelijk is. En dan geen kunstmatig hoog gehouden prijzen, maar gewoon productieprijzen. Vraag en aanbod bepalen de waarde. Als je daarnaar terugkeert kom je een eind verder. Dat zullen we in Aquarius, denk ik, meer zien gebeuren.

Wij hebben al eerder gezegd: een groot gedeelte van de grenzen gaat wegvallen. Dat daarbij allerlei grenzen eveneens verdwijnen al is het alleen maar vanwege douanerechten, daar zullen de regeringen niet zo graag aan beginnen. Maar toenemende douane unies, een soort verenigd Europa in economische zin is denkbaar.

Het is ook opvallend dat op het ogenblik grensformaliteiten tussen de Oostbloklanden voor personen nog zeer intens zijn, maar voor goederen steeds milder worden gehanteerd. Er moet een verandering komen in de vloed van productie en ze moet zich bewegen in de richting van het optimale verbruikspatroon. Een synthese is wederom nodig. Niet meer: hoe kunnen wij b.v. de graanprijs zo hoog houden dat onze boeren tevreden zijn, maar hoe kunnen wij zoveel graan verbouwen tegen een prijs die het verbouwen nog aanvaardbaar maakt en gelijktijdig zorgen dat iedereen die daar behoefte aan heeft het kan krijgen.

Het klinkt misschien allemaal wat afgezaagd als ik het zo zit te vertellen. Maar geloof mij, deze eerste overkoepeling van schijnbaar tegengestelde belangen en waarden is noodzakelijk. Ze is de basis van elke verandering in een nieuwe periode. Ze is gelijktijdig de grondslag waaruit een vergroting van geestelijke mogelijkheden en invloed zal voortvloeien voor de mensheid. Want als je geen rust en evenwicht kunt vinden, dan zullen zelfs de beste geestelijke krachten vaak worden misbruikt.

Het is niet voor niets dat de grootste studie van paranormale vermogens tegenwoordig plaatsvindt in geheime centra waar men probeert om via helderziendheid en telepathie communicatie tot stand te brengen met spionnen in andere gebieden waarmee men probeert langs helderziende weg na te gaan wat er voor besluiten zijn genomen in bepaalde zittingen en wat dies meer zij. Op het ogenblik zou men het paranormale nog willen ombuigen tot een soort machtsmiddel, een wapen. Maar het moet juist zijn een innerlijk gevoel van verbondenheid waaruit de werkingen voortkomen.

Het moet niet zijn het kennen van het bovennatuurlijke. Het moet gewoon een ervaren in jezelf zijn en daaruit het groeien naar een beter beleven van een geheel, niet alleen maar van een enkel fenomeen. Het zal u duidelijk zijn wanneer al deze dingen meer en meer gestalte krijgen, kan de wereld veranderen.

Je kunt de wereld niet van bovenaf veranderen. Van onderaf door revolutie kun je haar ook niet veranderen. Je kunt haar alleen veranderen, als besef bewustzijn en wijze van werken worden aangepast aan de werkelijkheid zoals ze nu bestaat. En daarvoor is een beter begrip van de mensen onderling nodig. Daarvoor is de overbrugging tussen allerlei schijnbaar apart staande specialismen noodzakelijk. Daarvoor is de samenwerking geest en stof noodzakelijk.

Vraagt u mij alsjeblijft niet wat kunnen wij doen? U kunt gewoon uzelf zijn en gelijktijdig zorgen dat u voor uw medemensen zoveel mogelijk een positieve betekenis heeft. Dat u tevens de negatieve ontwikkelingen niet zonder meer probeert te bestrijden, maar dat u probeert hun betekenis te ontwaarden. Als u dat kunt dan bereikt u iets. Zeg ook niet: Maar kan de geest dan niet zorgen dat en dan noemt u maar een paar namen, wordt beïnvloed. Er zijn mensen, die zouden van ons gewoon willen dat een geest op de schouder van Lubbers zou zitten en hem voortdurend zou toefluisteren: wees niet zo stom. Daar hebben ze de kranten voor en hun tegenstanders. Ze trekken zich er toch niets van aan.

Wij kunnen mensen niet veranderen. Wij kunnen ze eens laten uitglijden, natuurlijk. Maar als ze teveel uitglijden, dan verliest ook dat zijn betekenis, en gaat iedereen gewoon naar binnen om te zien hoe ministers en kamerleden uitglijden, Dan wordt dat nog een folkloristisch gebruik vooral voor de toeristen. Die dingen zijn zinloos. De verandering moet in de mens plaatsvinden. De geest, is bereid om mee te werken aan die verandering, haar krachten en mogelijkheden toe te voegen aan die van de mens, maar ze wil haar geestelijke waarde en waardigheid niet opgeven om een soort onstoffelijke supermens te worden. Van de mens kan niet worden verwacht dat hij gaat leven alsof hij een geest was. Laat de mens maar leven als een mens met alle menselijke kwaliteiten, met alle z.g. menselijke fouten op de koop toe. Geen bezwaar. Maar laten wij elkaar aanvullen waar het mogelijk is. Dat kan de geest, dat doet de geest. Er zijn steeds meer mensen die proberen dat ook te doen.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 9 – Synthese

Dit, mijne vrienden is het begin van deze samenvloeiing en tevens overkoepeling waardoor twee werelden in hun krachten en mogelijkheden tot een grotere eenheid kunnen uitgroeien. Het zal die eenheid zijn, die en voor een mens en voor een geest ten slotte een verlossing, een verbetering, een totaal nieuwe ontplooiingsmogelijke gaat betekenen. Vandaar dat ik voor vandaag boven mijn onderwerp zette.

Synthese.

❖ *U heeft in 1984 gezegd dat de spanningen die tussen Oost en West bestaan zullen toenemen. Wanneer zullen ze in 1985 nu afnemen?*

Na 1997, wij kunnen aannemen, dat tussen de mensen en waarschijnlijk ook tussen de staten de verhoudingen beter worden. Maar vergeet niet dat atoombommen worden gecontroleerd door betrekkelijk weinig mensen die over het algemeen zeer eenzijdig denken en die in hun eenzijdigheid wel eens hun volk zouden willen redden van de vrede die ze zouden willen sluiten met de tegenpartij omdat ze menen daaraan gaat ons baantje, ons gezag, onze belangrijkheid te gronde. Maar dat zeggen ze niet: Ze zeggen: Daaraan zal ons volk ten onder gaan. De veiligheid van die apparaturen is tamelijk groot. Dat is ook duidelijk. Kijk de controles op het afvuren van dergelijke wapens moeten wel buitengewoon goed zijn, omdat anders de eerste de beste idioot aan een knop kan zitten en zijn eigen gouvernement en een deel van de wereld kan gaan afpersen. Daarom moeten er zoveel maatregelen zijn dat de veiligheid is gewaarborgd, dat dus een persoonlijk hanteren daarvan bijna onmogelijk is. Degenen, die deze controles uitoefenen, over de sleutels beschikken etc. zijn mensen die hun regeringsvorm en hun land over het algemeen sterk zijn toegedaan. Eerst als hun land zou afwijken van hetgeen zij beschouwen als juist zeker en veilig, worden ze misschien gevaarlijk. Dat geldt in Rusland zo goed als in de Ver. Staten. Het geldt zelfs zij het iets beperkter in Frankrijk.

Na deze actuele toelichting kan ik alleen maar zeggen: Mensen, vreest niet voor een atoomoorlog. Dat heeft absoluut geen zin. Als morgen de hemel valt en het is mooi weer, dan heeft u allemaal een blauw petje op. Als morgen een atoombom valt op deze aarde, dan vallen er daar na zoveel dat u allemaal in onze wereld kunt bijkomen van de overvloedige straling die de aarde u heeft geboden. Maak u gaan zorgen. Werk aan de vrede en aan het mens zijn. Dat is belangrijk, al het andere is maar bijkomstig.

DE GANG VAN DE HUMOR

De meeste mensen begrijpen dat niet zo snel, maar humor is erg beduidend voor de onderlinge menselijke relatie de situatie waarin men leeft. Daarnaast is de humor niet alleen een mate van ironie, soms zelfs spot, maar ze is tevens ook een vorm van kritiek. Zolang een kritiek speels blijft, is ze duidelijk en tevens ongevaarlijk. Laat mij u een voorbeeld geven: Vroeger hadden de mensen het erover dat je kon leven als God in Frankrijk. Dat kan tegenwoordig niet meer, want met al die communisten heeft God in Frankrijk geen leven meer. Dat is dus een vorm van humor waarin kritiek zit.

Je hebt ook humor die wat onthullender werkt. Vroeger had je ontzettend veel schoonmoedermoppen. Tegenwoordig echter kan een schoonmoedermop niet goed meer werken want per slot van rekening, je hebt die babyzit hard nodig.

Zo is er ook een tijd geweest dat pastoormoppen in waren. Maar ja, nu de pastoors door hun eigen houding vaak zelf mop zijn, gaat dat er ook een beetje uit.

Men zegt ook: De joodse humor is voor een groot gedeelte verdwenen. Dat is wel waar, maar komt dat niet omdat de joden zichzelf teveel au serieux zijn gaan nemen? Ze zijn zichzelf niet meer omdat ze in de ogen van de wereld zichzelf willen zijn.

Wat is nu joodse humor? Joodse humor is eigenlijk iemand die afgemaakt moet worden en dan tegen zijn beul zegt: Ach, laat, me effe wachten met roken. Ik ben er nu net van afgestapt. Een wrede humor misschien, maar er zit iets in. Of: "Jongen, als je naar beneden wilt springen" zegt de joodse politieagent tegen degene die zelfmoord wil plegen op de wolkenkrabbers "doe het dan meteen want ik heb een afspraakje."

Dergelijke vormen van humor vind je natuurlijk overal, elk land en elk oord heeft zijn eigen vormen van speelsheid en humor.

De Haagse humor is natuurlijk enigszins deftig. Dat komt omdat daarin staatkundige en politieke overwegingen meespelen.

Voel jij nog wat voor de Christelijk Historische Partij? Nou neen sedert het CDA is het meer christelijk historisch geworden. Dat zijn dingen, u lacht daar misschien niet zo over, omdat u dat als doodnormaal beschouwt. Als dus een buitenstaander de deftige Hagenaar in zijn eigen milieu mag aanschouwen dan zit daar voor de buitenstaander een zekere vorm van humor in die de Hagenaar nooit zal begrijpen.

Een Amsterdammer heeft weer zijn eigen vorm van humor. Ach, zegt hij, wij lopen al vooruit op de toekomst. Nu er zoveel wagens langs de grachten niet meer geparkeerd kunnen worden, doen wij het in de gracht zelf.

De Rotterdammer bekijkt het ook weer een beetje anders. Hij zegt: Het hart uit de stad is wel weg, maar we werken nog hard genoeg om er desondanks te komen. Als een Amsterdammer dan zegt: Zouden wij dan niet een stukje Amsterdam geven voor harttransplantatie? Dan zegt de Rotterdammer: neen, want jullie manier van werken zou onmiddellijk afstoting ten gevolge hebben.

Het is misschien een wat eigenaardige methode om je leven uit te drukken. Maar als je te maken hebt met je burens, met je medemens dan wordt ook daarin heel vaak bewust of onbewust humor verwerkt. Bijvoorbeeld van een buurvrouw: Ze ziet er soms wel knap uit, maar het is het lelijke eendje als je haar 's morgens in d'r peignoir ziet. Pas als ze opgespoten is, is het een zwaan. Of anderszins: Ach die Surinamers je moet ze maar nemen zoals ze zijn. Per slot van rekening, ze zijn licht aangebrand, maar dat is ook in hun kleur te zien. Het zijn gelijktijdig vormen van kritiek en van zelfexpressie.

Ik geloof dat er veel meer humor zou moeten zijn ook op Internationaal terrein. Waarom niet een Ronde Tafelconferentie tussen de grote mogendheden Reagan met stetsonhoed, revolver, lasso en de Russische vertegenwoordiger als kozak gekleed volksdansend opkomend. Dat zou me de sfeer veranderen.

Ook al die negerstaten die in de UNO zo vaak hun stem afwijkend uitbrengen al is het alleen maar omdat hun vaak grote bedragen daarvoor worden geboden, zouden veel meer indruk maken, als ze hun zakenpak voor een djebellah zouden verwisselen en als ze dan iets te zeggen hebben al tom tom dansend zouden binnenkomen. Ik geloof, dat de interesse voor de internationale politiek dan veel groter zou worden. Want het is een circus. Mag het er dan niet als zodanig uitzien?

De hele wereld is vol klatergoud. Klatergoud is niet echt. Het is ook niet slecht, maar je moet weten dat het klatergoud is. Het doet mij altijd denken aan de mensen die baren lood licht vergulden en dan als echt goud aanbieden tegen een prijs die iets onder de officiële ligt. Kijk, als je weet wat het is, dan stink je er niet in, maar je hebt er plezier over. Als je niet weet wat het is voel je je voortdurend bekocht.

Ook de gewoontevorming die in zovele oplichten b.v. in de zakenwereld op het ogenblik plaatsvindt. Waarom durven de mensen niet hardop zeggen: Deze sigaret bevat voor, laat ons zeggen, 5 cent tabak fabricagekosten 2 cent, de sigaret komt op 15 cent, u zoudt voor 8 cent belasting roken. Dat zou misschien geen humor zijn, maar het zou de zaak wat duidelijker stellen.

En waarom niet uitroepen dat zwartrijders niet alleen de oorzaak zijn van de hoge prijzen van het openbaar vervoer, maar vooral ook van het feit dat degenen die het regelen er zoveel aan willen verdienen dat ze geen mensen willen aanstellen om toe te zien of iedereen betaalt. Dat zijn dingen daar kun je mee bezighouden.

Een vorm van humor, zij het ook weer zwarte, vind ik de opmerking van iemand die zegt: Ach, een brand en een paar slachtoffers (het ging over een brand in Engeland) en iedereen staat te schreeuwen. Maar hebben ze wel eens gekeken hoeveel mensen er per jaar in het verkeer

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 9 – Synthese

alleen in Nederland sneuvelen? Dat is vergelijken van misschien wel onvergelijkbare zaken. Ik denk, dat daarin de kern van de humor zit.

Zelfs God wordt tot een soort humorist, als de mens zich met Hem gaat bezighouden. De Heer, die b.v. het celibaat aanbeveelt voor degenen die Hem prediken en gelijktijdig de vruchtbaarheid probeert te bevorderen bij alle anderen. Waarbij dus kan worden gezegd, dat de Heer voor de eenzame priester en voor de zwangerschap is maar dat hij tegen alle andere dingen schijnt te zijn. Per slot van rekening, God heeft het zo goed geweten. Het is begonnen met Kain en Abel. God had van tevoren zijn schepping bekeken en Hij zag dat het goed was. Sedert dien gaat het nog steeds door. Het schijnt dat Kain en Abel voortdurend wordt geprolongeerd wegens enorm succes:

Dergelijke voorstellingen vind ik op zichzelf absoluut interessant en veelzeggend. Niet omdat ze juist zijn want het gaat niet om de juistheid. Het gaat meer om het laten zien van de onredelijkheid der dingen.

Wat is onredelijk? Een vraag b.v. wat draagt een Schot onder zijn kilt? Waarop degene aan wie de vraag wordt gesteld zegt: Wie is de vraagsteller, man of vrouw? Voor de man is het: Hij draag er een onderbroek onder. Voor de vrouw zou het antwoord wat anders kunnen zijn. Het is maar je het bekijkt.

Waarom zijn er tegenwoordige juist in deze tijd van emancipatie steeds meer majorettecorpsen op mars? Waarschijnlijk omdat de vrouw die op haar rechten staat toch graag haar benen wil laten zien. We kunnen zeggen: Dat is een normale vrouwelijke eigenschap. Ik heb er ook helemaal niets tegen.

God heeft om te beginnen twee sexen geschapen, de mens heeft voor de rest van de variatie gezorgd. Dat die verschillen kenbaar zijn, daar is helemaal geen bezwaar tegen maar iedereen kijkt op een andere manier. Man en vrouw staan te kijken naar de David van Michelangelo: De man zegt: Wat is hij mooi. De vrouw kijkt meer specifiek naar details en zegt: Wat is ie klein. U lacht erom en toch schetst dat iets.

Ik wil niet zeggen dat je in alle humor, in alle moppen de hele wereld kunt kennen. Dat is onzin. Maar soms begint de humor eigenlijk al een mystiek systeem te worden. Dat is erg interessant.

Neem nu Zen. Er zijn een aantal Zenuitspraken waarover je werkelijk a.h.w. met je oren klappert als westerling. De leerling vraagt: Wat is de waarheid? De Meester zegt: Denk erover na. Dan komt de leerling terug en zegt: Ik geloof, dat ik de waarheid heb gevonden. Dan zegt de Meester: Klets niet. Is dit een mop of is dit waar? Het is allemaal zo eenvoudig.

Hoe klinkt het als iemand als eenhandige in de handen klapt? Het zijn krankzinnige vragen, maar ergens zit er begrip in voor relativiteit en een poging om in een schijn van subjectieve benadering toch objectiviteit te handhaven.

Ik vind het nog steeds erg mooi dat iemand zegt: Karel de Kale was een voorganger van Kojak. Het is wel niet waar, maar het zegt iets. Of Philips de Schone waste zich niet genoeg. Dat zegt iets over zijn gevolg. Op deze manier wordt er ergens iets geïnterpreteerd.

Nu denkt u waarschijnlijk: een vervelend onderwerp. Maar als we reëel zijn, werkelijk reëel, dan kunnen we zelfs aan de hand van door onze vrienden (de geestelijke vrienden) gemaakte opmerkingen zien dat je op een gegeven ogenblik objectiviteit en subjectiviteit vermengd in de humor dat je een situatie tekent.

Als onze vriend Henri uitroept: Het huwelijk is de strijd tussen de sexen waar de wapenstilstand in bed wordt gesloten. Dan zegt hij iets waarover sommigen zich geschokt door voelen. Maar hij omschrijft verder toch wel een feitelijke situatie die in vele huwelijken voorkomt.

Een zonde is een gemiste kans (eveneens van Henri.) Wat is hier eigenlijk gezegd? Een zonde is een vergrijp. Als u de filosofie er achter eens even bekijkt dan wil dit zeggen: Alle mogelijkheden op aarde zijn door de Schepper gegeven. Maar als je er geen gebruik van maakt, dan ben je in feite een zondaar, omdat je dus Gods kansen en mogelijkheden

verwerpt. Maar als je dat tegen een mens zegt, dan antwoordt hij: Ik krijg zoveel mogelijkheden die kan ik niet aan. Dan maar liever zondigen.

Er zijn ook mensen die zeggen: God heeft alles verboden, maar wij allen zijn zondaars. Dat vind ik nog veel beter. Die mensen geven het tenminste toe. In bepaalde christelijke kringen hoor je steeds weer: Wij zondige mensen. Dan denk je: ja, ja. Die mensen kennen zichzelf wel. Maar waarom vragen ze dan dat anderen zich aan de regels moeten houden?

Er zijn mopjes bij diep bijna dom zijn en die toch interessant zijn. Waarom heet een non een non? Omdat nonnen vroeger Frans spraken en dit het woord was dat ze tegen elke man gebruikten. U lacht erom, maar is het niet waar dat we eigenlijk met dergelijke woordspelingen gelijktijdig een karakteristiek geven? Bijvoorbeeld: Er is een groot verschil tussen de Belgische en Nederlandse politiek. In België word je veel eerder door de autoriteiten afgescheept, maar dat komt omdat ze meer Schepenen hebben.

Waarom doen de mensen zoveel met de Franse slag? Omdat ze liever geen slag uitvoeren. Wat is dit? Is dit commentaar? Eigenlijk niet helemaal. Het is even iets in het zoeklicht zetten. Ik geloof, dat de wereld op het ogenblik een tekort heeft aan humor. O, bijtende humor genoeg. Sarcasme kun je overal aantreffen in zeer rijke mate. In enkele gevallen een beetje zelfspot.

Wat is een geest? Weet u dat? Een geest is een menselijk bewustzijn zonder hemd. Dat is volledig waar. Als je probeert met die kleinigheden duidelijk te maken wat er is, dan kon je als vanzelf in een situatie te verkeren waarmee je die dingen veel gemakkelijker aankunt.

Sommige van onze sprekers hebben ook het beledigen van hun gehoor tot een ware kunst verheven. Er zijn bepaalde uitspraken geweest van Ho Song. Deze antwoordde: toen iemand vroeg of wij niet op een verkeerde manier naar de Derde Wereld kijken: Wie buikpijn heeft van teveel eten, beklagt zichzelf teveel om de honger van een ander te beseffen. Een andere keer toen hij werd aangevallen na 4 á 5 keer zijn gedachten te hebben uiteengezet, waarop de spreker daar weer op terugkwam om toch gelijk te krijgen, zei Ho Song nederig buigend: U moet mij vergeven dat mijn gering verstand uw grote wijsheid niet kan volgen.

Ik herinner mij ook nog een andere spreker die op een gegeven ogenblik werd geconfronteerd met een zekere onwil bij het publiek om een tamelijk geavanceerd denkbeeld te volgen en die toen heel rustig zei: Ach, mensen maakt zich niet druk. Want wie net rijp is voor de kleuterschool moet zich maar niet bezighouden met de denkbeelden van de Hogere Burger School. Wat een belediging was maar een verfijnde.

Misschien dat we zelfs dat zouden moeten doen. Wij zouden moeten leren om onze aanklachten en beledigingen een beetje vrolijker te formuleren. Bijvoorbeeld: Als ik over Lubbers moet praten, dan zou ik zeggen: De belasting korter, want hij kort alles behalve de belasting. Zou ik over Den Uyl moeten praten, dan zou ik zeggen: De illusie van een tweede zitting als minister president. Zou ik moeten spreken over de huidige paus, dan kan ik alleen maar zeggen: Dit is een geestelijke die het vliegen tot zijn roeping heeft verheven. En als ik denk aan kardinalen, bisschoppen of dominees in Nederland hoe vaak zou ik dan niet moeten zeggen: Ach, dat zijn heren die hun eigen geweten zozeer in overeenstemming hebben gebracht met hetgeen ze van anderen geloven, dat ze niet meer kunnen geloven dat anderen anders zijn dan zij denken.

Het zijn allemaal benaderingen. Het zijn beledigingen in zekere zin. En als je nu toch iemand wilt beledigen, zeg dan over Maggie Thatcher. Dat ze iron lady wordt genoemd is waarschijnlijk te wijten aan het ouderwetse korset dat ze draagt. Zoals een ander deed die het leven van de huidige Nederlands koningin beschreef. Van een vrolijk kind via prinses Glimlach naar koningin Zuurpruim. Of dat helemaal waar is? Ik vind van niet, maar in een dergelijke formulering ligt een visie.

Ik wacht nog altijd op het ogenblik dat er ergens een staatsman met gevoel voor humor komt. Wat dat betreft mis ik Kroetsjev. Dat was een man, die met zijn laars op tafel durfde timmeren en zo eigenlijk het hele bouwwerk dat verbaal in elkaar was gezet in elkaar wist te timmeren. Ik vond dat de grootste vondst. Wij hebben nu last van hem, maar ik wou dat jullie hem nog

hadden. Want alle dingen, die met 'n lach kunnen worden afgedaan zijn verteerbaar. En al datgene wat met bittere ernst wordt gezegd is onverteerbaar.

Als je tegen iemand zegt: Jij bent een groot stuk onbenul en je weet niet waarover je praat, dan wordt hij nijdig. Maar als je gelijk hebt met hetgeen je hebt gezegd, zeg tegen hem: Ach, ik kan begrijpen plat uw begripsvermogen zo omvattend is dat u niet in staat bent te overzien wat een ander bedoelt. Dan heb je precies hetzelfde gezegd. Jij kunt erom lachen en de ander voelt zich gestreeld en is tevreden over de wereld.

Ik heb ook horen zeggen: Heel veel mensen zijn pas geïncarneerd. Die daar komt pas uit de dierenwereld. Je kunt het echt zien. Er zijn er die lopen trots rond te stappen als een leeuw (vaak in uniform). Er zijn anderen die sluipen veerkrachtig overal rond of ze nog iets kunnen verschalken katten. Je hebt degenen die overal tussen door glibberen ex slangen. Je hebt ook de ex varkens die proberen alles naar zich toe te halen en slobberen wat ze kunnen. En als je dan dat zo hebt gezegd, kan er een gedachte rijzen uit het publiek die eigenlijk nog een veel betere mop is een dame die zich afvraagt; Zou mijn man dat soms zijn, want die snurkt zo?

Ik wil maar zeggen, het lijkt een onbenullig praatje, maar het is veel belangrijker dan u denkt. Probeer eens te kijken naar het belachelijke in uzelf en in anderen. Als ik mijzelf zie zitten als een geest die over humor moet spreken, terwijl ik het veel minder goed kan dan anderen die in de geest humorist zijn geworden, omdat ze op aarde zo chagrijnig waren, dan voel ik ergens dat er iets wringt. Maar aan de andere kant zie ik alleen door de manier waarop ik naar u zit te kijken toch overal een glimlach. Gelijkijdig heb ik de hoop, dat ik u iets heb laten zien van de betrekkelijkheid van alle gewichtige benadering van de geest. Want o je, als je soms ziet wat er gebeurt

Ik herinner mij zo'n mislukte nozem uit de geest. Hij spookte wel eens. Hij was nogal een spotgeest die toevallig terecht kwam in een kleine kring. Toen ze hem vroegen: Hoe heet u? Zei hij noemt u mij maar broeder Ambrozius. Waarschijnlijk omdat hij terug dacht aan de drank waarmee hij zich op aarde had gesterkt en die hem smaakte als nectar of abbrezijn, ofschoon het in werkelijkheid het product was van zeer commerciële distilleerders, ook kwalitatief.

Deze geest werd aanbeden. Hij was de geleidegeest van de kring. Als ze begrepen hadden wat hij zo nu en dan tegen hen zei, dan was hij het niet lang gebleven. Maar zij zochten in die geest alleen de hoge dingen het licht, de goddelijke waardigheid, kortom, de stralende verlichting. Die moest dan komen uit een gaspitje dat niet eens vol brandde. Vandaar dat hetgeen uit het medium kwam meer gas was dan wat anders.

Als geest kun je daarover lachen. Aan de andere kant kun je je ook afvragen; hoe dom zijn de mensen dat ze niet alle kanten van een zaak willen bekijken. Als u naar ons luistert, moet u zo nu en dan toch wel eens in een wat verborgen lachje ontaarden en denken: denken ze nu werkelijk dat wij zo gek zijn of zijn zij zo gek? En als wij het dan samen in eenheid toch weten te beleven, dan is er het antwoord: Wij zijn zo gek, wij allen.

Zie de beperktheid van geestelijke en stoffelijke waarden. Maar zie ook de intense ernst die er in jezelf is. Probeer die ernst te gebruiken als een kracht om er wat mee te doen. Maar als je dan ziet hoe belachelijk je haar soms manifesteert, lach dan eens om jezelf. Want eerst als je om jezelf kunt lachen, heb je het recht om dat ook om anderen te doen. En aangezien anderen u niet zoveel gelegenheid tot opgewekt lachen geven, zou ik dus beginnen met om uzelf te lachen anders zoudt u een hoop van de lol missen.

❖ *Wat denkt u van Freek de Jonge?*

Is dat een humorist? Dan heb ik hem vaak verkeerd begrepen. Ik dacht dat het een clown was die zijn satirische melancholie probeerde bot te vieren op het onbegrip van degenen die naar hem luisterden. Maar iedereen kan het op zijn manier doen. Het is eigenlijk zo, dat de humorist voor een deel de weergave is van het volk dat hem vereert. Andre van Duin b.v. een reuze humorist voor mensen die zelf ook een grote bek hebben.

Freek de Jonge is een humorist voor anderen die ook niet begrijpen hoe gek ze doen. U moet dus kijken voor wie is de humorist een humorist. Maar ik denk, dat de humor pas werkelijk

ontstaat op het ogenblik, dat je de relatie tussen jezelf en de humorist die je goed vindt gaat begrijpen

❖ *Ik wilde graag weten waarom boer Koekoek niet in de Tweede kamer zit.*

Ik vind dat inderdaad zeer betreurenswaard. In de eerste plaats om een vriend te citeren: Een goed circus heeft een goede clown nodig. In de tweede plaats: Nu hij weg is is het bij anderen toch koekoek gezang. Dus ik betreur zoiets en ik geloof dat het beter is dat dergelijke figuren zich op eigen wijze kunnen manifesteren dan dat je partijen krijgt die hun eigen onfeilbaarheid en hun uitverkorenheid tot een dogma verheffen dat hun het recht geeft ieder ander weg te ranselen. Wat dat betreft heb ik het altijd betreurd dat Hitler nooit geleerd heeft te manipuleren met een wandelstokje. Met een bolhoed op was hij ongetwijfeld een uitstekende leider geweest.

DE KUNSTBUS

Er is een bus met kunst. Of is het een kunst om in een bus iets te krijgen dat kunst heet en zo op kunstige wijze het onkunstige van de schijnbare kunst te verhullen door de blikverpakking waarin ze wordt rond gevoerd?

Het is een vraag. Ik weet geen antwoord. Maar zou het goed zijn om het werkelijk fraaie aan iedereen te brengen. Ik meen gelezen te hebben dat je geen parelen voor de zwijnen moet gooien. Als iets werkelijk goed is dan zal het zijn waardering heus wel vinden. Maar ik denk dat je iets pas werkelijk waardeert, als je daar moeite voor moet doen.

Je kunt spreken over drempelvrees voor musea of wat dat betreft voor bepaalde geestelijke waarden. Maar die drempelvrees kun je niet overwinnen door het naar het volk toe te brengen. Je kunt die alleen overwinnen door de mensen duidelijk te maken waar ze iets kunnen vinden als ze zelf de moeite nemen om het te zoeken.

Als u mij vraagt om meditatief hierover iets te zeggen, dan kan ik alleen maar mediteren over wat waarde kan bezitterig wat ons wordt gegeven zonder dat wij daarvoor vechten. Hoe meer we vechten, hoe meer we iets waarderen dat we zo hebben verworven. Laten wij dan leren te strijden om die innerlijke waarden te vinden die ons misschien wel gegeven zijn, maar die ons gelukkig niet onthuld zijn. Want door ons zoeken naar de onthulling zelf zullen wij pas de belangrijkheid leren beseffen van al die krachten van licht die in ons schijnen.

Als je de verlichting rondvoert met een kunstbus of zoals ze elders gebeurt met een Cadillac of nog luxueuzere voertuigen, dan heb ik het gevoel dat je daarmee gelijktijdig het hoogwaardige profaneert en het de mens onmogelijk maakt die hoge waarden in zichzelf te vinden, die hij nu door de uiterlijkheid en het gemakkelijke aanbod als vanzelfsprekend is gaan beschouwen.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 10 – Vandaag - Morgen

LES 10- VANDAAG - MORGEN

Dit onderwerp vat eigenlijk het geheel samen.

Wie zich de moeite getroost om na te gaan wat er op het ogenblik gebeurt, kan een aantal opvallende feiten constateren. Om een paar voorbeelden te geven.

In Londen is een meisje van 14 jaar, als afgestudeerde van een universitaire studie cum laude geslaagd. Zij heeft daarbij de mogelijkheid om voor haar 18^e jaar een doctoraat te halen. Haar hoofdrichting is niet wiskunde maar filosofie,

In Pittsburgh is een jongen van 14 jaar. Hij heeft juist bewezen dat hij het curriculum van de High School volledig beheerst en kan nu verder gaan met universitaire studies. Hij zal, zeer waarschijnlijk een scholarship krijgen van een van de universiteiten in Californië. Twee gevallen. Ik wil de rest niet noemen. Wat blijkt nu daaruit?

Er zijn op het ogenblik heel veel jonge mensen die kennelijk buitengewoon begaafd zijn. Vroeger had men waarschijnlijk gezegd: Het zijn genieën, het zijn wondermens en ze zijn nu jong. Wat wil zeggen, dat ze bezig zijn zich kennis en middelen te verworven. Het zijn kinderen, maar tevens hebben zij een grote begaafdheid en in een aantal gevallen ook een buitengewoon goed psychologisch inzicht. Als dit alles is, dan zou het toch wel hoopgevend zijn voor de toekomst. Maar er is meer.

Er zijn de laatste tijd in de verschillende landen, waaronder Italië, Rusland, Zuid Duitsland en in de Ver. Staten een aantal kinderen gekomen die paranormaal begaafd zijn. Sommige daarvan blijken vooral telekinetische beheersing te bezitten. De jongste onder hen veroorzaken alleen poltergeistverschijnselen. De ouderen blijken in staat te zijn telepatisch zeer veel te presteren. Ze hebben vaak ook buitengewone empathische gaven. Ook hun aantal is inderdaad verwonderlijk, want waar zie je dat binnen tien jaren ineens bijna 1.000 kinderen met paranormale begaafdheid worden ontdekt. Het is in de historie bijna uniek dat zoveel van die dingen samenvallen.

Ach, elke eeuw heeft wel haar wonderkinderen. In elke eeuw zijn er wel een paar paranormaal begaafden, die dan afhankelijk van de maatschappij zich ontwikkelen tot kwakzalvers of als heksen worden verbrand.

In deze tijd zitten we echter in een enorme verwarring. Als wij kijken naar de algehele situatie, dan wordt duidelijk dat het oude machtsbestel steeds grotere moeilijkheden krijgt. Het is duidelijk dat in steeds meer staten de politie moet worden gebruikt om het gezag en de bestaande orde te handhaven. Overal zijn er revolutionaire, tendensen. Ze zijn er even goed in Rusland (wat trouwens een staatsman een tweede functie heeft gekost kort geleden) als in de Ver. Staten waar het politie optreden buitengewoon ernstig is de laatste tijd vooral tegen de z.g. hippies en de losgeslagen mensen. Wij zien het in Engeland waar o.m. de politie begint op te treden tegen de vredeskaravanen, tegen demonstraties en zelfs tegen vakbondsmensen. Dat laatste is in Engeland heus iets bijzonders.

Ook in Nederland zien wij dat de machthebbers om hun gelijk door te zetten weer meer gaan grijpen naar een wat gewelddadig optreden van de politiemacht, al is het nog niet zover gekomen dat het leger erbij te pas komt. Dat laatste is in Duitsland reeds enige malen gebeurd. Ook dat punt moeten we in de gaten houden.

Jonge begaafden in ontwikkeling. Chaotische toestanden waarbij geweld langzaam maar zeker de macht moet handhaven die door de rede niet meer te handhaven is. Dit wijst erop dat er niet alleen een revolutie gaande is op sociaal terrein (die is er trouwens altijd wel op de een of andere manier), maar het wijst erop dat wij te maken hebben met een verandering in het menselijke ras.

Grote resultaten behoeft men in de eerste jaren daarvan niet te verwachten, dat is duidelijk. Maar de bewustwording van de mensheid als zodanig zou ongetwijfeld bevorderd kunnen worden door jonge mensen met een veel groter invloedsvermogen, met een groter vermogen tot feitenabsorptie waardoor we die wonderkinderen studenten krijgen en daarnaast mensen die praktisch en feitelijk reageren.

Zij nemen dus eigenlijk veel meer afstand van allerlei constructies die de maatschappij zo langzamerhand heeft bedacht. Zij confronteren ook hun medemensen met een andere manier van denken, met andere mogelijkheden tot benadering en doen. Vandaag begint morgen. Eerlijk waar.

Dan wil ik verder kijken naar hetgeen er in de techniek en de wetenschap de laatste tijd is gebeurd. Als ik u vertel over de chip, de microchip enz. dan zult u waarschijnlijk het wijze hoofd schudden en zeggen: Daar hebben we al meer van gehoord. Wat u waarschijnlijk is ontgaan, is dat men op het ogenblik op een oppervlak niet groter dan dat van een dubbeltje zoveel informatie kan opslaan dat men daarvoor eerder een computer nodig had die een paar zalen vulde. Wat u eveneens zal zijn ontgaan, is dat bij een automatiseringsproces zoals dat tegenwoordig loopt niet meer alleen sprake is van het programmeren van machines die dan functies vervullen, maar ook van machines met leervermogen, die zich automatisch gaan instellen op b.v. afwijkend materiaal die in staat zijn eventuele ontworpen handelingen te verbeteren door ze rationeler, juister en betrouwbaarder uit te voeren.

Wij hebben dus te maken met een generatie van machines met leervermogen en dan met een zelfstandig leervermogen. Dat wil helemaal niet zeggen, dat het machines zijn die als mensen kunnen denken en reageren, daarvoor hebben ze de mogelijkheid niet. Maar die binnen het redelijke en logische kader dat ze is ingelegd kunnen denken en kunnen reageren. Dit betekent, dat een groot gedeelte van de functies die op het ogenblik door mensen moeten worden vervuld meer en meer door machines zullen worden overgenomen. Dit houdt ook in dat de leefwijze van de mensen moet gaan veranderen

Ik kan mij wel voorstellen hoe degenen die nu de macht en het inzicht hebben in deze ontwikkelingen daarover denken. Zij zeggen: Wij zullen tenslotte bepaalde wijken en steden moeten reserveren voor de mensen die geen werk hebben. Degenen die wel werk hebben krijgen betere woningen in de buurt van hun bedrijven. Misschien dat er al een enkeling is die denkt: Nou ja, als die werklozen lastig worden, dan maken wij er een soort getto van waar ze niet zo gemakkelijk uitkomen. Maar dat de mensen dat zullen accepteren, gelooft u toch zelf niet.

Wij hebben dus ook te maken met een economische en sociale omwenteling. Een mens die niets te doen heeft, een mens die niet kan werken zoals dat, heet (dan bedoel ik met werken niet tegen betaling werkzaam zijn, maar zijn belangrijkheid in de gemeenschap op enigerlei wijze kan demonstreren) is geen mens meer. De mensen zullen dus moeten zoeken naar een andere mogelijkheid om hun gaven, hun ontwikkeling enz. te gebruiken.

In het begin lijkt het gemakkelijk, wij maken er vrijwilligerswerk van en we stellen heel veel mensen aan als stratenmakers dan worden de straten weer eens goed bestraat. We nemen een hoop vuilnismannen aan, dan wordt de stad weer schoon en misschien zelfs een hondepoepvanger erbij. Allemaal heel aardig, maar het werkt niet. Het kan niet werken, omdat een dergelijke taakinstelling, een dergelijke taakverdeling ervan uitgaat dat het niet mogelijk is om het met een machine beter te doen.

Als machines het wel beter kunnen doen, dan moet de mens terugvallen op datgene wat hij wel kan doen en wat een machine niet kan doen. De mens kan inspiratief denken en toch aan de hand daarvan logisch reageren. Daarmee bezit hij iets wat geen enkele machine heeft. De nadruk zal dus steeds meer vallen op het gebruik van het menselijke brein en niet meer als basis van een logische ontwikkeling, maar eerder als een inspiratieve aanvulling waardoor programmeringsmogelijkheden ontstaan die ook zelf lerende machines voor zich niet kunnen vinden. Dat houdt in dat ideeën voor de mensen belangrijk worden. Ik denk niet dat die toekomst zo heel ver weg is, om eerlijk te zijn.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 10 – Vandaag - Morgen

Trek dan uw verdere conclusies. Als mensen gaan beseffen dat het ontwikkelen van hun mentale vermogens het meest belangrijke is en dat hun positie, hun belangrijkheid in de gemeenschap niet meer door kracht kan worden bereikt of door taakvervullingen zonder meer, maar werkelijk afhankelijk is van hetgeen zij mentaal en emotioneel kunnen presteren en produceren, dan zal het hele scholingsstelsel anders worden. Dat wil zeggen, dat alle gaven, die nu althans voor een groot gedeelte worden onderdrukt door een gerationaliseerd onderwijs dan zullen worden aangemoedigd. Dat maakt het mogelijk om binnen 3 á 4 geslachten een meerderheid van mensen te krijgen die werkelijk van hun geestelijke en mentale begaafdheden volledig gebruik gaan maken.

Daarnaast blijkt, dat we de laatste tijd eigenlijk zitten in een verval van allerlei gebruiken. Er zijn zelfs mensen die het decadentie noemen. Ik wil niet alleen wijzen op de veranderende manier waarop men b.v. seksualiteit is gaan beschouwen. Ik wil ook wijzen op de wegvallende absolute gezagsverhoudingen binnen bepaalde kerken en geloofsoorten.

De mens gaat vanuit zichzelf reageren. Dat wil zeggen, dat er bepaalde sjiiten zijn die dingen doen die zelfs in de Sjia niet aanvaardbaar zijn: Dat wil zeggen, dat er katholieken zijn die halleluja en viva il Papa roepen tegen de Paus en dan naar huis gaan en doen waar ze zin in hebben. Het wil zeggen, dat heel veel systeemdenkers worden geconfronteerd met de onmogelijkheid om hun systeem in de praktijk te handhaven. Kijk naar Rusland, kijk naar Rood China. Daar heeft u aardige voorbeelden.

Wij zien ook dat de neiging tot centralisatie, die zeker na de laatste wereldoorlog zeer sterk is geweest, begint af te nemen. O, niet bij degenen die het voor het zeggen hebben, natuurlijk niet. Maar bij de groepen die zich niet daaraan wensen te onderwerpen.

Het is wel wonderlijk dat we juist in deze tijd hele provincies horen spreken over een eigen bestuur. Men wil natuurlijk wel blijven samenwerken met de gemeenschap waartoe men behoort. En dat is niet alleen hier of in bepaalde provincies in Turkije, in India. Dat is net zo goed in Rusland waar op het ogenblik een sterke Georgische beweging is die een grotere zelfstandigheid binnen, het Sovjetvlok probeert op te eisen. Adzerbeidsjan dito dito. Zo zijn er nog een paar.

De mens wil terug naar de kleine gemeenschap kennelijk. Waarom? Omdat in een kleine gemeenschap je persoonlijkheid een inbreng betekent in het geheel. Hoe meer je de zaak echter centraal regelt, des te moeilijker het wordt om je als persoon te laten gelden enerzijds en anderzijds om als persoon inzicht te hebben in de ontwikkeling. Dat is nu gewoon de achtergrond ervan. Dan moeten we ook hieraan weer een conclusie verbinden

De neiging om van het centralisme terug te gaan naar kleinere en in feite steeds meer zelfstandig wordende gemeenschappen impliceert, dat de menselijke samenleving haar ontmenselijking langzaam maar zeker gaat verliezen. Ze gaat niet meer uit van normgedrag, van een soort burger met dit nummer, maar ze begint weer uit te gaan van een bepaalde gemeenschappelijke beleving en van al datgene wat logisch daaruit voortvloeit.

Ook dit zal kunnen bijdragen tot een verbetering van de situatie op de wereld en tevens tot een intensere beleving van de mensen, zeker als u het voorgaande ten aanzien van mentale en emotionele ontwikkelingen daarbij betreft.

Dan krijgen wij de specialistische gemeenschappen. Hun achtergrond, kan een geloof zijn, een sociaal systeem. Het kan zelfs alleen een gevoel zijn dat men het onder elkaar toch veel gemakkelijker en beter kan doen dan met vreemdelingen erbij. Onder die groepen zullen we ongetwijfeld fanatici aantreffen, daarnaast filosofen, wijsgeren, mystici en al wat u maar wilt. Maar ieder zal gespecialiseerd zijn. Dat wil zeggen dat elke groep voor bepaalde noodzaken en functies ideaal is. Wij krijgen dan te maken met een maatschappij waarin de functieverdeling niet meer door scholing en discipline zonder meer wordt bepaald, maar waarbij iets als roeping een hoofdrol gaat spelen.

Ik noem deze dingen niet omdat ze zo ver van u af liggen. Al wat ik tot nu toe heb gezegd, kunt u vandaag reeds constateren. Allemaal wel in beginsel, het is nog niet ver uitgedroeide

maar wij zien dat het steeds verder uitgroeit. Ik geloof dat daarnaast dan nog een factor geldt die in deze dagen heel scherp naar voren treedt

Er is een vermindering van tolerantie. Dat klinkt erg negatief maar is het dat wel. Men wil weer terugkeren naar gemeenschappen die hun eigen kwaliteiten zonder meer kunnen bewaren. De wijze waarop men dit doet kan ik in vele gevallen niet goedkeuren, dat wil ik eraan toevoegen. Maar het is ook een beginnend streven.

Turken b.v. in Nederland hebben een eigen mentaliteit een eigen overlevering, eigen achtergronden en niet alleen een eigen geloof en eigen taal. Als ze kunnen integreren in Nederland, dan zullen zij daarmee Nederland inderdaad niet alleen beïnvloeden, maar ook nieuwe mogelijkheden geven. Dat is trouwens in uw eigen stad meermalen gebeurd.

Niet voor niets heeft men het over Den Haag waar het overal ruikt naar saté. Als u alleen maar kijkt naar uw eetgewoonten hoe sterk die door Indonesië zijn beïnvloed. Hoe sterk die zijn beïnvloed ook door België, dan kunt u begrijpen dat alleen al culinair gezien de mogelijkheden van Nederland groter zijn geworden. Dat daarnaast helaas het epicurisme het heeft laten afweten, dat wijt ik dan maar aan de aard van de nuchtere Nederlander, want fijnproevers zijn de Nederlanders nog steeds niet.

Als wij kijken naar de manier waarop nu de mensen reageren, dan is het opvallend dat althans een deel van die reactie's zijn overgenomen van o.a. de Surinaamse bevolking. Gelijkijdig zijn de Surinamers een deel van Nederland dat vele Nederlanders ontzettend graag per kerende post retour zouden sturen naar de afzender. Maar toch hebben zij veranderingen teweeg gebracht. Hun eigen wijze van denken en leven of u het daarmee nu eens bent of niet beïnvloedt in toenemende mate vooral de jongeren. Want de werkelijke integratie vindt eigenlijk op het schoolplein plaats. Een vermenging op zich is dus niet kwaad.

Een gemeenschap moet ook een gestalte krijgen die voor ieder lid daarvan beleefbaar en aanvaardbaar is. Daardoor krijg je dan een aantal nieuwe persoonlijkheden die tevens als groep zich kunnen manifesteren door hun speciale begaafdheden, hun eigen kwaliteiten en misschien zelfs door hun sociale gedragingen, hun geloofssystemen en wat dies meer zij.

Inderdaad, er is op het ogenblik heel weiniguldigheid. Er is tegenwoordig ontzettend veel polarisatie. Maar laten wij niet vergeten dat dieuldigheid en die polarisatie dingen zijn die niet op natuurlijke wijze in de mensen tot stand zijn gekomen.

Polarisatie is het resultaat geweest van politieke manipulatie eventueel ondersteund door socio-economische factoren. Duldigheid is eveneens een voortdurend prediken van een bepaalde manier om naar het leven te kijken waardoor een groot aantal mensen wel anders denkt, maar gewoon beschaamd is om het te zeggen, laat staan om het te doen. Het is duidelijk, al deze kunstmatige factoren zullen moeten verdwijnen.

Een mens kan pas werkelijk in een nieuwe bewustwording en in een nieuwe ontwikkeling leven, als hij zich heeft losgemaakt van al datgene wat hem kunstmatig is opgelegd. En dat is nogal wat. Het houdt in dat zijn moraal enerzijds veel sterker gebaseerd moet zijn op eigen wezen en persoonlijkheid. Anderzijds minder moet zijn aangepast aan de theorieën van anderen. Het houdt in, dat zijn gedragscode moet worden bepaald door de eisen van een samenleving en niet door datgene wat anderen daarin gewenst achten. Zo kan ik door gaan. Deze samenlevingsontwikkeling kunnen wij zij het in beginsel in deze dagen constateren.

Nu kan ik u nog vertellen dat er tegenwoordig zo ontzettend veel mensen uittreden. Niet dat u daar wat aan heeft. Bovendien, het merendeel van hen wenst eigenlijk alleen maar geestelijk aan de rol te gaan.

Het aantal uittredingen neemt toe. Confrontatie met andere werelden, met andere situaties neemt toe. De manier waarop men dit naar de wereld toe probeert te vertalen is meestal irrationeel, zelden gefundeerd en soms zelfs uitermate dwaas. Maar het feit blijft bestaan. Dromen die herinnerd worden en betekenis hebben, nemen toe. Belangstelling voor dromen eveneens.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 10 – Vandaag - Morgen

Erkenning van toevalsfactoren die tevens een voorspellende waarde hebben, neemt hand over hand toe. Zeker, de kaarten van Madame Le Normand hebben grotendeels plaatsgemaakt voor wat men noemt de originele Tarot of het werpen van munten of van de stengels van het duizendguldenblad. Maar of wij nu de I Tjing gebruiken of andere manieren om het toeval te manifesteren en daardoor voor onszelf conclusies te kunnen trekken, dat maakt weinig uit. Het gaat erom dat we het leren dóén.

Wij moeten begrijpen, dat het niet gaat om hetgeen wij zinvol vinden maar dat het doodgewoon gaat om de vraag, of die toevalligheden niet, gelijktijdig een soort wetmatigheid geven, of ze a.h.w. niet vooruitlopen op onvermijdelijkheden. Als dat het geval is, dan kunnen wij datgene wat onvermijdelijk is voor onszelf misschien als gebeuren toch nog vermijden of van betekenis doen veranderen.

Het houdt in, dat de mensen bewust of onbewust steeds meer rekening gaan houden met natuurritmen met beïnvloedingen die van buitenaf plaatsvinden. Ik denk aan kosmische invloeden, astrologische beïnvloedingen tot zelfs de uitbarstingen op de zon toe. Rekening houden daarmee betekent weer dat je leven voller wordt.

U begrijpt het misschien zelf nog niet helemaal: het merendeel van uw problemen maar ook van uw moeilijkheden (innerlijk zowel als uiterlijk) wordt bepaald door uw onvermogen om bestaande ontwikkelingen aan te voelen en te ontleden. Hoe meer u gebruikmaakt van middelen waardoor u hiermee wordt geconfronteerd, hoe meer u in u die gave van voorvoelendheid ontwikkelt. Alweer, het bestaat vandaag de dag en het zal ongetwijfeld in de toekomst sterker worden en niet minder sterk zoals velen hopen. Wat zien we vandaag nog meer? Heel veel mensen willen terug naar het verleden. Dat gaat van de mensen die hun toevlucht zoeken in een fanatieke orthodoxie tot de jongelieden toe die eindelijk hebben besloten dat geverfde kuiven ook niet alles zijn en daarom grootvaders brosse weer hebben aangeschaft iets wat de kappers natuurlijk niet welkom zullen zijn, want verven levert meer op.

Al deze veranderingen in het gedrag laten zien dat de mens zich niet thuis voelt in de wereld zoals ze vandaag is. Zoals men eens de duivel had of een andere boeman zo heeft men tegenwoordig dan o.m. de atoombom of de Russen zijn al onder ons en dergelijke leuzen. Die leuzen zijn allemaal even reëel. De duivel, zoals beschreven is, heeft nooit bestaan.

Het was gewoon Pan, die door een stel oude bokken tot duivel werd gemaakt omdat hij teveel achter de geiten aan zat.

Laten wij ons dus heel goed realiseren dat de veranderingen die schijnbaar teruggaan naar het verleden in feite voortkomen uit een verwerping van de verwarring van het heden. Maar teruggaan naar het verleden betekent dat men de problemen verwisselt, niet dat men ze oplost. Daarom zal men, juist wanneer de nieuwe stimuli komen (ik heb ze in het begin genoemd, de kinderen die geniaal zijn op zo'n jeugdige leeftijd, kinderen die paranormale prestaties leveren waar volwassen mediums van de hoogste orde likkebaardend naar zouden kunnen kijken), zult u ook begrijpen dat bewustwording en ontwikkeling zaken zijn die alleen werkelijk kunnen plaatsvinden door verandering.

Niet alle verandering zal onmiddellijk als verandering kunnen worden ontdekt. Er zullen perioden zijn van verstarring en stilstand. De rups die zich verpopt, hangt ook een hele tijd in de cocon als een dood ding. Je vraagt je af: Wat is de zin daarvan? Maar wanneer het eindelijk zover is dan komt er ook een vlinder uit. Dat is wat de mensheid te wachten staat een periode waarin al die veranderingen a.h.w. ondergronds plaatsvinden en onbegrepen worden geconstateerd.

Men probeert ze dan in te passen in de bestaande systemen. Maar gelijktijdig is ze de invloed die zich over alle mensen verbreidt, die alle mensen confronteert met nieuwe delen van het eigen zijn zowel innerlijk en geestelijk, mystiek misschien ook als zuiver rationeel en menselijk. Daar ligt inderdaad de vernieuwing.

Nu vraagt u zich waarschijnlijk weer af, want dat is de gebruikelijke vraag: Wat kunnen wij daarvoor doen? Ik zal trachten het u duidelijk te maken. Als u wilt meedoen aan die golf van ontwikkeling die op het ogenblik gaande is.

punt 1: houdt eens een beetje rekening met hetgeen u aanvoelt en een beetje minder met wat u zoudt willen of met wat anderen juist achten.

Punt 2: Veroordeel anderen niet. U kunt hen niet begrijpen. Probeer alleen anderen te helpen, mits zij daarom zelf vragen.

Punt 3: Denk niet dat kinderen dom zijn, omdat ze nog zoveel moeten leren. De kinderen van vandaag moeten heel veel dingen afleren die voor u normaal zijn. Begrijp daarom dat ze een beetje anders zijn. Maar onthoud ook, dat kinderen een mate van zekerheid (geborgenheid noemt men dat) en discipline nodig, hebben, omdat hun wereld zonder deze er een is van tomeloze fantasie.

Punt 4: Indien u te maken krijgt met medemensen die afwijkend zijn t.a.v. uzelf, probeer datgene in hen te vinden wat u toch gemeenschappelijk bezit. U heeft dan een basis om uzelf te verrijken door hetgeen die anderen u kunnen leren.

Punt 5: Probeer nooit uw eigen gezag eigen weten en onfeilbaarheid te stellen boven de wil, het denken van anderen. Als u dit laatste doet, dan bedoelt u het misschien uitstekend, maar u doet het wel averechts verkeerd. U roept dan dingen op waarvan u de gevolgen meestal niet kunt overzien.

Voor het overige: leef zo gelukkig als u maar kunt. Maak u niet al te druk over alles wat er in de grote wereld gebeurt, daar kunt u toch niets aan veranderen. Maar u kunt misschien wel gelukkiger een beetje tevredener leven hier waar u bent. Als u dat doet, dan draagt u bij tot die vernieuwing. Dan heeft u beperkt of wat ruimer, dat ligt aan de omstandigheden deel aan de bewustwording. Want vandaag is morgen eigenlijk al aanwezig, zoals het blad opgevouwen zit in de knop. Morgen is eigenlijk vandaag maar alleen in ontplooiende situatie.

De tijd waarin u leeft is veel belangrijker dan u beseft en heus niet omdat het jaar 2000 naderbij komt. Doodgewoon omdat zich op dit moment en reeds sinds enige tijd (als je de kinderen nagaat kun je zeggen vanaf 63 - 64) grote psychische veranderingen aan het voltrekken zijn en deze zullen tot uiting komen in toenemende mate. Ze zullen uw wereld niet plotseling veranderen, maar ze zullen wel nieuwe accenten leggen op datgene wat bestaat en daardoor op den duur de vernieuwing en de verandering mogelijk maken.

Wij hebben een cursus gehad waarin we allerlei dingen aan de orde moesten laten komen. Dat is gewoon niet te vermijden. Wij hebben ons in deze cursus moeten bezighouden met zaken als economie en politiek zo goed als met innerlijke bewustwording en geestelijke ontwikkeling. Alles behoort tot het onderwerp van deze cursus. Al deze dingen te samen en niet een daarvan afzonderlijk is verantwoordelijk voor de veranderingen die plaatsvinden. Het besef daarvan is de bewustwording. Het resultaat daarvan is de vernieuwing.

Denk niet, dat wij u hebben willen overbluffen met feiten of gegevens. Het heeft weinig zin om dat te doen. Wij hebben u willen wijzen op tekenen die u in uw wereld voortdurend kunt constateren. Ik ben zo vrij geweest om vandaag enkele van die zaken nog eens bijzonder te onderstrepen.

Uw bewustwording is mede afhankelijk van de wijze waarop u zich deel van het geheel kunt voelen. En dat betekent, beste vrienden, dat juist door die kennis, door die achtergronden het voor u ook innerlijk mogelijk zou moeten zijn tot een grote rust, een grote vrede te komen.

Ik heb u een paar eenvoudige regels gegeven die, als u ze in praktijk brengt, uw gevoel voor de werkelijkheid die achter de feiten schuil gaat en vooral achter de berichtgeving over de feiten, u beter kunt beleven en aanvoelen waardoor u innerlijk ook steeds meer gaat begrijpen dat de onredelijke elementen van uw persoonlijkheid wel degelijk saillante commentaren geven op het gebeuren van vandaag en de mogelijkheden van morgen.

Deze cursus heeft u niet willen ontplooiën tot paranormale begaafden. In deze wereld betekent het voorlopig nog, zeker als je ouder bent, dat je meer abnormaal dan paranormaal bent in de

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 10 – Vandaag - Morgen

ogen van anderen. Maar wij hebben u wel de basis willen geven waaruit u voor uzelf kunt concluderen dat de vernieuwing gaande is. Wij hebben u de richtlijnen willen geven waardoor u vrede kunt vinden met uw wereld, ook al is ze niet direct zo aanvaardbaar vanuit uw eigen standpunt.

PARALLELEN MET HET VERLEDEN

Er is in Egypte een tijd geweest dat de mensen werden geregeerd door een priesterlijk ambtelijke hiërarchie. Elk dorp had een priester. Meestal iemand die niet deugde voor de tempeldienst, maar die kon lezen en schrijven. Hij kon dan noteren wat er werd geoogst, wat er werd gemaakt en aan de hand daarvan kon men dan bepalen wat het tribuut (een z.g. geschenk) aan de Farao en de eventuele geschenken aan de plaatselijke regeerders dienden te zijn. Totdat er iemand op een handig idee kwam.

Terwijl de priester aan de ene kant ijverig stond te registreren, sjouwden een paar van zijn slaven aan de andere kant driekwart van zijn oogst en andere verdiensten en mogelijkheden weg. Vanaf dat ogenblik kreeg de Farao en kregen diens stadhouders steeds minder.

Maar deze mensen waren ook niet gek. Zij besloten om bier (meestal priesterbier of soldatenbier) ter beschikking te stellen aan een ieder die het tribuut kwam inleveren. Toen namen de inkomsten tijdelijk toe. Totdat men besloot de kwaliteit van het bier iets slechter te maken.

Dat is eigenlijk een aardige parallel met deze dagen. Ook in deze dagen denkt men je kunt steeds meer melken en steeds minder geven. Wat bereik je daarmee? In uw tijd heet dat de zwartgeldcirculatie. Dat is wel een circulatiemoeilijkheid voor de staat en gelijktijdig een noodzakelijkheid voor de economie.

Er zijn in die tijd in Egypte priesters geweest die goede magiërs waren. Bepaalde Re vereerders. Vooral onder de priesters van Thoth vond je heel veel magiërs die werkelijk veel presteerden en bovendien vaak ook over veel gezond verstand beschikten. Wat heeft men met hen gedaan? Men heeft hun kloosters en eigen tempels gegeven maar wel ver weg in de woestijn, opdat ze niemand lastig konden vallen.

Dat zie ik in de moderne samenleving rook. Er zijn heel veel mensen die zeer gezonde ideeën hebben. Die probeert men dan maar weg te stoppen. Als dat niet lukt, dan probeer je in ieder geval om hen belachelijk te maken.

Ach, u denkt waarschijnlijk dat de problemen van uw tijd zo nieuw zijn. In de oude stad Rome heeft men een verkeersbeperking ingesteld, Wagens met sleden mochten niet door de hele stad trekken. De vracht moest worden overgeladen op ezel en zo mocht ze dan verder worden vervoerd.

Als je dan verder keek naar de strijdwagens en de gewone wagens die daar reden, dan was dat heel wat. Maar die belemmerden dan weer de dames en heren in hun palankijnen. En zij klaagden er weer over dat het zo rook naar paardenurine etc. Deze luchtverontreiniging probeerde men te bestrijden door grote beperkingen aan te brengen in de vrijheid van verkeer per wagen. Toen kwamen ze allemaal als ruiter opzetten. Dus werden ruiters verboden. Toen kwamen ze tot de conclusie dat ze met een grote congestie zaten, want al die ezels met alle Romeinse burgerzels erbij versperden weer de straten zodat de palankijnen er niet door konden.

Toen hebben ze een ideale oplossing gevonden. Er werden uren ingesteld dat wagens en sleden wel door de stad mochten rijden. Voor de voornamen heren en de krijgslieden, degenen die op de Palatijnse heuvel woonden, werden een aantal wegen speciaal aangelegd daar hadden alleen de wagens recht. Voetgangers hadden daar geen recht, zelfs geen oversteekplaats. Maar dat kwam waarschijnlijk omdat zebra's in die tijd nog een zeldzaamheid waren.

Kijk naar uw moderne situatie. Ook hier probeert men steeds meer te regelen. Ook hier is men voortdurend druk bezig om voor iedereen elk ongemak zoveel mogelijk uit de weg te ruimen.

En wat zal het eindresultaat zijn? Dat er een situatie gaat ontstaan met toenemende verkeerscongesties.

U heeft natuurlijk meer mogelijkheden dan de Romeinen. Per slot van rekening u hoort al wanneer u in Voorburg zit, dat er een file staat van zoveel kilometer bij Nieuwegein. Het is een oud geintje maar u weet het in ieder geval en u kunt er misschien rekening mee houden. Dat hadden de Romeinen niet. Het enige dat ze hadden, waren de slaven en de vrijgelatenen. De slaven mochten soms ook eigen handeltjes drijven of bepaalde diensten verrichten voor anderen. Zij hielden dan de mensen aan en zeiden: Als je met een transport daarheen moet, dan moet je niet door die straat gaan.

Ik denk als ik kijk naar de grote moeilijkheden die men in Rome heeft gehad met b.v. de goden. dat we ook parallellen kunnen vinden met deze tijd. Natuurlijk, Vesta was eigenlijk de godin van het hele Romeinse stadsrijk, maar daarnaast waren er vele andere goden. En in tegenstelling tot de katholieke tijd later vond men het helemaal niet erg om zo nu en dan een paar erbij te importeren.

Er waren synagogen voor de joden. Er waren ook Isis-tempels. En als je de oude Moederverering (Alma Materverering) wilde aanhangen, dan waren er ook nog tabernakels van de Moederverering. Het enige verschil met deze tijd is, dat toen de kerken tevens werkelijke prostitutie leverden, tegenwoordig is dat een zelfstandige onderneming geworden.

Als je zo kijkt, dan valt er een ding op, vanaf het ogenblik (dankzij de overwinning van Byzantium) dat Rome werkelijk christelijk werd is het vervallen. Hoe kwam dat? Doodgewoon zodra je een regel boven alle andere regels stelt, ontstaat er een situatie waarin alles zich niet meer kan ontwikkelen.

Ik vraag mij af of er mensen in Nederland zijn die zich dat kunnen voorstellen. Bepaalde socialisten, bepaalde democraten kunnen zich geloof ik niet eens voorstellen dat je in vrijheid meer kunt bereiken dan in gebondenheid.

Dit zijn natuurlijk allemaal aspecten van de tijd. Ik herinner mij nog (dat was in mijn dagen) dat de eerste tafelklop seance plaatsvond en dat men ofwel zeer fanatiek aan het geestelijke geloofde, danwel dat men zeer fanatiek overtuigd was dat het allemaal onzin was. Dat zie ik in deze dagen ook.

Er zijn heel veel zaken die op zichzelf waardevol zijn en die als onzin worden opzij geschoven. Aan de andere kant zijn er vaak pretenties waarvan je denkt waarom nemen de mensen dat nu aan?

Als een bepaalde geestelijke leider zegt dat hij een Avatar is, dan heb ik daar helemaal geen bezwaar tegen het is alleen niet juist. Maar als wat de man op zichzelf brengt filosofisch en menselijk gezond is, dan moet ik zijn leer beoordelen op wat ze brengt. Dat is heel iets anders dan een onfeilbaar gezag instellen of een enige vaste regel of misschien zelfs een besloten groep van uitverkorenen oprichten. Elke keer als je dat doet, bestrijd je in feite het geloof in de mens en daarmee ook de ontwikkeling die het geloof met zich kan brengen.

Het interessante van de nieuwe tijd is het groot aantal paranormale begaafden die geen raad weten met hun begeving. Dat was in het verleden ook zo. Als je rekening houdt met b.v. bepaalde heksen die ook paranormaal begaafden waren en verder niets. De manier waarop die leefden, dan vraag je je ook af: Hoe komen die zo gek?

Een heks woonde op een begraafplaats. Zij waste zich nooit, maar dat was prettig voor de mensen die haar opzochten je kon ruiken waar ze was. Dat mens deed bezweringen, gaf liefdesdranken e.d. Dat was de praktijk in die dagen. Maar aan de andere kant was ze een heel goede helderziende en kon ze paranormaal genezen. Als ze nu iemand paranormaal genas, dan gaf ze hem toch nog een drankje, want met een bezwering alleen kon je niet zoveel geld binnenhalen. Ik denk, dat het in deze dagen ook zo is al is misschien het broodwinningaspect minder sterk.

Paranormaal begaafden beleven dingen, maar ze weten eigenlijk niet wat ze daarmee kunnen doen. Dan bombarderen zij zichzelf tot helderziende, tot medium, tot psychometrist of wat dan

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 10 – Vandaag - Morgen

ook en gaan daarmee werken op een bepaalde manier. Daardoor verwaarlozen ze heel veel van hun andere gaven en mogelijkheden.

Ik vind dat maar betreuenswaard. Toch is er een tijd geweest (ongeveer 700 n. Chr.) voornamelijk in Griekenland dat er opeens een groot aantal mensen opstonden die paranormale begaafdheid, filosofie, wetenschap en geloof toch onder een noemer wisten te brengen.

Deze mensen deden ook wonderen vanuit het standpunt van hun tijd. Maar als er een wonder geschiedde, dan droegen ze dat onmiddellijk op aan een heilige en dan was het meteen gepurifieerd. Als ze een gave hadden dan vroegen zij zich niet af: Waar komt die vandaan, maar wat doe ik daarmee? Die mensen zouden een voorbeeld kunnen zijn voor heel veel mensen in deze dagen.

Als je een paranormale begaafdheid hebt en je weet niet wat je ermee moet doen, wacht dan even af totdat het bruikbaar is. En als het niet bruikbaar is, negeer het. Maar vraag je wel af: is er misschien iets anders wat ik wel kan doen?

Het is eigenlijk zo eenvoudig. De mensen denken altijd je bent of dit of dat. Je bent helderziend, helderhorend of je bent misschien genezer of genezeres. Dan denken ze dat ene aspect dat is het belangrijkste. Neen. Dat ene aspect is een aanwijzing dat u alle mogelijkheden in u draagt. U specialisatie kan worden veroorzaakt door de behoefte om op een bepaalde manier iets voor de mensen te zijn of te doen. Daar heb ik geen bezwaar tegen. Maar ik heb er een groot bezwaar tegen dat u zich vastklampt aan één bepaalde gave of mogelijkheid en daardoor uw andere mogelijkheden verwaarloost, terwijl u ze eigenlijk ook wel had willen hebben. Dan moet je ze ook wel ontwikkelen.

Ontwikkelen is iets wat tegenwoordig een heel moderne term is. In de oude dagen dachten ze daar echter een beetje anders over. Er was een inwijdingsschool in Thessalië, overigens meer bekend als het eiland van de heksen. In deze school werd een ieder, die daar kwam en die het eerste jaar had doorsturen (dat was niet gemakkelijk) het volgende voorgehouden: "Hij die op dit pad gaat, kan alle dingen bereiken. Maar je kunt nooit iets bereiken door hetgeen je wilt, alleen door hetgeen je bent." Daarmee bedoelden ze: De omstandigheden, inclusief dat wat je zelf bent op een bepaald ogenblik bepalen wat je kunt waarmaken. Je hebt die gave misschien wel, maar je kunt haar pas actief gebruiken in de juiste omstandigheden en als je de juist motivering daarvoor hebt. Dat zou ik tegen de mensen in deze tijd ook wel willen zeggen.

Er zijn heel veel mensen die zeggen: Ik wil dit of ik wil dat. Dat is natuurlijk leuk, maar wat heeft u daar aan? De dingen die u wilt brengt u meestal niet helemaal tot stand. Maar het kan zijn dat u in een situatie komt waarin iets voor u noodzakelijk is. En dan blijkt ineens dat, als u niet wilt en niet denkt, maar eenvoudig doet, geestelijk of stoffelijk, dat u dat dan tot stand brengt.

Ik heb de oudheid vroeger een beetje bestudeerd. Ik interesseer mij er nog voor. Misschien wel, omdat ik zelfs een pterodactyl op het ogenblik nog eleganter vind dan een DC 10, in ieder geval minder lawaaiig.

Het verleden is voor mij eigenlijk een beeld van wat er vandaag en morgen mogelijk zal zijn. Ik ben niet een aanhanger van een spiraaltheorie waarin alle gebeurtenissen zich voortdurend herhalen. Ik geloof wel in een soort spiraal van beleving waarin dezelfde omstandigheden steeds weer terugkeren. Op elke spiraal dus weer hetzelfde aantal invloeden. Maar wat je daarmee doet kan heel anders zijn.

Als je die invloeden uit het verleden ontleedt dan ben je ook in staat te zeggen welke invloeden vandaag de dag zeer waarschijnlijk het merendeel van de mensen beïnvloeden. Je kunt op grond daarvan ook nog zeggen welke invloeden dus in de volgende omloop onvermijdbaar zijn. En dat is het interessante.

Ik weet dat veel mensen van mij hebben gedacht: Ach die houdt zich alleen maar bezig met oude dingen. Hij zit voortdurend te emmeren over Pepijn de Korte en Karel de Grote en dat soort vergane entiteiten. Dat is niet juist. Wat is gebeurd in de tijd van Karel de Grote heeft

zich herhaald b.v. in de tijd van Napoleon. De omstandigheden waren vergelijkbaar, maar ook de resultaten.

Als je denkt aan deze dagen en je zoekt terug naar het verleden, dan zie je vreemd genoeg de tijd van ongeveer 1400 voor je. De vrijwording van de steden. De Gilden, de vakbonden van die tijd is in sterke opkomst. De tochten van de Flagellanten en ook overal roversbenden. Kijk je naar deze tijd dan zie je hetzelfde weer.

Kijk ik naar wat er in dat verleden is gebeurd, dan kan ik nagaan wat nu waarschijnlijk is. Dan blijkt, dat door de wijze waarop de steden in die periode zich ontwikkelden in feite de macht van de vorsten, maar zeker van de plaatselijke bestuurders steeds kleiner werd.

De steden waren in staat om zich te bewapenen en verweren tegen de ridders. die vroeger eigenlijk de macht hadden. Daaruit zijn dan allerlei conflicten voortgekomen, dat is duidelijk. Maar zonder die burgerij van toen zou uw beschaving van vandaag niet denkbaar zijn.

Realiseer u dat voor die tijd kennis hoofdzakelijk in de kloosters werd beoefend en bewaard. Met de komst van de steden echter werd die kennis steeds meer mondaan (werelds). Zoals het ook interessant is te zien hoe de mensen in de steden juist met een godsbeeld, dat afweek van dat van het verleden, de meest grootse kerken en kathedralen hebben geschapen. Hoe de kunsten zich hebben ontwikkeld. Hoe de hele wereld anders werd. Als ik die parallel dan doortrek naar deze dagen, dan zeg ik:

In die tijd was het voor een burger van een stadje ook niet leuk. Want er was steeds wel weer een ridder die probeerde om zijn macht daar te vestigen. Dan bouwde hij maar muren en kwam er een keizer die ze omver gooide, tenzij de burger zoveel betaalde dat hij een stadsprivilege kreeg en muren mocht hebben.

Die tijd was misschien niet gemakkelijk, maar zoals de opkomst van de burgerij en de taakverdeling in de stadsgemeenschappen eigenlijk bepalend zijn geweest voor de gehele ontwikkeling tot heden ten dage toe ofschoon de voornaamste basis van die ontwikkeling loopt tot 1860, kun je wel zeggen: Wij zijn nu eigenlijk in een periode waarin zich allerlei dingen ontwikkelen.

De veranderingen, die wij nu constateren zijn niet zo leuk. De conflicten, die we zien daar hebben we een hekel aan, maar ze zijn kennelijk onvermijdelijk. Want de verandering brengt nu eenmaal conflicten met zich mee. Er zijn meer van die dingen waar je eigenlijk een beetje stil van wordt als je erover nadenkt.

Er is een tijd geweest dat men de lepelwerper of de lepelkatapult heeft uitgevonden Dat is ongeveer 600 v. Chr. geweest toen die voor het eerst werd gebruikt in de primitieve vorm. De lepelwerper die toen werd ontwikkeld heeft vreemd genoeg aanleiding gegeven tot de verandering van de takelage op heel veel schepen. Zij hebben er een paar dingen bijgeleerd over de mogelijkheid van katrollen en dergelijke. De dubbele katrol b.v. is eigenlijk in die tijd al uitgevonden al werd die pas veel later algemeen gebruikt. Het idee van de lier voor het heffen van zware lasten in plaats van het heffen met slaven of trekdieren stamt ook uit die periode. Allemaal door de ontwikkeling van dat wapen. Uw tefalpan heeft u ook te danken aan de ruimtevaart.

Heel veel toepassingen van elektriciteit, die in deze dagen mogelijk zijn, heeft u indirect te danken aan ontdekkingen van de oorlog voering tot zelfs het bakkie waar ze tegenwoordig zo lekker door leuterden. Dat is te danken aan de pogingen een kleine zender te ontwikkelen hoofdzakelijk voor de primaire radar. Als je je dat allemaal realiseert, dan denk je: er is toch eigenlijk niets in de wereld dat helemaal op zichzelf staat.

Zelfs een atoombom staat niet geheel op zichzelf. Toen het buskruit werd uitgevonden, riepen ze ook uit: De wereld vergaat Ik wil niet zeggen, dat er atoomgeleerden zijn die het buskruit hebben uitgevonden, maar wat ze hebben gecreëerd is het begin geweest van een nieuwe wetenschap, die zich nu nog steeds verder ontwikkelt en die zo dadelijk het mogelijk maakt om ook zonder atoomreacties zeer grote hoeveelheden energie af te tappen.

Orde der Verdraagzamen

Sleutels jaargang 30 : 84 – 85 - cursus 2 – Het probleem van vernieuwing en ontwikkeling

Les 10 – Vandaag - Morgen

Als je dat nagaat, dan zeg je: Ach, die vernieuwing is eigenlijk een continu proces. De bewustwording ervan vindt meestal pas plaats na het gebeuren, na de ontwikkeling. Want dat je openstaat voor wat er werkelijk gebeurt, is maar een zeldzaamheid. Ik heb het historisch tenminste weinig aangetroffen. En als je ervoor openstaat, kijk uit! Anders kom je terecht waar die goede tovenaars uit het genootschap van Thoth terecht kwamen; in de woestijn.

De grote kunst van bewustwording in een tijd van ontwikkeling is: je bewustzijn zelf verscherpen. Het wel gebruiken, maar het niet etaleren. Misschien heb ik voor sommige begaafden onder u daaruit toch nog een nuttige les getrokken. Want er zijn een hoop dingen in de geschiedenis waarvan je zegt: Hoe konden ze zo gek zijn.

Zal ik u wat leuks vertellen? Het heeft er wel niets mee te maken, maar ik praat graag nog even.

U herinnert zich misschien dat er heel veel nonnenkloosters zijn geweest, die door bezeten nonnen werden geteisterd, te enigerlei tijd dat daar de duivel werd uitgedreven en dat nonnen zijn verbrand als heksen. Nu is daarvoor een heel eenvoudige verklaring te vinden in die tijd.

Niet alle kloosters waren zeer kuis. Er waren kloosters waarin praktisch geen enkele cel elke nacht niet dubbel bezet was. Jonge dochters gingen heel vaak in het klooster, omdat ze daar meer vrijheid hadden dan de samenleving en hun normale staat hun zou toekennen. Vandaar ook dat het geld kostte om in een klooster te komen. Alle nonnen, die nu terecht kwamen in een klooster waar nu toevallig al de regels van kuisheid e.d. werden gehandhaafd, weren toch wel ergens bezeten door de normale driften van de mens.

In de goede kloosters werd dat gesublimeerd. Dan voelde men zich a.h.w. de bruid van Jezus. Flagellantie is ook een hele tijd in die kloosters in geweest. Dus dan ranselde je jezelf tot een boetvaardige bevrediging met de Heer. Maar waar dat niet zo gemakkelijk was of waar er een zichtbaar object kwam, b.v. een heel knappe biechtvader, daar dwaalde de aandacht van de hypothetische verloofde naar de praktische minnaar. En ja, een enkele minnaar kan geen klooster - zoals er toen waren - met 120 a 100 vrouwen helpen. Dus ontstond er jaloezie. Door die jaloezie ontstond weer wederzijdse aantijging. Wederzijdse aantijging voerde tot strijd en tot twistuitbarstingen die dan als er eens controle kwam, natuurlijk moeten worden weggepraat. Dan was er maar een oplossing, het was de duivel die het deed.

Trouwens, wat dat betreft, als ik kijk naar alle celibataire heiligen, dan ben ik bang dat vele van hen in een voortdurende geestelijke staat van ontucht met de H. Maagd hebben geleefd. Ik wil niet uitsluiten, dat dergelijke dromen in deze dagen bij sommige mensen nog voorkomen. U vindt dat waarschijnlijk niet passend. Maar denk nu eens even na, zo was het.

Wat wordt er tegenwoordig gesublimeerd? Wat wordt op het ogenblik soms ook aanleiding tot onredelijkheid en uitbarsting? Vraagt u zich dat eens af. U zult met verbazing ontdekken dat het meestal juist het ondedrukken is van één of meer menselijke kwaliteiten of mogelijkheden waardoor het wordt veroorzaakt. En dan kunnen de bezeten nonnen van eens ons duidelijk maken waar veel van het sociale oproer van deze dagen vandaan komt.

Ik heb weer een paar parallel getrokken een specialiteit van mij. Wat dat betreft, ben ik iets verder dan vele mensen die meer de lijn trekken.

Als u denkt aan die vernieuwingen, bewustwordingen, aan de toekomst realiseer u dan eens dat alles wat in het verleden is gebeurd in het heden wordt gespiegeld. Wel op een andere manier. Wel met andere mogelijkheden en eventueel andere oplossingen, maar dat de invloeden die in het verleden ontstonden ook vandaag aanwezig zijn en dat wat in het verleden daarop volgde als vanzelf ook in deze dagen een tendens zou kunnen zijn die volgt op het verschijnsel dat u heeft geconstateerd.

BEROEPSBESEF

Ben ik geroepen? En zo ja ben ik uitverkoren?

Als ik diep in mijn wezen bepaalde mogelijkheden en krachten ervaar, dan zal ik die naar buiten brengen als een roeping. Ik zal proberen om die roeping aan mijzelf te verklaren.

De meeste mensen zoeken de verklaring bij anderen. Ze doen het vanwege hun grootvader, vanwege de een of andere heilige instelling of ze doen het gewoon omdat een geest het hun heeft verteld. Maar dat is de rationalisatie.

De roeping zelf is een innerlijk besef van de mogelijkheid van noodzaak dat zo sterk in de persoonlijkheid aanwezig is dat het zich hoe dan ook een weg naar buiten baant en in het bewustzijn opduikt. Het kan zelfs zo sterk worden dat het een auditieve of visuele hallucinatie wordt. Als wij dat hebben, menen wij heel vaak dat onze roeping is gelegen in het waarmaken van wat wij hebben gehoord, hebben gezien of gevoeld. De werkelijkheid is, dat onze roeping is onszelf waar te maken.

Roepingsbesef zou dus moeten zijn: het besef dat datgene waartoe je je geroepen voelt mede voortspruit uit je eigen specifieke persoonlijkheid. Het waarmaken van die persoonlijkheid door je gaven en mogelijkheden te gebruiken betekent een vervulling in geestelijke en vaak ook in ander opzicht waardoor je in vrede kunt zijn met jezelf en als vanzelf ook meer vrede kunt vinden met de wereld waarin je leeft.

God roept u, maar God woont ín u. En als er iets van naar buiten komt, dan is het waarmaken daarvan alleen maar een bevestiging van uzelf en van de kracht die in u woont.